

1a fase

Projecte de senyalització interpretativa
TORTOSA, MUSEU OBERT

**Aquest projecte ha estat redactat pel servei d'estudis i projectes d'Stoa
i grup ABS per encàrrec de l'Àrea de Turisme de l'Ajuntament de Tortosa.**

Supervisió municipal del projecte
Oriol Segarra Sáez, director de Turisme

Equip
Direcció i continguts de l'audiodescripció:
Manel Miró Alaix

Coordinació, documentació i continguts:
Dr. Daniel Sancho París

Disseny:
Grup ABS

Fotògraf:
Ismael Tato

Traduccions:
Traducciones Spider's Web

índex

Textos

Plànols dels models

Proposta de color

Prova de color sobre parets d'edificis patrimonials de Tortosa

Posició del conjunt de senyals. Relació de temes

Reportatge fotogràfic de l'element protegit i el seu entorn

Senyals a instal·lar

Senyals que s'incorporen a la fase 2

Documentació gràfica

Disseny gràfic de la senyalització

QR i detalls tècnics dels audios

Bibliografia

Pressupost

1. Textos del panell general

1.1. Text imprès al tòtem en català, castellà, anglès i francès

Català

Us donem la benvinguda a Tortosa!

A la ciutat de Tortosa, amb més de 2000 anys d’història, trobareu molts elements arquitectònics, fets històrics, personatges, llegendes i elements de la cultura popular, gastronomia i el llegat del riu Ebre.

A Tortosa descobrireu històries des de l’època romana i paleocristiana, el període musulmà, la convivència de les tres cultures (cristiana, jueva i musulmana), el període esplendorós del Renaixement i del Barroc, el declivi i la pèrdua de la centralitat al segle XVIII fins a la Tortosa contemporània; amb l’afectació dels temps històrics convulsos i les novetats tècniques com el ferrocarril, plena de personatges històrics i l’arquitectura modernista.

Castellà

¡Bienvenidos a Tortosa!

En esta ciudad con más de 2000 años de historia encontraréis muchos elementos arquitectónicos, hechos históricos, personajes, leyendas y elementos de la cultura popular, la gastronomía y el legado del río Ebro.

En Tortosa descubriréis historias de la época romana y paleocristiana, del período musulmán, de la convivencia de las tres culturas (cristiana, judía y musulmana), del período esplendoroso del Renacimiento y el Barroco, del declive y la pérdida de la centralidad en el siglo XVIII, y de la Tortosa contemporánea; con la afectación de los tiempos históricos convulsos y las novedades técnicas como el ferrocarril, llena de personajes históricos y arquitectura modernista.

Anglès

Welcome to Tortosa!

In the city of Tortosa, with more than 2,000 years of history, you can find a host of architecture, history, personalities, legends and popular culture, as well as fine food and drink and the legacy of the river Ebro.

Tortosa has stories to tell of Roman and early Christian times. the Muslim period, the coexistence of three cultures (Christian, Jewish and Muslim), the splendour of the Renaissance and the Baroque, the decline in the town's importance in the 18th century and contemporary Tortosa, affected by tumultuous times and technical innovations such as the railway, packed with historical figures and Art Nouveau architecture.

Francès

Bienvenue à Tortosa!

À Tortosa, ville de plus de 2000 ans d'histoire, vous trouverez de nombreux éléments architecturaux, faits historiques, personnages, légendes et éléments de la culture populaire, de la gastronomie et de l'héritage de l’Èbre.

Vous découvrirez l’époque romaine et paléochrétienne, la période musulmane, la coexistence des trois cultures (chrétienne, juive et musulmane), la splendeur de la Renaissance et la période baroque, le déclin et la perte de la position centrale de la ville au XVIIIe siècle et la Tortosa contemporaine avec les effets des bouleversements de l'histoire, des innovations techniques comme le chemin de fer, autour de personnages historiques et d'architecture moderniste.

2. Textos del tòtem “La catedral de Tortosa”

2.1. Text imprès al tòtem en català, castellà, anglès i francès

Català

La catedral de Tortosa

Entre tres cultures

La catedral és un dels temples més interessants del gòtic meridional; és a dir, de l'escola arquitectònica gòtica que es va desenvolupar al sud de França i a l'antiga Corona d'Aragó. La capçalera, ricament ornamentada amb arcbotants i gàrgoles a l'exterior, es caracteritza per un doble deambulatori a l'interior, cosa extraordinària en el context arquitectònic de l'antiga Corona d'Aragó. El disseny dels pilars i les voltes de la nau va ser renovat al final del segle XV pel taller del millor arquitecte de l'època, Pere Compte, responsable de la llotja de València.

L'edifici presenta, a més, afegits d'època moderna de gran transcendència artística, com ara la capella de la Cinta o la façana occidental.

Castellà

La catedral de Tortosa

Entre tres culturas

La Catedral de Tortosa es uno de los templos más interesantes del gótico meridional, es decir, de la escuela arquitectónica gótica que se desarrolló en el sur de Francia y en la antigua Corona de Aragón. La cabecera, ricamente ornamentada con arbotantes y gárgolas en el exterior, se caracteriza por un doble deambulatorio en el interior, cosa extraordinaria en el contexto arquitectónico de la antigua Corona de Aragón. El diseño de los pilares y las bóvedas de la nave fue renovado a finales del siglo XV por el taller del mejor arquitecto de la época, Pere Compte, responsable de la lonja de Valencia. Presenta, además, añadidos de época moderna de gran trascendencia artística, como por ejemplo la capilla de la Cinta o la fachada occidental.

Anglès

Tortosa Cathedral

Between three cultures

The cathedral of Tortosa is one of the most interesting temples of the Southern Gothic, that is, of the school of Gothic architecture that developed in the south of France and in the ancient Crown of Aragon. At the header, an abundant decoration can be observed with flying buttresses and gargoyles on the outside, characterized by a double ambulatory on the inside, something extraordinary in the architectural context of the ancient Crown of Aragon. The design of the pillars and vaults of the nave was modified at the end of the 15th century by the workshop of the best architect of the time, Pere Compte, responsible for la Lonja de Valencia. The building also has additions from the modern era of great artistic significance, such as the Cinta chapel or the western façade.

Francès

La cathédrale de Tortosa

Entre trois cultures

La cathédrale de Tortosa est l'un des temples les plus intéressants du gothique méridional, c'est-à-dire de l'école d'architecture gothique qui s'est développée dans le sud de la France et dans l'ancienne couronne d'Aragon. Dans le chevet, nous pouvons voir une décoration abondante avec des arcs-boutants et des gargouilles à l'extérieur, elle se caractérise par un double déambulatoire à l'intérieur, quelque chose d'extraordinaire dans le contexte architectural de l'ancienne Couronne d'Aragon. La conception des piliers et des voûtes de la nef a été modifiée à la fin du XVe siècle par l'atelier du meilleur architecte de l'époque, Pere Compte, responsable de la Loge de Valence. Le bâtiment présente également des ajouts de l'époque moderne d'une grande importance artistique, tels que la chapelle de la Cinta ou la façade occidentale.

QR A

2.2. Text de l'àudio en català, castellà, anglès i francès

Català

La catedral de Tortosa

Entre tres cultures

La Catedral de Tortosa és un dels temples més interessants del gòtic meridional. Construïda entre mitjan segle XIV i finals del XVIII, l'edifici presenta tres fases constructives bàsiques.

La primera d'aquestes fases correspon a la capçalera. A l'interior, la capella major és envoltada per un deambulatori semicircular i capelles radials quadrades, unides entre elles per petits trams triangulars, disposició que apareix en diversos edificis de tradició francesa. A l'exterior, hi apareix un joc d'arbotants també a la francesa. El conjunt és fortament decoratiu, tot ple de fantasioses gàrgoles, mènsules, capitells i frisos ricament esculpits.

La segona fase es correspon amb la nau, i és pròpiament meridional. A l'exterior s'observa clarament com els arbotants són substituïts per grans contraforts, similars a grans costelles. El decorativisme és limitat i l'escultura es redueix i concentra en punts concrets, especialment a les

claus de volta. A l’exterior els volums són més massissos i a l’interior l’espai es dilata, ja que les naus laterals tenen pràcticament la mateixa altura que la central.

La tercera fase és representada pels magnífics afegits d’època moderna: la sagristia neoclàssica, la reial capella de la Cinta, d’un barroc exuberant, i la magnífica façana, dissenyada el 1621, que és considerada el primer reflex a la península Ibèrica del barroc romà.

Castellà

La catedral de Tortosa

Entre tres culturas

La Catedral de Tortosa es uno de los templos más interesantes del gótico meridional. Construida entre mediados del siglo XIV y finales del XVIII, el edificio presenta tres fases constructivas básicas.

La primera de estas fases corresponde a la cabecera o testera. En el interior, la capilla mayor está rodeada por un deambulatorio semicircular y capillas radiales cuadradas, unidas entre ellas por pequeños tramos triangulares, disposición que aparece en varios edificios de tradición francesa. En el exterior, aparece un juego de arbotantes también a la francesa. El conjunto es fuertemente decorativo, repleto de fantasiosas gárgolas, ménsulas, capiteles y frisos ricamente esculpidos.

La segunda fase se corresponde con la nave, y es propiamente meridional. En el exterior se observa claramente como los arbotantes son sustituidos por grandes contrafuertes, similares a grandes costillas. El decorativismo es limitado y la escultura se reduce y concentra en puntos concretos, especialmente en las claves de bóveda. En el exterior los volúmenes son más macizos y en el interior el espacio se dilata, porque las naves laterales tienen prácticamente la misma altura que la central.

La tercera fase está representada por los magníficos añadidos de época moderna: la sacristía neoclásica, la real capilla de la Cinta, de un barroco exuberante, y la magnífica fachada, diseñada el 1621, que es considerada el primer reflejo en la Península Ibérica del Barroco romano.

Anglès

Tortosa Cathedral

Between three cultures

The Cathedral of Tortosa is one of the most interesting Southern Gothic temples. Built between the mid-14th century and the end of the 18th century, the building has three basic phases of construction.

The first of these phases corresponds to the header. Inside, the main chapel is surrounded by a semicircular ambulatory and square radial chapels, joined together by small triangular sections, an arrangement that appears in several buildings of French tradition. Outside, there is a set of flying buttresses also in the French style. The ensemble displays abundant decoration, all filled with imaginative gargoyles, supports, capitals, and enriched sculpted friezes.

The second phase corresponds to the nave, and is specifically southern. On the outside, it is clearly observed how the buttresses are replaced by larger buttresses, similar to large ribs. Decorativism is limited and the sculpture is reduced and concentrated on specific points, especially on the keys of the vault. Outside the volumes are more massive and inside the space expands, since the side aisles are practically the same height as the central one.

The third phase is represented by the magnificent additions of the modern era: the neoclassical sacristy, the royal chapel of the Cinta, of an exuberant Baroque, and the magnificent façade, designed in 1621, which is considered the first transposition in the Iberian Peninsula of the Roman Baroque.

Francès

La cathédrale de Tortosa

Entre trois cultures

La cathédrale de Tortosa est l'un des temples les plus intéressants du gothique méridional. Construit entre le milieu du XIVe siècle et la fin du XVIIIe siècle, le bâtiment comporte trois phases de construction de base.

La première de ces phases correspond à le chevet. À l'intérieur, la chapelle principale est entourée d'un déambulatoire semi-circulaire et de chapelles radiales carrées, reliées entre elles par de petites sections triangulaires, disposition qui apparaît dans plusieurs bâtiments de

tradition française. À l'extérieur, il y a aussi un jeu d'arcs-boutants à la française. L'ensemble présente une décoration abondante, le tout rempli de gargouilles imaginatives, de supports, de chapiteaux et de frises richement sculptés.

La deuxième phase correspond au navire, et est spécifiquement méridionale. À l'extérieur, on voit clairement comment les contreforts sont remplacés par de grands contreforts, semblables à de grandes côtes. Le décorativisme est limité et la sculpture est réduite et concentrée sur des points spécifiques, en particulier sur les clés de la voûte. À l'extérieur, les volumes sont plus massifs et à l'intérieur, l'espace se dilate, car les nefs latérales ont pratiquement la même hauteur que la nef centrale.

La troisième phase est représentée par les magnifiques ajouts de l'époque moderne : la sacristie néoclassique, la chapelle royale de la Cinta, d'un baroque luxuriant, et la magnifique façade, conçue en 1621, qui est considérée comme la première transposition dans la péninsule ibérique du baroque romain.

3. Textos del tòtem “El palau episcopal i el bisbat de Tortosa”.

3.1. Text imprès al tòtem en català, castellà, anglès i francès

Català

El palau episcopal i el bisbat de Tortosa

Entre tres cultures

El palau episcopal de Tortosa és un casal urbà construït a la primera meitat del segle XIV. L'obra representa el gran poder i l'enorme extensió del bisbat de Tortosa en època medieval i moderna: el territori sotmès al bisbe de Tortosa s'estenia entre Maials (a 37 km de Lleida) i Almenara (a 37 km de València) i comprenia territoris d'Aragó, Catalunya i València. L'edifici va ser bastit per voluntat del bisbe Berenguer Desprats, que també va impulsar la construcció de la Catedral. De l'edifici cal destacar el pati amb una escala monumental i galeria, la volta de mitja estrella i la portalada interior de la capella.

Castellà

El palacio episcopal i el obispado de Tortosa

Entre tres culturas

El palacio episcopal de Tortosa es un casal urbano construido en la primera mitad del siglo XIV. La obra representa el poder y la extensión del obispado de Tortosa en época medieval y moderna: el territorio sometido al obispo de Tortosa se extendía entre Maials (a 37 km de Lérida) y Almenara (a 37 km de Valencia) y comprendía territorios de Aragón, Cataluña y Valencia. El edificio fue alzado por voluntad del obispo Berenguer Desprats, quien también impulsó la construcción de la Catedral. Del edificio cabe destacar el patio con una escalera monumental y galería, la bóveda de media estrella y la portalada interior de la capilla.

Anglès

The Bishop's Palace and the bishops of Tortosa

Between three cultures

The Episcopal Palace of Tortosa is an urban house built in the first half of the 14th century. The work represents the great power and the enormous extension of the bishopric of Dertosa in medieval and modern times: the territory under the bishop of Tortosa extended between Maials (37 km from Lleida) and Almenara (37 km from Valencia) and comprised territories of Aragon, Catalonia and Valencia. The building, built at the behest of Bishop Berenguer Desprats, who also promoted the construction of the cathedral, includes the courtyard with monumental staircase and gallery, as well as the half-star vault and the interior portal of the chapel.

Francès

Le palais épiscopal et l'évêché de Tortosa

Entre trois cultures

Le palais épiscopal de Tortosa est une maison urbaine construite dans la première moitié du XI^{Ve} siècle. L'œuvre représente la grande puissance et l'énorme extension de l'évêché de Dertosa à l'époque médiévale et moderne : le territoire soumis à l'évêque de Tortosa s'étendait entre Maials (37 km de Lleida) et Almenara (37 km de Valence) et comprenait des territoires d'Aragon, de Catalogne et de Valence. Du bâtiment, construit par la volonté de l'évêque

Berenguer Desprats, qui a également impulsé la construction de la cathédrale, il convient de souligner la cour avec un escalier monumental et une galerie, ainsi que la voûte en demi-étoile et le portail intérieur de la chapelle.

QR A

3.2. Text de l'audio en català, castellà, anglès i francès

Català

El palau episcopal i el bisbat de Tortosa

Entre tres cultures

A la primera meitat del segle XIV, el bisbe Berenguer Desprats va decidir que calia fer un nou palau episcopal i una nova catedral. Aquesta empremta constructiva és fruit de l'enorme poder que va assolir després de la conquesta cristiana el bisbat de Tortosa, que s'estenia entre Maials (a 37 km de Lleida) i Almenara (a 37 km de València) i comprenia territoris d'Aragó, Catalunya i València. Les formes del palau, doncs, representen aquesta potència i s'expressen en la construcció d'un edifici de gran monumentalitat, aixecat d'acord amb l'avantguarda constructiva i decorativa de l'època.

Les façanes exteriors són compactes: la de llevant s'obre al complex catedralici, mentre que la de ponent donava (originalment) directament al riu i formava part de l'anomenada façana fluvial de la ciutat.

A l'interior, un pati amb escala monumental ordena el conjunt i permet accedir a la planta noble, que presenta una galeria d'arcs apuntats i columnes originalment de calcària de Girona. A la planta noble, d'una banda, hi una escala de caragol per accedir al segon pis i, de l'altra, la peça clau del conjunt: la capella episcopal.

La capella episcopal destaca per l'excepcional capçalera, coberta amb volta de pedra de mitja estrella, i la façana interior, amb triple obertura, que s'obre a la sala dels senyors, on s'ha

conservat tant l'escultura com la policromia medieval. La iconografia de la porta, presidida per la mare de Déu i sants bisbes, és pròpia d'aquest tipus d'espais. S'hi exalta tant la institució episcopal com qui la va promoure, el bisbe Desprats, de qui apareix l'heràldica (escut amb tres roses daurades).

Castellà

El Palacio Episcopal y el obispado de Tortosa

Entre tres culturas

El Palacio Episcopal gira en torno al patio central de forma trapezoidal. La planta noble acogía las estancias del obispo, la capilla y la sala de los señores.

A la capilla, mandada construir por el obispo Berenguer de Prats, se accede por un portal ojival de carácter monumental. La puerta contiene arquivoltas con un tímpano que contiene la Virgen de pie, con el niño Jesús en brazos, escoltados por dos ángeles.

Completan la puerta cuatro esculturas de obispos, dos en las arquivoltas de la puerta, San Agustín y San Gregorio, y las otras dos, San Ambrosio y San Jerónimo, sobre dos pilastras molduradas a ambos lados de la puerta.

El interior, de estilo gótico, presenta una planta rectangular y cubierta de crucería en la parte de la nave. En el ábside, hay una vuelta semiestrellada con dos arcos rinconeros.

Anglès

The Bishop's Palace and the bishops of Tortosa

Between three cultures

The Bishop's Palace is laid out around a trapezoidal central patio. The principal floor housed the bishop's rooms, the chapel and the lords' hall.

The chapel, built for bishop Berenguer de Prats, is entered through a monumental arched doorway. The door features archivolt with a tympanum containing a standing Virgin Mary holding the Baby Jesus, accompanied by two angels.

The door is completed with four sculptures of bishops, two at the archivolts, Saint Augustus and Saint Gregory, and another two, Saint Ambrose and Saint Abrose and Saint Jerome, over two moulded pilasters on either side of the door.

The interior, Gothic in style, has a rectangular floor plan and cross-vaulted ceiling over the nave. In the apse there is a star-shaped vault with two trumpet arches.

Francès

Le palais épiscopal et l'évêché de Tortosa

Entre trois cultures

Le palais épiscopal se dresse autour d'une cour centrale, de forme trapézoïdale. L'étage noble abritait les appartements de l'évêque, la chapelle et la salle seigneuriale.

Un portail ogival monumental permet d'accéder à la chapelle, construite par l'évêque Berenguer de Prats.Ce portail est doté d'archivoltes et d'un tympan qui représente la Vierge Marie debout, avec l'Enfant Jésus dans les bras, escortée par deux anges.

Le portail est complété par quatre sculptures d'évêques, deux d'entre elles, Sant Agustí et Sant Gregori se trouvent sur les archivoltes du portail, et les deux autres, Sant Ambròs et Sant Jeroni, sur deux piliers de chaque côté de la porte.

L'intérieur, de style gothique, est de forme rectangulaire et comporte une voûte en ogive dans la nef. Dans l'abside, se trouve une voûte semi-étoilée avec deux arches d'angle.

QR B

3.3. Text de l'audiodescripció en català, castellà, anglès i francès

Català

El palau episcopal reflecteix amb elegància la puixança del bisbat de Tortosa a finals de l'edat mitjana i durant el Renaixement. El palau es va construir al llarg dels segles XIV i XV. El pati interior combina el llenguatge arquitectònic gòtic d'arcs apuntats amb un ritme més humà i tranquil que deixa endevinar l'esplendor elegant que adquirirà el Renaixement tortosí. Al segon pis encara es poden veure les grans arcades de pedra, amb les armes del bisbe Berenguer de Prat als capitells, tres roses coronades per un remat de bàcul. L'edifici està construït amb carreus de pedra tallats tots a la mateixa mida i s'organitza al voltant d'aquest pati central, envoltat en planta baixa per sales que conserven l'estructura medieval. L'element arquitectònic més icònic del palau, l'escala volada situada a l'interior del pati, dona accés al primer pis.

Un altre element destacat és la capella que va fer construir el bisbe Berenguer de Prats el 1316. Presenta una portada formada per arquivoltes que s'escalonen de dins cap a fora, de manera que l'arc exterior és més gros que l'interior, tant en altura com en amplada. Les dues escultures dels costats de la portada representen figures episcopals. Al timpà hi figura la marededeu dempeus amb el nen Jesús als braços. Tant la mare com el fill mostren uns rostres molt expressius que reflecteixen la glòria del moment. Per acabar, la capella té una coberta de creueria estrellada que s'eleva sobre dues trompes angulars.

El bisbat de Tortosa es va crear el segle IV i actualment ocupa territoris de les províncies de Tarragona i Castelló de la Plana. Dues de les figures més importants de la història de la diòcesi foren Pedro Martínez de Luna, el papa Benet XIII, que passà els darrers anys de papat a Peníscola; i Adrià d'Utrech, que, durant el seu càrrec com a bisbe de Tortosa, fou nomenat papa amb el nom d'Adrià VI.

Castellà

En la primera mitad del siglo XIV, el obispo Berenguer Desprats decidió que se tenía que hacer un nuevo palacio episcopal y una nueva catedral. Este empujón constructivo es fruto del enorme poder que logró después de la conquista cristiana el obispado de Tortosa, que se extendía entre Maials (a 37 km de Lleida) y Almenara (a 37 km de València) y comprendía territorios de Aragón, Catalunya y València. Las formas del palacio, pues, representan esta potencia y se expresan en la construcción de un edificio monumental, levantado conforme a la vanguardia constructiva y decorativa de la época.

Las fachadas exteriores son compactas: la de levante se abre al complejo catedralicio, mientras que la de poniente daba (originalmente) directamente al río y formaba parte de la llamada fachada fluvial de la ciudad.

En el interior, un patio con escala monumental ordena el conjunto y permite acceder a la planta noble, que presenta una galería de arcos apuntados o ojivales y columnas originalmente de caliza de Girona. En la planta noble, por un lado, una escalera de caracol para acceder al segundo piso y, por el otro, la pieza clave del conjunto: la capilla episcopal.

La capilla episcopal destaca por la excepcional cabecera o testera, cubierta con bóveda de piedra de media estrella, y la fachada interior, con triple apertura, que se abre a la sala de los señores, donde se ha conservado tanto la escultura como la policromía medieval. La iconografía de la puerta, presidida por la Virgen María y santos obispos, es propia de este tipo de espacios. Se exalta tanto la institución episcopal como quien la promovió, el obispo Desprats, de quien aparece la heráldica (escudo con tres rosas doradas).

Anglès

In the first half of the 14th century, Bishop Berenguer Desprats decided that a new episcopal palace and a new cathedral should be built. This constructive thrust is the result of the enormous power achieved in the post-reconquest period by the bishopric of Tortosa, which extended between Maials (37 km from Lleida) and Almenara (37 km from Valencia) and comprised the territories of Aragon, Catalonia and Valencia. The forms of the palace, therefore, represent this power and are expressed in the construction of a building of great monumentality erected in accordance with the constructive and decorative avant-garde of the time.

The exterior façades are compact: the eastern façade opens onto the cathedral complex, while the eastern façade overlooks the river and was part of the city's so-called river façade.

Inside, a courtyard with a monumental staircase orders the complex and allows access to the noble floor, which has a gallery of pointed arches and columns originally made of limestone from Girona, a spiral staircase from which one could access the second floor and the key piece of the complex: the episcopal chapel, where the exceptional header is located, covered with a half-star stone vault, and the interior facade, with a triple opening, which opens to the room of the lords and which has preserved the sculpture and even the medieval polychrome. The iconography of the door, presided over by the Virgin Mary and the holy bishops, is typical of this type of space and exalts the episcopal institution as well as its promoter, Bishop Desprats, whose heraldry appears (shield with three golden roses).

Francès

Dans la première moitié du XIVe siècle, l'évêque Berenguer Desprats décida qu'un nouveau palais épiscopal et une nouvelle cathédrale devaient être construits. Cette poussée constructive est le fruit de l'énorme pouvoir obtenu dans la post-conquête par l'évêché de Tortosa, qui s'étendait entre Maials (à 37 km de Lleida) et Almenara (à 37 km de Valence) et comprenait des territoires d'Aragon, de Catalogne et de Valence. Les formes du palais représentent donc ce pouvoir et s'expriment dans la construction d'un bâtiment d'une grande monumentalité érigé selon les avant-gardes constructives et décoratives de l'époque.

Les façades extérieures sont compactes : la façade orientale s'ouvre sur l'ensemble de la cathédrale, tandis que la façade orientale donne sur la rivière et faisait partie de la soi-disant façade fluviale de la ville.

À l'intérieur, une cour avec un escalier monumental ordonne l'ensemble et permet d'accéder à l'étage noble, qui comprend une galerie d'arcs pointus et de colonnes d'origine calcaire de Gérone, un escalier en colimaçon à partir duquel on accédait au deuxième étage et à la pièce clé de l'ensemble : la chapelle épiscopale, où se trouve le chevet exceptionnel, recouvert d'une voûte en pierre d'une demi-étoile, et la façade intérieure, avec une triple ouverture, qui s'ouvre sur la chambre des seigneurs et qui a conservé la sculpture et même la polychromie médiévale. L'iconographie de la porte, présidée par la Vierge Marie et les saints évêques, est typique de ce type d'espaces et exalte l'institution épiscopale ainsi que son promoteur, l'évêque Desprats, dont l'héraldique apparaît (écusson avec trois roses dorées).

4. Textos del tòtem “Els palaus Despuig i Oriol”

4.1. Text imprès al tòtem en català, castellà, anglès i francès

Català

Els palaus Despuig i Oriol

Entre tres cultures

Edificis construïts al segle XV, al palau Despuig va tenir lloc, el 1557, el cinquè dels Col·loquis de la insigne ciutat de Tortosa escrit per Cristòfol Despuig, on els tortosins Fàbio i Lívio i el valencià Pedro parlaven de la guerra civil catalana del segle XV. Es creu que, en origen, els dos palaus estaven connectats, com ara.

L'accés als respectius palaus és a través d'un arc de mig punt dovellat. Al palau Despuig, a la planta baixa, hi ha una finestra rectangular atrompetada amb motlures amb arcs conopials i culs de llàntia. A l'interior destaca l'entrada amb l'enteixinat de fusta decorat del segle XV i el pati trapezoidal amb una escala de pedra. El palau Oriol presenta un pati central amb arcs que organitza l'edifici. Reformat el 1971, incorporà elements de l'antic palau dels Purroy.

Castellà

Los palacios Despuig y Oriol

Entre tres culturas

Estos edificios se construyeron en el siglo xv. En el palacio Despuig tuvo lugar, en 1557, el Quinto de los Coloquios de la insigne ciudad de Tortosa, escrito por Cristóbal Despuig, donde los tortosinos Fabio y Livio y el valenciano Pedro hablaban de la guerra civil catalana del siglo xv. Se cree que originalmente los dos palacios estaban conectados, como ahora.

Se accede a los respectivos palacios a través de un arco de media punta adovelado. En el palacio Despuig, en la planta baja, hay una ventana rectangular atrompetada con molduras con arcos conopiales y culos de candil. En el interior, destaca la entrada con artesonado de madera decorado del siglo xv y el patio trapezoidal con una escalera de piedra. El palacio Oriol presenta un patio central con arcos que organiza el edificio. Reformado en 1971, incorpora elementos del antiguo palacio de los Purroy.

Anglès

The Despuig and Oriol Palaces

Between three cultures

Both buildings date from the 15th century. In 1557 the Palau Despuig [Despuig Palace] was the setting for the Cinquè dels Col·loqui de la insigne ciutat de Tortosa [Fifth Debate in the Illustrious

City of Tortosa], written by Cristòfol Despuig, in which Fàbio and Lívio of Tortosa and Pedro of Valencia discussed the Catalan civil war of the 15th century. It is believed that the two palaces were originally connected, as they are now.

The entrance to the respective palaces is through a voussoired semicircular arch. On the ground floor of the Despuig palace is a splayed window with mouldings featuring ogee arches and triangular tailpieces. A highlight inside is the entrance with its decorated 14th-century coffered ceiling and the trapezoidal patio with a stone staircase. The Palau Oriol [Oriol palace] has a central patio with arches around which the building is laid out. Refurbished in 1971, it includes parts of the old Purroy palace.

Francès

Les palais Despuig et Oriol

Entre trois cultures

Bâtiments construits au XVe siècle, le palais Despuig sert de cadre, en 1557, au cinquième colloque du livre Los Col·loquis de la insigne ciutat de Tortosa écrits par Cristòfol Despuig, dans lesquels le Tortossois Fàbio i Lívio et le Valencien Pedro parlaient de la guerre civile catalane du XVe siècle. On pense qu'à l'origine, les deux palais étaient reliés, comme c'est le cas aujourd'hui.

L'accès aux palais respectifs se fait par un porche semi-circulaire pavé. Dans le palais Despuig, au rez-de-chaussée, se trouve une fenêtre é brasée rectangulaire avec des moulures, des arcs en ogive et des culs-de-lampe. À l'intérieur, on découvre une entrée remarquable avec des boiseries décorées du XVe siècle et une cour trapézoïdale présentant un escalier en pierre. Le palais Oriol possède une cour centrale avec des arcs qui organisent le bâtiment. Remis à neuf en 1971, il intègre des éléments de l'ancien palais Purroy.

QR A

4.2. Text de l'àudio en català, castellà, anglès i francès

Català

Els palaus Despuig i Oriol

Entre tres cultures

La tradició diu que en el palau Despuig va tenir lloc els Col·loquis de la insigne ciutat de Tortosa, escrit el 1557 per Cristòfol Despuig. Els Col·loquis és l'obra catalana cabdal del Renaixement, escrit en diàleg entre personatges. En el sis col·loquis del llibre es tracten temes mundans i intel·lectuals, tals com urbanístics, la defensa de la pirateria, la política, la riquesa de l'Església catòlica..., però sobretot, els problemes de la ciutat de hi són presents: l'organització defensiva, la no realització de les séquies per regar, la necessitat de netejar les zones pantanoses, els conflictes amb el bisbe Ferran de Loaces, proper al rei Felip II, que es va mostrar poc procliu a col·laborar en l'obra de la catedral.

Castellà

Los palacios Despuig y Oriol

Entre tres culturas

Cuenta la tradición que en el palacio Despuig se desarrolló Los Coloquios de la insigne ciudad de Tortosa, escrito en 1557 por Cristòfol Despuig. Los Coloquios es una obra capital catalana del Renacimiento, escrita en diálogo entre personajes. En los seis coloquios del libro se tratan temas mundanos e intelectuales, como cuestiones urbanísticas, la defensa de la piratería, la política, la riqueza de la Iglesia Católica..., pero sobre todo, están presentes los problemas de la ciudad: la organización defensiva, la no realización de las acequias para regar, la necesidad de limpiar las zonas pantanosas, los conflictos con el obispo Ferran de Loaces, cercano al rey Felipe II, que se mostró poco proclive a colaborar en la obra de la catedral.

Anglès

The Despuig and Oriol Palaces

Between three cultures

Tradition has it that the Despuig Palace was the setting for the so-called Debates in the Illustrious City of Tortosa, written in 1557 by Cristòfol Despuig. These Debates are a leading Catalan work of the Renaissance, written as a dialogue between characters. The six Debates in the book deal with mundane and intellectual topics such as town planning, defence against piracy, politics and the wealth of the Catholic church. Above all, however, the issues of the city are there: defensive organisation, the failure to build irrigation channels, the need to drain marshland and conflicts with bishop Ferran de Loaces, close to king Philip II of Spain, who was reluctant to assist work on the cathedral.

Francès

Les palais Despuig et Oriol

Entre trois cultures

La tradition veut que le Col-loquis de l'illustre ville de Tortosa, rédigé en 1557 par Cristòfol Despuig, ait eu pour cadre le palais Despuig. Le Col-loquis est l'œuvre catalane majeure de la Renaissance, écrite comme un dialogue entre personnages. Les six colloques du livre traitent de sujets mondains et intellectuels, tels que l'urbanisme, la défense de la piraterie, la politique, la richesse de l'Église catholique, etc., mais surtout, les problèmes de la ville y sont présents : l'organisation défensive, la non-réalisation des fossés d'irrigation, la nécessité de nettoyer les zones marécageuses, les conflits avec l'évêque Ferran de Loaces, proche du roi Felip II, qui s'est montré peu enclin à collaborer aux travaux de la cathédrale.

QR B

4.3. Text de l'audiodescripció en català, castellà, anglès i francès

Català

Aquests dos palaus foren construïts el segle XV, i probablement en el passat estaven units, tal com ho estan avui en dia. Són dos magnífics testimonis del gòtic civil tortosí, que ens parlen de la

puixança de la ciutat i de l'aristocràcia. La porta d'accés als palaus respectius és un arc de mig punt construït amb grans dovelles, element característic del gòtic civil català.

El palau gòtic de la família Despuig s'organitza al voltant d'un pati de planta rectangular en què destaca de manera imponent la gran escala de pedra que dona accés al pis superior, on s'obre una galeria amb arcs apuntats. A més, alguns dels sostres de la planta baixa encara conserven bigues policromades, amb pintures de diferents escuts d'armes amb motius decoratius. A la planta baixa hi ha una finestra rectangular atrompetada amb motllures amb arcs conopials i culs de llàntia. Al palau Despuig va tenir lloc, el 1557, el cinquè de “Los Col·loquis de la insigne ciutat de Tortosa” escrit per Cristòfol Despuig, on els tortosins Fàbio i Lívio i el valencià Pedro parlaven de la guerra civil catalana del segle XV.

El palau Oriol, com el Despuig, s'organitza al voltant d'un pati central al qual s'hi accedeix a través d'un vestíbul. Al pati destaca l'escala coberta que dona accés a les plantes superiors. Va ser reformat el 1971 per convertir-se en conservatori de música. En aquest moment s'incorporaren elements de l'antic palau dels Purroy. Les bigues policromades i la galeria d'arcs rebaixats i columnes fines del primer pis són els elements més característics de l'edifici. Es conserva el conjunt d'arcs que obren l'escala al pati, arcs escarsers sostinguts per columnes lobulades de capitell llis, i a la base, tres escuts treballats en relleu, el de Tortosa, el de Catalunya i el de la Diputació.

La façana reproduceix els tres nivells del palau: la planta entresol, el pis principal i les golfes. L'entresol encara conserva els carreus originals, ben escairats. Al pis principal els carreus són més petits i corresponen a la restauració del 1971. La façana de les golfes és de mur arrebossat, amb cinc finestres d'arc escarser separades per petites motllures. El ràfec és de fusta.

Castellà

Estos dos palacios datan del siglo XV, y probablemente estaban unidos en el pasado, tal y como lo están hoy en día. Son dos magníficos testimonios del gótico civil tortosino, que nos hablan de la pujanza de la ciudad y de la aristocracia. La puerta de acceso a los respectivos palacios es un arco de medio punto construido con grandes dovelas, elemento característico del gótico civil catalán.

El palacio gótico de la familia Despuig se organiza en torno a un patio de planta rectangular donde destaca de forma imponente la gran escalera de piedra que da acceso al piso superior, donde se abre una galería con arcos apuntados. Además, todavía se conservan vigas policromadas en algunos de los techos de la planta baja, con pinturas de diferentes escudos de

armas con motivos decorativos. En la planta baja encontramos una ventana rectangular atrompetada con molduras con arcos conopiales y cul-de-lampe. El Palacio Despuig es el escenario donde tiene lugar el quinto coloquio de "Los Col·loquis de la insigne ciutat de Tortosa" escrito por Cristòfor Despuig, donde los tortosinos Fabio y Livio y el valenciano don Pedro debaten sobre la guerra civil catalana del siglo XV.

El Palacio Oriol, al igual que el Palacio Despuig, se organiza en torno a un patio central al que se accede a través de un vestíbulo. En el patio destaca la escalera cubierta que da acceso a las plantas superiores. Fue reformado en 1971 para convertirse en conservatorio de música. En ese momento se incorporaron elementos del antiguo Palacio de los Purroy. Las vigas policromadas y la galería de arcos rebajados y finas columnas del primer piso son los elementos más característicos del edificio. Se conserva el conjunto de arcos que abren la escalera al patio, arcos escarzanos sostenidos por columnas lobuladas de capitel liso, y en la base, tres escudos trabajados en relieve, el de Tortosa, el de Cataluña y el de la Diputación.

La fachada reproduce los tres niveles del Palacio: la planta entresuelo, el piso principal y el desván. El entresuelo aún conserva los sillares originales, muy escuadrados. En el piso principal los sillares son más pequeños y corresponden a la restauración de 1971. La fachada del desván es de revoque, con cinco ventanas de arco escarzano separadas por pequeñas molduras. El alero es de madera.

Anglès

These two palaces were built in the 15th century, and were probably joined together in the past, as they are today. They are two fine examples of the secular Gothic architecture of Tortosa, indicating the power of the city and of the aristocracy. The front entrance to the two palaces is a semicircular arch made from large cut stones, a typical feature of secular Catalan Gothic architecture.

The Gothic palace of the Despuig family is laid out around a rectangular patio dominated by the large stone stairway leading to the upper floor, where there is a gallery with pointed arches. Also, some of the ceilings on the ground floor still have painted beams, with pictures of different coats of arms and decorative motifs. On the ground floor there is a splayed window with mouldings featuring ogee arches and triangular tailpieces. In 1557 the Despuig Palace was the setting for the "Fifth Debate in the Illustrious City of Tortosa", written by Cristòfol Despuig, in which Fàbio and Lívio of Tortosa and Don Pedro of Valencia discussed the Catalan civil war of the 15th century.

Both the Oriol and Despuig palaces are laid out around a central patio which is reached through an entrance hall. A highlight in the patio is the covered stairway leading to the upper floors. The building was renovated in 1971 to turn it into a music school. Today it includes features of the old Purroy palace. The painted roof beams and the gallery of flattened arches on the first floor are the most outstanding features of the building. The set of segmental arches on the stairway in the patio survive, with lobed pillars with plain capitals and, at the base, three crests carved in relief, those of Tortosa, Catalonia and the *Diputació* or provincial authority.

The façade echoes the three floors of the palace: the mezzanine floor, the main floor and the attic floor. The mezzanine still has the original dressed stones. On the main floor the stones are smaller and date from the restoration in 1971. The façade of the attic floor is rendered, with five windows with segmental arches separated by small mouldings. The eaves are of wood.

Francès

Ces deux palais datent du XVe siècle et étaient probablement liés dans le passé, tout comme ils le sont aujourd'hui. Ce sont deux magnifiques exemples de l'architecture gothique séculaire de Tortosa, qui témoignent du pouvoir de la ville et de l'aristocratie. La porte d'accès aux deux palais est un arc en plein cintre construit avec de grands voussoirs, un élément caractéristique du gothique catalan.

Le palais gothique de la famille Despuig s'organise autour d'une cour rectangulaire avec un imposant escalier de pierre menant à l'étage supérieur, où se trouve une galerie aux arcs brisés. En outre, des poutres polychromes sont encore conservées dans certains plafonds du rez-de-chaussée, avec des peintures de différents blasons aux motifs décoratifs. Au rez-de-chaussée, il y a une fenêtre ébrasée avec des moulures présentant des arcs en ogive et des culs-de-lampe. Le palais Despuig est le cadre du cinquième colloque de *Los Col-loquis de la insigne ciutat de Tortosa* écrit par Cristòfor Despuig, où les habitants de Tortosa, Fabio et Livio, et le Valencien Don Pedro discutent de la guerre civile catalane du XVe siècle.

Le palais Oriol, comme le palais Despuig, est organisé autour d'une cour centrale à laquelle on accède par un vestibule. L'escalier couvert menant aux étages supérieurs est l'un des éléments marquants de la cour. Il a été rénové en 1971 pour devenir un conservatoire de musique. C'est à cette époque que des éléments de l'ancien palais Purroy y ont été incorporés. Les poutres polychromes et la galerie d'arcs segmentaires et de fines colonnes du premier étage sont les éléments les plus caractéristiques du bâtiment. L'ensemble des arcs de l'escalier vers la cour, arcs segmentaires soutenus par des colonnes lobées aux chapiteaux lisses, et à la base, trois blasons travaillés en relief, celui de Tortosa, celui de la Catalogne et celui de la *Diputació* (Conseil provincial), ont été conservés.

La façade reproduit les trois niveaux du palais : l'entresol, le rez-de-chaussée et le grenier. La mezzanine conserve encore les pierres de taille d'origine, qui sont très carrées. Au rez-de-chaussée, les pierres de taille sont plus petites et correspondent à la restauration de 1971. La façade du grenier est enduite, avec cinq fenêtres en arc segmentaire séparées par de petites moulures. Les corniches sont en bois.

5. Textos del tòtem “La Llotja”

5.1. Text imprès al tòtem en català, castellà, anglès i francès

Català

La Llotja

Entre tres cultures

Construïda entre 1368 i 1373 estava situada prop de l'actual mercat i de l'Ebre. Va ser traslladada a aquest emplaçament el 1932. Es va bastir com a magatzem i porxo de blat, per la ciutat de Tortosa. Edifici viu, es va ampliar a l'edat mitjana i al segle XVI. Durant el segle XVII va passar a ser dipòsit de guerra.

És un edifici de planta rectangular amb arcades apuntades en tres de les façanes i la quarta presenta un mur de maçoneria amb dues finestres geminades. Els materials emprats van ser la pedra en murs i paviment, i la fusta i teula àrab a la teulada. L'interior està dividit en dues naus.

Des del 2010 és la Casa dels Gegants i acull el bestiari festiu que té el seu origen en la festivitat de Corpus, especialment la Cucafera, d'època medieval.

Castellà

La Lonja

Entre tres culturas

Construida entre 1386 y 1373, estaba situada cerca del actual mercado y el Ebro. Fue trasladada a este emplazamiento en 1932. Se erigió como almacén y porche de trigo para la ciudad de

Tortosa. Edificio vivo, fue ampliado en la Edad Media y en el siglo xvi. Durante el siglo xvii pasó a ser depósito de guerra.

Es un edificio de planta rectangular con arcadas apuntadas en tres de sus fachadas y la cuarta presenta un muro de mampostería con dos ventanas germinadas. Los materiales utilizados fueron la piedra en muros y pavimentos, y la madera y lateja árabe en el tejado. El interior está dividido en dos naves.

Desde 2010 es la Casa dels Gegants y acoge el bestiario festivo que tiene su origen en la festividad de Corpus, especialmente la Cucafera, de época medieval.

Anglès

La Llotja

Between three cultures

Built between 1368 and 1373, it stood near the modern Mercat de l'Ebre [Ebro Market]. It was moved to its present location in 1932. It was built by the city of Tortosa as a granary. A living building, it was extended in the middle ages and in the 16th century. In the 17th century it became an armoury.

It is a rectangular building with pointed arches on three of its sides; the fourth has a masonry wall with two gemel (twin) windows. The materials used were stone for the walls and floor, and wood and curved clay tiles on the roof. Inside it is divided into two halls.

Since 2010 it has been home to the city's festive figures, including giants and fabulous beasts originally used in the Corpus Christi celebrations, in particular the Cucafera, a mediaeval dragon.

Francès

La Halle

Entre trois cultures

Construite entre 1368 et 1373, elle était située près du marché actuel et de l'Èbre. Elle a été déplacée sur ce site en 1932. Il s'agissait d'un entrepôt et d'une halle au blé, construite par la

ville de Tortosa. Le bâtiment est toujours debout et a été agrandi au Moyen Âge et au XVIe siècle. Au cours du XVIIe siècle, il est devenu un dépôt de guerre.

Il s'agit d'un bâtiment rectangulaire avec des arcs en ogive sur trois de ses façades et une quatrième qui présente un mur en maçonnerie avec deux fenêtres géminées. Les matériaux utilisés sont la pierre pour les murs et le sol, le bois et les tuiles arabes pour le toit. L'intérieur est divisé en deux nefs.

Depuis 2010, elle est devenue la Casa dels Gegants et abrite les Bêtes de fête dont l'origine remonte à la fête du Corpus Christi, notamment la Cucafera, de l'époque médiévale.

QR A

5.2. Text de l'àudio en català, castellà, anglès i francès

Català

La Llotja

Entre tres cultures

Ferran d'Aragó, marquès de Tortosa, va atorgar el privilegi a la ciutat de construir un porxo per emmagatzemar-hi el blat. El 1373 van finalitzar les obres, dirigides per Arnau Marco. L'aspecte actual va ser donat per l'arquitecte Jeroni Martorell que, amb motiu del trasllat de l'edifici al parc Teodor González, va despullar-lo de les ampliacions.

Des de l'any 2010 acull la Casa dels Gegants i tot el bestiari festiu de la ciutat. L'element més emblemàtic és la cucafera, una criatura amb cap de cocodril i cos de tortuga, que representa l'heretgia i que encapçalava les processons de Corpus des del segle XVI, vinculada a l'antiga Confraria de Pescadors de Sant Pere. També s'hi poden trobar tots els elements del seguici festiu: les cucaferes, el bou, l'àguila, els gegants, els nanos i els cavallets, entre altres.

Castellà

La Lonja

Entre tres culturas

Fernando de Aragón, marqués de Tortosa, otorgó a la ciudad el privilegio de construir un cobertizo para almacenar el trigo. Las obras finalizaron en 1373, dirigidas por Arnau Marco. El aspecto actual es obra del arquitecto Jeroni Martorell que, con motivo del traslado del edificio al parque Teodor González, lo despojó de las ampliaciones.

Desde el año 2010 acoge la Casa dels Gegants y todo el bestiario festivo de la ciudad. El elemento más emblemático es la *cucafera*, una criatura con cabeza de cocodrilo y cuerpo de tortuga, que representa la herejía y que encabezaba las procesiones de Corpus ya desde el siglo XVI y estaba vinculada a la antigua Cofradía de Pescadores de San Pedro. También se pueden encontrar todos los elementos de la comitiva festiva, como las *cucaferas*, el buey, el águila, los gigantes, los enanos y los caballitos, entre otros.

Anglès

La Llotja

Between three cultures

Ferdinand of Aragon, marquis of Tortosa, granted the city the privilege of building a corn store. The work, directed by Arnau Marco, was completed in 1371. Its modern appearance is the work of architect Jeroni Martorell who, when the building was moved to the Teodor González park, stripped it of its extensions.

Since 2020 it has been home to the city's festive giants and other figures. The most popular of these is the *cucafera*, a beast with a crocodile's head and a turtle's body, that represents heresy and has led Corpus Christi processions since the 16th century. The figure is linked to St. Peter's fishermen's guild. The rest of the figures in the festive bestiary are also kept there: including dragons, a bull, an eagle, giants, bigheads and horses, among others.

Francès

La Halle

Entre trois cultures

Ferran d'Aragó, marquis de Tortosa, a accordé à la ville le privilège de construire une halle pour y stocker le blé. Les travaux ont été achevés en 1373, sous la direction d'Arnau Marco. L'apparence actuelle a été donnée par l'architecte Jeroni Martorell qui, lorsque le bâtiment a été déplacé vers le parc Teodor González, a supprimé les extensions.

Depuis 2010, elle abrite la Casa dels Gegants et toutes les bêtes de fête de la ville. L'élément le plus emblématique est la *cucafera*, une créature à tête de crocodile et à corps de tortue, qui représente l'hérésie et qui menait les processions du Corpus Christi depuis le XVIe siècle, en lien avec l'ancienne Confraria de Pescadors de Sant Pere (Guilde des pêcheurs de Sant Pere). On y trouve également tous les éléments du cortège festif : les *cucaferes*, le bœuf, l'aigle, les géants, les nains et les petits chevaux, entre autres.

QR B

5.3. Text de l'audiodescripció en català, castellà, anglès i francès

Català

La Llotja de Tortosa, construïda entre 1368 i 1373, presenta un aspecte semblant al de les llotges medievals de les altres grans ciutats de la Corona d'Aragó. Es tracta d'un edifici gòtic de planta rectangular, amb tres de les façanes obertes a l'exterior amb arcades apuntades i tancat en un costat per un mur de maçoneria amb dues finestres geminades. Els murs, els pilars i els arcs són de pedra. La coberta està formada per bigues de fusta i coronada amb una teulada de teula àrab. L'interior és diàfan i està dividit en dues naus separades per arcs que descansen damunt de pilars construïts amb carreus.

L'edifici es va bastir com a llotja, és a dir, com a mercat d'intercanvi, però també es va utilitzar com a dipòsit de blat. Va tenir diferents ampliacions fins al segle XVI. Durant el segle XVII va passar a ser dipòsit de guerra. El 1932, l'edifici fou traslladat, pedra a pedra, de la seva ubicació original, a tocar de l'actual mercat, a aquest emplaçament.

Des del 2010 és la Casa dels Gegants i acull el bestiari festiu que té el seu origen en la festivitat de Corpus, especialment la Cucafera, d'època medieval.

Castellà

La Lonja de Tortosa, construïda entre 1368 y 1373, presenta un aspecte similar al de las lonjas medievales de otras grandes ciudades de la Corona de Aragón. Se trata de un edificio gótico de planta rectangular, con tres de las fachadas abiertas al exterior de arcadas apuntadas y cerrado en un lado por un muro de mampostería con dos ventanas geminadas. Los muros, pilares y arcos están contruidos en piedra. La cubierta está formada por vigas de madera y coronada con un tejado de teja árabe. El interior es diáfano y está dividido en dos naves separadas por arcos que descansan sobre pilares contruidos con sillares.

El edificio se contruyó como lonja, es decir, como mercado de intercambio, aunque también se utilizó como depósito de trigo. Tuvo varias ampliaciones hasta el siglo XVI. Durante el siglo XVII pasó a ser depósito de guerra. En 1932 el edificio fue trasladado, piedra a piedra, de su ubicación original, junto al actual mercado, a este emplazamiento.

Desde 2010 es la Casa dels Gegants, edificio que acoge el bestiario festivo que tiene su origen en la festividad de Corpus, especialmente la Cucafera, de época medieval.

Anglès

The mediaeval *llotja* or commodity exchange in Tortosa, built between 1368 and 1373, has a similar appearance to other mediaeval exchanges in the main cities of the realm of Aragón. It is a Gothic building on a rectangular floor plan, open to the exterior on three sides with pointed arches and enclosed on one side by a masonry wall with two mullioned windows. The walls, pillars and arches are of stone. The roof is of wooden beams covered in tiles. the interior is open and divided into two naves separated by arches resting on pillars built from ashlar masonry.

The building was constructed as a commodity exchange, but it was also used as a granary. It was extended several times up to the 16th century. In the 17th century it became an armoury. In 1932 the building was moved stone by stone from its original location beside the modern market to its current site.

Since 2010 it has been home to the city's festive figures, including giants and fabulous beasts originally used in the Corpus Christi celebrations, in particular the Cucafera, a mediaeval dragon.

Francès

La Halle de Tortosa, construite entre 1368 et 1373, a une apparence similaire à celle des bourses de marchandises médiévales d'autres grandes villes de la couronne d'Aragon. Il s'agit d'un bâtiment gothique rectangulaire, dont trois des façades sont ouvertes sur l'extérieur par des arcs brisés, et fermées sur un côté par un mur de maçonnerie avec deux fenêtres géminées. Les murs, les piliers et les arches sont construits en pierre. Le toit est constitué de poutres en bois et est recouvert de tuiles arabes. L'intérieur est ouvert et est divisé en deux nefs séparées par des arcs reposant sur des piliers construits en pierre de taille.

Le bâtiment a été construit comme une bourse de marchandises, c'est-à-dire comme un marché d'échange, bien qu'il ait également été utilisé comme un entrepôt de blé. Il a subi plusieurs extensions jusqu'au XVIe siècle. Au cours du XVIIe siècle, il est devenu un dépôt de guerre. En 1932, le bâtiment a été déplacé, pierre par pierre, de son emplacement d'origine à côté du marché actuel, à ce site.

Depuis 2010, il abrite les personnages festifs de la ville, notamment des géants et des bêtes fabuleuses utilisés à l'origine pour les célébrations du Corpus Christi, en particulier la Cucafera, un dragon médiéval.

6. Textos del tòtem “Els Reials Col·legis”

6.1. Text imprès al tòtem en català, castellà, anglès i francès

Català

Els Reials Col·legis

L’esplendor de Tortosa (El Renaixement i el Barroc)

El seu origen és el convent dominic de Sant Domènec. El Col·legi de Sant Jaume i Sant Maties el va fundar per l’emperador Carles el 1544 amb la finalitat d’educar els moriscos conversos. Amb la seva expulsió, el 1611, es reorientaren els estudis cap a joves pobres. El Col·legi de Sant Jordi i Sant Domènec estava dedicat als estudis dels frares dominics i va ser universitat reial, clausurada pel Decret de Nova Planta el 1716. Actualment, a l’església de Sant Domènec hi ha el Centre d’Interpretació del Renaixement.

A l’interior del Col·legi de Sant Jaume i Sant Maties hi ha un claustre, màxim exponent del Renaixement català, amb una galeria monàrquica esculpida des del comte de Barcelona Ramon Berenguer IV fins al rei Felip III.

Castellà

Los Reales Colegios

El esplendor de Tortosa (El Renacimiento y el Barroco)

Su origen es el convento dominico de Santo Domingo. El Colegio de San Jaime y San Matías fue fundado por el emperador Carlos en 1544 con la finalidad de educar a los moriscos conversos. Tras su expulsión, en 1611, se reorientaron los estudios hacia jóvenes pobres. El Colegio de San Jorge y Santo Domingo estaba dedicado a los estudios de los frailes dominicos y fue universidad real, clausurada por el Decreto de Nueva Planta en 1716. Actualmente, la iglesia de Santo Domingo acoge el Centro de Interpretación del Renacimiento.

En el interior del Colegio de San Jaime y San Matías hay un claustro, máximo exponente del Renacimiento catalán, con una galería monárquica esculpida, desde el conde de Barcelona Ramón Berenguer IV hasta el rey Felipe III.

Anglès

The Reials Col·legis

The splendour of Tortosa (the Renaissance and Baroque)

They have their origins in the Dominican monastery of Sant Domènec [St. Dominic]. The Col·legi de Sant Jaume i Sant Maties [College of St. James and St. Matthew] was founded by the emperor Charles V 1544 for the purpose of educating Moriscos (converts from Islam). When they were expelled from Spain in 1611, the schools were used for young poor people. The Col·legi de Sant Jordi i Sant Domènec [College of St. George and St. Dominic] was used to educate Dominican friars and had the status of a royal university, but was closed down together with the other Catalan universities by Spanish royal decree in 1716. The church of Sant Domènec houses the visitor centre devoted to the Renaissance.

Inside the Col·legi de Sant Jaume i Sant Maties is a cloister, a fine example of the Catalan renaissance style with a carved gallery of monarchs from the count of Barcelona Ramon Berenguer IV down to king Philip III of Spain.

Francès

Les Collèges royaux

La splendeur de Tortosa (La Renaissance et le Baroque)

Son origine est le couvent dominicain de Sant Domènec. Le Col·legi de Sant Jaume i Sant Maties a été fondé par l'empereur Charles Quint en 1544 dans le but d'éduquer les Maures convertis. Lorsque les Maures ont été expulsés en 1611, les études ont été réorientées vers les jeunes gens pauvres. Le Col·legi de Sant Jordi i Sant Domènec était consacré aux études des frères dominicains et était une université royale, fermée par le décret de Nova Planta en 1716. L'église de Sant Domènec abrite le centre d'interprétation de la Renaissance.

Le cloître, situé à l'intérieur du Col·legi de Sant Jaume i Sant Maties, est le plus grand de la Renaissance catalane, avec une galerie des rois sculptée allant du comte de Barcelone Ramon Berenguer IV au roi Felip III.

QR A

6.2. Text de l’audio en català, castellà, anglès i francès

Català

Els Reials Col·legis

L’esplendor de Tortosa (El Renaixement i el Barroc)

En els Reials Col·legis hi destaca el pati renaixentista del Col·legi de Sant Jaume i Sant Maties. L’escultor burgalès Francisco Montermoso, resident al municipi lleidatà d’Arbeca, va esculpir, a

partir de 1563, un fris decoratiu amb representacions monàrquiques de la Corona d’Aragó, des del comte de Barcelona Ramon Berenguer IV, conqueridor de la ciutat de Tortosa, i la seva esposa Peronella fins al rei Felip II i Maria de Portugal.

Va ser el futur Felip II qui, com a príncep, el 1544 va signar la carta fundacional del col·legi, en què anomenava els frares dominics Baltasar Sorió i Joan Izquierdo representants seu. El 1546, Felip va enviar una carta amb indicacions de com n’havien de fer la construcció per tal de bastir un edifici que perdurés en el temps.

Castellà

Los Reales Colegios

El esplendor de Tortosa (El Renacimiento y el Barroco)

En los Reales Colegios destaca el patio renacentista del Colegio de San Jaime y San Matías. El escultor burgalés Franciso Montermoso, residente en el municipio leridano de Arbeca, en 1563 empezó a esculpir un friso decorativo con representaciones monárquicas de la Corona de Aragón, desde el conde de Barcelona Ramón Berenguer IV, conquistador de la ciudad de Tortosa, y su esposa Peronella, hasta el rey Felipe II y María de Portugal.

Fue el futuro rey Felipe II, en su calidad de príncipe, el que firmó en 1544 la carta fundacional del colegio, donde nombraba a los frailes dominicos Baltasar Sorió y Joan Izquierdo como sus representantes. En 1546, Felipe envió una carta con indicaciones de cómo debía ser la construcción para levantar un edificio que perdurara en el tiempo.

Anglès

The Royal Schools

The splendour of Tortosa (the Renaissance and Baroque)

A highlight of the Royal Schools is the Renaissance-style patio in St. James and St. Matthew's School. In 1563 sculptor Francisco Montermoso, originally from Burgos but resident in Arbeca, in the Lleida region, created an ornamental frieze portraying the monarchs of the Crown of Aragon, from count of Barcelona Ramon Berenguer IV, conqueror of the city of Tortosa, and his wife Peronella, through to king Philip II of Spain and Maria of Portugal.

It was the future king Philip II who, as prince, signed the charter founding the school in 1544, appointing the Dominican friars BaltasarSorió and Joan Izquierdo as his representatives. In 1546 Philip send a letter with instructions on how it was to be built to ensure a building that would last over time.

Francès

Les Collèges royaux

La splendeur de Tortosa (La Renaissance et le Baroque)

Dans les collèges royaux, la cour Renaissance du Col·legi de Sant Jaume i Sant Maties est remarquable. Le sculpteur de Burgos, Francisco Montermoso, qui vivait dans la ville d'Arbeca à Lleida, a sculpté, à partir de 1563, une frise décorative avec des représentations monarchiques de la couronne d'Aragon, du comte de Barcelone Ramon Berenguer IV, conquérant de la ville de Tortosa, et de son épouse Peronella au roi Philippe II et à Marie de Portugal.

C'est le futur Philippe II qui, en tant que prince, a signé la charte fondatrice du collège en 1544, nommant les frères dominicains Baltasar Sorió et Joan Izquierdo comme ses représentants. En 1546, Philippe envoie une lettre contenant des indications sur la manière dont la construction doit être réalisée afin de construire un édifice qui durera dans le temps.

QR B

6.3. Text de l’audiodescripció en català, castellà, anglès i francès

Català

El conjunt monumental dels Reials Col·legis de Tortosa consta de tres edificis: el Col·legi de Sant Jaume i de Sant Maties, el Col·legi de Sant Jordi i de Sant Domènec i l'església de Sant Domènec. L'origen del conjunt està en el convent dominic de Sant Domènec, on es formaven els joves frares dominics.

El 1564 s'iniciaren les obres del Col·legi de Sant Jaume i de Sant Maties, que va ser fundat amb la missió d'educar els joves musulmans conversos, coneguts com *amoriscs*. Aquest col·legi és un gran edifici de tres plantes amb un pati central porticat, està considerat com la millor obra del Renaixement català. Actualment, acull la seu de l'Arxiu Comarcal del Baix Ebre. La planta del pati és rectangular i està envoltada per tres nivells de galeries. La planta baixa i el primer pis, amb arcs de mig punt, i el segon pis, amb arcs rebaixats. La coberta de les galeries està feta amb embigat de fusta.

Cal que ens aturem en el conjunt escultòric que decora el pati. Segueix un programa iconogràfic que fusiona elements monàrquics, religiosos i profans. La barana de la galeria del primer pis constitueix un gran fris esculpit, amb fornícules en forma de venera, on s'alternen escuts amb els bustos de dinou parelles de reis de la Corona d'Aragó, des del comte-príncep Ramon Berenguer IV i la seva esposa Peronella, fins a Felip III d'Habsburg i Margarida d'Àustria.

Als carcanyols de la primera galeria, és a dir, a la superfície triangular que es forma quan es troben dos arcs sobre cada columna, hi ha caps emmarcats en medallons que representen moriscs i jueus, els infidels que calia educar.

Als carcanyols de la segona galeria hi ha uns medallons amb les efigies dels apòstols i profetes. A més, a cada cantonada, trobem carasses que semblen representar els vents. Les columnes de la planta baixa reposen sobre unes bases rectangulars, també decorades.

Un altre element molt destacable és la portada d'accés. Està estructurada en tres registres disposats verticalment. El primer està format per un arc de mig punt emmarcat per dues columnes de fust acanalat i capitell compost que suporten un entaulament ornamentat amb grotescos (decoració que es repeteix als brancals de la porta i a les pilastres exteriors que fan de pedestal a petites estàtues alades). El segon pis està presidit per l'escut imperial de Carles V amb l'àguila bicèfala i dues esfinxs, símbols de saviesa. Al cos superior es representen dues imatges dels patrons de la institució, Sant Mateu i Sant Jaume, en dues fornícules, i per sobre d'aquestes trobem la imatge de l'àngel custodi, patró de Tortosa. La portalada datada cap el 1570 es concep com un arc triomfal que intenta harmonitzar la idea de raó i espiritualitat amb la idea imperial.

El Col·legi de Sant Jordi i de Sant Domènec data del 1578 i era en origen un convent dominicà. Arrasat pels bombardejos franquistes entre 1937 i 1939, només es conserva la senzilla portalada renaixentista de dos cossos. Sota l'escut imperial de Felip II es pot llegir la inscripció “DOMUS SAPIENTIAE”, és a dir, casa de la saviesa, ja que fou l'antiga universitat. La data de 1578 es troba a l'arc de mig punt de la portalada i l'heràldica dels dominics se situa als carcanyols. Propietat de la Generalitat des del 2001, el maig del 2003 es va convertir en la seu dels serveis territorials del Departament d'Educació i de l'Escola Oficial d'Idiomes.

L'església de Sant Domènec data de 1585. És d'una sola nau, amb capelles laterals, i està construïda en estil gòtic. Actualment, la nau central està presidida per un armari-arxiu procedent de la desapareguda Casa de la Ciutat sobre el qual hi ha una volta de creueria. Destaca la gran portalada de tres cossos: el primer, amb un arc de mig punt emmarcat en dues parelles de columnes jòniques a cada costat; el segon l'ocupa un fris amb fornícules per a cinc figures, i es remata amb un frontó corb trencat. L'escut del bisbe Izquierdo presideix la portalada. L'església fou un dels béns desamortitzats el 1836 i va passar a domini militar.

Castellà

El conjunto monumental de los Reales Colegios de Tortosa consta de tres edificios: el Colegio de San Jaime y San Matías, el Colegio de San Jorge y Santo Domingo y la iglesia de Santo Domingo. El origen del conjunto está en el convento dominico de Santo Domingo, donde se formaba a los jóvenes frailes dominicos.

En 1564 se iniciaron las obras del Colegio de San Jaime y San Matías, que fue fundado con la misión de educar a los jóvenes musulmanes conversos, conocidos como *moriscos*. Este colegio es un gran edificio de tres plantas con un patio central porticado, está considerado como la obra más distinguida del Renacimiento catalán. Actualmente acoge la sede del Archivo Comarcal del Baix Ebre. La planta del patio es rectangular y está rodeada por tres niveles de galerías. La planta baja y el primer piso, con arcos de medio punto, y el segundo piso, con arcos rebajados. La cubierta de las galerías está hecha con envigado de madera.

Debemos detenernos en el conjunto escultórico que decora el patio. Sigue un programa iconográfico que fusiona elementos monárquicos, religiosos y profanos. La barandilla de la galería del primer piso constituye un gran friso esculpido, con hornacinas en forma de venera, donde se alternan escudos con los bustos de diecinueve parejas de reyes de la Corona de Aragón, desde el conde-príncipe Ramón Berenguer IV y su esposa Petronilla, hasta Felipe III de Habsburgo y Margarita de Austria.

En las enjutas de la primera galería, es decir, en la superficie triangular que se forma cuando se encuentran dos arcos sobre cada columna, hay cabezas enmarcadas en medallones que representan a moriscos y judíos, los infieles que se debía educar.

En las enjutas de la segunda galería destacan unos medallones con las efigies de los apóstoles y profetas. Además, en cada esquina encontramos mascarones que parecen representar a los vientos. Las columnas de la planta baja reposan sobre unas bases rectangulares, también decoradas.

Otro elemento a destacar es la portada de acceso. Está estructurada en tres registros dispuestos verticalmente. El primero está formado por un arco de medio punto enmarcado por dos columnas de fuste acanalado y capitel compuesto que soportan un entablamento ornamentado con grotescos (decoración que se repite en las jambas de la puerta y en las pilastras exteriores que sirven de pedestal a pequeñas estatuas aladas). El segundo piso está presidido por el escudo imperial de Carlos V con el águila bicéfala y dos esfinges, símbolos de la sabiduría. En el cuerpo superior figuran dos imágenes de los patronos de la institución, San Matías y San Jaime, en dos hornacinas, y por encima de estas encontramos la imagen del ángel custodio, patrón de Tortosa. La portada fechada hacia 1570 se concibe como un arco triunfal que intenta armonizar la idea de la razón y espiritualidad con la idea imperial.

El Colegio de San Jorge y Santo Domingo, fechado en 1578, era originariamente un convento dominico. Arrasado por los bombardeos franquistas entre 1937 y 1939 únicamente conserva la sencilla portalada renacentista de dos cuerpos. Debajo del escudo imperial de Felipe II se puede leer la inscripción "DOMUS SAPIENTIAE", es decir, casa de la sabiduría, pues se trata de la antigua universidad. La fecha de 1578 se exhibe en el arco de medio punto de la portada y la heráldica de los dominicos se encuentra en la enjuta. Propiedad de la Generalitat desde 2001, se convirtió, en mayo de 2003, en sede de los Servicios Territoriales del Departamento de Educación y de la Escuela Oficial de Idiomas.

La iglesia de Santo Domingo data de 1585. Es de una sola nave, con capillas laterales, y fue construida en estilo gótico. En la actualidad preside la nave central un armario-archivo procedente de la desaparecida Casa de la Ciudad, sobre la que hay una vuelta de crucería. Destaca su gran portada de tres cuerpos: el primero, con un arco de medio punto enmarcado por dos parejas de columnas jónicas a cada lado; el segundo lo ocupa un friso con hornacinas para cinco figuras y se remata con un frontón curvo roto. El escudo del obispo Izquierdo preside la portalada. Esta iglesia fue uno de los bienes desamortizados en 1836 y pasó a ser de dominio militar.

Anglès

The monumental site of the Royal Schools of Tortosa consists of three buildings: St. James and St. Matthew's School, St. George and St. Dominic's School and the church of Saint -Dominic. The site has its origin in the Dominican monastery of Sant Domènec [St. Dominic].

In 1564 work began on St. James and St. Matthew's School, founded to educate young converts from Islam, known as *moriscos*. This school is a large three-storey building with a porticoed

central patio, and is considered the finest work of the Catalan Renaissance. Today it houses the BaixEbre county archive. The patio is rectangular and surrounded by three stories of galleries. The ground floor and first floor have circular arches and the top floor pointed ones. The roof over the galleries is built with wooden beams.

The sculpted decoration in the patio is worth a look. Its iconography is a mixture of royal, religious and secular features. The rail of the first floor gallery consists of a large carved frieze, with niches in the form of segmental arches, with crests alternating with busts of nineteen royal couples of the crown of Aragon, from count-prince Ramon Berenguer IV and his consort Peronella to Philip III of Habsburg and Margaret of Austria.

The spandrels in the first gallery, which means the triangular space between pairs of arches over each column, there are heads framed in medallions, representing *moriscos* (former Muslims) and Jews: 'infidels' who needed educating.

The spandrels in the second gallery contain medallions with representations of the apostles and prophets. Also, in each corner are masks that appear to represent the four winds. The first floor columns rest on rectangular bases that are also decorated.

Another notable feature is the entrance doorway. This is structured in three registers laid out vertically. The first is made up of a round arch framed by two fluted columns and a composite capital supporting an entablature decorated with grotesques. This decoration is repeated at the sides of the doorway and on the pilasters outside that act as a pedestal for small winged statutes. The second floor is dominated by the imperial crest of Charles V with the two-headed eagle and two sphinxes to symbolise wisdom. The top features two images of the patron saints of the institution, Saint Matthew and Saint James, in two niches, and above these is an image of the guardian angel, patron of Tortosa. The doorway, dated around 1570, is designed as a triumphal arch that tries to combine the notions of reason and spirituality with imperial symbology.

The Col·legi de Sant Jordi i Sant Domènec [College of St. George and St. Dominic] dates from 1578 and was originally a Dominican monastery. It was badly damaged by Francoist bombing between 1937 and 1939 and all that remains is the simple Renaissance-style double doorway. Beneath the imperial crest of Philip II is the inscription "DOMUS SAPIENTIAE", meaning house of wisdom, as it was the former university. The round arch over the doorway bears the date 1578 and the spandrels have Dominican heraldry. Owned by the Catalan government since 2001, since May 2003 it has housed the regional offices of the education department and the official language school.

The church of Saint Dominic dates from 1585. It is built in Gothic style, with a single nave and side chapels. Today the central nave is dominated by an archive from the former city hall, over which there is groin vaulting. The large doorway in three parts is a major feature: the first part, with a round arch framed in two pairs of Ionian columns on each side; the second features a frieze with niches for five figures, and is topped by a broken curved pediment. The crest of bishop Izquierdo is over the doorway. The church was among the assets disestablished in 1836, and passed into military hands.

Francès

L'ensemble monumental des collèges royaux de Tortosa se compose de trois bâtiments : le collège de Sant Jaume et Sant Maties, le collège de Sant Jordiet Sant Domènec et l'église Sant Domènec. Le site trouve son origine dans le monastère dominicain de Sant Domènec, où les jeunes frères dominicains étaient formés.

En 1564, les travaux du Collège de Sant Jaume et Sant Maties ont commencé, avec pour mission d'éduquer les jeunes musulmans convertis, appelés Morisques. Ce collège est un grand bâtiment de trois étages avec une cour centrale à portique, et est considéré comme l'œuvre la plus distinguée de la Renaissance catalane. Il abrite actuellement le siège des archives régionales du Baix Ebre. La cour est de forme rectangulaire et est entourée de trois niveaux de galeries. Le rez-de-chaussée et le premier étage, avec des arcs en plein cintre, et le premier étage, avec des arcs segmentaires. Le toit des galeries est constitué de poutres en bois.

La décoration sculptée de la cour vaut le coup d'œil. Son iconographie est un mélange d'éléments royaux, religieux et profanes. La balustrade de la galerie du premier étage est constituée d'une grande frise sculptée, avec des niches en forme d'arcs segmentaires, où alternent des armoiries et les bustes de dix-neuf couples royaux de la couronne d'Aragon, depuis le comte-prince Ramon Berenguer IV et son épouse Pétronille, jusqu'à Philippe III de Habsbourg et Marguerite d'Autriche.

Dans les écoinçons de la première galerie, c'est-à-dire dans la surface triangulaire formée par la rencontre de deux arcs sur chaque colonne, on trouve des têtes encadrées dans des médaillons représentant des Morisques et des Juifs : les « infidèles » à éduquer.

Les écoinçons de la deuxième galerie présentent des médaillons à l'effigie des apôtres et des prophètes. De plus, dans chaque coin, il y a des masques qui semblent représenter les vents. Les colonnes du rez-de-chaussée reposent sur des bases rectangulaires, qui sont également décorées.

Un autre élément remarquable est la porte d'entrée. Elle est structurée en trois registres disposés verticalement. La première est formée par un arc en plein cintre encadré par deux colonnes aux fûts cannelés et aux chapiteaux composites qui soutiennent un entablement décoré de grotesques (décoration qui se répète sur les montants des portes et sur les pilastres extérieurs qui servent de piédestal à de petites statues ailées). Le premier étage est dominé par les armoiries impériales de Charles V avec l'aigle bicéphale et deux sphinx, symboles de sagesse. La partie supérieure contient deux images des saints patrons de l'institution, Saint Matthias et Saint Jacques, dans deux niches, et au-dessus, l'image de l'ange gardien, patron de Tortosa. La porte d'entrée, datée d'environ 1570, est conçue comme un arc de triomphe qui tente de combiner les notions de raison et de spiritualité avec la symbologie impériale.

Le collège de Sant Jordi et Sant Domènec, qui date de 1578, était à l'origine un couvent dominicain. Ravagé par les bombardements de Franco entre 1937 et 1939, il ne conserve que la simple porte Renaissance à deux sections. Sous les armoiries impériales de Philippe II, on peut lire l'inscription « DOMUS SAPIENTIAE », c'est-à-dire maison de la sagesse, puisqu'il s'agit de l'ancienne université. L'arc en plein cintre au-dessus de la porte est orné de la date 1578 et les écoinçons contiennent le blason dominicain. Propriété de la *Generalitat* depuis 2001, il est devenu en mai 2003 le siège des services territoriaux du département de l'éducation et de l'école des langues officielles.

L'église de Sant Domènec date de 1585. Elle a une seule nef, avec des chapelles latérales, et a été construite en style gothique. Aujourd'hui, la nef centrale est présidée par une armoire à archives provenant de l'ancien hôtel de ville, sur laquelle repose une voûte en berceau. Elle se distingue par sa grande porte en trois parties : la première, avec un arc en demi-cercle encadré par deux paires de colonnes ioniques de chaque côté ; la seconde est occupée par une frise avec des niches pour cinq personnages et se termine par un fronton courbe brisé. Le blason de l'évêque Izquierdo se trouve au-dessus de la porte. Cette église fait partie des biens qui ont été confisqués en 1836 et sont passés aux mains des militaires.

7. Textos del tòtem “Hospital de la Santa Creu i la plaça dels estudis”

7.1. Text imprès al tòtem en català, castellà, anglès i francès

Català

Hospital de la Santa Creu i la plaça dels Estudis

La pèrdua de la centralitat

En aquest emplaçament, des de principis del segle XIV, hi havia l'Estudi de Gramàtica de la ciutat. El 1786 es va construir l'hospital de la Santa Creu, que va estar en funcionament fins al 1906. Entre 1914 i 1959 l'edifici va acollir l'Ajuntament de Tortosa i l'institut de batxillerat. Des de 1971 hi ha els jutjats de Tortosa.

Es tracta d'un edifici de planta baixa i tres plantes amb façanes arrebossades i emmarcades de carreus de pedra en els angles i en les obertures. La porta d'accés conté un arc allindanat i, a la part superior, una cartel·la amb la denominació original de l'edifici. A l'interior destaquen l'escala i el pati, que distribueix els diferents espais de l'edifici.

Castellà

Hospital de la Santa Creu y la plaza de los Estudios

La pérdida de la centralidad

En este emplazamiento se encontraba, desde principios del siglo XIV, el Estudio de Gramática de la ciudad. En 1786 se construyó el Hospital de la Santa Creu, que estuvo en funcionamiento hasta 1906. Entre 1914 y 1959 el edificio acogió el Ayuntamiento de Tortosa y el instituto de bachillerato. Desde 1971 alberga los juzgados de Tortosa.

El edificio consta de planta baja y tres plantas con fachadas revocadas y enmarcadas con sillares de piedra en los ángulos y las aberturas. La puerta de acceso al edificio contiene un arco adintelado y, en la parte superior, una cartela con la denominación original del edificio. En el interior destacan la escalera y el patio que distribuye los distintos espacios del edificio.

Anglès

Hospital de la Santa Creu and the plaça dels Estudis

The loss of centrality

On this spot the city's Estudi de Gramàtica had stood since the early 14th century. In 1786 the Hospital de la Santa Creu was built, remaining in operation until 1906. Between 1914 and 1959

the building housed Tortosa town hall and the secondary school. Since 1971 it has been home to the Tortosa law courts.

A four-storey building with plastered walls framed in dressed masonry at the corners and openings. The entrance to the building includes a flat jack arch and above it a cartouche (a carved panel) with the original name of the building. Highlights inside include the stairway and patio around which the different parts of the building are laid out.

Francès

Hôpital de la Santa Creu et plaça dels Estudis

La perte de la centralité

Dès le début du XIVe siècle, l'Estudi de Gramàtica (école de grammaire) de la ville fut créée sur ce site. En 1786, l'hôpital de la Santa Creu a été construit et est resté en activité jusqu'en 1906. Entre 1914 et 1959, le bâtiment a abrité la mairie de Tortosa et l'école secondaire. Les tribunaux de Tortosa y sont installés depuis 1971.

Le bâtiment comporte un rez-de-chaussée et trois étages avec des façades en crépi et des sculptures en pierre aux angles et dans les ouvertures. La porte d'entrée du bâtiment possède un arc à linteau et un panneau au-dessus portant le nom d'origine du bâtiment. À l'intérieur, on remarque l'escalier et la cour qui distribue les différentes zones.

QR A

7.2. Text de l'àudio en català, castellà, anglès i francès

Català

Hospital de la Santa Creu i la plaça dels Estudis

La pèrdua de la centralitat

Era l'any 1786 quan es va instal·lar l'hospital de la Santa Creu de Tortosa en aquest emplaçament. Fundat en època medieval, al segle XIII, anteriorment havia estat ubicat als afores de la ciutat, com la majoria d'hospitals arreu.

El funcionament l'encapçalava un síndic que dirigia l'hospital per encàrrec dels procuradors. A més, hi havia hospitalers, que feien les atencions als malalts, metges i apotecaris. En aquells temps, els hospitals tenien una doble funció, per una banda, l'atenció als malalts i, per l'altra, la beneficència ajudant econòmicament als més necessitats, tant si eren tortosins com passavolants.

L'any 1906, l'hospital de la Santa Creu, després de 120 anys en aquest emplaçament, el van traslladar a l'antic convent de la Companyia de Jesús, els jesuïtes, al barri de Jesús.

Castellà

Hospital de la Santa Creu y plaza de los Estudios

La pérdida de la centralidad

Corría el año 1786 cuando se instaló el hospital de la Santa Creu de Tortosa en este emplazamiento. Fundado en época medieval, en el siglo XIII, anteriormente había estado ubicado en las afueras de la ciudad, como la mayoría de los hospitales.

El funcionamiento lo encabezaba un síndico que dirigía el hospital por encargo de los procuradores. Además, había hospitaleros que atendían a los enfermos, médicos y boticarios. En aquellos tiempos, los hospitales ejercían una doble función: por un lado, atendían a los enfermos y, por otro, ofrecían beneficencia para ayudar económicamente a los más necesitados, fueran tortosinos o visitantes ocasionales.

En 1906, el hospital de la Santa Creu, tras 120 años en este emplazamiento, fue trasladado al antiguo convento de la Compañía de Jesús, los jesuitas, en el barrio de Jesús.

Anglès

Hospital de la Santa Creu and the Plaça dels Estudis

The loss of centrality

The Holy Cross hospital of Tortosa was installed on this site in the year 1786. Founded back in the 13th century, it had previously been located outside the city, like most hospitals at the time.

It was run by a figure known as a *síndic*, who controlled the hospital on behalf of the procurators. There were also hospitallers to look after the sick, doctors and apothecaries. At that time hospitals had a dual function; on the one hand, care for the sick, and on the other, charity, providing economic assistance to the neediest, whether they were from Tortosa or passing through.

In 1906, after 120 years on this site, the Holy Cross hospital was moved to the former Jesuit centre in the Jesús neighbourhood.

Francès

Hôpital de la Santa Creu et Plaça dels Estudis

La perte de la centralité

C'est en 1786 que l'Hôpital de la Santa Creu de Tortosa a été établi sur ce site. Fondé à l'époque médiévale, au XIIIe siècle, il était auparavant situé à la périphérie de la ville, comme la plupart des hôpitaux.

Il était géré par un syndic qui dirigeait l'hôpital sous la direction des procureurs. En outre, il y avait des hospitaliers, qui s'occupaient des malades, des médecins et des pharmaciens. À cette époque, les hôpitaux avaient une double fonction : d'une part, soigner les malades et, d'autre part, aider les plus démunis, qu'ils soient locaux ou voyageurs.

En 1906, l'hôpital de la Santa Creu, après 120 ans à cet endroit, a été transféré dans l'ancien couvent de la Companyia de Jesús, les Jésuites, dans le quartier de Jesús.

QR B

7.3. Text de l’audiodescripció en català, castellà, anglès i francès

Català

El 1786 es va construir l'hospital de la Santa Creu, que va estar en funcionament fins al 1906. En aquest emplaçament, des de principis del segle XIV, hi havia l'Estudi de Gramàtica de la ciutat. Entre 1914 i 1959, l'edifici va acollir l'Ajuntament de Tortosa i l'institut de batxillerat. Des del 1971 hi ha els jutjats de Tortosa.

Es tracta d'un edifici de planta baixa i tres plantes amb façanes arrebossades i emmarcades de carreus en els angles i les obertures. La porta d'accés està coronada per un arc allindanat, és a dir, un arc construït amb dovelles que són rectes per dalt i per baix, la qual cosa li dona a l'arc forma de llinda.

A les cantonades de l'edifici i a la porta es van utilitzar carreus encoixinats. La resta de la façana està arrebossada amb morter de calç tintat amb color rosa clar. Unes discretes sanefes de color rosa vermellós dibuixen les línies dels diferents nivells de l'edifici. És un edifici emmarcat a cavall entre el període barroc i el corrent neoclàssic que impulsa des de mitjans del segle XVIII la Reial Acadèmia de Belles Arts de Sant Ferran de Madrid.

Castellà

En 1786 se construyó el hospital de la Santa Creu, que estuvo en funcionamiento hasta 1906. Este emplazamiento albergó desde principios del siglo XIV el Estudi de Gramàtica de la ciudad. Entre 1914 y 1959 el edificio acogió el Ayuntamiento de Tortosa y el instituto de bachillerato. Desde 1971 alberga los juzgados de Tortosa.

Se trata de un edificio de planta baja y tres plantas con fachadas de revoque y enmarcadas de sillares de piedra en los ángulos y las aberturas. La puerta de acceso está coronada por un arco adintelado, es decir, un arco construido con dovelas que son rectas por arriba y por abajo, confiriéndole al arco una forma de dintel.

En las esquinas del edificio y en la puerta se utilizaron sillares almohadillos. El resto de la fachada está rebozada con mortero de cal tintado de color rosa claro. Unas discretas cenefas de color rosa rojizo dibujan las líneas de los distintos niveles del edificio. Es un edificio enmarcado a caballo entre el período barroco y la corriente neoclásica que impulsa desde mediados del siglo XVIII la Real Academia de Bellas Artes de San Fernando de Madrid.

Anglès

In 1786 the Hospital de la Santa Creu (Holy Cross Hospital) was built, remaining in operation until 1906. On this spot the city's Estudi de Gramàtica (Grammar School) had stood since the early 14th century. Between 1914 and 1959 the building housed Tortosa town hall and the secondary school. Since 1971 it has been home to the Tortosa law courts.

A four-storey building with plastered walls framed in dressed masonry at the corners and openings. The entrance door is crowned by a trabeated arch, which means an arch made from voussoir stones that are straight at the top and bottom, giving the arch the form of a lintel.

Bossed stones were used at the corners and the doorway of the building. The rest of the façade is rendered in lime mortar coloured pale pink. Discreet friezes of reddish pink mark the lines of the different floors of the building. It stands between the Baroque period and the Neoclassical current that from the mid-18th century produced St. Ferdinand's Royal Academy of Fine Arts in Madrid.

Francès

L'hôpital de la Santa Creu a été construit en 1786 et est resté en activité jusqu'en 1906. Dès le début du XIVe siècle, ce site abritait l'Estudi de Gramàtica (école de grammaire) de la ville. Entre 1914 et 1959, le bâtiment a abrité la mairie de Tortosa et l'école secondaire. Depuis 1971, il est le siège des tribunaux de Tortosa.

Il s'agit d'un bâtiment avec un rez-de-chaussée et trois étages, dont les façades sont enduites et encadrées de pierres de taille aux angles et aux ouvertures. La porte d'entrée est couronnée par un arc linteau, c'est-à-dire un arc construit avec des voussoirs qui sont droits en haut et en bas, donnant à l'arc une forme de linteau.

Les angles du bâtiment et la porte ont été construits avec des blocs de pierre de taille. Le reste de la façade est enduit de mortier de chaux rose clair. De discrètes bordures rose rougeâtre dessinent les lignes des différents niveaux du bâtiment. Il se situe à cheval entre la période baroque et le courant néoclassique promu par l'Académie royale des beaux-arts de San Fernando à Madrid à partir du milieu du XVIIIe siècle.

8. Textos del tòtem “El mercat municipal”

8.1. Text imprès al tòtem en català, castellà, anglès i francès

Català

El mercat municipal

La Tortosa contemporània

El 1887 es va inaugurar el mercat realitzat sobre el projecte inicial de l'arquitecte Joan Abril, amb la intervenció final de l'arquitecte Joan Torras, que també va dirigir-ne la construcció. El Banc de Tortosa va ser l'adjudicatari de les obres, valorades en 175.000 pessetes, amb la qual cosa va obtenir-ne l'explotació del mercat per 19 anys.

Es tracta d'un edifici de planta rectangular i fa 84 metres de llargària per 32 metres d'amplària. La decoració exterior de rajoles de colors la van retirar després de la Guerra Civil (1936-1939). Sense gaire decoració interior, l'edificació és funcional. L'interior s'il·lumina amb les grans obertures situades en els elevats murs de la nau i de les quatre portes d'accés. La teulada se sosté per catorze jàsseres de ferro laminat que es recolzen sobre els contraforts de l'edifici.

Castellà

El mercado municipal

La Tortosa contemporánea

En 1887 se inauguró el mercado construido sobre el proyecto inicial del arquitecto Joan Abril, con la intervención final del arquitecto Joan Torras, que también dirigió la construcción. El Banco de Tortosa fue el adjudicatario de las obras, valoradas en 175.000 pesetas, y tuvo la explotación del mercado durante diecinueve años.

El edificio, de planta rectangular, mide 84 metros de largo por 32 metros de ancho. La decoración exterior de baldosas de colores fue retirada después de la Guerra Civil (1936-1939). Sin mucha decoración interior, se trata de un edificio funcional. El interior está iluminado por las grandes aberturas situadas en los elevados muros de la nave y las cuatro puertas de acceso. El tejado se sostiene sobre catorce jácenas de hierro laminado que se asientan sobre los contrafuertes del edificio.

Anglès

The Municipal Market

Contemporary Tortosa

The market, originally designed by architect Joan Abril and with final alterations by architect Joan Torras, who also directed its construction, was opened in 1887. The Bank of Tortosa was chosen to carry out the work, worth 175,000 pesetas, and to run the market for nineteen years.

A rectangular building, it is 84 metres long by 32 metres wide. The exterior decoration of coloured tiles was removed after the Spanish Civil War (1936-1939). The building is functional, with little interior decoration. Inside it is lit by the large openings in the high walls of the building and the four entrances. The roof rests on fourteen rolled iron girders supported on the buttresses of the building.

Francès

Le Marché municipal

La Tortosa contemporaine

Le marché est inauguré en 1887, construit sur le projet initial de l'architecte Joan Abril et avec l'intervention finale de l'architecte Joan Torras, qui a également dirigé la construction. La banque de Tortosa sera l'adjudicateur des travaux, évalués à 175 000 pesetas, et elle exploitera le marché pendant dix-neuf ans.

Bâtiment rectangulaire de 84 mètres de long et 32 mètres de large. La décoration extérieure avec des carreaux colorés a été retirée après la guerre civile (1936-1939). Sans grande décoration intérieure, le bâtiment est fonctionnel. L'intérieur est éclairé par les grandes ouvertures dans les hauts murs de la nef et les quatre portes d'entrée. Le toit est soutenu par quatorze poutres en fer laminé qui reposent sur les contreforts du bâtiment.

QR A

8.2. Text de l'àudio en català, castellà, anglès i francès

Català

El mercat municipal

La Tortosa contemporània

L'Ajuntament de Tortosa va acordar el 5 de juliol de 1877 la construcció del mercat municipal per tal d'acollir en un únic espai les parades de venda situades als carrers de la ciutat.

El Banc de Tortosa va ser l'adjudicatari del mercat al llarg de 19 anys, a canvi també de la construcció de l'edifici. El 1884 van començar les obres de construcció i es va inaugurar el flamant mercat el dia 1 de setembre de 1887. La construcció no va estar exempta de polèmica, per l'emplaçament massa prop del riu Ebre i de les diferents modificacions en el projecte.

Davant del mercat, l'arquitecte modernista Pau Monguió va projectar uns urinaris públics que es van instal·lar el 1923. L'aspecte actual és del 1997 quan el van remodelar per adaptar el mercat al segle XXI.

Castellà

El mercado municipal

La Tortosa contemporánea

El 5 de julio de 1877, el ayuntamiento de Tortosa acordó la construcción del mercado municipal para acoger en un único espacio todas las paradas de venta distribuidas por las calles de la ciudad.

El Banco de Tortosa fue el adjudicatario del mercado durante 19 años, a cambio de construir también el edificio. En 1884 empezaron las obras de construcción y el flamante mercado se inauguró el día 1 de septiembre de 1887. La construcción no estuvo exenta de polémica, por el emplazamiento demasiado cerca del río Ebro y las distintas modificaciones del proyecto.

Delante del mercado, el arquitecto modernista Pau Monguió proyectó unos urinarios públicos que se instalaron en 1923. El aspecto actual es de 1997, cuando fue remodelado para adaptar el mercado al siglo XXI.

Anglès

The Municipal Market

Contemporary Tortosa

On 5th July 1877 Tortosa city council decided to build a municipal market to house the stalls hitherto located in the city's streets in a single place.

The running of the market was awarded to the Bank of Tortosa for 19 years, in exchange for constructing the building. Building work began in 1884 and the new market was officially opened on 1st September 1887. Its building was not free from controversy, as it was too close to the river Ebro and the design was changed several times.

In front of the market, Art Nouveau architect Pau Monguió designed some public urinals, which were installed in 1923. Its current appearance dates from 1997, when it was refurbished to bring the market into the 21st century.

Francès

Le Marché municipal

La Tortosa contemporaine

Le 5 juillet 1877, le conseil municipal de Tortosa accepte de construire le marché municipal afin de réunir dans un même espace toutes les échoppes situées dans les rues de la ville.

La Banque de Tortosa s'est vu attribuer le marché pour 19 ans, en échange de la construction du bâtiment. Les travaux de construction ont commencé en 1884 et le tout nouveau marché a été inauguré le 1er septembre 1887. La construction n'a pas été exempte de controverses, en raison de son emplacement très proche de l'Èbre et des différentes modifications apportées au projet.

En face du marché, l'architecte moderniste Pau Monguió a conçu des urinoirs publics qui ont été installés en 1923. L'aspect actuel remonte à 1997, date à laquelle il a été remodelé pour adapter le marché au **XXIe siècle**.

QR B

8.3. Text de l’audiodescripció en català, castellà, anglès i francès

Català

El 1887 es va inaugurar el mercat realitzat a partir del projecte inicial de l'arquitecte Joan Abril, amb la intervenció final de l'arquitecte Joan Torras, que també va dirigir-ne la construcció. El Banc de Tortosa va ser l'adjudicatari de les obres, valorades en cent setanta-cinc mil pessetes, amb la qual cosa va obtenir l'explotació del mercat durant un període de dinou anys.

Es tracta d'un edifici de planta rectangular, fa vuitanta-quatre metres de llargària per trenta-dos metres d'amplària. Originàriament, la decoració exterior de l'edifici era de rajoles de color, però després de la Guerra Civil de 1936-1939, es van retirar i es va deixar com a acabament exterior dels murs el maó vist.

La façana sud és la que ofereix una millor perspectiva, ja que dona a l'espai obert de la plaça de Barcelona. A cada una de les quatre façanes de l'edifici s'obre una gran porta amb arc de mig punt que es recolza sobre una biga. Les dovelles de l'arc alternen el color ocre clar amb el vermell, en un estil que recorda la mesquita de Còrdova o la catedral de Siena. L'arc de la porta, al seu torn, està emmarcat per un arc gran que reproduïx a les dovelles l'alternança de colors. La resta de la façana presenta un conjunt d'obertures estretes i llargues que servien per ventilar l'edifici i aportar-li lluminositat. Les façanes laterals incorporen obertures de comerços també amb forma d'arc de mig punt.

L'interior és funcional, no té gaire decoració i s'il·lumina amb les grans obertures de la façana nord i sud i amb les quatre portes d'accés. La teulada se sosté per catorze jàsseres de ferro laminat que es recolzen sobre els contraforts de l'edifici.

Castellà

En 1887 se inauguró el mercado realizado a partir del proyecto inicial del arquitecto Joan Abril, con la intervención final del arquitecto Joan Torras, que también dirigió su construcción. El Banco de Tortosa fue el adjudicatario de las obras, valoradas en ciento setenta y cinco mil pesetas, con lo que obtuvo la explotación del mercado durante un período de diecinueve años.

Se trata de un edificio de planta rectangular, mide ochenta y cuatro metros de largo por treinta y dos metros de ancho. Originariamente, la decoración exterior del edificio era de baldosas de color, pero después de la Guerra Civil de 1936-1939 se retiraron, dejando el ladrillo visto como acabado exterior de las paredes.

La fachada sur es la que ofrece una mejor perspectiva, puesto que da al espacio abierto de la plaza de Barcelona. En cada una de las cuatro fachadas del edificio se abre una gran puerta con arco de medio punto que se apoya sobre una viga. Las dovelas del arco alternan el color ocre claro con el rojo, en un estilo que recuerda a la mezquita de Córdoba o a la catedral de Siena. El arco de la puerta, a su vez, está enmarcado por un gran arco que reproduce en las dovelas la alternancia de colores. El resto de la fachada presenta un conjunto de aberturas estrechas y largas que servían para ventilar el edificio y aportarle luminosidad. Las fachadas laterales incorporan aberturas de comercios también con forma de arco de medio punto.

El interior es funcional, no tiene mucha decoración y está iluminado por las grandes aberturas de la fachada norte y sur y las cuatro puertas de acceso. El tejado se sostiene por catorce jácenas de hierro laminado que se apoyan sobre los contrafuertes del edificio.

Anglès

1887 saw the opening of the market based on an original design by architect Joan Abril and with final alterations by architect Joan Torras, who also directed its construction. The Bank of Tortosa was chosen to carry out the work, worth a hundred and seventy-five thousand pesetas, and to run the market for a period of nineteen years.

It is a rectangular building, eighty-four metres long by thirty-two metres wide. The exterior was originally decorated with coloured tiles, but these were removed after the Spanish Civil War (1936-1939) to leave the exposed brickwork of the walls.

The southern façade offers the best view, as it looks onto the open space of the Plaça de Barcelona. In each of the building's four walls there is a large doorway with a rounded arch supported on a beam. The voussoir stones in the arch alternate light ochre and red, in a style recalling the mosque in Cordoba or the cathedral in Siena. The arch over the doorway is framed in a large arch, the stones of which are also in alternating colours. The rest of the façade has a

set of long, narrow openings that served to ventilate the building and let light in. The side walls have shop windows, also in the form of a round arch.

The interior is functional, with hardly any decoration and lit by the large openings in the north and south façades and the four entrance doorways. The roof rests on fourteen rolled iron girders supported on the buttresses of the building.

Francès

Le marché a été inauguré en 1887, sur la base du projet initial de l'architecte Joan Abril, avec l'intervention finale de l'architecte Joan Torras, qui a également dirigé sa construction. La Banque de Tortosa a obtenu le contrat pour les travaux, d'une valeur de cent soixante-quinze mille pesetas, et a ainsi obtenu l'exploitation du marché pour une période de dix-neuf ans.

Il s'agit d'un bâtiment rectangulaire de quatre-vingt-quatre mètres de long et trente-deux mètres de large. À l'origine, la décoration extérieure du bâtiment était faite de tuiles colorées, mais après la guerre civile de 1936-1939, celles-ci ont été retirées, laissant la brique apparente comme finition extérieure des murs.

La façade sud est celle qui offre la meilleure perspective, car elle donne sur l'espace ouvert de la Plaça de Barcelona. Sur chacune des quatre façades du bâtiment se trouve une grande porte avec un arc en plein cintre soutenu par une poutre. Les vousoirs de l'arc alternent entre l'ocre clair et le rouge, dans un style qui rappelle la mosquée de Cordoue ou la cathédrale de Sienne. L'arc de la porte est à son tour encadré par un grand arc qui reproduit l'alternance des couleurs dans les vousoirs. Le reste de la façade présente une série d'ouvertures longues et étroites qui servent à ventiler le bâtiment et à y faire entrer la lumière. Les façades latérales comportent des ouvertures pour les magasins, également sous forme d'arcs en plein cintre.

L'intérieur est fonctionnel, peu décoré et est éclairé par les grandes ouvertures des façades nord et sud et les quatre portes d'entrée. Le toit est soutenu par quatorze poutres en fer laminé qui reposent sur les contreforts du bâtiment.

9. Textos del tòtem “L’Escorxador i el Museu de Tortosa”

9.1. Text imprès al tòtem en català, castellà, anglès i francès

Català

L’Escorxador i el Museu de Tortosa

La Tortosa contemporània

Edifici projectat per l’arquitecte Pau Monguió Segura el 1905. Fins al 29 d’agost de 1907 no s’hi va posar la primera pedra, les obres es van acabar el 1908, tal com consta a la façana principal. Si bé no es va inaugurar fins al 1918.

Es tracta d’una construcció modernista de planta rectangular amb diferents edificis rectangulars al voltant, situats entorn d’un pati que servia per comunicar les diferents dependències de l’escorxador i millorar-ne les condicions sanitàries. La façana és formada per elements de maó, arrebossat i ceràmica decorada vidriada principalment de colors verd i blau.

Des de l’any 2012, l’antic escorxador acull el Museu de Tortosa. L’origen es remunta a l’any 1900 amb la inauguració del Museu Arqueològic de la Ilercavònia per la festivitat de la Mare de Déu de la Cinta.

Castellà

El Matadero y el Museo de Tortosa

La Tortosa contemporánea

Edificio proyectado por el arquitecto Pau Monguió Segura en 1905. Hasta el 20 de agosto de 1907 no se puso la primera piedra y las obras terminaron en 1908, tal como consta en la fachada principal. Sin embargo, no se inauguró hasta 1918.

Se trata de una construcción modernista de planta rectangular con diferentes edificios rectangulares a su alrededor, situados en torno a un patio que servía para comunicar las distintas dependencias del matadero y mejorar las condiciones sanitarias. La fachada del edificio está formada por elementos de ladrillo, revoco y cerámica decorada vidriada principalmente de colores verde y azul.

Desde el año 2012 el edificio acoge el Museo de Tortosa. Su origen se remonta al año 1900 con la inauguración del Museo Arqueológico de la Ilercavonia durante la festividad de la Virgen de la Cinta.

Anglès

The Abattoir and Museum of Tortosa

Contemporary Tortosa

The building was designed by the architect Pau Monguió Segura in 1905. The first stone was not laid until 29th August 1907 and construction was completed in 1908 according to the main façade. However, it was not officially opened until 1918.

An Art Nouveau building on a rectangular floor plan with different rectangular buildings around it, laid out around a patio that served to connect the different parts of the abattoir and improve its sanitary conditions. The façade of the building is made up of brick features, render and decorative glazed ceramics, mainly in green and blue.

Since 2012 the building has been home to the Museum of Tortosa. The origins of the museum date back to 1908 with the opening of the Archaeological Museum of Ilercavonia during the festivities of the Mare de Déu de la Cinta [Our Lady of the Girdle].

Francès

L'Abattoir et le musée de Tortosa

La Tortosa contemporaine

Le bâtiment a été conçu par l'architecte Pau Monguió Segura en 1905. La première pierre ne fut posée que le 29 août 1907, et les travaux furent achevés en 1908, comme en témoigne la façade principale. Cependant, elle n'a été inaugurée qu'en 1918.

Bâtiment moderniste de forme rectangulaire entouré de plusieurs bâtiments rectangulaires, situé autour d'une cour qui reliait les différentes dépendances de l'abattoir et améliorait les conditions d'hygiène. La façade du bâtiment est constituée de maçonnerie, de crépi et de céramiques émaillées, principalement vertes et bleues.

Depuis 2012, le bâtiment abrite le musée de Tortosa. Ses origines remontent à 1900 avec l'inauguration du musée archéologique d'Ilercavonia pour la fête de la Mare de Déu de la Cinta.

QR A

9.2. Text de l'audio en català, castellà, anglès i francès

Català

L'Escorxador i el Museu de Tortosa

La Tortosa contemporània

El 29 d'agost de 1918 s'inaugurà l'escorxador seguint les noves directrius establertes per assegurar les condicions sanitàries de la carn.

Per tal de ser un equipament salubre es van construir vuit pavellons connectats per uns patis, amb coberts entre edificis, avui desapareguts.

S'hi van crear sales separades per a animals bovins, ovins - caprins i porcins. Cada tipologia tenia estables, espais de matança i de preparació de la carn propis. Excepte la sala d'aireig, que era única per tota mena de carn. En el projecte de l'edifici es va tenir en compte el fet de no creuar els animals vius amb els morts.

També es va contemplar la necessitat d'incorporar dependències secundàries com espais per matadors, cotxeres, lavabos, magatzems, saladors, espai d'inspecció, recaptació i l'habitatge del conserge i la seva família.

Castellà

El Matadero y el Museo de Tortosa

La Tortosa contemporánea

El 29 de agosto de 1918 se inauguró el matadero siguiendo las nuevas directrices establecidas para asegurar las condiciones sanitarias de la carne.

Para que fuera un equipamiento salubre, se construyeron ocho pabellones conectados por unos patios, con cobertizos entre edificios, hoy día desaparecidos.

Se crearon salas separadas para animales bovinos, ovinos-caprinos y porcinos. Cada tipología tenía sus propios establos, espacios de matanza y preparación de la carne. Excepto la sala de

oreo, que era única para todo tipo de carne. En el proyecto del edificio se tuvo en cuenta el hecho de no cruzar los animales vivos con los muertos.

También se contempló la necesidad de incorporar dependencias secundarias, como espacios para matarifes, cocheras, lavabos, almacenes, saladeros, espacio de inspección, recaudación y la vivienda del conserje y su familia.

Anglès

The Abattoir and Museum of Tortosa

Contemporary Tortosa

The abattoir was opened on 29th August 1918, in line with new principles to ensure the health conditions of meat.

To keep the building healthy, eight pavilions were built, connected by patios, with roofs between the buildings, though these have now disappeared.

Three separate rooms were created for cattle, sheep and goats and pigs. Each of these groups had their stables, slaughterhouse and meat preparation areas. The exception was the airing room, which was the same for all kinds of meat. The building was designed for live animals not to come into contact with dead ones.

Also provided for was the need for ancillary buildings for slaughterhouses, garages, washrooms, stores, salting rooms, an inspection area, collection and accommodation for the porter and his family.

Francès

L'Abattoir et le musée de Tortosa

La Tortosa contemporaine

Le 29 août 1918, l'abattoir est inauguré suite aux nouvelles directives établies pour assurer les conditions sanitaires de la viande.

Afin d'en faire une installation saine, huit pavillons ont été construits, reliés par une série de cours, avec des toits entre les bâtiments, qui ont aujourd'hui disparu.

Des salles séparées ont été créées pour les bovins, les moutons, les chèvres et les porcs. Chaque type d'animal avait ses propres boxes, zones d'abattage et de préparation de la viande. Sauf pour la salle d'aération, qui était unique pour tous les types de viande. La conception du bâtiment tenait compte du fait que les animaux vivants ne devaient pas être mélangés aux animaux morts.

Il a également tenu compte de la nécessité d'incorporer des installations secondaires telles que des zones pour les abatteurs, des garages, des lavabos, des entrepôts, des salles de salage, des zones d'inspection et de collecte et les quartiers d'habitation du gardien et de sa famille.

QR B

9.3. Text de l'audiodescripció en català, castellà, anglès i francès

Català

L'Escorxador és una de les construccions modernistes més remarcables de la ciutat. Consisteix en un conjunt d'edificis rectangulars situats entorn d'un pati que servia per comunicar les diferents dependències de l'escorxador i millorar-ne les condicions sanitàries.

L'acabament de la façana és de maó vist combinat amb arrebossat de morter de calç i ceràmica vidrada, principalment de colors verd i blau.

L'Escorxador va ser projectat per l'arquitecte Pau Monguió Segura el 1905. Fins al 29 d'agost de 1907 no s'hi va posar la primera pedra, les obres van acabar el 1908, tal com consta a la façana principal, encara que no es va inaugurar fins al 1918.

Des de l'any 2012, l'antic escorxador acull el Museu de Tortosa. L'origen es remunta a l'any 1900, amb la inauguració del Museu Arqueològic de la Il·lervània.

Castellà

El Matadero es una de las construcciones modernistas más remarcables de la ciudad. Consiste en un conjunto de edificios rectangulares situados en torno a un patio que servía para comunicar las diferentes dependencias del matadero y mejorar sus condiciones sanitarias.

El remate de la fachada es de ladrillo visto combinado con revoque de mortero de cal y cerámica vidriada, principalmente de color verde y azul.

El proyecto fue diseñado por el arquitecto Pau Monguió Segura en 1905. La primera piedra se colocó el 29 de agosto de 1907 y las obras finalizaron en 1908, tal y como consta en la fachada principal, aunque no se inauguró hasta 1918.

Desde el año 2012, el antiguo matadero acoge el Museo de Tortosa. El origen se remonta al año 1900, con la inauguración del Museo Arqueológico de la Ilercavonia.

Anglès

The abattoir is one of the most remarkable Art Nouveau constructions in the city. It consists of a set of rectangular buildings laid out around a patio that served to connect the different parts of the abattoir and improve its sanitary conditions.

The façade of the building is made up of exposed brickwork combined with lime mortar rendering and glazed ceramics, mainly in green and blue.

The abattoir was designed by architect Pau Monguió Segura in 1905. The first stone was not laid until 29th August 1907 and construction was completed in 1908 according to the main façade, though it was not opened until 1918.

Since 2012 the former abattoir has been home to the Museum of Tortosa. Its origins date back to the year 1900 and the opening of the Archaeological Museum of Ilercavonia.

Francès

L'abattoir est l'un des bâtiments modernistes les plus remarquables de la ville. Il s'agit d'un ensemble de bâtiments rectangulaires situés autour d'une cour qui servait à faire communiquer les différentes pièces de l'abattoir et à améliorer ses conditions sanitaires.

La façade est constituée de briques apparentes combinées à un enduit de mortier de chaux et à des carreaux de céramique émaillée, principalement en vert et en bleu.

L'abattoir a été conçu par l'architecte Pau Monguió Segura en 1905. La première pierre a été posée le 29 août 1907 et les travaux ont été achevés en 1908, comme on peut le voir sur la façade principale, bien qu'elle n'ait été inaugurée qu'en 1918.

Depuis 2012, l'ancien abattoir abrite le musée de Tortosa. Ses origines remontent à 1900, avec l'ouverture du musée archéologique d'Ilercavonia.

10. Textos del tòtem “La moreria i la ciutat àrab”

10.1. Text imprès al tòtem en català, castellà, anglès i francès

Català

La moreria i la ciutat àrab

Turtuxa, regne a la frontera

Dertosa la van conquerir les forces musulmanes entre els anys 713 i 717 i la van agregar com a Turtuxa a l’emirat de Còrdova. El centre principal de la ciutat era l’alcassaba: el castell de la Suda i als peus s’estenia la ciutat àrab. La Tortosa islàmica va ser una taifa entre els anys 1009 i 1104 i la va conquerir Ramon Berenguer IV, comte de Barcelona, el 1148. Amb la conquesta cristiana va perviure la moreria entre el portal del Romeu i l’assoc.

Han arribat fins avui dia una arqueta de fusta i vori i la làpida fundacional de les drassanes del segle X, realitzada per l’escultor ‘Abd allah b. Kulayd. Cal destacar la figura d’Abu-Bakrat-Turtuixí, jurista i poeta, autor d’un manual d’educació de prínceps.

Castellà

La morería y la ciudad árabe

Turtusha, reino en la frontera

Dertosa fue conquistada por las fuerzas musulmanas entre los años 713 y 717 y agregada como Turtusha al emirato de Córdoba. El centro principal de la ciudad era la alcazaba: el Castillo de la Suda y a sus pies se extendía la ciudad árabe. La Tortosa islámica fue una taifa entre los años 1009 y 1104 y, en 1148, fue conquistada por Ramón Berenguer IV, conde de Barcelona. Con la conquista cristiana la morería pervivió entre el portal del Romeu y el Assoc (mercado).

Han llegado hasta nuestros días una arqueta de madera y marfil y la lápida fundacional de las atarazanas del siglo x, realizada por el escultor 'Abd allah b. Kulayd. Cabe destacar la figura de Abu-Bakr al-Turtusí, jurista y poeta, autor de un manual de educación de príncipes.

Anglès

The Moreria and the Arab city

Turtuxa, the frontier kingdom

Dertosa was conquered by Muslim forces between 713 and 717 and, as Turtuxa, became part of the emirate of Córdoba. The main centre of the city was the alcassaba or castle of La Suda, below which lay the Arab city. Islamic Tortosa was an independent taifa kingdom from 1009 and 1104 and was conquered by Ramon Berenguer IV, count of Barcelona, in 1148. After the Christian conquest the moreria or Muslim community lived on between the Romeu gate and the market.

Still surviving are a wood and ivory casket and the foundation stone of the 10th century shipyard, sculpted by 'Abd allah b. Kulayd. Mention must also be made of the figure of Abu-Bakr at-Turtuixí, jurist and poet, author of a manual for the education of princes.

Francès

La ville mauresque et arabe

Turtuxa, royaume à la frontière

Dertosa fut conquise par les forces musulmanes entre 713 et 717 et ajoutée sous le nom de Turtuxa à l'émirat de Cordoue. Le centre principal de la ville était l'alcazada (le château de la Suda) et à ses pieds se trouvait la ville arabe. La Tortosa islamique fut une taïfa entre 1009 et 1104 et a été conquise par Ramon Berenguer IV, comte de Barcelone, en 1148. Avec la conquête chrétienne, le quartier maure situé entre la porte du Romeu et la rue Assoc a subsisté.

Un coffret en bois et ivoire ainsi que la plaque de fondation des chantiers navals du Xe siècle, réalisée par le sculpteur 'Abdallah b. Kulayd, ont été conservés jusqu'à nos jours. Il convient de mentionner Abu-Bakr at-Turtuixí, juriste et poète, auteur d'un manuel sur l'éducation des princes.

QR A

10.2. Text de l'audio en català, castellà, anglès i francès

Català

La moreria i la ciutat àrab

Turtuxa, regne a la frontera

La moreria o barri sarraí estava situat entre el call jueu i la Cortadura, estava murat i contenia diverses portes d'accés. El centre d'activitat de la moreria era la plaça del Mercat.

L'any 1366, el procurador reial Guillem Barberà va rebre l'autorització de la reina per tal de construir en el barri la carnisseria. Aquesta era un pati situat, a la plaça de l'Assoc, prop d'una torre de la muralla denominada del Rec, darrere de l'església de Sant Nicolau.

Es conserva una làpida fundacional de les drassanes de Tortosa d'època islàmica datada entre els anys 944 i 945. Les drassanes es van bastir per ordre del califa de Còrdova Abd-ar-Rahman III. Aquí, es van construir embarcacions realitzades per fusta procedent de la zona dels Ports, especialment de melis. Segons Al-Idrissi, geògraf andalusí, aquesta fusta era la millor del món conegut per la longitud, la durabilitat i la resistència.

També existien a Turtuxa els banys públics, els nous i els vells. Aquests darrers es daten entre els segles XI i XII i s'estructuren en tres naus, d'onze metres de llargada.

Castellà

La morería y la ciudad árabe

Turtusha, reino en la frontera

La morería o barrio sarraceno estaba situado entre la judería y la Cortadura, estaba amurallado y contaba con varias puertas de acceso. El centro de actividad de la morería era la plaza del Mercado.

En el año 1366, el procurador real Guillem Barberà recibió la autorización de la reina para construir la carnicería en el barrio. Se trataba de un patio situado en la plaza del Assoc, cerca de una torre de la muralla denominada del Rec, detrás de la iglesia de San Nicolás.

Se conserva una lápida fundacional de las atarazanas de Tortosa de época islámica que data de entre los años 944 y 945. Las atarazanas se edificaron por orden del califa de Córdoba Abderramán III. Aquí, se construyeron embarcaciones hechas con madera procedente de la zona de los Puertos, especialmente de melis. Según Al-Idrisi, geógrafo andalusí, esta madera era la mejor del mundo, famosa por su longitud, durabilidad y resistencia.

En Turtusha también había baños públicos, los nuevos y los viejos. Estos últimos datan de entre los siglos XI y XII y se estructuran en tres naves, de once metros de longitud.

Anglès

The Moreria and the Arab city

Turtuxa, the frontier kingdom

The *moreria* or Muslim district was located between the *call* or Jewish neighbourhood and the Carrer de la Cortadura. It was walled, with several gates leading into it. The nerve centre of the *moreria* was the market square.

In 1366 the royal procurator Guillem Barberà was authorised by the queen to build a butcher's yard in the neighbourhood. This was a patio located by the Plaça de l'Assoc, a square near a tower in the town wall named El Rec, behind the church of Sant Nicolau (St. Nicholas).

A foundation stone of the shipyard of Tortosa from the Islamic period survives, dated between 944 and 945. The shipyard was built on the orders of the caliph of Cordoba, Abd-ar-Rahman III. Here, ships were built with wood, especially pine, from the nearby mountain region of Els Ports. According to Andalusian geographer Al-Idrissi, this was the best wood in the world, known for its length, durability and toughness.

Turtuxa also had 'new' and 'old' public baths. The latter date from between the 11th and 12th centuries and are laid out in three halls, eleven metres long.

Francès

La ville mauresque et arabe

Turtuxa, royaume à la frontière

Le quartier maure ou sarrasin se trouvait entre le quartier juif et la Cortadura. Il était entouré de murs et possédait plusieurs portes d'entrée. Le centre d'activité de ce quartier maure était la Plaça del Mercat.

En 1366, le procureur royal Guillem Barberà reçoit l'autorisation de la reine de construire la boucherie dans le quartier. Il s'agissait d'une cour située sur la place de l'Assoc, à côté d'une tour de la muraille connue sous le nom de Rec, derrière l'église de Sant Nicolau.

Une plaque de fondation des chantiers navals de Tortosa, fondés sur ordre du calife de Cordoue Abd-ar-Rahman III, a été conservée de l'époque islamique, datée entre 944 et 945. Dans ces chantiers navals étaient construits des bateaux en bois provenant de la zone dels Ports, notamment en mélèze. Selon le géographe andalou Al-Idrissi, ce bois était le meilleur au monde pour sa longueur, sa durabilité et sa résistance.

Turtuxa disposait également de bains publics, nouveaux et anciens. Ces derniers datent d'entre les XIe et XIIe siècles et sont structurés en trois bâtiments de onze mètres de long.

11. Textos del tòtem “La presència jueva a Tortosa”

11.1. Text imprès al tòtem en català, castellà, anglès i francès

Català

La presència jueva a Tortosa

Entre tres cultures

La primera empremta dels jueus és una làpida funerària del segle VI escrita en hebreu, grec i llatí. Amb minoria religiosa en temps dels andalusins i dels cristians, a partir de 1149, els jueus es van concentrar sobre les antigues drassanes de la Tortosa àrab gràcies a la donació del lloc per Ramon Berenguer IV, comte de Barcelona. El barri jueu estava situat entre els carrers de Jaume Tió, el de Felip Pedrell, el barranc del Célio i el de Figuereta.

Entre els jueus tortosins destacats, cal recordar Menahem ben Saruq (segle X), comerciant i filòleg, i Ibrahim ben Jacob (segle X), viatger i comerciant. El 1413 va començar la disputa de Tortosa, que va consistir en l'adoctrinament cristià als rabins jueus per fer-los veure els seus errors de fe.

Castellà

La presencia judía en Tortosa

Entre tres culturas

La primera huella de los judíos es una lápida funeraria del siglo VI escrita en hebreo, griego y latín. Minoría religiosa en tiempos de andalusíes y cristianos, a partir de 1149, los judíos se concentraron sobre las antiguas atarazanas de la Tortosa árabe gracias a la donación del lugar por Ramon Berenguer IV, conde de Barcelona. El barrio judío se ubicaba entre la calle Jaume Tió, la calle Felip Pedrell, el barranco del Célio y la calle Figuereta.

Entre los judíos tortosinos más destacados, cabe recordar a Menahem ben Saruq (siglo X), comerciante y filólogo, e Ibrahim ben Jacob (siglo X), viajero y comerciante. En 1413 se inició la disputa de Tortosa, consistente en el adoctrinamiento cristiano a los rabinos judíos para hacerles ver sus errores de fe.

Anglès

The Jewish presence in Tortosa

Between three cultures

The earliest evidence of the Jews is a 6th-century gravestone inscribed in Hebrew, Greek and Latin. A religious minority in both Muslim and Christian times, from 1149 the Jews lived beside the old shipyards of Arab Tortosa after the place was granted by Ramon Berenguer IV, count of

Barcelona. The Jewish neighbourhood was located between the Carrer Jaume Tió, Carrer Felip Pedrell, the Barranc del Célio and the Carrer Figuereta.

Prominent Jewish figures from Tortosa include Menahem ben Saruq, a merchant and linguist, and Ibrahim ben Jacob, a traveller and merchant, both in the 10th century. In 1413 the Dispute of Tortosa began. This consisted of a Christian attempt to indoctrinate the Jewish rabbis to make them see the errors of their faith.

Francès

La présence juive à Tortosa

Entre trois cultures

La première empreinte juive est une pierre funéraire du VIe siècle écrite en hébreu, en grec et en latin. Minorité religieuse au temps d'Al-Andaluset des Chrétiens, les Juifs se concentrent à partir de 1149 dans les anciens chantiers navals de la Tortosa arabe grâce à la donation du site par Ramon Berenguer IV, comte de Barcelone. Le quartier juif était situé entre la rue Jaume Tió, la rue Felip Pedrell, le ravin de Célio et la rue Figuereta.

Parmi les plus éminents Juifs de Tortosa figurent Menahem ben Saruq (Xe siècle), marchand et philosophe, et Ibrahim ben Jacob (Xe siècle), voyageur et marchand. En 1413, commence la disputation de Tortosa, qui consiste à endoctriner les rabbins juifs par les chrétiens pour leur expliquer leurs erreurs de foi.

QR A

11.2. Text de l'àudio en català, castellà, anglès i francès

Català

La presència jueva a Tortosa

Entre tres cultures

Segons sembla, la presència jueva a Tortosa caldria situar-la a la Dertosa romana, si bé fins al segle VI no es dataria la làpida funerària trilingüe escrita en hebreu, grec i llatí.

Durant el període islàmic de la ciutat, els jueus van ser una comunitat activa i alguns dels personatges més destacats van ser Menahem ben Saruq i Ibrahim ben Jacob.

Un cop Tortosa la van conquerir els cristians del comte Ramon Berenguer IV, els jueus van rebrea la Carta de Franqueses els terrenys per ubicar el call jueu, en l'actual barri de Remolins, amb dos eixos principals viaris, el carrer de Vilanova i el carrer Major de Remolins.

A part de la sinagoga, cal ressaltar l'existència de la carnisseria i del forn de pa, aquest darrer situat al carrer d'en Fortó. El cementiri jueu estava localitzat davant del portal dels Jueus i calia accedir-hi per unes escales ja que es trobava en un pendent i restava tancat amb un mur de pedra i tàpia. L'any 1368, el cementiri es va espoliar en part en ser extreure-hi algunes pedres i làpides per tal de construir les muralles de Tortosa.

Castellà

La presencia judía en Tortosa

Entre tres culturas

Según parece, la presencia judía en Tortosa habría que situarla en la Dertosa romana, si bien no sería hasta el siglo vique se dataría la lápida funeraria trilingüe escrita en hebreo, griego y latín.

Durante el período islámico de la ciudad, los judíos fueron una comunidad activa, algunos de sus personajes más ilustres fueron Menahem ben Saruq e Ibrahim ben Jacob.

Cuando Tortosa fue conquistada por los cristianos del conde Ramón Berenguer IV, los judíos recibieron en la Carta de Franquesa los terrenos para ubicar la judería, en el actual barrio de Remolins, con dos ejes viarios principales, la calle de Vilanova y la calle Mayor de Remolins.

Aparte de la sinagoga, cabe destacar la existencia de la carnicería y la panadería, esta última situada en la calle d'en Fortó. El cementerio judío se encontraba delante del portal de los Judíos, su acceso era subiendo por unas escaleras situadas en una pendiente y estaba cerrado con un muro de piedra y tapia. En el año 1368 el cementerio fue parcialmente expoliado, al extraer varias piedras y lápidas para construir las murallas de Tortosa.

Anglès

The Jewish presence in Tortosa

Between three cultures

The Jewish presence in Tortosa seems to date back to Roman Dertosa, though the earliest evidence of them is a trilingual gravestone inscribed in Hebrew, Greek and Latin.

During the Islamic period in the city, the Jews formed an active community, with leading figures including Menahem ben Saruq and Ibrahim ben Jacob.

After Tortosa was conquered by the Christians under count Ramon Berenguer IV, the Jews received land in a charter to set up the Jewish neighbourhood, in the modern-day Remolins neighbourhood, made up of two main streets, the Carrer de Vilanova and the Carrer Major de Remolins.

Apart from the synagogue, important places included the butcher's yard and the bakery, the latter in the Carrer d'en Fortó. The Jewish cemetery was located opposite the so-called Jews' Gate, and was reached by some steps as it stood on a slope and was enclosed by a stone and mud wall. In the year 1368 the cemetery was partly looted to remove some stones to build the city walls.

Francès

La présence juive à Tortosa

Entre trois cultures

La présence de Juifs à Tortosa semble avoir été documentée dans la Dertosa romaine, bien qu'il faille attendre le VIe siècle pour dater la pierre funéraire trilingue écrite en hébreu, grec et latin.

Au cours de la période islamique de la ville, les Juifs constituaient une communauté active et certaines des figures les plus éminentes étaient Menahem ben Saruq et Ibrahim ben Jacob.

Une fois Tortosa conquise par les chrétiens sous le comte Ramon Berenguer IV, les juifs reçurent dans la Charte des Francs les terrains pour implanter le quartier juif, dans l'actuel

quartier de Remolins, avec deux artères principales, la rue de Vilanova et la rue Major de Remolins.

Outre la synagogue, il convient de souligner l'existence de la boucherie et du four à pain, ce dernier étant situé dans la rue Fortó. Le cimetière juif se trouvait en face du Portal dels Jueus et il fallait y accéder par un escalier car il était situé sur une pente et était fermé par un mur en pierres et pisé. En 1368, le cimetière a été partiellement pillé afin d'en retirer quelques pierres et pierres tombales pour construire les murailles de Tortosa.

12. Textos del tòtem “La disputa de Tortosa de 1413”

12.1. Text imprès al tòtem en català, castellà, anglès i francès

Català

La disputa de Tortosa de 1413

Entre tres cultures

La disputa de Tortosa va tenir lloc entre el 7 de febrer de 1413 i el 13 de novembre de 1414 i la va promoure el papa Benet XIII, l'aragonès papa Luna. En 67 sessions, una vintena de rabins procedents de Catalunya i l'Aragó hi van assistir obligats sota pena de multa.

La disputa, participada també per cristians vells i conversos, va consistir en diverses catequesis d'adoctrinament per refutar diversos aspectes teològics de la literatura rabínica i entorn de Jesús de Natzaret com a veritable Messies anunciat a l'Antic Testament.

Les trobades van començar a Tortosa i van acabar al poble de Sant Mateu, a la província de Castelló. En finalitzar la disputa, els rabins, coaccionats, van signar un document on reconeixien que no tenien arguments vàlids per rebatre els arguments teològics cristians.

Castellà

La disputa de Tortosa de 1413

Entre tres culturas

La disputa de Tortosa tuvo lugar entre el 7 de febrero de 1413 y el 13 de noviembre de 1414, promovida por el papa Benedicto XIII, el aragonés papa Luna. Durante 67 sesiones, una veintena de rabinos procedentes de Catalunya y Aragón asistieron obligados so pena de una multa.

La disputa, participada también por cristianos viejos y conversos, consistió en diversas catequesis de adoctrinamiento para refutar varios aspectos teológicos de la literatura rabínica y en torno a Jesús de Nazaret como un verdadero Mesías anunciado en el Antiguo Testamento.

Los encuentros empezaron en Tortosa y terminaron en el pueblo de Sant Mateo, en la provincia de Castellón. Al finalizar la disputa, los rabinos, coaccionados, firmaron un documento en el que reconocían que no tenían argumentos válidos para rebatir los argumentos teológicos cristianos.

Anglès

The Dispute of Tortosa of 1413

Between three cultures

The Dispute of Tortosa took place between 7th February 1413 and 13th November 1414, organised by pope Benedict XIII, the "Papa Luna" of Aragonese origin. Some twenty rabbis from Catalonia and Aragon were obliged to attend on pain of a fine.

The debates, also attended by old Christians and more recent converts, consisted of a series of sermons to refute different theological aspects of rabbinic literature concerning Jesus of Nazareth as the true Messiah prophesied in the Old Testament.

The meetings began in Tortosa and ended in the town of Sant Mateu in the province of Castelló. At the end of the debates, the rabbis were made to sign a document recognising that they had no valid arguments to refute those of the Christian theologians.

Francès

La disputation de Tortosa de 1413

Entre trois cultures

La disputation de Tortosa a lieu entre le 7 février 1413 et le 13 novembre 1414, sous l'impulsion du pape Benoît XIII, le pape aragonais Luna. Une vingtaine de rabbins de Catalogne et d'Aragon sont obligés d'assister aux 67 séances sous peine d'amende.

La disputation, à laquelle ont également participé des chrétiens, anciens et convertis, a consisté en diverses catéchèses d'endoctrinement visant à réfuter différents aspects théologiques de la littérature rabbinique et présentait Jésus de Nazareth comme le véritable Messie annoncé dans l'Ancien Testament.

Les réunions ont débuté à Tortosa et se sont terminées dans la ville de Sant Mateu, dans la province de Castelló. À la fin de la disputation, les rabbins contraints signèrent un document reconnaissant qu'ils n'avaient pas d'arguments valables pour réfuter les arguments théologiques chrétiens.

QR A

12.2. Text de l'audio en català, castellà, anglès i francès

Català

La disputa de Tortosa de 1413

Entre tres cultures

Els jueus estaven en el punt de mira dels cristians des de feia algunes dècades. El 1391 es van produir revoltes contra els jueus, les quals van causar la mort d'alguns d'ells, a les corones d'Aragó i de Castella.

El papa Benet XIII, que havia traslladat la seu papal al castell de Peníscola, al bisbat de Tortosa, va ser el promotor de la Disputa de Tortosa acompanyat per un jueu convers, fra Jerònim de Santa Fe, que era el seu metge personal.

Entre el febrer de 1413 i novembre de 1414 va tenir lloc la Disputa a Tortosa i a Sant Mateu. Jerònim de Santa Fe coneixia perfectament la religió jueva i va ser l'encarregat d'intentar

convèncer els jueus que Jesús de Natzaret era el Messies esperat de l'Antic Testament, que havien falsificat el Talmud per ocultar-ho i que havien de renunciar a les seves creences i rebre el baptisme cristià. En la Disputa els jueus només podien preguntar i demanar aclariments per no ser acusats d'injúries.

També hi va assistir el dominic valencià Sant Vicent Ferrer, qui predicà als tortosins, especialment als de religió jueva.

Castellà

La Disputa de Tortosa de 1413

Entre tres culturas

Los judíos estaban en el punto de mira de los cristianos desde hacía algunas décadas. En 1391 se produjeron en las coronas de Aragón y Castilla revueltas contra los judíos, y algunos de ellos murieron.

El papa Benedicto XIII, que había trasladado la sede papal al castillo de Peñíscola, en el obispado de Tortosa, fue el promotor de la Disputa de Tortosa, acompañado de un judío converso, Fray Jerónimo de Santa Fe, que era su médico personal.

Entre febrero de 1413 y noviembre de 1414, tuvo lugar la Disputa en Tortosa y San Mateo. Jerónimo de Santa Fe conocía perfectamente la religión judía y fue el encargado de intentar convencer a los judíos de que Jesús de Nazaret era el Mesías esperado del Antiguo Testamento, que habían falsificado el Talmud para ocultarlo y que tenían que renunciar a sus creencias y recibir el bautismo cristiano. En la disputa, los judíos solo podían preguntar y pedir aclaraciones para no ser acusados de injurias.

También asistieron el dominico valenciano San Vicente Ferrer, que predicó a los tortosinos, especialmente a los de religión judía.

Anglès

The Disputation of Tortosa of 1413

Between three cultures

The Christians had had the Jews in their sights for several decades, and in 1391 there were anti-Jewish disturbances that led to deaths in the kingdoms of Aragon and Castile.

Pope Benedict XIII, who had moved the seat of the papacy to the castle of Peníscola, in the diocese of Tortosa, set up the Disputation of Tortosa together with a Jewish convert to Christianity, Jerónimo de Santa Fe, who was his personal physician.

Between February 1413 and November 1414 the Disputation took place in Tortosa and Sant Mateu. Jerónimo de Santa Fe was well-versed in the Jewish faith and had the job of trying to convince the Jews that Jesus of Nazareth was the Messiah anticipated in the Old Testament, that the Talmud had been falsified to conceal this and they had to renounce their former beliefs and receive Christian baptism. At the Disputation the Jews could only ask questions and request clarification if they were not to be accused of slander.

Also in attendance was the Dominican from Valencia Saint Vicent Ferrer, who preached to the people of Tortosa, especially to the Jews.

Francès

La Disputation de Tortosa de 1413

Entre trois cultures

Les juifs étaient dans le point de mire des chrétiens depuis quelques décennies. En 1391, eurent lieu des révoltes contre les Juifs, qui causèrent la mort de certains d'entre eux, dans les couronnes d'Aragon et de Castille.

Le pape Benoît XIII, qui avait transféré le siège papal au château de Peniscola, dans l'évêché de Tortosa, fut le promoteur de la Disputation de Tortosa, accompagné d'un juge convers, Frère Jerònim de Santa Fe, qui était son médecin personnel.

Entre février 1413 et novembre 1414, la Disputation eut lieu à Tortosa et à Sant Mateu. Jerònim de Santa Fe connaissait parfaitement la religion juive et était chargé de tenter de convaincre les Juifs que Jésus de Nazareth était le Messie attendu de l'Ancien Testament, qu'ils avaient falsifié le Talmud pour le cacher et qu'ils devaient renoncer à leurs croyances et recevoir le baptême chrétien. Dans la Disputation, les Juifs ne pouvaient que poser des questions et demander des éclaircissements afin de ne pas être accusés d'injures.

Le dominicain valencien Sant Vicent Ferrer, qui prêchait auprès des habitants de Tortosa, notamment ceux de religion juive, était également présent.

13. Textos del tòtem “La Tortosa templera: castell de la Suda”

13.1. Text imprès al tòtem en català, castellà, anglès i francès

Català

La Tortosa templera: castell de la Suda

Entre tres cultures

L'orde del Temple es va crear entre el 1118 i el 1120 a Jerusalem amb la finalitat de protegir els pelegrins que viatjaven fins a Terra Santa. Després, la congregació es va estendre per Europa. El comte Ramon Berenguer IV va signar amb ells la Concòrdia de Girona, el 1143, per tal que l'ajudessin en l'ocupació militar de les terres al sud del comtat de Barcelona. A canvi, rebrien castells i diverses propietats arreu.

Amb la conquesta de Tortosa el 1148, l'orde del Temple va rebre de Ramon Berenguer una part de la ciutat fins que el rei Jaume II en va recuperar les propietats el 1294. Els templers tingueren un terç del recinte del castell de la Suda, així com la desapareguda església de Santa Maria i els terrenys situats vora el portal del Temple.

Castellà

La Tortosa templaria: castillo de la Suda

Entre tres culturas

La orden del Temple se creó entre 1118 y 1120 en Jerusalén con la finalidad de proteger a los peregrinos que viajaban hasta Tierra Santa. Más tarde, la orden se extendió por toda Europa. El conde Ramón Berenguer IV firmó con ellos la Concordia de Girona, en 1143, para recibir ayuda en la ocupación militar de las tierras al sur del condado de Barcelona. A cambio, recibirían castillos y varias propiedades por todas partes.

Con la conquista de Tortosa en 1148, la orden del Temple recibió de Ramón Berenguer una parte de la ciudad hasta que el rey Jaime II recuperó las propiedades en 1294. Los templarios tuvieron un tercio del recinto del castillo de la Suda, así como la desaparecida iglesia de Santa María y los terrenos situados cerca del portal del Temple.

Anglès

Templar Tortosa: the castle of La Suda

Between three cultures

The Order of the Temple was founded between 1118 and 1120 in Jerusalem for the purpose of protecting pilgrims who travelled to the Holy Land. The order spread throughout Europe. Count Ramon Berenguer IV signed the Concordat of Girona with them in 1143, to gain their aid in the military occupation of the lands to the south of the county of Barcelona. In exchange they were granted castles and domains in different places.

With the conquest of Tortosa in 1148, the Templars were granted part of the city by Ramon Berenguer until king James II took back ownership in 1294. The Templars had a third of the castle of La Suda, as well as the vanished church of Santa Maria and the land around the Temple gate.

Francès

La Tortosa des Templiers : Château de la Suda

Entre trois cultures

L'Ordre du Temple fut créé entre 1118 et 1120 à Jérusalem dans le but de protéger les pèlerins se rendant en Terre Sainte. L'ordre se répandit dans toute l'Europe. Le comte Ramon Berenguer IV signa la Concòrdia de Girona en 1143, afin d'être aidé dans l'occupation militaire des terres au sud du comté de Barcelone. En échange, les Templiers reçurent des châteaux et plusieurs propriétés dans toute la région.

Avec la conquête de Tortosa en 1148, les Templiers reçurent de Ramon Berenguer une partie de la ville, jusqu'à ce que le roi Jacques II en retrouve la propriété en 1294. Les Templiers

possédaient un tiers du site du château de la Suda, ainsi que l'église de Santa Maria, aujourd'hui disparue. Ils possédaient également les terres situées à l'extérieur de la porte du Temple.

QR A

13.2. Text de l'audio en català, castellà, anglès i francès

Català

La Tortosa templera: castell de la Suda

Entre tres cultures

El castell de la Suda està situat en un enclavament estratègic, de dominació territorial sobre la ciutat de Tortosa i del seu entorn, inclòs l'Ebre i la seva navegació.

Ha estat poblat des d'època ibèrica i, probablement, aquí estava ubicada la ciutat d'Hibera. Després de la conquesta cristiana de Tortosa, el castell de la Suda es va repartir en tres parts: una per al comte de Barcelona, una altra per als templers i la darrera per als Montcada i els genovesos. Cada secció tenia uns espais comuns: el palau major, la porta d'entrada, l'església de Sant Joan i la plaça del seu davant. Això sí, cada sector tenia una presó pròpia en el recinte.

Després que Jaume II recuperés les propietats de l'Orde del Temple, el 1297, es va bastir un luxós palau. El castell va ser un emplaçament indispensable per als monarques perquè hi feien estada en els viatges entre les ciutats de Barcelona i València.

En època moderna va ser una presó i, posteriorment, la seu del governador militar, fins que va caure en desús. Des de l'any 1972, les restes del castell de la Suda es van transformar per acollir el Parador Nacional de Turisme.

Castellà

La Tortosa templaria: el castillo de la Suda

Entre tres culturas

El castillo de la Suda se encuentra en un enclave estratégico, de dominación territorial sobre la ciudad de Tortosa y su entorno, incluido el Ebro y su navegación.

Ha estado poblado desde la época ibérica y, probablemente, aquí se hallaba la ciudad de Hibera. Tras la conquista cristiana de Tortosa, el castillo de la Suda se dividió en tres partes: una para el conde de Barcelona, otra para los templarios y la última para los Montcada y los genoveses. Cada sección tenía unos espacios comunes: el palacio mayor, la puerta de entrada, la iglesia de San Juan y la plaza de enfrente. Eso sí, cada sector tenía su propia cárcel en el recinto.

Después de que Jaime II recuperara las propiedades de la Orden del Temple en 1297, se construyó un lujoso palacio. El castillo fue un emplazamiento indispensable para los monarcas, pues se hospedaban en él en sus viajes entre las ciudades de Barcelona y Valencia.

En época moderna fue una cárcel y, posteriormente, la sede del gobernador militar, hasta que cayó en desuso. En el año 1972, los restos del castillo de la Suda se transformaron para acoger el Parador Nacional de Turismo.

Anglès

Templar Tortosa: the castle of La Suda

Between three cultures

The castle of La Suda stands in a strategic spot dominating the city of Tortosa and its surrounding area, including the Ebro and trade along the river.

It has been populated since Iberian times and was probably the site of the town of Hibera. After the Christian conquest of Tortosa, the castle of La Suda was divided into three parts: one for the count of Barcelona, one for the Templars and the last for the Montcada family and the Genovese. The three parts shared some common spaces: the main palace, the entrance gate, the church of Sant Joan (St. John) and the square in front of it. Nevertheless, each sector had its own prison.

After king James II of Catalonia recovered the Templar properties in 1297, a luxurious palace was built. The castle was an essential location for the monarchs because they stayed there on their journeys between the cities of Barcelona and Valencia.

In modern times it was a prison and then the headquarters of the military governor, before falling into disuse. From 1972 the remains of the castle of La Suda were converted to house a *Parador*, a state-run hotel.

Francès

La Tortosa des Templiers : château de la Suda

Entre trois cultures

Le château de La Suda est situé dans une enclave stratégique de domination territoriale sur la ville de Tortosa et ses environs, y compris l'Èbre et sa navigation.

Il est habité depuis l'époque ibérique et était probablement le site de la ville d'Hibera. Après la conquête chrétienne de Tortosa, le château de La Suda a été divisé en trois parties : une pour le comte de Barcelone, une autre pour les Templiers et la troisième pour les Montcadas et les Génois. Chaque partie avait des espaces communs : le palais principal, la porte d'entrée, l'église de Sant Joan et la place devant celle-ci. Cependant, chacune d'elles avait sa propre prison dans l'enceinte.

Après que Jacques II ait récupéré la propriété de l'Ordre du Temple en 1297, il construisit un luxueux palais. Le château était un lieu indispensable pour les monarques car ils y séjournaient lors de leurs déplacements entre les villes de Barcelone et de Valencia.

À l'époque moderne, il servit de prison et, plus tard, de siège au gouverneur militaire, jusqu'à ce qu'il tombe en désuétude. Depuis 1972, les vestiges du château de La Suda ont été transformés pour accueillir le Parador Nacional de Turisme.

14. Textos del tòtem “El camí de Sant Jaume”

14.1. Text imprès al tòtem en català, castellà, anglès i francès

Català

El camí de Sant Jaume

Entre tres cultures

Al portal del Romeu neix el camí de Sant Jaume que recorre des de Tortosa fins a Santiago de Compostel·la. En aquest punt hi ha dues escultures fetes en guix, del segle XVIII, força significatives: Sant Jaume, vestit de pelegrí, i Sant Cristòfol, patró dels viatgers.

A mitjan segle XX es va instal·lar una majòlica de ceràmica amb les principals poblacions situades en el camí de Sant Jaume. La ruta des de Tortosa recorre bona part del GR-99. Ressegueix la traça de la Via Verda de l'antic ferrocarril de Tortosa a Alcanyís, passa pel santuari de la Fontcalda i les poblacions catalanes de Gandesa i Batea. A l'Aragó, passa per Favara, Casp, Saragossa i, seguint l'Ebre, enllaça a Logronyo amb el camí francès.

Castellà

El camino de Santiago

Entre tres culturas

En el portal del Romeu nace el camino de Santiago que va de Tortosa a Santiago de Compostela. En este punto hay dos esculturas hechas de yeso, del siglo XVIII, muy significativas: Santiago, vestido de peregrino, y San Cristóbal, patrón de los viajeros.

A mediados del siglo XX se instaló una pisa de cerámica con las principales poblaciones situadas en el camino de Santiago. Desde Tortosa, la ruta recorre gran parte del camino GR-99. Sigue el trazado de la Vía Verde del antiguo ferrocarril de Tortosa a Alcañiz, pasando por el santuario de la Fontcalda y las poblaciones catalanas de Gandesa y Batea. En Aragón, pasa por Favara, Caspe, Zaragoza y, siguiendo el curso del Ebro, enlaza en Logroño con el camino francés.

Anglès

El Camino de Santiago / St. James' Way

Between three cultures

At the Romeu gate the Camí de Sant Jaume [St. James' Way] sets out from Tortosa for Santiago de Compostela. There are two important 18th-century plaster statues here: Sant Jaume, [St. James] dressed as a pilgrim and Sant Cristòfol [St. Christopher], patron saint of travellers.

In the mid-20th century a tile design was put up, showing the main towns on the way to Santiago de Compostela. The route from Tortosa follows much of the GR-99 long-distance footpath. It follows the path of the "Green Way", the former railway line from Tortosa to Alcanyís, passing by the chapel of La Fontcalda and the Catalan towns of Gandesa and Batea. In Aragon, it passes Favara, Casp and Zaragoza, following the river Ebro, before linking up with the trail from France at Logroño.

Francès

Le chemin de Saint-Jacques

Entre trois cultures

C'est à la porte de Romeu que commence le chemin de Saint Jacques, qui relie Tortosa à Saint-Jacques-de-Compostelle. À cet endroit se dressent deux sculptures en gypse, du XVIIIe siècle, très significatives : Saint Jacques, en habit de pèlerin, et Saint Christophe, patron des voyageurs.

Au milieu du XXe siècle, une majolique est installée sur cette porte, représentant les principales villes situées le long du chemin de Sant Jacques. Le chemin qui part de Tortosa longe une grande partie du GR-99. Il suit le tracé de la voie verte de l'ancienne ligne ferroviaire reliant Tortosa à Alcanyís, passe par le sanctuaire de Fontcalda et les villes catalanes de Gandesa et Batea. En Aragon, il passe par Favara, Casp, Saragosse et, en suivant l'Ebre, il rejoint le chemin français à Logroño.

QR A

14.2. Text de l'àudio en català, castellà, anglès i francès

Català

El camí de Sant Jaume

Entre tres cultures

El camí de Sant Jaume són diverses rutes que recorren els pelegrins des de diversos llocs d'Europa fins a la catedral de Santiago de Compostel·la, on la tradició diu que estan les relíquies de l'apòstol Jaume, un dels dotze seguidors de Jesús de Natzaret.

Entre els anys 810 i 820 es van localitzar les relíquies de Sant Jaume quan un ermità de nom Pelagi va observar un estel damunt del bosc de Libredón. Pelagi va comunicar el fet a Teodomir, bisbe d'Iria Flavia. Hi va anar al bosc i va descobrir al bell mig les restes de l'apòstol en una tomba d'origen romà.

Davant d'aquest fet, el rei d'Astúries Alfons II el Cast va anar amb la cort fins al lloc i es va convertir en el primer pelegrí, el qual va manar construir-hi una església, que de seguida va quedar petita. Aleshores va ser quan es va difondre al llarg d'Europa la història de la troballa.

La tradició diu que Sant Jaume va evangelitzar Hispània, arribant fins a l'actual Galícia. En ser mort, dos dels seus deixebles van portar el cos fins al lloc de la troballa.

Castellà

El camino de Santiago

Entre tres culturas

El camino de Santiago consta de varias rutas que recorren los peregrinos desde diferentes lugares de Europa hasta la catedral de Santiago de Compostela, donde cuenta la tradición que reposan las reliquias del apóstol Jaime, uno de los doce seguidores de Jesús de Nazaret.

Entre 810 y 820 se localizaron las reliquias de San Jaime cuando un ermitaño llamado Pelayo observó una estrella sobre el bosque de Libredón. Pelayo se lo comunicó a Teodomiro, obispo de Iria Flavia. Este fue al bosque y allí en medio descubrió los restos del apóstol en una tumba de origen romano.

Ante este hecho, el rey de Asturias Alfonso II el Casto, acudió al lugar acompañado de su corte y se convirtió en el primer peregrino; mandó construir una iglesia, que pronto se quedaría pequeña. Fue entonces cuando se difundió por toda Europa la historia de este hallazgo.

Cuenta la tradición que San Jaime evangelizó Hispania, hasta llegar a la actual Galicia. Al morir, dos de sus discípulos llevaron el cuerpo hasta el lugar del hallazgo.

Anglès

El Camino de Santiago / St. James' Way

Between three cultures

This is actually a number of pilgrim routes from different parts of Europe to the cathedral in Santiago de Compostela, which tradition has it keeps the relics of the apostle James, one of the twelve disciples of Jesus of Nazareth.

Between the years 810 and 820 the relics were found when a hermit named Pelagius saw a star over the forest of Libredón. Pelagius informed Theodomir, bishop of Iria Flavia, of this. He went to the forest and in the middle of it discovered the apostle's remains in a sepulchre of Roman origin.

On hearing of this, king Alfons II the Chaste of Asturias travelled to the spot with his court, becoming the first pilgrim and ordering a church to be built, though it soon became too small. The story of the find spread throughout Europe.

Tradition has it that Saint James evangelised Hispania, reaching as far as modern-day Galicia. After his death, two of his disciples took his body to the place of the discovery.

Francès

Le chemin de Saint-Jacques

Entre trois cultures

Le chemin de Saint-Jacques est une série de routes que les pèlerins empruntent depuis différents endroits d'Europe jusqu'à la cathédrale de Saint-Jacques-de-Compostelle, où la tradition veut que soient conservées les reliques de l'apôtre Jacques, l'un des douze disciples de Jésus de Nazareth.

Entre 810 et 820, les reliques de Saint Jacques furent découvertes lorsqu'un ermite nommé Pelagi remarqua une étoile au-dessus de la forêt de Libredon. Pelagi rapporta le fait à Teodomir, évêque d'Iria Flavia qui se rendit dans la forêt et découvrit les restes de l'apôtre dans une tombe d'origine romaine au milieu de la forêt.

Suite à cela, le roi des Asturies, Alphonse II le Chaste, se rendit sur le site avec sa cour et fut le premier roi à ordonner la construction d'une église à cet endroit, qui devint rapidement trop petite. C'est alors que l'histoire de la découverte s'est répandue dans toute l'Europe.

La tradition veut que Saint Jacques ait évangélisé l'Espagne, jusqu'à l'actuelle Galice. Lorsqu'il est mort, deux de ses disciples ont porté son corps à l'endroit de la découverte.

15. Textos del tòtem “El pont de Barques i les visites reials”

15.1. Text imprès al tòtem en català, castellà, anglès i francès

Català

El pont de Barques i les visites reials

L’esplendor de Tortosa (El Renaixement i el Barroc)

Des del segle XIII consta l’existència d’un pont de barques a Tortosa fins que el 1892 el va destruir un incendi. Aquesta via connectava els dos marges del riu Ebre i consistia en una plataforma de fusta construïda sobre barques. Aquesta construcció va ser un peatge per als forans de Tortosa i Xerta fins al 1860. Es van crear dos oficis: el ponter, encarregat del manteniment del pont, i el lleuder, que cobrava l’impost del peatge.

Els monarques que visitaven Tortosa entraven pel pont de Barques. La visita de Felip II, el 1585, va ser en el moment d’esplendor renaixentista de Tortosa, en què s’organitzaven justes i combats navals a l’Ebre entre moros i cristians. El 1802, amb la visita de Carles IV, es va restaurar el pont i es van posar fanals per il·luminar-lo.

Castellà

El puente de Barcas y las visitas reales a Tortosa

El esplendor de Tortosa (El Renacimiento y el Barroco)

Desde el siglo XIII consta la existencia de un puente de barcas en Tortosa hasta que en 1892 fue destruido en un incendio. El puente conectaba las dos márgenes del río Ebro y consistía en una plataforma de madera construida sobre barcas. El puente fue de peaje para los foráneos de Tortosa y Xerta hasta 1860. Se crearon dos oficios: el pontazguero, que se encargaba del mantenimiento del puente, y el lezdero, que cobraba el impuesto del peaje.

Los monarcas que visitaban Tortosa entraban por el puente de Barcas. La visita de Felipe II, en 1585, fue en la época de esplendor renacentista de Tortosa, en que se organizaban justas y combates navales en el Ebro entre moros y cristianos. En 1802, con la visita de Carlos IV, se restauró el puente y se instalaron farolas para iluminarlo.

Anglès

The floating bridge and royal visits to Tortosa

The splendour of Tortosa (the Renaissance and Baroque)

From the 13th century a floating or pontoon bridge was recorded in Tortosa, until it was destroyed by fire in 1892. The bridge connected the two banks of the river Ebro and consisted of a wooden platform built on boats. Those not from Tortosa and Xerta had to pay a toll to cross it until 1860. Two positions were created: the ponter, responsible for maintaining the bridge, and the lleuder, to collect the toll.

When monarchs visited Tortosa they entered over the floating bridge. Philip II's visit in 1585 came at the peak of Tortosa's Renaissance splendour, and included jousts and mock sea battles between Moors and Christians on the Ebro. The bridge was restored for the visit of Charles IV in 1802, when lights were added to it.

Francès

Le pont de Barques (pont de bateaux) et les visites royales à Tortosa

La splendeur de Tortosa (la Renaissance et le Baroque)

Il existe des preuves de l'existence d'un pont de bateaux à Tortosa dès le XIIIe siècle, jusqu'à sa destruction par un incendie en 1892. Le pont reliait les deux rives de l'Èbre et consistait en une plate-forme en bois construite sur des bateaux. Les habitants de Tortosa et de Xerta devaient

payer un péage sur ce pont jusqu'en 1860. Deux métiers ont été créés: le pontier, pour entretenir le pont, et le lleuder (péagier), pour percevoir le péage.

Les monarques qui visitaient Tortosa entraient par le pont de Barques. La visite de Philippe II, en 1585, a lieu à l'apogée de la splendeur de la Renaissance à Tortosa, alors que des joutes et des batailles navales se déroulaient sur l'Èbre entre Maures et Chrétiens. En 1802, lors de la visite de Charles IV, le pont est restauré et des lanternes sont installées pour l'éclairer.

QR A

15.2. Text de l'audio en català, castellà, anglès i francès

Català

El pont de Barques i les visites reials

L'esplendor de Tortosa (El Renaixement i el Barroc)

Francesc Martorell, historiador i impressor tortosí, que va viure a cavall dels segles XVI i XVII, va escriure que el pont de barques tenia bancs per seure: “[...] los cuales sirven para gozar en aquel puesto de su vista y del ayre que de la mar sube en el verano; y por remate es este puente la mejor calle de la Ciudad [...]”.

El pont de barques, documentat des d'època medieval, va ser durant segles l'únic pas entre el mar Mediterrani i Saragossa.

El cap de pont era una impressionant fortificació amb baluards, que es va enderrocar el setembre de 1882. Era el lloc on s'aplegaven comerciants ben diversos, com marxants i quincallaires, i professionals del transport com els traguers. Durant tres anys més va subsistir el portal de la ciutat davant del pont. De grans dimensions, contenia columnes i pilastres de jaspi, i tenia una capelleta dedicada a la Mare de Déu. El pont de barques va funcionar fins al 1892 quan un incendi el va destruir.

Va ser tan valorat a Tortosa que una dita popular deia “qui no ha vist lo pont de barques no ha vist res bo de Tortosa”.

Castellà

El puente de Barcas y las visitas reales a Tortosa

El esplendor de Tortosa (El Renacimiento y el Barroco)

Francisco Martorell, historiador e impresor tortosino, que vivió a caballo de los siglos XVI y XVII, escribió que el puente de Barcas tenía bancos para sentarse: “[...] los cuales sirven para gozar en aquel puesto de su vista y del ayre que de la mar sube en el verano; y por remate es este puente la mejor calle de la Ciudad [...]”.

El puente de Barcas, documentado desde la época medieval, fue durante siglos el único paso entre el mar Mediterráneo y Zaragoza.

La cabeza de puente era una impresionante fortificación con baluartes, que se derribó en septiembre de 1882. Era el lugar donde se congregaban comerciantes de toda clase, como vendedores ambulantes y quincalleros, así como profesionales del transporte como los arrieros. Tres años más subsistió el portal de la ciudad delante del puente. De grandes dimensiones, contenía columnas y pilastras de jaspe, y tenía una capillita dedicada a la Virgen. El puente de Barcas funcionó hasta 1892, cuando un incendio lo destruyó.

Era tan valorado en la ciudad que un dicho popular reza "quien no ha visto el puente de Barcas no ha visto nada bueno de Tortosa".

Anglès

The floating bridge and royal visits to Tortosa

The splendour of Tortosa (the Renaissance and Baroque)

Francisco Martorell, a historian and printer of Tortosa who lived between the 16th and 17th centuries, wrote that the floating bridge had benches to sit on, "[...] which serve to enjoy the view from the spot and the breeze that comes up from the sea in summer; making this the finest street in the City [...]".

For centuries the floating bridge, documented from mediaeval times, was the only way from the Mediterranean sea to Zaragoza.

At the end of the bridge was an imposing fortification with bastions, which was demolished in September 1882. This was the meeting place for a variety of traders, including merchants and ironmongers, as well as carriers such as muleteers. The city gate in front of the bridge survived for another three years. This grand construction has columns and pilasters of jasper, as well as a small chapel dedicated to the Virgin Mary. The floating bridge was used until 1892, when it was destroyed by fire.

It was so important in Tortosa that a popular saying went, “He who has not seen the floating bridge has not seen anything good in Tortosa”.

Francès

Le pont de Barques (pont de bateaux) et les visites royales à Tortosa

La splendeur de Tortosa (la Renaissance et le Baroque)

Francesc Martorell, historien et imprimeur de Tortosa, qui vécut aux XVIe et XVIIe siècles, écrit que le Pont de Barques avait des bancs pour s'asseoir : « [...] qui servent à profiter de la vue et de l'air qui monte de la mer en été ; et pour couronner le tout, ce pont est la meilleure rue de la ville [...] ».

Le pont de bateaux, documenté depuis l'époque médiévale, a été pendant des siècles le seul passage entre la mer Méditerranée et Saragosse.

La tête de pont était une impressionnante fortification avec des bastions, qui a été démolie en septembre 1882. C'est là qu'arrivait un grand nombre de commerçants, tels que des marchands et des négociants, ainsi que des professionnels du transport, tels que les muletiers. Pendant trois années supplémentaires, le portail de la ville situé devant le pont a survécu. Il était vaste et comportait des colonnes et des piliers de jaspe, ainsi qu'une chapelle dédiée à la Vierge Marie. Le pont de bateaux a fonctionné jusqu'en 1892, date à laquelle un incendie l'a détruit.

Il était tellement apprécié à Tortosa qu'un dicton populaire dit «Qui n'a pas vu le pont des bateaux n'a rien vu de bon à Tortosa».

16. Textos del tòtem “El modernisme a Tortosa”

16.1. Text imprès al tòtem en català, castellà, anglès i francès

Català

El modernisme a Tortosa

La Tortosa contemporània

El Modernisme fou un moviment polític i cultural que tenia la intenció de modernitzar i transformar Catalunya i la seva gent. Sorgit entre finals del segle XIX i les primeres dècades del segle XX, el Modernisme s'exemplifica artísticament amb l'arquitectura i les arts decoratives.

A Tortosa té una clara influència del Neoclassicisme i del Romanticisme i està vinculat a la burgesia tortosina industrial, sobretot la de l'oli. El màxim exponent va ser Pau Monguió Segura, deixeble dels arquitectes Elies Rogent i Lluís Domènech i Muntaner, que va exercir d'arquitecte municipal entre 1901 i 1908. Algunes de les obres de Monguió són l'antic escorxador municipal i les cases Grego, Matheu, Piñana, Pallarés i Camós. També destaquen com a modernistes les cases Bau i Climent i la clínica Sabaté.

Castellà

El modernismo en Tortosa

La Tortosa contemporánea

El modernismo fue un movimiento político y cultural que tenía la intención de modernizar y transformar Catalunya y su gente. Surgido entre finales del siglo XIX y las primeras décadas del siglo XX, el modernismo se ejemplifica artísticamente con la arquitectura y las artes decorativas.

En Tortosa tiene una clara influencia del neoclasicismo y el romanticismo y está vinculado a la burguesía tortosina industrial, sobre todo la del aceite. El máximo exponente fue Pau Monguió Segura, discípulo de los arquitectos Elies Rogent y Lluís Domènech i Muntaner, que ejerció de arquitecto municipal entre 1901 y 1908. Algunas de las obras de Monguió son el antiguo matadero municipal y las casas Grego, Matheu, Piñana, Pallarés y Camós. También destacan las casas modernistas Bau y Climent y la clínica Sabaté.

Anglès

Art Nouveau in Tortosa

Contemporary Tortosa

The Catalan variant of Art Nouveau, known as Modernisme, was a political and artistic movement that set out to modernise and transform Catalonia and its people. Emerging in the late 19th and early 20th century, it bore artistic fruit in architecture and the decorative arts.

In Tortosa the movement was clearly influenced by both neoclassicism and romanticism, and is linked to the well-to-do industrialists of Tortosa, in particular those in the olive oil trade. Its greatest exponent in the city was Pau Monguió Segura, a disciple of architects Elie sRogent and LluísDomènech i Muntaner, who held the position of municipal architect between 1901 and 1908. The former abattoir and the Grego, Matheu, Piñana, Pallarés and Camós houses are his work. Other modernist buildings include the Bau and Climent houses and the Sabaté clinic.

Francès

Le modernisme à Tortosa

La Tortosa contemporaine

Le Modernisme était un mouvement politique et culturel qui visait à moderniser et à transformer la Catalogne et ses habitants. Né entre la fin du XIXe siècle et les premières décennies du XXe siècle, le Modernisme s'est illustré sur le plan artistique dans l'architecture et les arts décoratifs.

Le modernisme à Tortosa était clairement influencé par le néoclassicisme et le romantisme et était lié à la bourgeoisie industrielle de Tortosa, notamment l'industrie de l'huile. Son plus grand représentant fut Pau Monguió Segura, fils des architectes Elies Rogent et Lluís Domènech i Muntaner, qui fut l'architecte municipal entre 1901 et 1908. Parmi ses œuvres figurent l'ancien abattoir municipal et les maisons Grego, Matheu, Piñana, Pallarés et Camós. Les maisons Bau et Climent et la clinique Sabaté sont également modernistes.

QR A

16.2. Text de l'àudio en català, castellà, anglès i francès

Català

El modernisme a Tortosa

La Tortosa contemporània

El màxim exponent del Modernisme a Tortosa va ser l'arquitecte Pau Monguió Segura. Nascut a Tarragona el 1865, va estudiar a l'Escola d'Arquitectura de Barcelona i va acabar la seva formació el 1889. Va començar a treballar a Tarragona com arquitecte municipal fins que el 1898 va passar a ser-ho de la ciutat de Terol i, de retruc, president de la secció d'Instrucció i Belles Arts de la Societat Econòmica Terolenca d'Amics del País.

Pocs anys després, el 1902, va exercir d'arquitecte municipal de Tortosa fins al 1908. Durant aquest temps va projectar a la ciutat les cases Pallarés, Grego, Camós i Piñana, els edificis industrials de l'oli de Cristòfol Nicolau i de Pere i Ruf Franquet, tots dos el 1902, així com l'escorxador municipal. També va dibuixar el clavegueram de la plaça de la Font i dels carrers Àngel i Sant Blai el 1902, la urbanització de la rambla de Catalunya i del carrer d'en Carbó, tots dos el 1921.

A Terol va dur a terme la restauració de l'església de Sant Pere, la façana de la catedral i la casa El Torico, entre altres.

Castellà

El Modernismo en Tortosa

La Tortosa contemporánea

El máximo exponente del Modernismo en Tortosa fue el arquitecto Pau Monguió Segura. Nacido en Tarragona en 1865, estudió en la Escuela de Arquitectura de Barcelona y acabó su formación en 1889. Empezó a trabajar en Tarragona como arquitecto municipal, hasta que en 1898 pasó a

serlo de la ciudad de Teruel y, a su vez, presidente de la sección de Instrucción y Bellas Artes de la Sociedad Económica Turolense de Amigos del País.

Unos años más tarde, en 1902, ejerció de arquitecto municipal de Tortosa hasta 1908. Durante este tiempo proyectó en la ciudad las casas Pallarès, Grego, Camós y Piñana, los edificios industriales del aceite de Cristòfol Nicolau y Pere y Ruf Franquet, ambos en 1902, así como el matadero municipal. También dibujó el alcantarillado de la plaza de la Font y las calles del Àngel y Sant Blai en 1902, y la urbanización de la rambla de Catalunya y la calle d'en Carbó, ambas en 1921.

En Teruel llevó a cabo la restauración de la iglesia de Sant Pedro, la fachada de la catedral y la casa El Torico, entre otras.

Anglès

Art Nouveau in Tortosa

Contemporary Tortosa

The leading figure in Art Nouveau in Tortosa was the architect Pau Monguió Segura. Born in Tarragona in 1865, he studied architecture in Barcelona, completing his training in 1889. He started out working in Tarragona as municipal architect until in 1898 he took up the same role in the city of Teruel, as well as presiding over the “Instruction and Fine Art” section of the Teruel Economic Society of Friends of the Country.

Shortly afterwards, in 1902, he became municipal architect of Tortosa, a position he held until 1908. During this time in the city he designed the Pallarès, Grego, Camós and Piñana houses, industrial buildings for Cristòfol Nicolau and Pere and Ruf Franquet, both in 1902, and the municipal abattoir. He also planned the sewers in the Plaça de la Font, the Carrer de l'Àngel and Carrer de Sant Blai in 1902, and development of the Rambla de Catalunya and Carrer d'en Carbó, both in 1921.

In Teruel he was responsible for the restoration of the church of St. Peter, the cathedral façade and the house known as El Torico, among others.

Francès

Le modernisme à Tortosa

La Tortosa contemporaine

Le plus grand représentant du modernisme à Tortosa fut l'architecte Pau Monguió Segura. Né à Tarragone en 1865, il a étudié à l'école d'architecture de Barcelone et a terminé sa formation en 1889. Il commence à travailler à Tarragone comme architecte municipal jusqu'en 1898, date à laquelle il devient architecte de la ville de Terol et, à son tour, président de la section Éducation et Beaux-arts de la Societat Econòmica Terolenca d'Amics del País (Société économique des amis du pays de Terol).

Quelques années plus tard, en 1902, il devient l'architecte municipal de Tortosa jusqu'en 1908. C'est à cette époque qu'il conçoit les maisons Pallarès, Grego, Camós et Piñana, les bâtiments industriels pour l'huile de Cristòfol Nicolau et de Pere et Ruf Franquet, en 1902, de même que l'abattoir municipal. Il a également conçu les égouts de la Plaça de la Font et des rues Àngel et Sant Blai en 1902, l'aménagement urbain de la Rambla de Catalunya et de la rue d'en Carbó, en 1921.

À Terol, il a notamment restauré l'église de Sant Pere, la façade de la cathédrale et la maison El Torico.

17. Textos del tòtem “La burgesia de l’oli”

17.1. Text imprès al tòtem en català, castellà, anglès i francès

Català

La burgesia de l’oli

La Tortosa contemporània

Al barri de Ferreries, a la dècada de 1840, va néixer la primera indústria de l’oli amb una àrea d’influència a les comarques del Baix Ebre i del Montsià, i l’aragonesa Baix Aragó, de la mà dels industrials Burset, Delsors, Figueres i Franquet.

Uns anys més tard, a partir de 1870, amb capital i maquinària francesa, es va començar a produir oli de primera premsa i de pinyolada, que s’obté de les olives després de la primera premsada. En aquest moment d’expansió van aparèixer els industrials Bau, Mangraner, Pallarès i Porcar, pioners en l’exportació de l’oli.

Aquestes famílies, les Bau, Ballester, Pallarés i Porcar, entre altres, van aconseguir un alt poder adquisitiu i van construir nous habitatges a Tortosa seguint la tendència arquitectònica del moment: el Modernisme.

Castellà

La burguesía del aceite

La Tortosa contemporánea

En el barrio de Ferreries, nació en la década de 1840 la primera industria del aceite con un área de influencia en las comarcas del Bajo Ebro y el Montsià y la aragonesa Bajo Aragón, de la mano de los industriales Burset, Delsors, Figueres y Franquet.

Unos años más tarde, en la década de 1870, con capital y maquinaria francesa, se empezó a producir aceite de primera prensada y de orujo, que se obtiene de las aceitunas después de la primera prensada. En este momento de expansión aparecieron los industriales Bau, Mangraner, Pallarès y Porcar, pioneros en la exportación del aceite.

Estas familias, las Bau, Ballester, Pallarés y Porcar, entre otras, consiguieron un alto poder adquisitivo y construyeron nuevas viviendas en Tortosa siguiendo la tendencia arquitectónica del momento: el modernismo.

Anglès

The olive oil merchants

Contemporary Tortosa

In the 1840s an oil industry grew up in the Ferreries neighbourhood, with its area of influence in the Baix Ebre and Montsià areas of Catalonia, as well as Baix Aragó, led by the industrialists Burset, Delsors, Figueres and Franquet.

Some years later, in the 1870s, French investment and machinery made it possible to start producing first pressing oil and olive pomace. Pomace oil is made from the pulp that remains after the first pressing of the olives. This time of expansion saw the rise of the industrialists Bau, Mangraner, Pallarès and Porcar, who pioneered the export of olive oil.

These families, with names like Bau, Ballester, Pallarés and Porcar, among others, became rich and built new homes in Tortosa in line with the architectural vogue of the day: Art Nouveau.

Francès

La bourgeoisie de l’huile

La Tortosa contemporaine

C’est dans le quartier de Ferreries, dans les années 1840, qu’est née la première industrie de l’huile, avec une zone d’influence dans les régions du Baix Ebre et du Montsià, et la région aragonaise du Baix Aragó, grâce aux industriels Burset, Delsors, Figueres et Franquet.

Quelques années plus tard, dans les années 1870, avec des capitaux et des machines françaises, la ville commence à produire de l’huile d’olive de première pression et de grignon d’olives. C’est à ce moment d’expansion qu’apparaissent les industriels Bau, Mangraner, Pallarès et Porcar, pionniers de l’exportation d’huile d’olive.

Ces familles, Bau, Ballester, Pallarés, Porcar, entre autres, bénéficièrent d’un pouvoir d’achat élevé et construisirent de nouvelles maisons à Tortosa, selon la tendance architecturale du moment: le modernisme.

QR A

17.2. Text de l’àudio en català, castellà, anglès i francès

Català

La burgesia de l’oli

La Tortosa contemporània

Els primers industrials de l’oli de Tortosa van ser Josep Bau, Cristòfol Nicolau, Ferran Pallarès i Alonso Ballester. Posteriorment, van arribar-hi empresaris de procedència francesa i italiana.

A més, alguns van expandir els negocis per arreu d’Espanya. Per exemple, Daniel Espuny, fill de Tomàs Espuny, va establir-se a Osuna, a la província de Sevilla, amb maquinària sortida de Tortosa. Un dels fills de Ferran Pallarès va instal·lar-se a Barcelona i un altre a Cabra, a la província de Còrdova. Pallarès va associar-se amb Magrané i Ejerique a la localitat d’Alcanyís, a la província de Terol. Pallarès va adquirir camps a la zona de les Borges Blanques i va obrir oficines a Barcelona i Marsella.

Gràcies a la indústria de l’oli, van implantar foneries de ferro per construir maquinària per aquest sector i també indústria química per l’ús del sulfur de carboni en el procés de l’obtenció de l’oli de pinyolada. La foneria mecànica més important va ser la de Joaquim Sales i l’empresa de Marcelino Salvatella va ser la primera d’aquest àmbit a Tortosa a patentar maquinària.

Castellà

La burguesía del aceite

La Tortosa contemporánea

Los primeros industriales del aceite en Tortosa fueron Josep Bau, Cristòfol Nicolau, Ferran Pallarès y Alonso Ballester. Posteriormente, llegaron empresarios de origen francés e italiano.

Asimismo, algunos expandieron sus negocios por toda España. Por ejemplo, Daniel Espuny, hijo de Tomàs Espuny, se estableció en Osuna, en la provincia de Sevilla, con maquinaria procedente de Tortosa. Uno de los hijos de Ferran Pallarès se instaló en Barcelona y otro en Cabra, en la provincia de Córdoba. Pallarès se asoció con Magrané y Ejerique en la localidad de Alcañiz, en la provincia de Teruel. Pallarès adquirió campos en la zona de Les Borges Blanques, y abrió oficinas en Barcelona y Marsella.

Gracias a la industria del aceite, se implantaron fundiciones de hierro para construir maquinaria para este sector y también industria química para el uso del sulfuro de carbono en el proceso de la obtención de aceite de orujo. La fundición mecánica más importante fue de la Joaquim Sales y

la empresa de Marcelino Salvatella fue la primera de este ámbito en Tortosa que patentó maquinaria.

Anglès

The olive oil merchants

Contemporary Tortosa

The first big olive oil producers of Tortosa were Josep Bau, Cristòfol Nicolau, Ferran Pallarès and Alonso Ballester. They were followed by businessmen of French and Italian origin.

Some of these expanded their business all over Spain. For example, Daniel Espuny, son of Tomàs Espuny, settled in Osuna, in the province of Seville, taking with him machinery from Tortosa. One of the sons of Ferran Pallarès settled in Barcelona and the other in Cabra, in the province of Cordoba. Pallarès joined together with Magrané and Ejerique in the town of Alcañiz, in the province of Teruel. Pallarès bought land around Les Borges Blanques and opened offices in Barcelona and Marseille.

Thanks to the olive oil trade, iron foundries were set up to build machinery for this industry, as well as chemical plants to produce the carbon disulfide used to make pomace oil. The most important mechanical foundry was that owned by Joaquim Sales, and Marcelina Salvatella's firm was the first in this field in Tortosa to patent machinery.

Francès

La bourgeoisie de l’huile

La Tortosa contemporaine

Les premiers industriels de l'huile à Tortosa ont été Josep Bau, Cristòfol Nicolau, Ferran Pallarès et Alonso Ballester. Plus tard, des entrepreneurs français et italiens sont arrivés.

En outre, certains d'entre eux ont étendu leurs activités à toute l'Espagne. Par exemple, Daniel Espuny, le fils de Tomàs Espuny, s'est établi à Osuna, dans la province de Séville, avec des machines provenant de Tortosa. L'un des fils de Ferran Pallarès s'est installé à Barcelone et un autre à Cabra, dans la province de Cordoue. Pallarès s'associe avec Magrané et Ejerique à

Alcanyís, dans la province de Terol. Pallarès acquiert des terrains dans la zone de Borges Blanques et ouvre des bureaux à Barcelone et à Marseille.

Grâce à l'industrie de l'huile, des fonderies de fer ont été créées pour construire des machines pour ce secteur et aussi l'industrie chimique pour l'utilisation du soufre de carbone dans le processus d'obtention de l'huile de grignon d'olives. La fonderie mécanique la plus importante fut celle de Joaquim Sales et l'entreprise de Marcelino Salvatella fut la première dans ce domaine à Tortosa à breveter des machines.

18. Textos del tòtem “Murallles de Remolins i torre del Célio”

18.1. Text imprès al tòtem en català, castellà, anglès i francès

Català

Murallles de Remolins i torre del Célio

Murallles del segle XIV que recorren pel barranc del Célio, el barri de Remolins i les avançades de Sant Joan. Situada al barri jueu, l'alçada de la muralla és de 7,50 metres i té una longitud de 200 metres. La construcció conté el portal dels jueus, que comunicava el barri amb el cementiri jueu.

La torre del Célio es troba en un extrem de la muralla. Construïda a finals del segle XIV, és de planta circular i accessible des dels jardins del Príncep.

Castellà

Murallas de Remolins y torre del Célio

Murallas del siglo XIV que discurren por el barranco del Célio, el barrio de Remolins y las avanzadas de San Juan. En el barrio judío, la muralla tiene una altura de 7,50 metros y una longitud de 200 metros. La muralla alberga el portal de los judíos que comunicaba el barrio con el cementerio judío.

La torre del Célio se erige en un extremo de la muralla. Construïda a finales del siglo XIV, es de planta circular y accesible desde los jardines del Príncipe.

Anglès

Remolins Walls and Célio Tower

The Remolins Walls were the 14th-century town walls running along the Célio watercourse, round the Remolins neighbourhood to the Sant Joan Outerworks of the fortifications. In the Jewish neighbourhood the wall is 7.5 metres high and 200 metres long. It contains the so-called Jews' Gate, which linked the neighbourhood to the Jewish cemetery.

The Célio Tower stands at one end of the wall. Built in the late 14th century, it is round and reached from the Prince's Gardens.

Francès

Murailles de Remolins et Tour de Célio

Murailles du XIVe siècle qui longent le ravin de Célio, le quartier des Remolins jusqu'aux Avancées de Sant Joan. Situées dans le quartier juif, la hauteur des murs est de 7,50 mètres et sa longueur, de 200 mètres. La porte juive des murailles reliait le quartier au cimetière juif.

La tour de Celio est située à l'une des extrémités de la muraille. Construite à la fin du XIVe siècle, elle est de forme circulaire et accessible depuis les Jardins du Princep.

QR A

18.2. Text de l'audio en català, castellà, anglès i francès

Català

Murallles de Remolins i torre del Célio

Les muralles del Remolins connecten les avançades de Sant Joan, al costat del castell de la Suda, amb la torre del Célio. Construïdes al segle XIV tenen una marcada linealitat en el recorregut, si bé s’adapten al territori, fan una mica de ziga-zaga.

La torre del Célio, que pren el nom del barranc que discorre al seu costat, també és coneguda com a torre de Vimpeçol. Prop seu hi havia el portal del mateix nom, desaparegut amb l’enderroc de les muralles al segle XIX. El Museu de Tortosa conserva l’escut gòtic de la ciutat que hi havia al portal. La torre del Célio es va alçar al segle XIV, moment de la construcció de les muralles, però es va reformar al segle XVII.

En el tram de la muralla de Remolins entre la torre del Célio fins a tocar al castell de la Suda hi ha dues torres més de planta quadrada en el sector anomenat de les Bastides.

Tant la muralla com la torre són visitables gràcies a l’accés des dels jardins del Príncep.

Castellà

Murallas de Remolins y Torre del Célio

Las murallas de Remolins conectan las avanzadas de San Juan, junto al castillo de la Suda, con la torre del Célio. Construidas en el s. XIV, tienen una marcada linealidad en el recorrido, si bien se adaptan al territorio, formando un ligero zigzag.

La torre del Célio, que toma el nombre del barranco que discurre a su lado, también es conocida como la torre de Vimpeçol. Allí cerca se hallaba el portal del mismo nombre, desaparecido con el derribo de las murallas en el s. XIX. El museo de Tortosa conserva el escudo gótico de la ciudad que lucía el portal. La torre del Célio se levantó en el s. XIV, momento de la construcción de las murallas, pero fue reformada en el s. XVII.

En el tramo de la muralla de Remolins, desde la torre del Célio hasta el castillo de la Suda, hay dos torres más de planta cuadrada en el sector llamado Les Bastides.

Tanto la muralla como la torre son visitables gracias al acceso desde los jardines del Príncipe.

Anglès

Remolins Walls and Célio Tower

The Remolins walls connect the outerworks of Sant Joan, beside the castle of La Suda, to the Célio tower. Built in the 14th century, they are strikingly linear in their route, though they adapt to the terrain in a slight zigzag.

The Célio tower, named after the watercourse that runs beside it, is also known as the Vimpeçol tower. Near it was the gate of the same name, which disappeared when the walls were demolished in the 19th century. Tortosa museum preserves the Gothic crest of the city that adorned the gate. The Célio tower was built in the 14th century, when the walls were constructed, but was rebuilt in the 17th century.

In the final section of the Remolins wall between the Célio tower and the castle of La Suda there are two more square towers, in the sector known as Les Bastides.

Both the wall and the tower can be visited. They are accessible through the Prince's Gardens.

Francès

Murailles de Remolins et Tour de Célio

Les murailles de Remolins relient les *avançades* (avancées) de Sant Joan, à côté du château de La Suda, à la tour de Celio. Construites au XIVe siècle, elles présentent une linéarité marquée dans leur parcours, bien qu'elles s'adaptent au territoire et soient en quelque sorte en zigzag.

La tour de Celio, qui tire son nom du ravin qui la longe, est également connue sous le nom de tour de Vimpeçol. À côté se trouvait la porte du même nom, qui a disparu lors de la démolition des murs au XIXe siècle. Le musée de Tortosa conserve le blason gothique de la ville qui se trouvait sur la porte. La tour de Celio a été érigée au XIVe siècle, lors de la construction des murs, mais elle a été rénovée au XVIIe siècle.

Dans la partie de la muraille de Remolins située entre la tour de Celio et le château de Suda, se trouvent deux autres tours carrées dans la zone connue sous le nom de Bastides.

Tant la muraille que la tour peuvent être visitées grâce à l'accès depuis les jardins du Príncipe.

QR B

18.3. Text de l’audiodescripció en català, castellà, anglès i francès

Català

Estem davant les muralles del segle XIV que recorren pel barranc del Célio, el barri de Remolins i les avançades de Sant Joan. Aquesta muralla emmarca el barri jueu i, per aquest motiu, acull el conegut portal dels Jueus, que comunicava el call amb el cementiri jueu.

Aquest tram de muralla presenta un llenç de dos-cents metres de llargària amb un lleu traçat de ziga-zaga. L'alçària actual és de set metres i mig, però originàriament era bastant més alta, ja que tot el sector tenia una important vall que ha estat terraplenada. El material de construcció és de pedra local i la tècnica emprada és la maçoneria, és a dir, pedres no escairades sinó només desbastades i lligades amb morter de calç. L'amplària de la muralla és d'un metre i mig i per la cara exterior és tres metres més alta que per la cara interior. En aquest espai s'ha restituit el pas de ronda i una filada d'espitlleres en el coronament.

El primer tram, d'uns seixanta metres de llargària, inclou la torre del Célio, coneguda també com la torre Grossa, que es troba en un extrem de la muralla. Es tracta d'una construcció de planta circular, imponent i robusta de més de dotze metres d'alçària i deu de diàmetre. A diferència de la muralla, la torre Grossa està construïda amb carreus de pedra ben tallats i alineats gairebé sense morter.

Castellà

Nos encontramos frente a las murallas del siglo XIV que discurren por el barranco del Célio, el barrio de Remolins y las avanzadas de San Juan. Esta muralla enmarca el barrio judío y, por este motivo, acoge el conocido portal de los Judíos, que comunicaba la judería con el cementerio judío.

Este tramo de muralla presenta un lienzo de doscientos metros de largo con un leve trazado de zigzag. La altura actual es de siete metros y medio, pero originariamente era mucho más alta, ya que todo el sector tenía un importante valle que ha sido terraplenado. El material de construcción es de piedra local y la técnica empleada es la mampostería, es decir, piedras sin escuadrar únicamente devastadas y ligadas con mortero de cal. La muralla es de metro y medio de ancho, y por la cara exterior es tres metros más alta que por la interior. En este espacio se ha restituido el paso de ronda y una hilada de aspilleras en el coronamiento.

El primer tramo, de unos sesenta metros de largo, incluye la torre del Célio, conocida también como la torre Grossa, que se sitúa en un extremo de la muralla. Se trata de una construcción de planta circular, imponente y robusta de más de doce metros de altura y diez de diámetro. A diferencia de la muralla, la torre Grossa está construida con sillares de piedra bien cortados y alineados sin apenas mortero.

Anglès

We are in front of the 14th-century town walls running along the Célio watercourse, round the Remolins neighbourhood to Les Avançades de Sant Joan (*avançades* here refers to outerworks of the fortifications). This wall enclosed the Jewish quarter, and for this reason has the so-called Jews' Gate, which linked the neighbourhood to the Jewish cemetery.

This part of the wall stretches for a hundred metres, zig-zagging slightly. It is seven metres and a half high today, though it was originally rather higher, as the whole sector had a deep ditch that has been filled in. The construction material is local stone and the technique is masonry, meaning stones that were not dressed, but simply rough cut and fixed in place with lime mortar. The wall is a metre and a half thick, and the outside is three metres higher than the inside. The wall walk and a row of embrasures in the battlements have been restored in this section.

The first stretch, some sixty metres long, includes the Célio tower, also known as the Torre Grossa or Big Tower, at one end of the wall. Built on a round floor plan, it is imposing and robust, standing over twelve metres high and ten in diameter. Unlike the wall, this tower is built from well-cut blocks of stone, using almost no mortar.

Francès

Nous sommes devant les murs du XIVe siècle qui longent le ravin de Celio, le quartier des Remolins et les *Avançades* de Sant Joan (les *avançades* désignent ici les fortifications extérieures). Ce mur encadre le quartier juif et, pour cette raison, il abrite la fameuse porte juive, qui reliait le quartier juif au cimetière juif.

Cette section du mur s'étend sur deux cents mètres de long en zigzagant légèrement. La hauteur actuelle est de 7,5 m, mais elle était à l'origine beaucoup plus élevée, car toute la zone comportait un grand fossé qui a été comblé. Le matériau de construction est la pierre locale et la technique utilisée est la maçonnerie, c'est-à-dire des pierres non équarries qui ont seulement été taillées et liées avec du mortier de chaux. Le mur a une largeur d'un mètre et demi, et la

partie extérieure est plus haute de trois mètres que la partie intérieure. Le chemin de ronde et une rangée de meurtrières au sommet du mur ont été restaurés dans cette section.

La première section, longue d'une soixantaine de mètres, comprend la tour de Célio, également connue sous le nom de Torre Grossa ou Grande Tour, qui se trouve à une extrémité du mur. Il s'agit d'une construction circulaire imposante et robuste, de plus de douze mètres de haut et de dix mètres de diamètre. Contrairement au mur, cette tour est construite à partir de blocs de pierre bien taillés, n'utilisant presque pas de mortier.

19. Textos del tòtem “Murallles del Rastre”

19.1. Text imprès al tòtem en català, castellà, anglès i francès

Català

Murallles del Rastre

Muralla construïda al segle XIV, situada entre el castell de la Suda i el fortí del Bonet. L'alçada en aquest tram és de 5 metres. A la torre del Rastre hi van aparèixer dues làpides sepulcral amb inscripcions hebraïques reaprofitades del cementiri jueu que es van emprar en la construcció de la muralla. La primera es va localitzar el 1939 i data entre els segles XI i XII i la segona es va trobar el 2016 i data de l'any 1195.

Castellà

Murallas del Rastre

Muralla construida en el siglo XIV, situada entre el castillo de la Suda y el fortín del Bonet. La altura de la muralla en este tramo es de 5 metros. En la torre del Rastre aparecieron dos lápidas sepulcrales con inscripciones hebraicas reaprovechadas del cementerio judío para construir la muralla. La primera se localizó en 1939 y data entre los siglos XI y XII y la segunda se encontró en 2016 y data del año 1195.

Anglès

Rastre Walls

This wall was built in the 14th century between the castle of La Suda and the Bonet fort. This part of the walls is 5 metres high. Two gravestones with Hebrew inscriptions have been found in a tower on this wall, having been taken from the Jewish cemetery and re-used to build the wall. The first of these was found in 1939 and dates from the 11th or 12th century, while the second was found in 2016 and dates from the year 1195.

Francès

Murailles du Rastre

Murailles construites au XIVe siècle, situées entre le château de la Suda et le fort Bonet. La hauteur du mur dans cette section est de 5 mètres. Deux pierres tombales avec des inscriptions hébraïques récupérées du cimetière juif pour être utilisées dans la construction du mur ont été trouvées dans la tour du Rastre. La première a été trouvée en 1939 et date du XIe ou XIIe siècle et la seconde a été trouvée en 2016 et date de 1195.

QR A

19.2. Text de l'àudio en català, castellà, anglès i francès

Català

Murallles del Rastre

Les muralles del Rastre tenen el seu origen a l'època medieval, documentades el 1367. Per tal de bastir-les, van agafar pedres del cementiri jueu. No ens ha d'estranyar que hi apareguin làpides amb inscripcions en hebreu visibles als murs.

Aquestes muralles comencen a tocar al castell de la Suda, on hi havia el cos de guàrdia. Aquestes fortificacions estan formades per un mur interior i un altre exterior. Les interiors eren les d'època medieval i les exteriors, construïdes posteriorment, les van enderrocar l'any 1877. El

creixement urbà cap aquest sector va facilitar la pèrdua de la defensa de la ciutat en aquesta zona.

La muralla medieval que encara es conserva està formada per dos trams. El primer té una longitud de 85 metres i inclou el portal l'Olivar. L'altre tram conservat és de 124 metres de longitud i engloba també una torre en el sector del Sitjar. La torre, construïda en forma de proa o de diamant, presenta una sala sense cobrir i amb obertures a cada pany de mur. Igualment, aquest segon tram conté un pas de ronda.

Castellà

Murallas del Rastre

Las murallas del Rastre tienen su origen en la época medieval, documentadas en 1367. Para construirlas se utilizaron piedras del cementerio judío. Por tanto, no es de extrañar que se observen lápidas con inscripciones en hebreo en los muros.

Las murallas empiezan muy cerca del castillo de la Suda, donde se encontraba el cuerpo de guardia. Estas fortificaciones están formadas por un muro interior y otro exterior. Los muros interiores eran los de época medieval y los exteriores, contruidos posteriormente, se derribaron en el año 1877. El crecimiento urbano hacia este sector facilitó la pérdida de la defensa de la ciudad en esta zona.

La muralla medieval que todavía se conserva está formada por dos tramos. El primero tiene una longitud de 85 metros e incluye el portal del Olivar. El segundo tramo conservado tiene 124 metros de longitud y engloba también una torre en el sector del Sitjar. La torre, construida en forma de proa o diamante, presenta una sala sin cubrir con aberturas en cada paño de muro. Asimismo, este segundo tramo contiene un paso de ronda.

Anglès

Rastre Walls

The Rastre walls date from the mediaeval period, being recorded in 1367. Stones were taken from the Jewish cemetery to build them. This explains why some stones with inscriptions in Hebrew can be seen in the walls.

These walls begin beside the castle of La Suda, where the guardhouse was. The fortifications consist of an inner wall and an outer one. The inner walls were mediaeval and the outer ones, built later, were demolished in 1877. Urban growth in this sector led to the disappearance of the city's defences here.

The surviving part of the mediaeval walls consists of two sections. The first is 85 metres long and includes the Olivar gate. The other surviving section is 124 metres long and also includes a tower in the Sitjar area. The tower, built in the shape of the prow of a ship or a diamond, has a roofless room and openings onto the wall on each side. The latter section also has a walkway on top.

Francès

Murailles du Rastre

L'origine des murailles du Rastre, documentées en 1367, remonte à l'époque médiévale. Pour les construire, des pierres ont été récupérées dans le cimetière juif. C'est pourquoi il n'est pas surprenant que des pierres tombales avec des inscriptions en hébreu soient visibles sur les murs.

Ces murailles commencent à côté du château de La Suda, où se trouvait un poste de garde. Ces fortifications sont constituées d'un mur intérieur et d'un mur extérieur. Les murs intérieurs datent de la période médiévale et les murs extérieurs, construits plus tard, ont été démolis en 1877. La croissance urbaine dans ce secteur a facilité la perte des défenses de la ville dans cette zone.

La muraille médiévale qui est encore préservée se compose de deux parties. La première mesure 85 mètres de long et comprend la porte d'Olivar. L'autre partie préservée mesure 124 mètres de long et comprend également une tour dans la zone du Sitjar. Cette tour, construite en forme de proue ou de losange, comporte une pièce non couverte avec des ouvertures de chaque côté du mur. Cette deuxième partie comporte également un chemin de ronde.

QR B

19.3. Text de l’audiodescripció en català, castellà, anglès i francès

Català

La muralla del Rastre forma part de les fortificacions bastides al segle XIV i avui dia encara delimita el sector de llevant del nucli urbà. El seu traçat arrenca al castell de la Suda i va resseguint l'orografia de la vila fins al fort del Bonet, tot i que queda tallada a l'altura del carrer de la Providència.

L'alçària mitjana d'aquest tram de les muralles del segle XIV és d'uns cinc metres. El perfil exterior és atalussat. La muralla va ser construïda amb maçoneria, presenta carreus desbastats en alguns sectors i, als angles, disposa de grans carreus ben tallats. En alguns trams encara es conserven les espitlleres.

A la torre del Rastre hi van aparèixer dues làpides sepulcral amb inscripcions hebraïques reaprofitades del cementiri jueu que es van emprar en la construcció de la muralla. La primera es va localitzar el 1939 i data d'entre els segles XI i XII i la segona es va trobar el 2016 i data de l'any 1195.

Castellà

La muralla del Rastre forma parte de las fortificaciones construidas en el siglo XIV y hoy en día todavía delimita el sector de levante del casco urbano. Su trazado arranca en el castillo de la Zuda y sigue la orografía de la villa hasta el fuerte del Bonet, quedando cortada a la altura de la calle de la Providencia.

La altura media de este tramo de las murallas del siglo XIV es de unos cinco metros. El perfil exterior está ataludado. La muralla fue construida con mampostería, presenta sillares desbastados en algunos sectores, y en los ángulos dispone de grandes sillares bien cortados. Algunos tramos aún conservan las aspilleras.

En la torre del Rastre aparecieron dos lápidas sepulcrales con inscripciones hebraicas reaprovechadas del cementerio judío que se utilizaron en la construcción de la muralla. La primera se localizó en 1939 y es de los siglos XI y XII y la segunda se encontró en 2016 y data del año 1195.

Anglès

The Rastre wall forms part of the fortifications built in the 14th century, and today it still marks the eastern edge of the city. Starting out from the castle of La Suda, it follows the relief of the city to end at the Bonet fort, though it is cut by the Carrer de la Providència.

The average height of this stretch of the 14th-century walls is about five metres. It slopes on the outside and is built from masonry and dressed stone in some sectors, with precisely-cut stones forming the angles. Some sections still have the embrasures.

Two gravestones with Hebrew inscriptions have been found in the Rastre tower, having been taken from the Jewish cemetery and re-used to build the wall. The first of these was found in 1939 and dates from the 11th or 12th century, while the second was found in 2016 and dates from the year 1195.

Francès

La muraille du Rastre fait partie des fortifications construites au XIVe siècle et délimite encore aujourd'hui le secteur est du centre-ville. Elle part du château de la Suda et suit le relief de la ville jusqu'au fort Bonet, coupé à la hauteur de la rue de la Providencia.

La hauteur moyenne de cette section des murs du XIVe siècle est d'environ cinq mètres. Le mur extérieur en pente a été construit en maçonnerie, avec des pierres de taille brutes dans certains secteurs, et de grandes pierres taillées avec précision pour former les angles. Certaines sections ont encore leurs meurtrières.

Deux pierres tombales avec des inscriptions hébraïques ont été trouvées dans la tour du Rastre, ayant été prises du cimetière juif et réutilisées pour construire le mur. La première a été trouvée en 1939 et date des XIe et XIIe siècles et la seconde a été trouvée en 2016 et date de 1195.

20. Textos del tòtem “Passeig de les Cultures i baluard de les Bruixes”

20.1. Text imprès al tòtem en català, castellà, anglès i francès

Català

Passeig de les Cultures i baluard de les Bruixes

Als peus del castell de la Suda se situa el passeig de les Cultures, que discorre pel passeig de Ronda i carrer dels Capellans, al voltant de la fortificació. Es tracta d'un itinerari que conté

quinze personatges vinculats amb Tortosa, des dels seus orígens fins al segle XX, obra de l'artista Ignasi Blanch.

Al passeig de Roda existeix la poterna del general Ortega, que és una porta amagada, de difícil accés, del castell de la Suda.

Castellà

Paseo de las Culturas y baluarte de las Brujas

A los pies del castillo de la Suda se sitúa el paseo de las Culturas que discurre por el paseo de Ronda y la calle dels Capellans, alrededor de la fortificación. Se trata de un itinerario que incorpora quince personajes vinculados a Tortosa, desde sus orígenes hasta el siglo xx, obra del artista Ignasi Blanch.

En el paseo de Ronda se halla la poterna del general Ortega, que es una puerta escondida, de difícil acceso, del castillo de la Suda.

Anglès

Passeig de les Cultures and Les Bruixes Bastion

Below the castle of La Suda is the Passeig de les Cultures or Cultures Walk, running along the Passeig de Ronda and the Carrer dels Capellans, around the castle. It is a short walk featuring fifteen figures linked to Tortosa from its origins to the 20th century, created by artist Ignasi Blanch.

On the Passeig de Roda is the General Ortega Postern Gate, a discreet, hard-to-reach way into the castle of La Suda.

Francès

Promenade des Cultures et Bastion de les Bruixes

La Promenade des Cultures longe le Passeig de Ronda et la Carrer dels Capellans, autour du château de la Suda. Il s'agit d'un itinéraire qui comprend quinze personnages liés à Tortosa, de ses origines au XXe siècle, œuvre de l'artiste Ignasi Blanch.

Sur le Passeig de Roda se trouve la poterne du général Ortega, une porte cachée, difficile d'accès, du château de La Suda.

QR B

20.2. Text de l'àudio en català, castellà, anglès i francès

Català

Passeig de les Cultures i baluard de les Bruixes

Baluard situat al mur de la Cortadura, d'origen medieval. El van reformar al segle XVII, amb motiu de la Guerra dels Segadors, amb l'objectiu de defensar el castell de la Suda i comunicar-lo amb la muralla.

Els murs defensius en aquesta zona tenen la característica que són lineals amb formes angulars, sense ser arrodonits i amb terreny terraplenat. En aquest sector destaca la torre del Matxo, d'origen medieval i també reformada al segle XVII.

Aquesta zona també és coneguda com la poterna del general Ortega, amb doble significat. Per una part, la poterna és una porta amagada del castell. Per l'altra, recorda l'afusellament del militar aragonès Jaime Ortega Olleta. El 29 de març de 1860, procedent de Mallorca, on era capità general, Ortega va desembarcar a la Ràpita acompanyat de la tropa a qui havia enganyat dient-los que anaven a defensar la reina Isabel II, quan en realitat l'Ortegada era un aixecament carlí. El pronunciament militar havia de tenir lloc a Tortosa, però va ser frustrat. Ortega es va escapar i, a Calanda (Terol), el van detenir. Després, el van traslladar a Tortosa. El van condemnar a mort per traïció en un consell de guerra i el van executar a l'esplanada de Remolins el 18 d'abril de 1860.

Castellà

Paseo de las Culturas y baluarte de las Brujas

Baluarte situado en el muro de la Cortadura, de origen medieval. Se reformó en el siglo xvii, en ocasión de la guerra de los Segadores, con el objetivo de defender el castillo de la Suda y comunicarlo con la muralla.

Los muros defensivos en esta zona tienen la característica de ser lineales con formas angulares, sin ser redondeados y con terreno terraplenado. En este sector destaca la torre del Matxo, de origen medieval, también reformada en el siglo xvii.

Esta zona también es conocida como la poterna del general Ortega, con doble significado. Por una parte, la poterna es una puerta escondida del castillo. Por otra, recuerda el fusilamiento del militar aragonés Jaime Ortega Olleta. El 29 de marzo de 1860, el capitán Ortega, procedente de Mallorca, donde era capitán general, desembarcó en La Ràpita acompañado de una tropa a la que había engañado diciéndole que iban a defender a la reina Isabel II cuando en realidad la Ortegada era un levantamiento carlista. El pronunciamiento militar tenía que producirse en Tortosa, pero se frustró. Ortega escapó, pero lo detuvieron en Calanda (Teruel). Después lo trasladaron a Tortosa. Fue condenado a muerte por traición en un consejo de guerra y lo ejecutaron en la explanada de Remolins el 18 de abril de 1860.

Anglès

Passeig de les Cultures and Baluard de les Bruixes ('Witches' Bastion')

A bastion (*baluard*) in the Cortadura wall, of mediaeval origin. It was rebuilt in the 17th century during the Reapers' War, for the purpose of defending the castle of La Suda and linking it to the wall.

The defensive walls in this area stand out for being linear with angular shapes rather than rounded ones, and on levelled ground. Another outstanding feature in this sector is the Matxo tower, of mediaeval origin but also rebuilt in the 17th century.

This area is also known General Ortega's postern, in a double reference. Firstly, a postern is a concealed gate into the castle. Secondly, it recalls the execution by firing squad of the Aragonese

general Jaime Ortega Olleta. On 29th March 1860, having sailed from Mallorca where he was captain general, Ortega landed in La Ràpita with troops to whom he had lied, telling them they were going to defend Queen Isabel II when in fact the so-called Ortegada was a Carlist uprising against her. The military coup was to have been staged in Tortosa, but it was foiled. Ortega escaped but was arrested in Calanda (Teruel province). He was then taken to Tortosa. He was condemned to death for treason at a court martial, and executed on the esplanade of Remolins on 18th April 1860.

Francès

Promenade des Cultures et Bastion de les Bruixes

Bastion situé sur la muraille de la Cortadura, d'origine médiévale. Il a été rénové au xviie siècle, pendant la guerre des Faucheurs, dans le but de défendre le château de la Suda et de le relier à la muraille.

Les murs défensifs de cette zone ont la caractéristique d'être linéaires avec des formes angulaires, non-arrondies et un remblai. Dans ce secteur se détache la tour du Matxo, d'origine médiévale et également rénovée au xviie siècle.

Cette zone est également connue comme la poterne du général Ortega, avec un double sens. D'une part, la poterne est une porte cachée du château. D'autre part, elle commémore l'exécution du soldat aragonais Jaime Ortega Olleta. Le 29 mars 1860, venant de Majorque, où il était capitaine général, Ortega débarque à La Ràpita accompagné des troupes qu'il avait trompées en leur disant qu'elles allaient défendre la reine Isabelle II, alors qu'en réalité l'Ortegada était un soulèvement carliste. Le coup d'État militaire devait avoir lieu à Tortosa, mais il a été déjoué. Ortega s'est échappé et a été arrêté à Calanda (Terol). Il a ensuite été transféré à Tortosa. Il est condamné à mort pour trahison en conseil de guerre et exécuté sur l'esplanade de Remolins le 18 avril 1860.

QR B

20.3. Text de l’audiodescripció en català, castellà, anglès i francès

Català

Aquest baluard forma part del sistema defensiu modern de la ciutat de Tortosa, bastit després de l'arribada de les tropes franceses i de la nova planificació defensiva de la ciutat després del setge de 1708. Reforçava les defenses de la vila per la part nord. Com totes les fortificacions d'aquesta època, els murs de defensa estaven atalussats, per resistir millors als impactes de l'artilleria. Tenia planta pentagonal.

Als peus del castell de la Suda se situa el passeig de les Cultures, que discorre pel passeig de Ronda i el carrer dels Capellans, al voltant de la fortificació. Es tracta d'un itinerari que acull quinze personatges vinculats amb Tortosa, des dels seus orígens fins al segle XX, obra de l'artista Ignasi Blanch.

Al passeig de Ronda trobem la poterna del general Ortega, que és una porta amagada, de difícil accés, del castell de la Suda.

Castellà

Este baluarte forma parte del sistema defensivo moderno de la ciudad de Tortosa, se construyó después de la llegada de las tropas francesas y de la nueva planificación defensiva de la ciudad después del asedio de 1708. Reforzaba las defensas de la villa por la parte norte. Como todas las fortificaciones de la época, los muros de defensa estaban ataludados, para resistir mejor a los impactos de la artillería. Tenía planta pentagonal.

A los pies del castillo de la Zuda se sitúa el paseo de les Culturas, que discurre por el paseo de Ronda y la calle dels Capellans, alrededor de la fortificación. Se trata de un itinerario que acoge a quince personajes vinculados a Tortosa, desde sus orígenes hasta el siglo XX, obra del artista Ignasi Blanch.

En el paseo de Ronda encontramos la poterna del general Ortega, que es una puerta escondida, de difícil acceso, del castillo de la Zuda.

Anglès

This bastion formed part of the early modern defensive system of the city of Tortosa, built after the arrival of French troops and the city's new defensive plan after the siege of 1708. It

reinforced the northern part of the city's defences. Like all fortifications from this period, the defensive walls sloped to withstand artillery fire better. It was built on a five-sided floor plan.

Below the castle of La Suda is the Passeig de les Cultures, running along the Passeig de Ronda and the CarrerdelsCapellans, around the fortifications. It is a short walk featuring fifteen figures linked to Tortosa from its origins to the 20th century, created by artist Ignasi Blanch.

On the Passeig de Roda is the Poterna del General Ortega, a discreet, hard-to-reach postern gate into the castle of La Suda.

Francès

Ce bastion fait partie du système défensif moderne de la ville de Tortosa et a été construit après l'arrivée des troupes françaises et la nouvelle planification défensive de la ville après le siège de 1708. Il a renforcé les défenses de la ville sur le côté nord. Comme toutes les fortifications de l'époque, les murs défensifs étaient inclinés pour mieux résister aux tirs d'artillerie. Il était de forme pentagonale.

Au pied du château de la Suda se trouve la promenade de les Cultures, qui longe la promenade de Ronda et la Calle dels Capellans, autour de la fortification. Il s'agit d'un itinéraire mettant en scène quinze personnages liés à Tortosa, de ses origines au XXe siècle, œuvre de l'artiste Ignasi Blanch.

Sur la promenade de Ronda se trouve la poterne du général Ortega, une porte cachée, difficile d'accès, du château de la Suda.

21. Textos del tòtem “Les avançades de Sant Joan”

21.1. Text imprès al tòtem en català, castellà, anglès i francès

Català

Les avançades de Sant Joan

Fortificacions situades sobre un turó entre el barri de Remolins i del Rastre, al nord-est del castell de la Suda, formades per dos mitjos baluards i tres recintes. Aquestes muralles d’origen medieval es van reforçar amb les avançades. En un primer moment, a finals del segle XVII i, posteriorment, a principis del segle XVIII, s’hi va incorporar també un polvorí. El projecte de les

avançades s’atribueix a l’enginyer militar italià Luis de Gandolfo, que va fer estada a Tortosa el 1642.

Castellà

Las avanzadas de San Juan

Fortificaciones situadas sobre una colina entre el barrio de Remolins y el del Rastre, al nordeste del castillo de la Suda, formadas por dos medios baluartes y tres recintos. Las murallas de origen medieval se reforzaron con las avanzadas. En un primer momento, a finales del siglo XVII y, posteriormente, a principios del siglo XVIII, se incorporó también un polvorín. El proyecto de las avanzadas se atribuye al ingeniero militar italiano Luis de Gandolfo, que se hospedó en Tortosa en 1642.

Anglès

The Sant Joan Outworks

Fortifications standing on a hill between the Remolins and Rastre neighbourhoods, to the north-east of the castle of La Suda, made up of two half bastions and three enclosures. The walls, of mediaeval origin, were later reinforced with the avançades or outerworks. Initially, in the late 17th and early 18th centuries, they also included an arsenal. The design of the outerworks is attributed to the Italian military engineer Luis de Gandolfo, who is recorded to have spent time in Tortosa in 1642.

Francès

Les avancées de Sant Joan

Fortifications situées sur une colline entre les quartiers de Remolins et de Rastre, au nord-est du château de La Suda, composées de deux demi-bastions et de trois enceintes. Les murs médiévaux ont été renforcés en même temps que les avancées, d’abord, à la fin du XVIIe siècle et, plus tard, au début du XVIIIe siècle, incorporant également un dépôt de munitions. La

conception des avancées est attribuée à l'ingénieur militaire italien Luis de Gandolfo, son séjour à Tortosa en 1642 étant documenté.

QR A

21.2. Text de l’àudio en català, castellà, anglès i francès

Català

Les avançades de Sant Joan

Les avançades són unes fortificacions situades al nord-est del castell de la Suda. Si bé existien amb anterioritat fortificacions en aquest emplaçament, l’ús extensiu i millorat de l’artilleria va fer necessari refer aquest espai ubicat sobre un turó a 320 metres d’altura. El projecte defensiu s’atribueix a l’enginyer militar Luis de Gandolfo. En un plànol de l’any 1642 realitzat de Miguel González de Mendoza, enginyer de Felip IV, ja hi apareixen dibuixades.

La finalitat de les avançades era evitar els atacs directes sobre la ciutat a una certa distància del nucli poblacional. Des d’aquest lloc, l’artilleria defensiva i el cos d’exèrcit lluitaven contra els atacants. Prova d’això són els setges que va partir Tortosa entre 1642 i 1648 amb la Guerra dels Segadors i entre 1705 i 1708 amb la Guerra de Successió.

Les avançades tenen un primer recinte situat a prop del castell que en protegia l’accés. Les primeres avançades consten de dos semibaluards laterals units per un cos allargat. En aquest espai hi ha un antic polvorí i catorze canoneres. Les segones avançades consten de dos semibaluards i un pati d’armes.

Castellà

Las avanzadas de San Juan

Las avanzadas son unas fortificaciones situadas al noreste del castillo de la Suda. Si bien habían existido fortificaciones con anterioridad en este emplazamiento, el uso extensivo y mejorado de la artillería hizo necesario rehacer este espacio ubicado sobre una colina a 320 metros de altura. El proyecto defensivo se atribuye al ingeniero militar Luis de Gandolfo. En el plano del año 1642, realizado por Miguel González de Mendoza, ingeniero de Felipe IV, ya aparecen dibujadas.

La finalidad de las avanzadas era evitar los ataques directos sobre la ciudad a una cierta distancia del núcleo poblacional. Desde este lugar, la artillería defensiva y el cuerpo de ejército luchaban contra los atacantes. Prueba de ello son los asedios sufridos en Tortosa entre 1642 y 1648 con la guerra de los Segadores y entre 1705 y 1708 con la guerra de Sucesión.

Las avanzadas tienen un primer recinto situado cerca del castillo que protegía el acceso. Las primeras avanzadas constan de dos semibaluartes laterales unidos por un cuerpo alargado. En este espacio hay un antiguo polvorín y catorce cañoneras. Las segundas avanzadas constan de dos semibaluartes y un patio de armas.

Anglès

The Sant Joan Outerworks

The outerworks (*avançades*) are fortifications to the north-east of the castle of La Suda. While there had previously been fortifications on this site, the widespread, effective use of artillery meant this spot perched on a hill at a height of 320 metres needed to be re-fortified. The defensive design is attributed to the military engineer Luis de Gandolfo. They appear in a plan made in 1642 by Miguel González de Mendoza, an engineer for Philip IV of Spain.

The purpose of the outerworks was to stop direct attacks on the city at a certain distance from the populated area. From here the defensive artillery and troops could combat attackers. This was put to the test in the sieges suffered by Tortosa between 1642 and 1648 in the Reapers' War and between 1705 and 1708 in the War of the Spanish Succession.

The first part of the outerworks is close to the castle, protecting access to it. These first outerworks consist of two semi-bastions linked by an elongated structure. Here there is a former magazine and fourteen embrasures for cannons. The second outerworks consist of two semi-bastions and a courtyard.

Francès

Les avancées de Sant Joan

Les *avançades* sont des fortifications situées au nord-est du château de La Suda. Même si des fortifications existaient auparavant sur ce site, l'utilisation extensive et améliorée de l'artillerie a rendu nécessaire la reconstruction de cet espace situé sur une colline de 320 mètres de haut. Le projet de défense est attribué à l'ingénieur militaire Luis de Gandolfo. Dans un plan de 1642 conçu par Miguel González de Mendoza, l'ingénieur de Philippe IV, les dessins y figurent déjà.

Le but des *avançades* était d'empêcher les attaques directes de la ville à une certaine distance du centre de la population. De là, l'artillerie défensive et l'armée ont combattu les attaquants. En témoignent les batailles qui ont eu lieu à Tortosa entre 1642 et 1648 pendant la guerre des faucheurs et entre 1705 et 1708 pendant la guerre de succession.

Les *avançades* avaient une première enceinte située près du château qui protégeait l'accès. Les premières avancées étaient constituées de deux demi-bastions latéraux reliés par une structure allongée. Dans cet espace, se trouve un ancien dépôt de munitions et quatorze canonnières. Les secondes avancées se composent de deux demi-bastions et d'une place d'armes.

QR B

21.3. Text de l'àudio en català, castellà, anglès i francès

Català

Les avançades de Sant Joan són un conjunt de fortificacions situades damunt un turó entre el barri de Remolins i del Rastre, al nord-est del castell de la Suda. Aquest conjunt està format per diversos recintes defensius enllaçats entre si i construïts durant els segles XVII i XVIII. El seu nom prové del reforç avançat al castell principal de la Suda, dit també de Sant Joan, del qual en són una continuació.

El projecte de les avançades s'atribueix a l'enginyer militar italià Luis de Gandolfo, que va fer estada a Tortosa el 1642.

Aquest tipus de fortificació es caracteritza per la presència de baluards, és a dir, unes estructures defensives, generalment de forma triangular o pentagonal, que sobresurten dels angles del perímetre de muralla de la fortalesa. La seva funció principal és servir de plataforma avançada de defensa de l'artilleria. La profunditat defensiva que ofereix el baluard obliga els assaltants a recular i situar-se més lluny de la fortalesa. A més, facilita la cobertura dels flancs amb foc creuat.

Les avançades de Sant Joan engloben tres recintes. El primer, el més antic, està tocant a la fortalesa. El segon està constituït pel glacis, és a dir, un terraplè amb un pendent suau construït a la part més exterior d'una fortificació a la qual envolta totalment, i dos baluards al nord i al sud, flanquejats per barbacanes. Al costat nord, la muralla del segle XIV, amb el seu pas de ronda, descendeix fins a la torre Grossa o del Célio. El tercer recinte, està format per la plaça d'armes, juntament amb les barbacanes als seus flancs, que dominen visualment els barrancs del Rastre i del Célio.

Castellà

Las avanzadas de San Juan son un conjunto de fortificaciones situadas sobre una colina entre el barrio de Remolins y del Rastre, al noreste del castillo de la Zuda. Este conjunto está formado por varios recintos defensivos enlazados entre sí y construidos durante los siglos XVII y XVIII. Su nombre proviene del refuerzo avanzado al castillo principal de la Zuda, también conocido como castillo de San Juan, que funciona como una continuación del mismo.

El proyecto de las avanzadas se atribuye al ingeniero militar italiano Luis de Gandolfo, que hizo estada en Tortosa en 1642.

Este tipo de fortificación se caracteriza por la presencia de baluartes, es decir, unas estructuras defensivas, generalmente de forma triangular o pentagonal, que sobresalen de los ángulos del perímetro de muralla de la fortaleza. Su función principal es ejercer de plataforma avanzada de defensa de la artillería. La profundidad defensiva que ofrece el baluarte obliga a los asaltantes a retroceder y situarse más lejos de la fortaleza, facilitando además la cobertura de los flancos con fuego cruzado.

Las avanzadas de San Juan engloban tres recintos. El primero, el más antiguo, se sitúa junto a la fortaleza. El segundo está constituido por el glacis, un terraplén con una pendiente suave construida en la parte más exterior de una fortificación a la que rodea totalmente, y dos baluartes al norte y al sur, flanqueados por barbacanas. En el lado norte, la muralla del siglo XIV, con su paso de ronda, desciende hasta la torre Grossa o del Célio. El tercer recinto está formado

por la plaza de armas, junto con las barbacanas en sus flancos, que dominan visualmente los barrancos del Rastre y del Célio.

Anglès

The Sant Joan outerworks (*avançades*) are fortifications standing on a hill between the Remolins and Rastre neighbourhoods, to the north-east of the castle of La Suda. The outerworks are made up of several defensive sites linked together and built in the 17th and 18th centuries. They are called *avançades*, or outerworks, because they help to protect the main castle of La Suda, also known as Sant Joan, of which they are a continuation.

The design of the outerworks is attributed to the Italian military engineer Luis de Gandolfo, who spent time in Tortosa in 1642.

This type of fortification is characterised by the existence of bastions, which are defensive structures, generally triangular or five-sided in shape, projecting out from the angles in the wall around the castle. Their main role was as an advanced platform for defence against artillery. The defensive depth provided by the bastion keeps attackers further away from the fortress itself. It also covers the flanks with crossfire.

The Sant Joan outerworks include three sites. The first and oldest is beside the fortress. The second consists of the glacis, a flat, gentle slope built on the outside of a fortification and all around it, and two bastions to the north and south, flanked by barbicans. On the north side, the 14th century wall with its wall walk runs down to the Torre Grossa or Célio tower. The third part is made up of the courtyard together with the barbicans beside it, which overlook the Rastre and Célio stream beds.

Francès

Les *Avançades* de Sant Joan sont un ensemble de fortifications situées sur une tourbière entre les quartiers de Remolins et de Rastre, au nord-est du château de La Suda. Cet ensemble est constitué de plusieurs enceintes défensives reliées entre elles et construites au cours des XVIIe et XVIIIe siècles. Elles sont appelées *Avançades* ou fortifications extérieures car elles contribuent à protéger le château principal de La Suda, également connu sous le nom de Sant Joan, dont elles sont le prolongement.

Ces fortifications sont attribuées à l'ingénieur militaire italien Luis de Gandolfo, qui a séjourné à Tortosa en 1642.

Ce type de fortification se caractérise par la présence de bastions, c'est-à-dire de structures défensives, généralement de forme triangulaire ou pentagonale, qui surplombent les angles du mur d'enceinte de la forteresse. Leur principale fonction est de servir de plateforme de défense d'artillerie avancée. La profondeur défensive offerte par le bastion oblige les assaillants à battre en retraite et à se positionner plus loin de la forteresse. De plus, il était plus facile de couvrir les flancs par des tirs croisés.

Les *Avançades* de Sant Joan comprennent trois enceintes. La première, la plus ancienne, se trouve à côté de la forteresse. La seconde est constituée de glacis, c'est-à-dire d'un talus en pente douce construit sur la partie la plus extérieure d'une fortification qu'il entoure complètement, et de deux bastions au nord et au sud, flanqués de barbacanes. Sur le côté nord, le mur du XIVe siècle, avec son chemin de ronde, descend vers la Torre Grossa ou Torre Célio. La troisième enceinte est formée par la place d'Armes, ainsi que par les barbacanes situées sur ses flancs, qui dominent visuellement les ravins du Rastre et du Célio.

22. Textos del tòtem “El fortí del Bonet”

22.1. Text imprès al tòtem en català, castellà, anglès i francès

Català

El fortí del Bonet

Fortí construït dalt del turó situat a la zona del barranc del Rastre. Planificat en temps de la guerra dels Segadors, apareix dibuixat en plànols entre 1642 i 1648. A principis del segle XVIII es va reformar, tal com ho indica l'any 1708 inscrit a la llinda de la porta d'accés. És de planta hexagonal, fa 9 metres d'alçada, abasta una àrea de 750 m² i consta de planta baixa, terrat i pati. El nom de bonet prové de la forma del barret característic d'eclesiàstics.

Castellà

El fortín del Bonet

Fortín construido en lo alto de la colina situada en la zona del barranco del Rastre. Planificado en tiempos de la guerra de los Segadores, aparece dibujado en planos entre 1642 y 1648. Se reformó a principios del siglo XVIII, tal como indica el año 1708 inscrito en el dintel de la puerta

de acceso. Es de planta hexagonal, tiene 9 metros de altura, un área de 750 m² y consta de planta baja, azotea y patio. El nombre de bonet proviene de la forma del sombrero característico de los eclesiásticos.

Anglès

Bonet Fort

This is a fort built on a hill beside the watercourse known as Barranc del Rastre. Planned at the time of the 17th-century Reapers' War, it appears on maps between 1642 and 1648. It was rebuilt in the 18th century, as shown by the year 1708 carved over the entrance. On a hexagonal floor plan, it is 9 metres high, covering an area of 750 m² and consisting of a single storey, flat roof and patio. The name 'Bonet' comes from the shape of a priest's bonnet or hat.

Francès

Le fort de Bonet

Fort s'adaptant à la zone du ravin du Rastre. Prévu à l'époque de la guerre des Faucheurs, il apparaît sur des cartes dessinées entre 1642 et 1648. Au début du XVIIIe siècle, il a été rénové, comme l'indique l'inscription de 1708 sur le linteau de la porte d'entrée. Il est de forme hexagonale, mesure 9 mètres de haut, a une superficie de 750 m² et se compose d'un rez-de-chaussée, d'une terrasse et d'une cour. Le nom «bonet» vient de la forme du chapeau caractéristique des ecclésiastiques, la barrette.

QR A

22.2. Text de l'audio en català, castellà, anglès i francès

Català

El fortí del Bonet

El fortí de Bonet es va construir en temps de la Guerra dels Segadors, segurament entre els anys 1642 i 1648, en un altiplà rocós al barranc del Rastre. El topònim d'aquest fortí procedeix de la semblança d'aquesta defensa constructiva a un bonet, que és un barret de quatre pics que portaven alguns eclesiàstics.

Geogràficament el fortí es comunicava amb la resta de les muralles de la ciutat mitjançant dos trams nous que van unir-lo amb les avançades de Sant Joan, per un costat, i amb el turó del Sitjar, per un altre.

L'equipament militar té un accés a través d'un portal de pedra i està format per planta baixa, terrat i un pati distribuïdor. A l'interior, hi ha dos espais rectangulars, un dels quals disposava de cisterna per acumular aigua en cas de setge.

Cal destacar la presència de cinc canoneres en els coronaments exteriors del fortí. Malauradament, no ens ha arribat fins l'actualitat una garita de vigilància situada en un angle agut exterior. El mur, sota la garita, conté un escut malmès sense identificar.

Castellà

El fortín de Bonet

Este fortín se construyó en tiempos de la guerra de los Segadores, seguramente entre los años 1642 y 1648, en una meseta rocosa en el barranco del Rastre. El topónimo de este fortín procede de la semejanza de esta defensa constructiva con un bonete, un sombrero de cuatro picos que llevaban algunos eclesiásticos.

Geográficamente, el fortín se comunicaba con las demás murallas de la ciudad mediante dos tramos que lo unieron con las avanzadas de San Juan por un lado, y con la colina del Sitjar por otro.

El equipamiento militar tiene un acceso a través de un portal de piedra y está formado por planta baja, azotea y un patio distribuidor. En el interior hay dos espacios rectangulares, uno de los cuales disponía de cisterna para acumular agua en caso de asedio.

Cabe destacar la presencia de cinco cañoneras en los coronamientos exteriores del fortín. Desgraciadamente, no nos ha llegado hasta la actualidad una garita de vigilancia situada en un ángulo agudo exterior. El muro bajo la garita contiene un escudo dañado sin identificar.

Anglès

The Bonet Fort

The Bonet fort was built at the time of the Reapers' War, probably between 1642 and 1648, on a rocky plateau by the Rastre watercourse. The name of this fort comes from its resemblance to the four-pointed bonnet worn by some priests.

The fort was physically connected to the rest of the walls by two new stretches joining it to the Sant Joan outerworks on one side, and the Sitjar hill on the other.

This fortification is entered through a stone gateway and consists of a ground floor, roof terrace and a central patio. Inside it there are two rectangular spaces, one of them equipped with a tank to store water in the event of a siege.

There are five prominent embrasures for cannons atop the outside walls of the fort. There was a watchtower situated on a corner, but unfortunately this has not survived. The wall beneath where the watch tower was features a damaged, unidentified crest.

Francès

Le fort de Bonet

Le fort de Bonet a été construit au moment de la guerre des Faucheurs, probablement entre 1642 et 1648, sur un plateau rocheux dans le ravin du Rastre. Le toponyme de ce fort vient de la ressemblance de cette défense constructive avec un bonnet, qui est une barrette à quatre pointes que portaient certains ecclésiastiques.

Géographiquement, le fort est relié au reste de l'enceinte de la ville par deux nouveaux tronçons qui le rattachent aux avancées de Sant Joan, d'un côté, et à la colline de Sitjar, de l'autre.

La structure militaire présente un accès par une porte en pierre et se compose d'un rez-de-chaussée, d'une terrasse et d'une cour de distribution. À l'intérieur, il y a deux espaces rectangulaires, dont l'un avait une citerne pour stocker l'eau en cas de siège.

Il est intéressant de noter la présence de cinq canonnières sur les parties supérieures du fort. Malheureusement, la tour de guet située dans un coin externe n'a pas survécu. Le mur, sous la tour de guet, présente un blason endommagé, non identifié.

22.3. Text de l’audiodescripció en català, castellà, anglès i francès

Català

Fortí construït dalt del turó situat a la zona del barranc del Rastre. Planificat en temps de la Guerra dels Segadors, apareix dibuixat en plànols entre 1642 i 1648. A principis del segle XVIII es va reformar, tal com indica una inscripció de l’any 1708 una inscripció a la llinda de la porta d’accés. És de planta hexagonal, fa nou metres d'alçària, abasta una àrea de set-cents cinquanta metres quadrats i consta de planta baixa, terrat i pati. El nom de *bonet* prové de la forma del barret característic dels eclesiàstics.

La seva funció estratègica era vigilar els camins que arribaven a la ciutat des del nord-est. Està enllaçat amb dos llenços de muralla; el llenç nord enllaça amb les avançades de Sant Joan, baixant pel barranc del Rastre i el llenç sud amb el baluard del Carme.

El fortí té una superfície de set-cents cinquanta metres quadrats i una alçària de nou metres. La planta és un hexàgon i els paraments estan atalussats. L'entrada dona a un pati envoltat d'arcs que suporten el pas de ronda de la muralla. Disposava de cisterna per a l'abastiment d'aigua. Pel costat de llevant del fortí, els dos panys de muralla formen un angle agut. Encara es conserven les canoneres per emplaçar peces d'artilleria. Sobre aquest angle s'alçava una garita i just a sota de la garita hi ha un gran escut esculpit en pedra que encara no s'ha pogut desxifrar.

Castellà

Fortín construido en lo alto de la colina situada en la zona del barranco del Rastre. Planificado en tiempos de la Guerra de los Segadores, aparece dibujado en planos de entre 1642 y 1648. Se reformó a principios del siglo XVIII, tal y como indica una inscripción de 1708 en el dintel de la puerta de acceso. Es de planta hexagonal, mide nueve metros de altura, abarca un área de

setecientos cincuenta metros cuadrados y consta de planta baja, azotea y patio. Su nombre proviene de la forma del sombrero característico de los eclesiásticos.

Su función estratégica era vigilar los caminos que llegaban a la ciudad desde el noreste. Está enlazado con dos lienzos de muralla; el lienzo norte enlaza con las avanzadas de San Juan, bajando por el barranco del Rastre, y el lienzo sur, con el baluarte del Carme.

El fortín tiene una superficie de setecientos cincuenta metros cuadrados y una altura de nueve metros. La planta es un hexágono y los paramentos están ataludados. La entrada da a un patio rodeado de arcos que soportan el paso de ronda de la muralla. Disponía de cisterna para el abastecimiento de agua. Por el lado de levante del fortín, los dos paños de muralla forman un ángulo agudo. Aún se conservan las cañoneras para colocar las piezas de artillería. Sobre este ángulo se levantaba una garita y justo debajo de la garita se conserva un gran escudo esculpido en piedra aún sin descifrar.

Anglès

This is a fort built on a hill beside the watercourse known as Barranc del Rastre. Planned at the time of the Reapers' War, it appears on maps between 1642 and 1648. It was rebuilt in the 18th century, as shown by the year 1708 carved over the entrance. On a hexagonal floor plan, it is nine metres high, covering an area of seven hundred and fifty square metres and consists of a single storey, flat roof and patio. The name 'Bonet' comes from the shape of a priest's bonnet or hat.

Its strategic function was to guard the roads reaching the town from the north-east. It connects two stretches of wall, the northern part linking up with the Sant Joan outerworks, running down the Rastre stream bed, and the southern part linking the Carme bastion.

The fort covers an area of seven hundred and fifty square metres and is nine metres high. Its floor plan is hexagonal and the walls slope. The entrance leads into a courtyard surrounded by arches supporting the walkway running around the wall. It had a tank to store water. On the eastern side of the fort, the two sections of wall form an acute angle. The embrasures for cannons still exist. A watchtower stood over this angle, and just under the watchtower there is a large crest carved in stone that has never been deciphered.

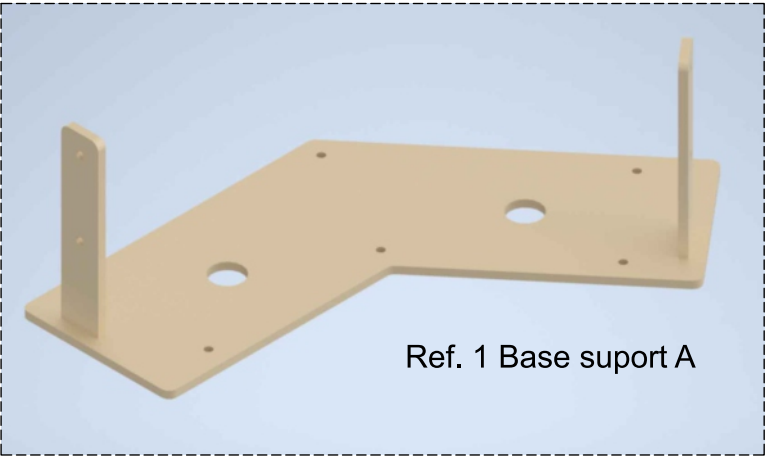
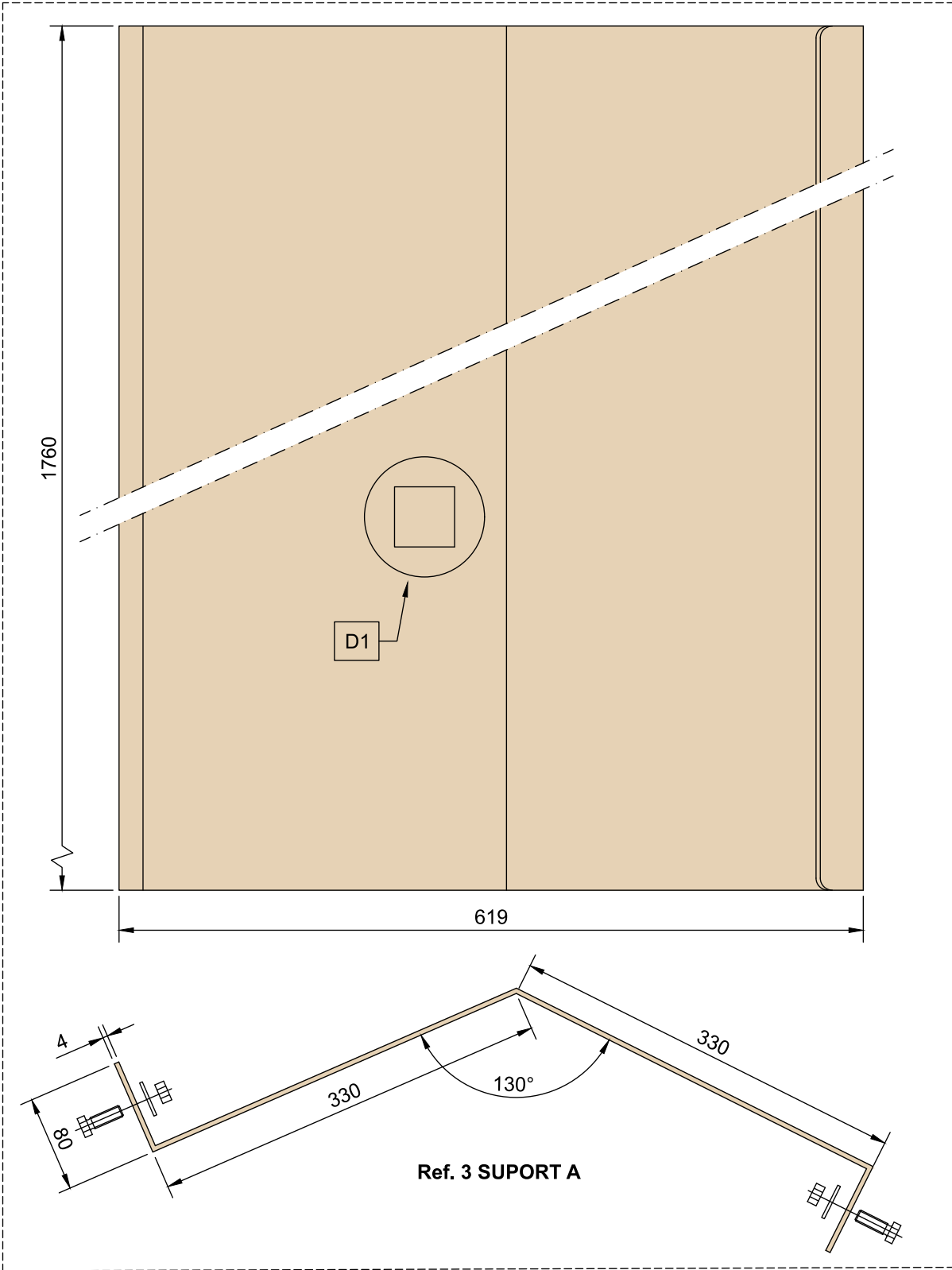
Francès

Fort construit au sommet de la colline située dans la zone du ravin du Rastre. Prévu à l'époque de la guerre des Faucheurs, il apparaît sur des cartes datant de 1642 à 1648. Il a été rénové au

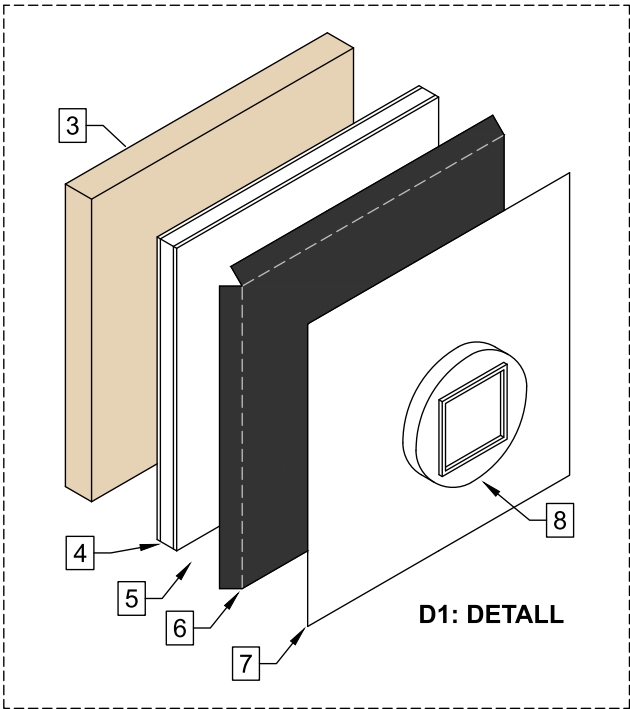
début du XVIIIe siècle, comme l'indique une inscription datée de 1708 sur le linteau de la porte d'entrée. De forme hexagonale, il mesure neuf mètres de haut, couvre une superficie de sept cent cinquante mètres carrés et se compose d'un rez-de-chaussée, d'un toit-terrasse et d'une cour. Son nom « Bonet » vient de la forme du chapeau caractéristique des ecclésiastiques.

Sa fonction stratégique était de surveiller les routes menant à la ville depuis le nord-est. Il est relié à deux tronçons de mur ; le tronçon nord est relié aux Avançades de San Joan, en bas du ravin du Rastre, et le tronçon sud au bastion du Carme.

Le fort a une superficie de sept cent cinquante mètres carrés et une hauteur de neuf mètres. Le plan au sol est hexagonal et les murs sont en pente. L'entrée mène à une cour entourée d'arches qui soutiennent le chemin de ronde. Il disposait d'une citerne pour l'approvisionnement en eau. Sur le côté est du fort, les deux murs forment un angle aigu. Les emplacements des pièces d'artillerie sont encore conservés. Une guérite se trouvait autrefois dans cet angle, et juste en dessous de la guérite se trouve un grand bouclier sculpté dans la pierre qui n'a pas encore été déchiffré.

Ref. 1 Base suport A

RAL 1015

Color moble

8	Suport QR	1	Alumini G=2mm autoadhesiu	Impressió QR sobre alumini i relleu perimetral G=1mm.
7	Protecció UV.	1	Laca bicomponent	Durabilitat garantida per 10 anys
6	Gràfica amb protecció UV	1	Vinil polimèric G=86 micres	Impressió per sublimació. Sagnat per plegat sobre laterals Composite.
5	Adhesiu monocomponent poliuretà	1	Sika 117 Metal Force	Sika 117 Metal Force o equivalent.
4	Composite alumini-polietilè-alumini	1	Tipus "Dibond" G=3mm	Composite Dibond o equivalent.
3	Suport xapa plegada	1	Acer S275JR G=4mm	Tall làser i plegat. Galvanitzat en calent i lacat al forn RAL 1015
2	Fixació suport a base	4	Acer Inoxidable AISI304	Tornillo M10x30 DIN933(A2), Rosca M10 DIN934(A2), Arandela DIN9021(A2)
1	Base suport	1	Acer S275JR G=8mm	Tall làser i soldat. Galvanitzat en calent i lacat al forn RAL 1015
Ref.	Denominació - Descripció	Unitats	Material	Especificacions / Observacions

1.A

SENYAL TIPUS A
Ensamblatge conjunt

PLÀNOL

Data Maig-2025

Dibuixat Pere FP

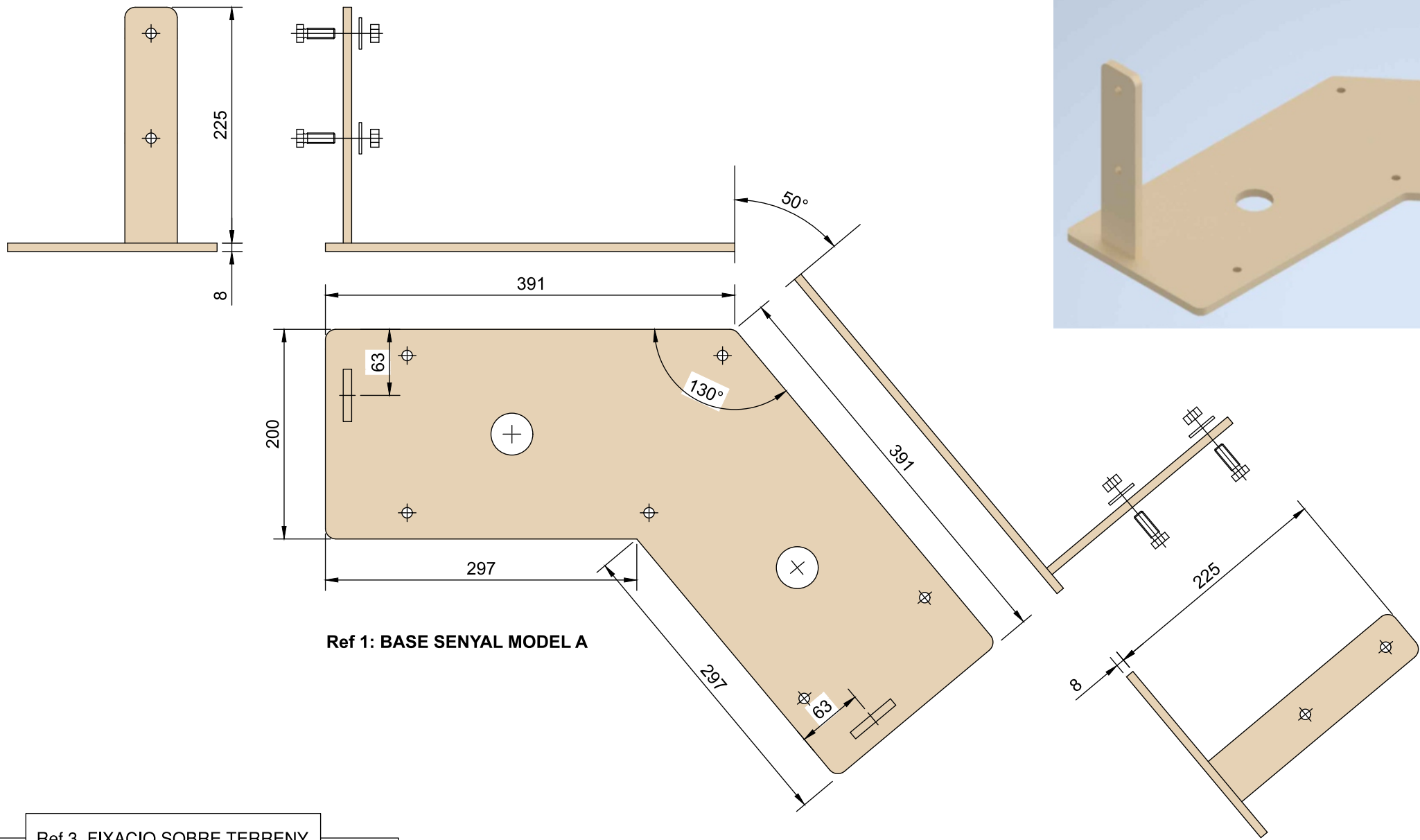
Unitats mm

Escala 1:10 A3

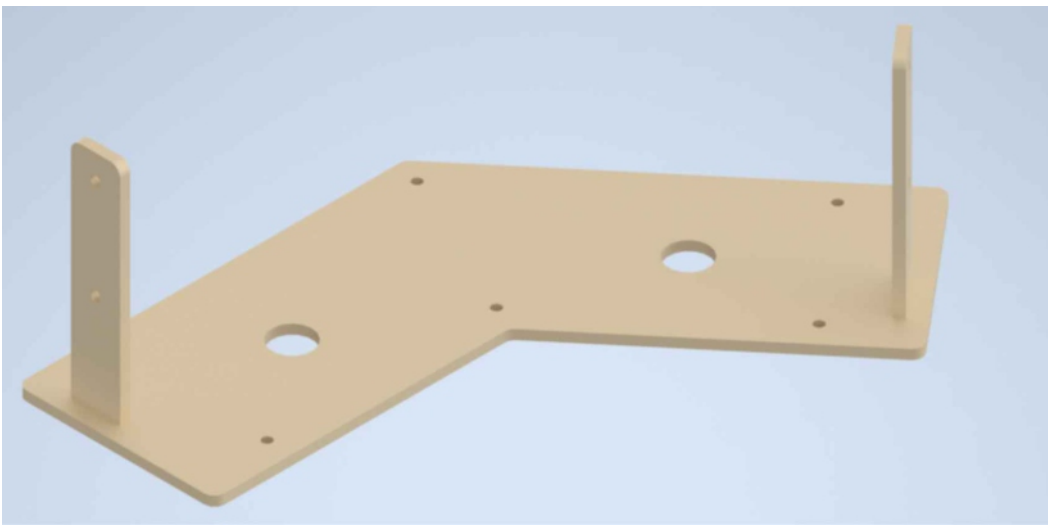
PROJECTE EXECUTIU
DE SENYALITZACIÓ INTERPRETATIVA
TORTOSA MUSEU OBERT

AJUNTAMENT DE TORTOSA

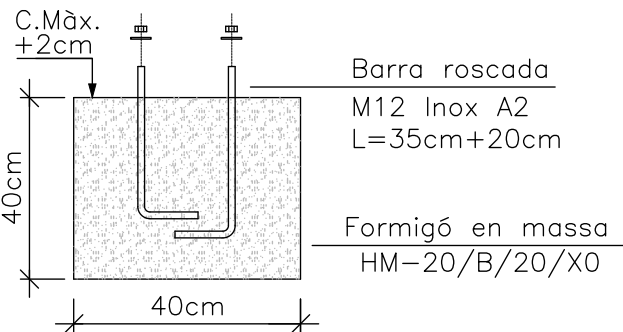

Ref 1: BASE SENYAL MODEL A

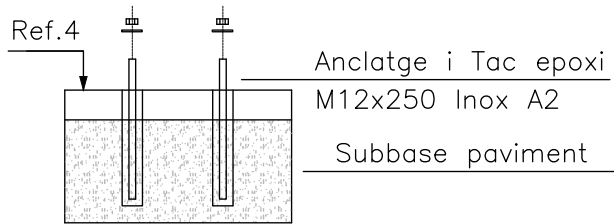

Ref 3 FIXACIO SOBRE TERRENY

EXCAVACIÓ: SUPERVISIÓ ARQUEOLÒG
SEPARACIÓ A PARAMENT VERTICAL, MÍNIM 20CM
RESPECTE EIX PLETINA SUPORT.

Ref 2 FIXACIO SOBRE PAVIMENT

NO ES FIXARÀ SOBRE CAP ELEMENT DE JASPI DE
LA CINTA O SIMILAR. SEPARACIÓ A PARAMENT
VERTICAL, MÍN.20CM RESPECTE EIX PLETINA SUPORT.

4	Ajust desnivells	Morter ciment tintat	Rebliment entre suport-base amb morter tintat de color igual al paviment
3	Fixació sobre terreny	Dau formigó + Varilla Inox A2	Formigó HM-20/B/20/X0 + Varilla roscada M12 Inox A2 (L= 35cm + pota 20cm)
2	Fixació sobre paviment	Anclatge Inox A2 + Tac epoxi	Anclatge M12x250 (Inox A2), Rosca M12 DIN934(A2), Arandela DIN9021(A2)
1	Base suport model A	Acer S275JR G=8mm	Tall làser i soldat. Galvanitzat en calent i lacat al forn RAL 1015
Ref.	Denominació - Descripció	Material	Especificacions / Observacions

2.A

BASE TIPUS A
Detail

PLÀNOL

Data Maig-2025

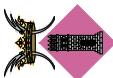
Dibuixat Pere FP

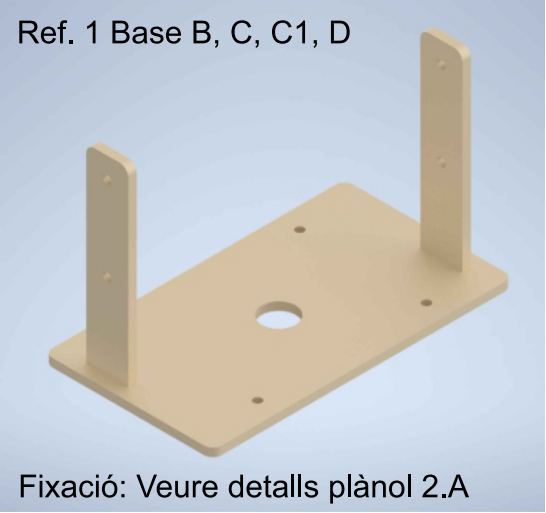
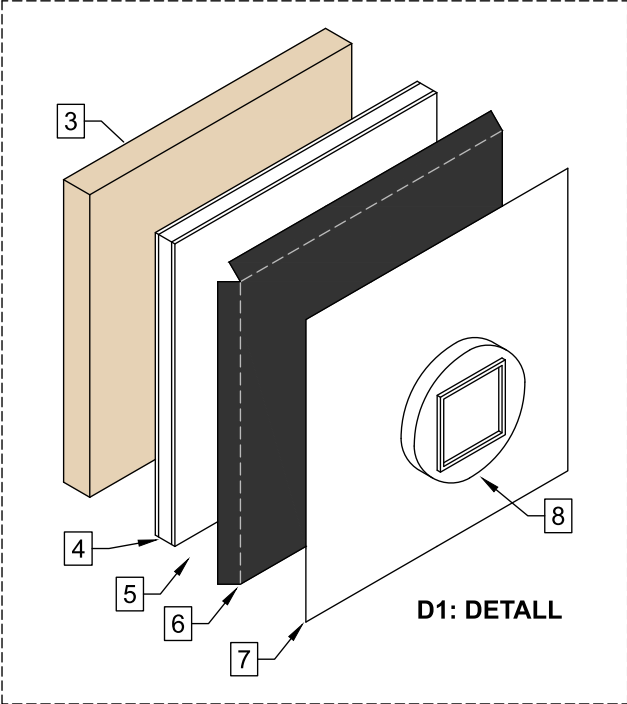
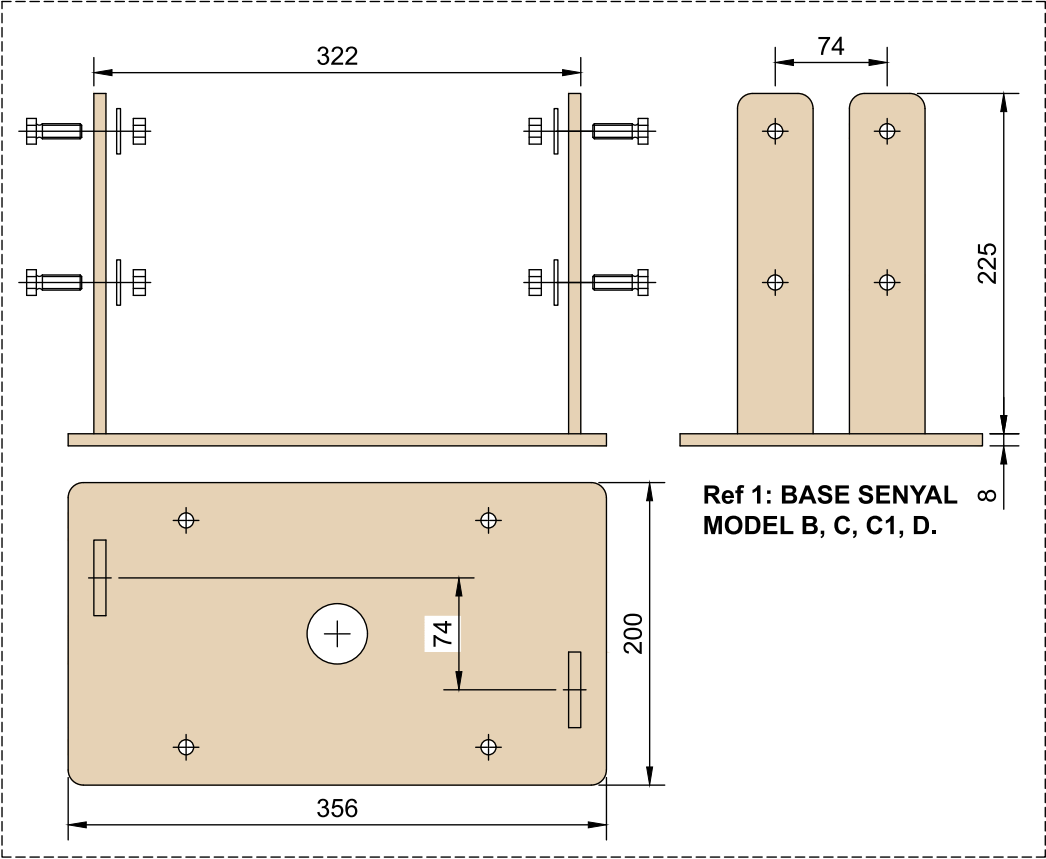
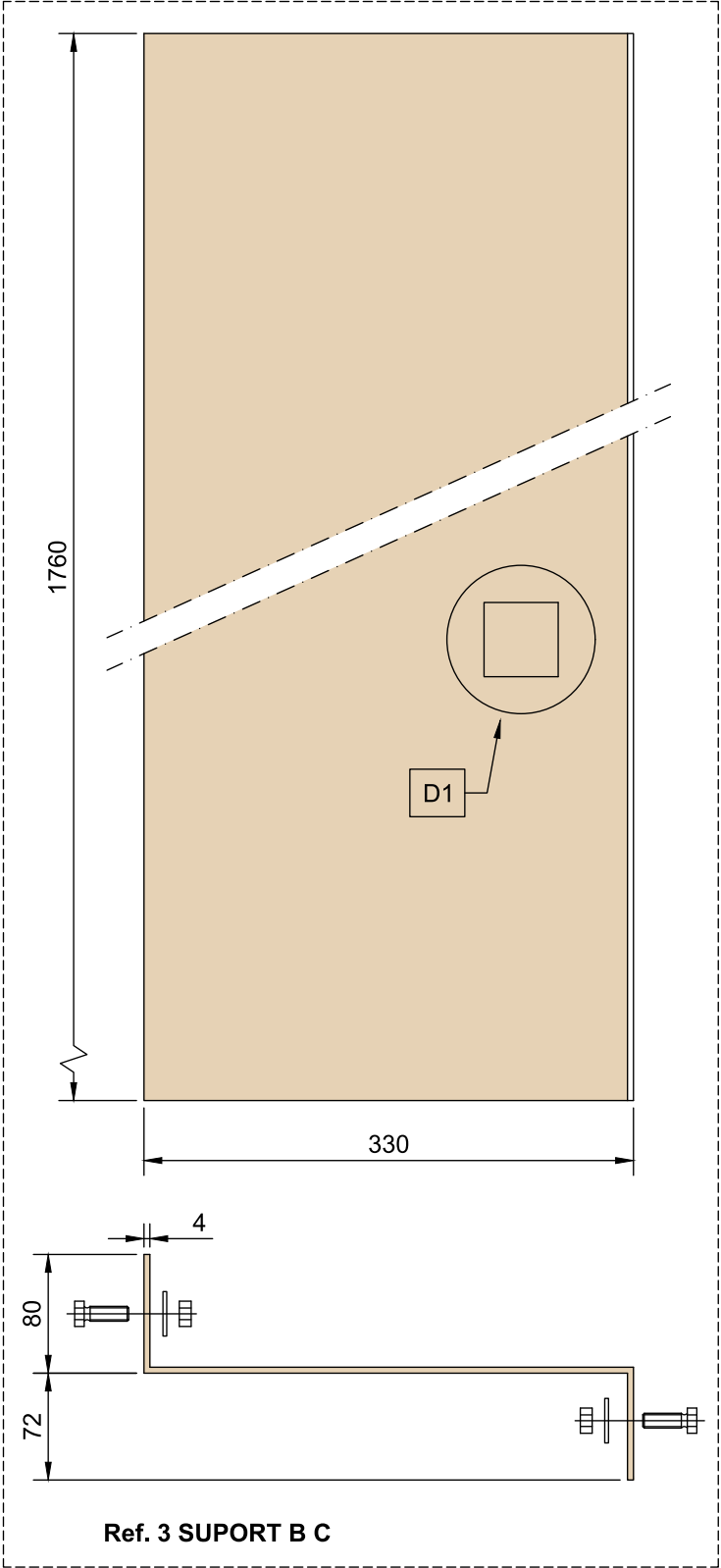
Unitats mm

Escala 1:10 A3

PROJECTE EXECUTIU
DE SENYALITZACIÓ INTERPRETATIVA
TORTOSA MUSEU OBERT

AJUNTAMENT DE TORTOSA

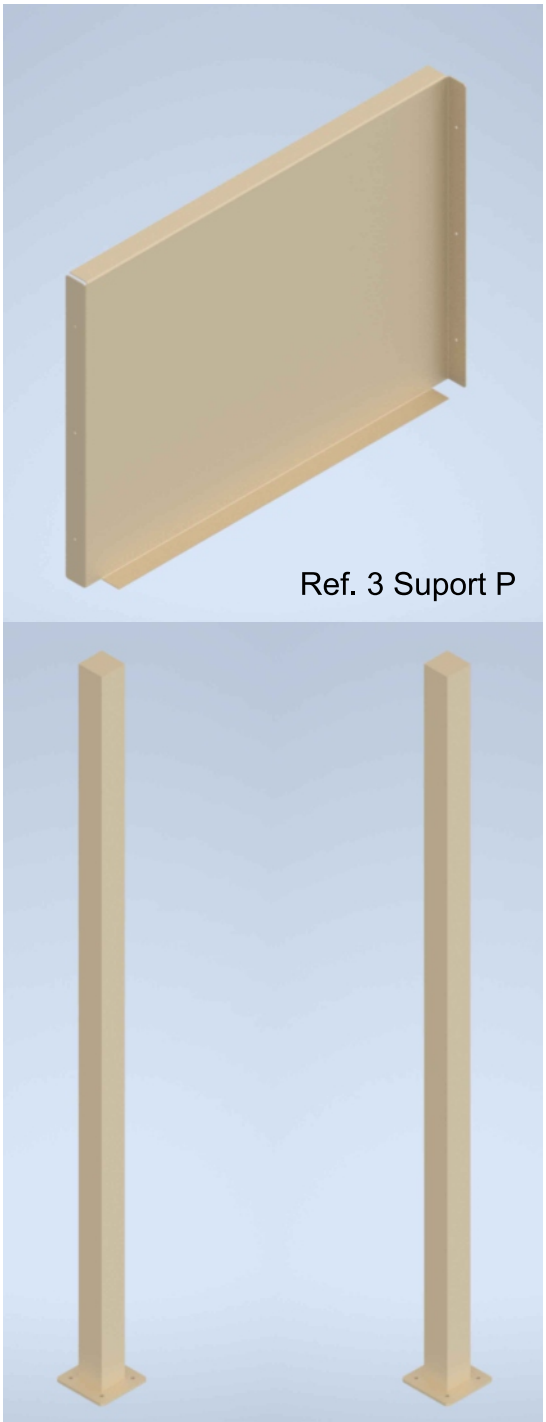
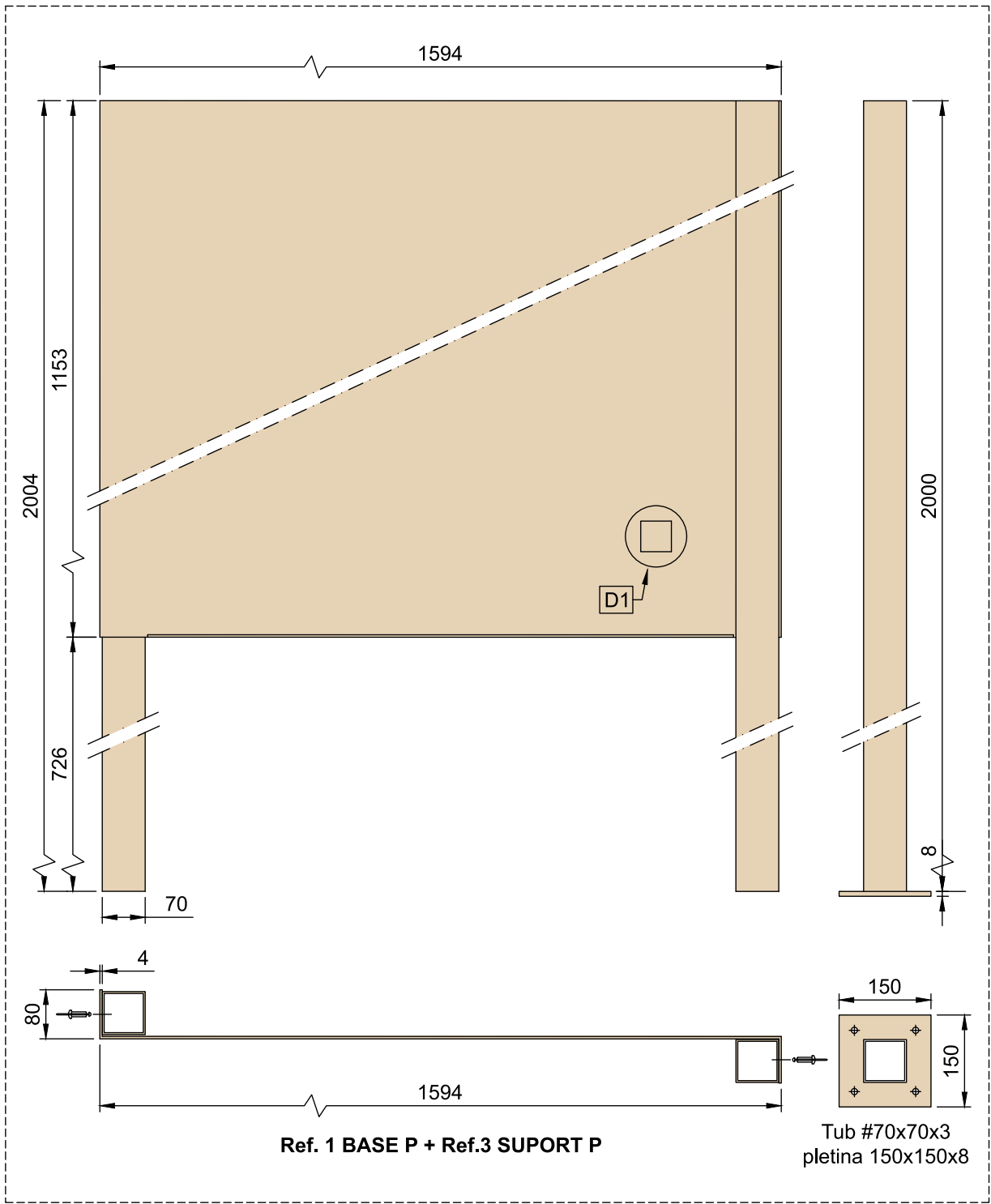

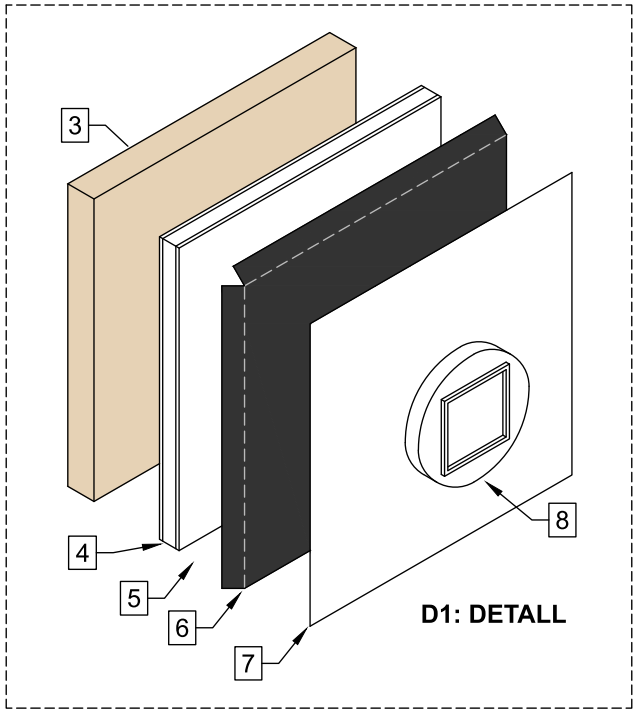
Senyal B: Gràfica ambdues cares
Senyal C: Gràfica a una cara

8	Suport QR	1	Alumini G=2mm autoadhesiu	Impressió QR sobre alumini i relleu perimetral G=1mm.
7	Protecció UV.	1	Laca bicomponent	Durabilitat garantida per 10 anys
6	Gràfica amb protecció UV	1	Vinil polimèric G=86 micres	Impressió per sublimació. Sagnat per plegat sobre laterals Composite.
5	Adhesiu monocomponent poliuretà	1	Sika 117 Metal Force	Sika 117 Metal Force o equivalent.
4	Composite alumini-polietilè-alumini	1	Tipus "Dibond" G=3mm	Composite Dibond o equivalent.
3	Suport xapa plegada	1	Acer S275JR G=4mm	Tall làser i plegat. Galvanitzat en calent i lacat al forn RAL 1015
2	Fixació suport a base	4	Acer Inoxidable AISI304	Tornillo M10x30 DIN933(A2), Rosca M10 DIN934(A2), Arandela DIN9021(A2)
1	Base suport	1	Acer S275JR G=8mm	Tall làser i soldat. Galvanitzat en calent i lacat al forn RAL 1015
Ref.	Denominació - Descripció	Unitats	Material	Especificacions / Observacions

Fixació: Plànol 2.A

9	Fixació base a sòl	8	Acer Inoxidable AISI304	Anclatge M12x250 (Inox A2), Rosca M12 DIN934(A2), Arandela DIN9021(A2)
8	Suport QR	1	Alumini G=2mm autoadhesiu	Impressió QR sobre alumini i relleu perimetral G=1mm.
7	Protecció UV.	1	Laca bicomponent	Durabilitat garantida per 10 anys
6	Gràfica amb protecció UV	1	Vinil polimèric G=86 micres	Impressió per sublimació. Sagnat per plegat sobre laterals Composite.
5	Adhesiu monocomponent poliuretà	1	Sika 117 Metal Force	Sika 117 Metal Force o equivalent.
4	Composite alumini-polietilè-alumini	1	Tipus "Dibond" G=3mm	Composite Dibond o equivalent.
3	Suport xapa plegada	1	Acer S275JR G=4mm	Tall làser i plegat. Galvanitzat en calent i lacat al forn RAL 1015
2	Fixació suport a base	6	Rebló acer inoxidable A2	Rebló ceg Ø5x16 DIN 7337(A2)
1	Base suport	2	Acer S275JR	Tall làser i soldat. Galvanitzat en calent i lacat al forn RAL 1015
Ref.	Denominació - Descripció	Unitats	Material	Especificacions / Observacions

9.P

SENYAL TIPUS P
Ensamblatge conjunt

PLÀNOL

Data Maig-2025

Dibuixat Pere FP

Unitats mm

Escala 1:20 A3

PROJECTE EXECUTIU
DE SENYALITZACIÓ INTERPRETATIVA
TORTOSA MUSEU OBERT

AJUNTAMENT DE TORTOSA

Imatge gràfica

Illa informativa
Multitemes

Tòtem
1 tema

17

Color fons gràfica
temes **general**

8

Color fons gràfica
temes **excavacions**

12

Color fons gràfica
temes **llegendes**

RAL 5000

Color base general gràfica

P 2 unitats

A 1 unitat

C 19 unitats

Proposta de color

Color secundari, text projecte Color fons gràfica temes GENERAL					
1	2	3			
C0.30.40	C4.30.40	C8.30.50			
4	5	6	7	8	9
D6.25.55	D6.40.50	E0.25.65	E0.40.60	E4.30.60	E8.10.80
10	11	12	13	14	15
E8.15.55	E8.20.60	E8.30.60	F0.25.75	F0.30.70	F2.05.75
	16	17	18	19	20
	F2.10.50	F2.10.70	F2.15.65	F6.10.60	F2.15.75
21	22	23	24	25	26
G4.15.65	H2.10.60	J0.10.70	N0.10.70	U0.10.70	U0.25.60

CARTA DE COLORS DEL NUCLI ANTIC DE TORTOSA PEUCHT S1

COLORS DE PARAMENTS I COMPLEMENTS

Color fons gràfica, temes general

17

C 20
M 20
Y 41
K 6

Color secundari, text nom projecte

1

C 6
M 100
Y 100
K 31

Color fons gràfica

RAL 5000

C 40
M 4
Y 0
K 80

Color moble

RAL 1015

C 8
M 20
Y 30
K 0

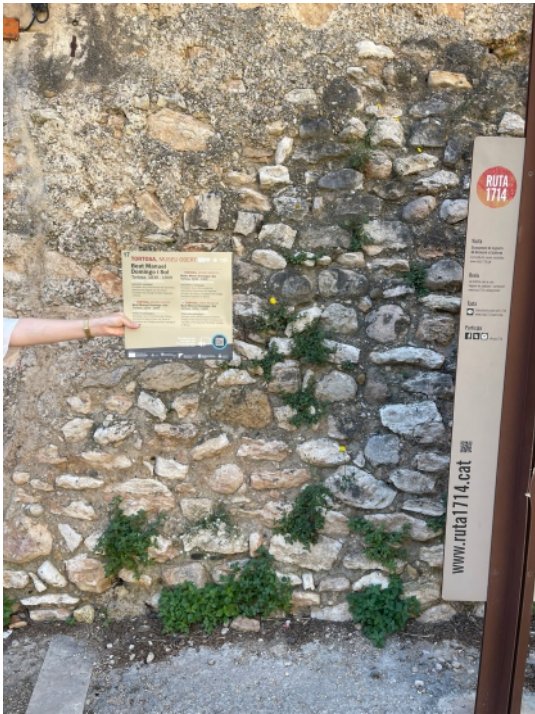
Prova de color sobre parets d'edificis patrimonials de Tortosa

Color fons gràfica

C20 / M20 / Y4 / K6

Els colors estan expressats en: Cyan, Magenta, Yellow, i Black, ja que és la gamma que utilitzen els plòters en injecció de tinta, que és el sistema d'impressió a utilitzar.

Els canvis de to són deguts a la quantitat de llum, de la posició respecte al sol i de la interacció amb els colors de fons. A la prova de color s'han utilitzat el mateix sistema d'impresó que el previst en el moment de la producció.

Posició dels senyals

Relació de temes

- S.01 Muralles de remolins i Torre del Cèlio
- S.03. La Moreria i la ciutat àrab
- S.04 L'Escorxador i el Museu de Tortosa
- S.05 La catedral de Tortosa
- S.06 El Palau Episcopal i el bisbat de Tortosa
- S.07 El pont de barques i les visites reials a Tortosa
- S.08 El palau Despuig i el palau Oriol
- S.09 El camí de Sant Jaume (El Portal del Romeu)
- S.10 El Mercat Municipa
- S.11 La Llotja (El Corpus i el bestiar festiu)
- S.12 La burgesia de l'oli
- S.13 El modernisme a Tortosa
- S.14 Muralles del Rastre
- S.15 Els Reials Col·legis
- S.16 Hospital de la Santa Creu i la plaça dels estudis
- S.17 La Tortosa templera: el castell dfe la Suda
- S.18 Les Avançades de sant Joan
- S.19 Passeig de Ronda i el baluard de les Bruixes
- S.20 El fortí Bonet

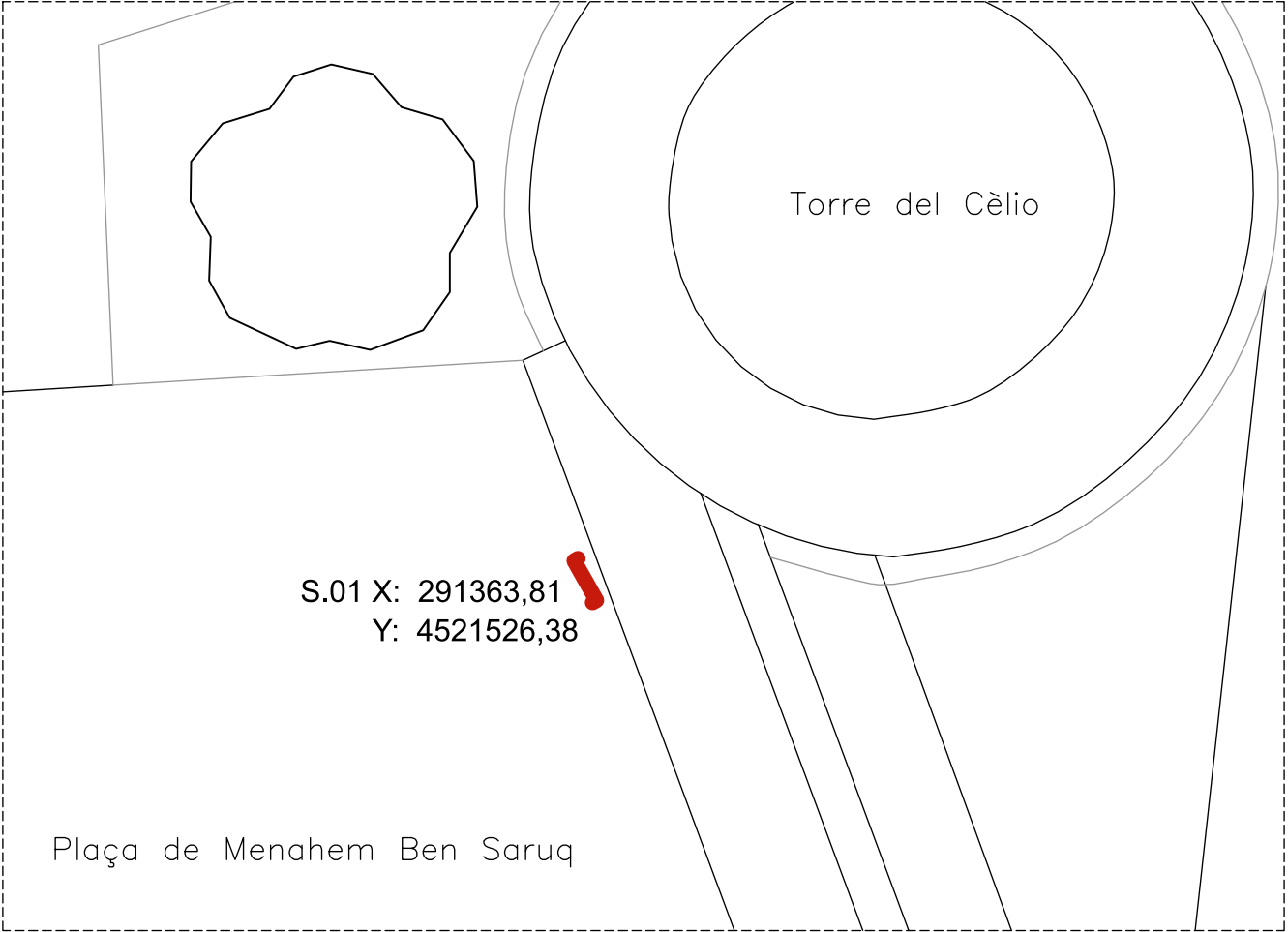
- S. 02
- 2. La presència jueva a Tortosa.
- 3. La disputa de Tortosa de 1413

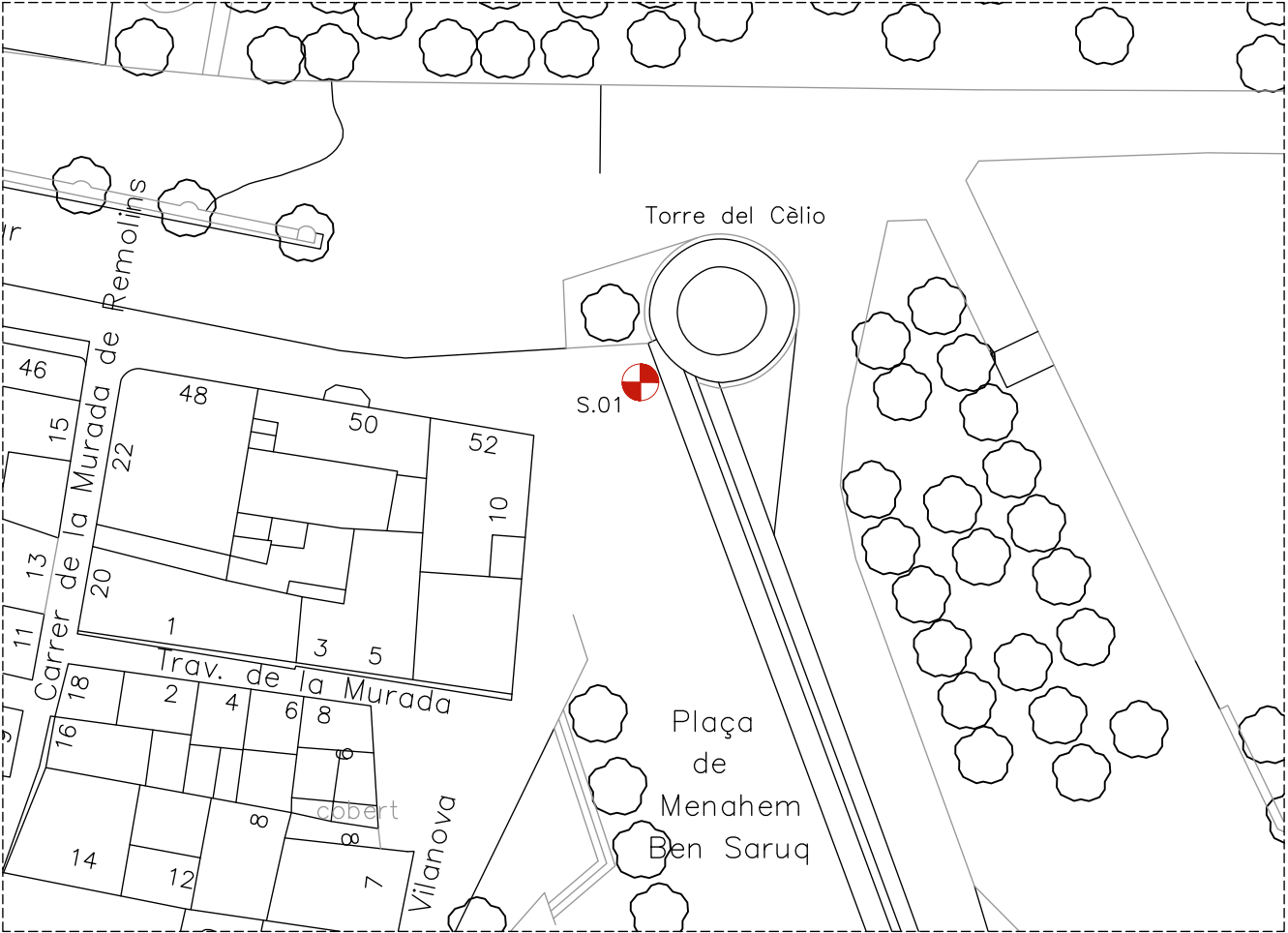
- S. 21 Plafó general
- S. 22 Plafó general

 ELS 9 TÒTEMS DE FASE 1 QUE SE LI AFEGEIXEN TEMES DE LA FASE 2

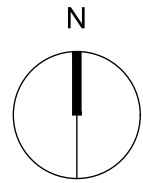
SENYALS A INSTAL·LAR

EMPLAÇAMENT 1:100

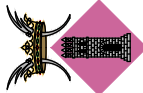
SITUACIÓ 1:500

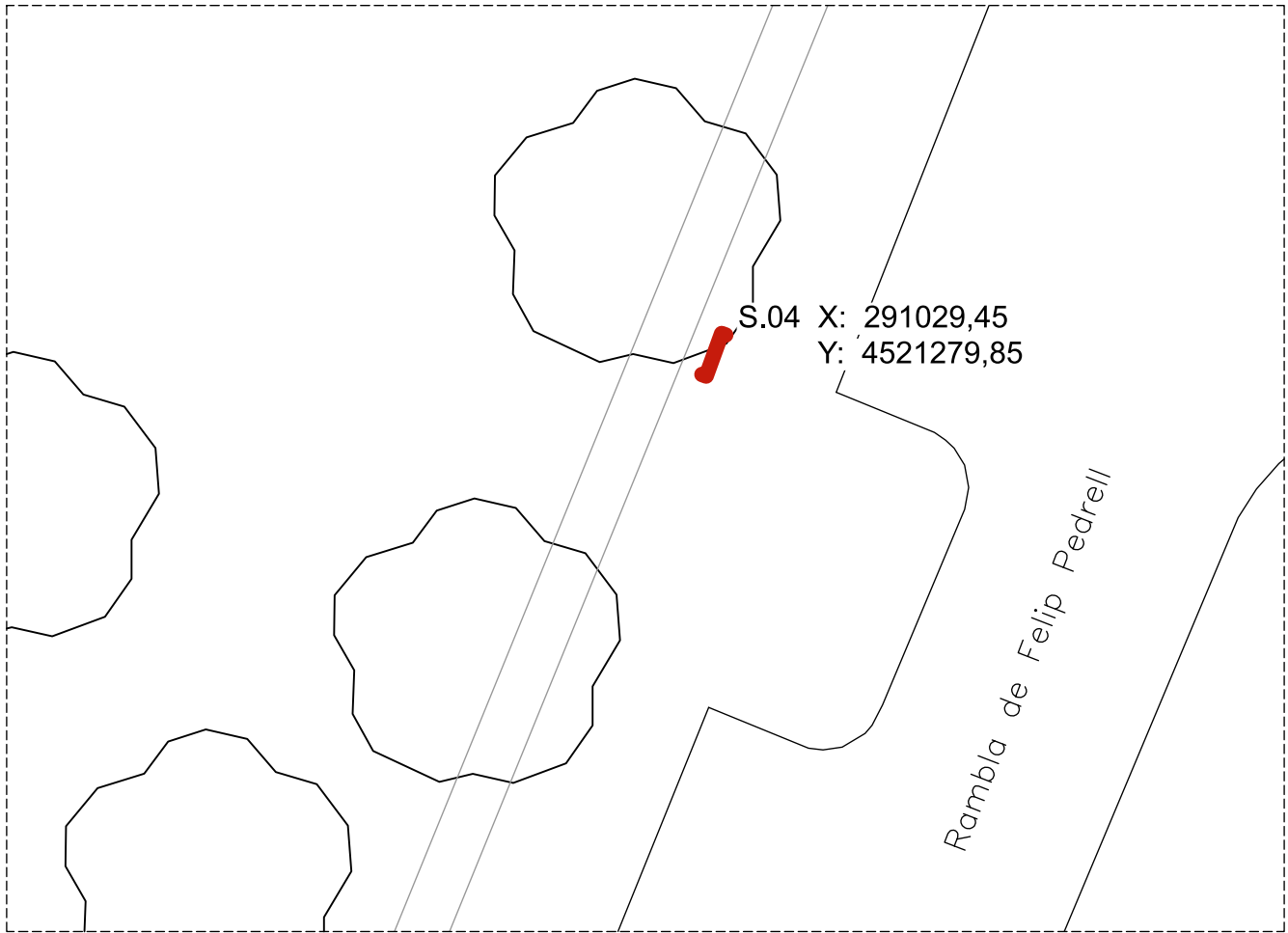

SENYAL
S.01

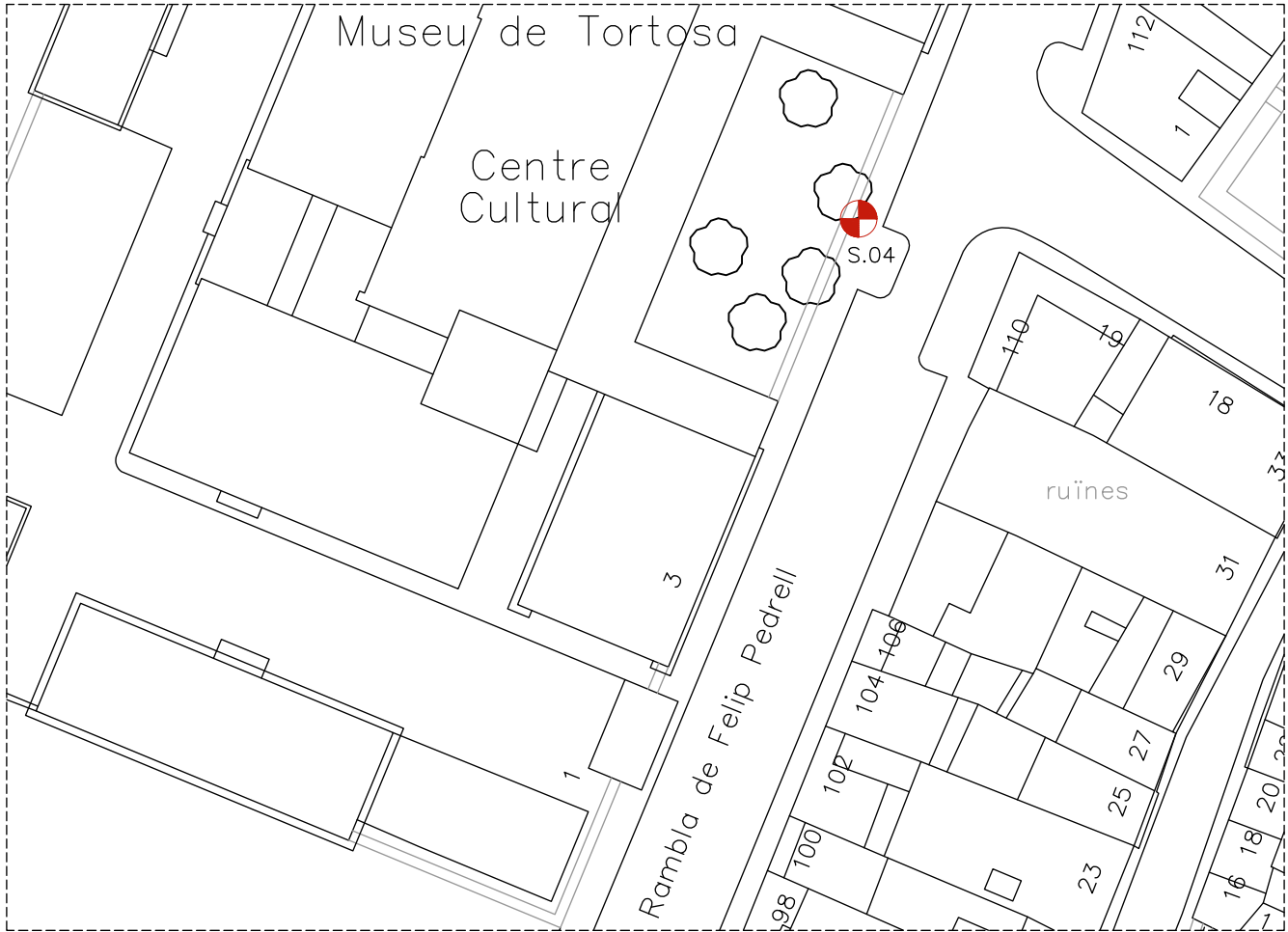
PROJECTE
TORTOSA MUSEU OBERT. FASE 1

AJUNTAMENT DE TORTOSA

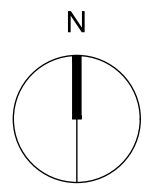

EMPLAÇAMENT 1:100

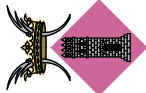
SITUACIÓ 1:500

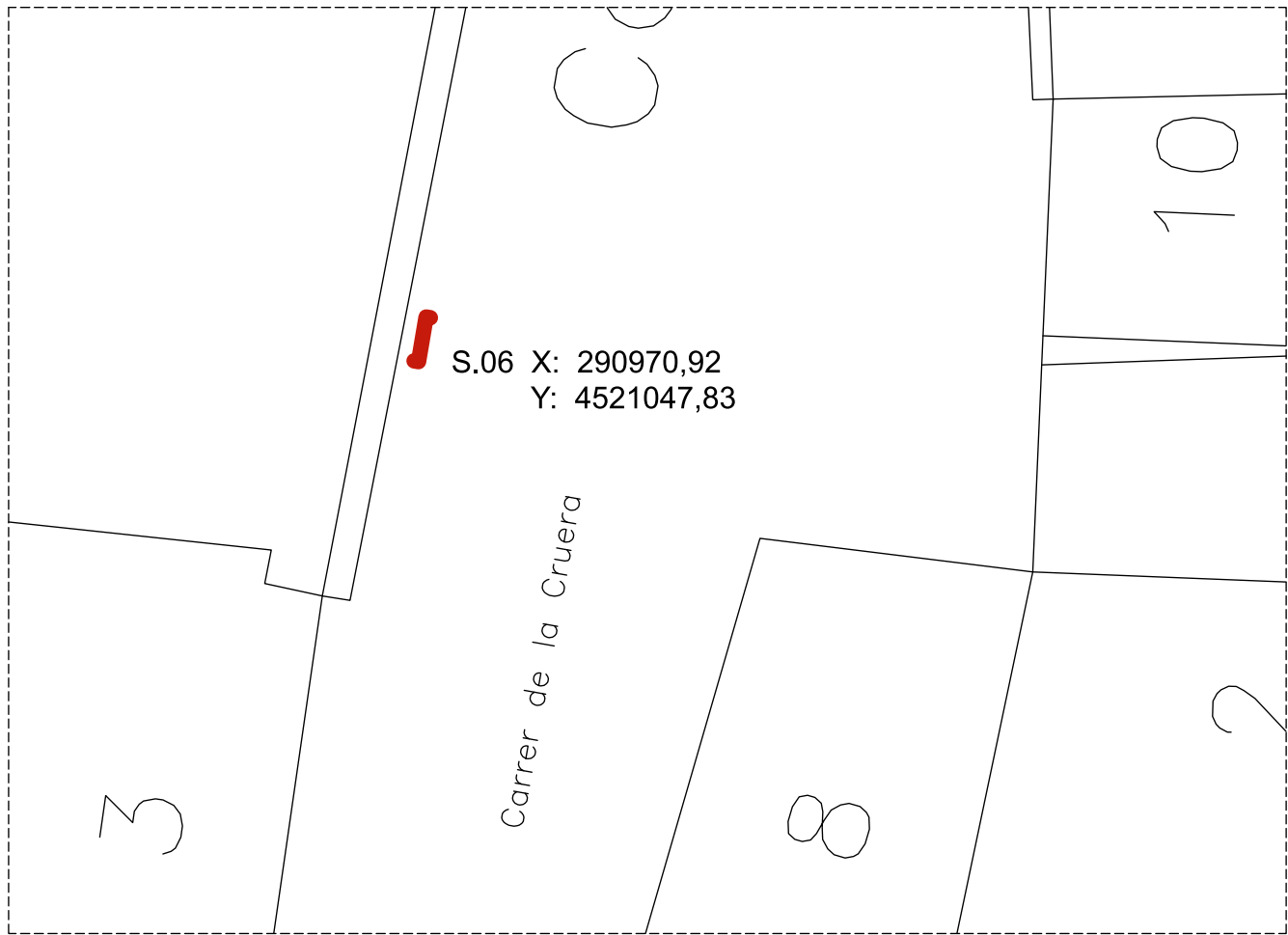

SENYAL
S.04

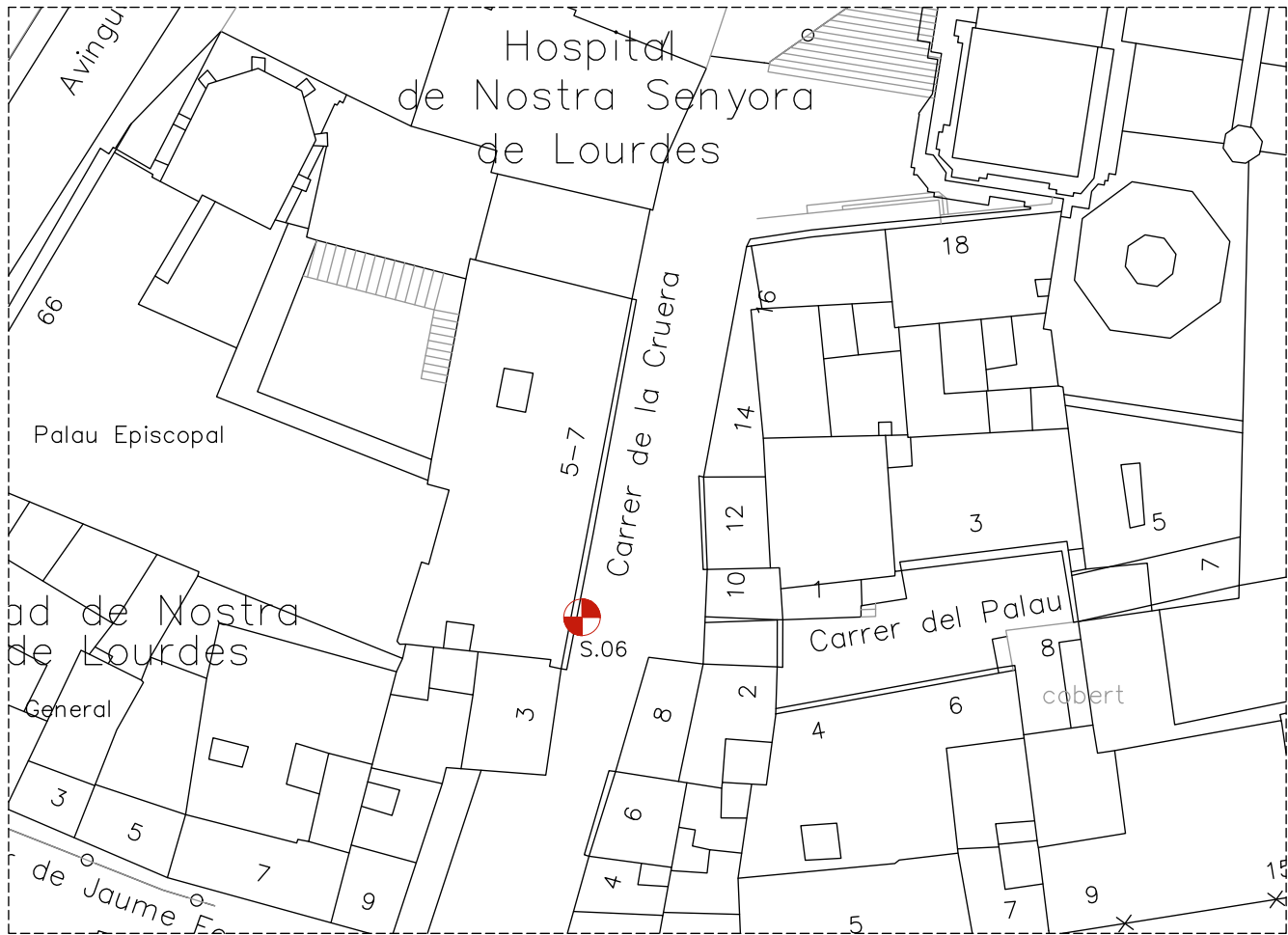
PROJECTE
TORTOSA MUSEU OBERT. FASE 1

AJUNTAMENT DE TORTOSA

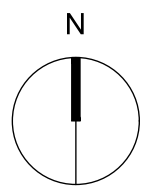

EMPLAÇAMENT 1:100

SITUACIÓ 1:500

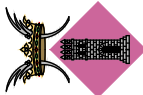

SENYAL

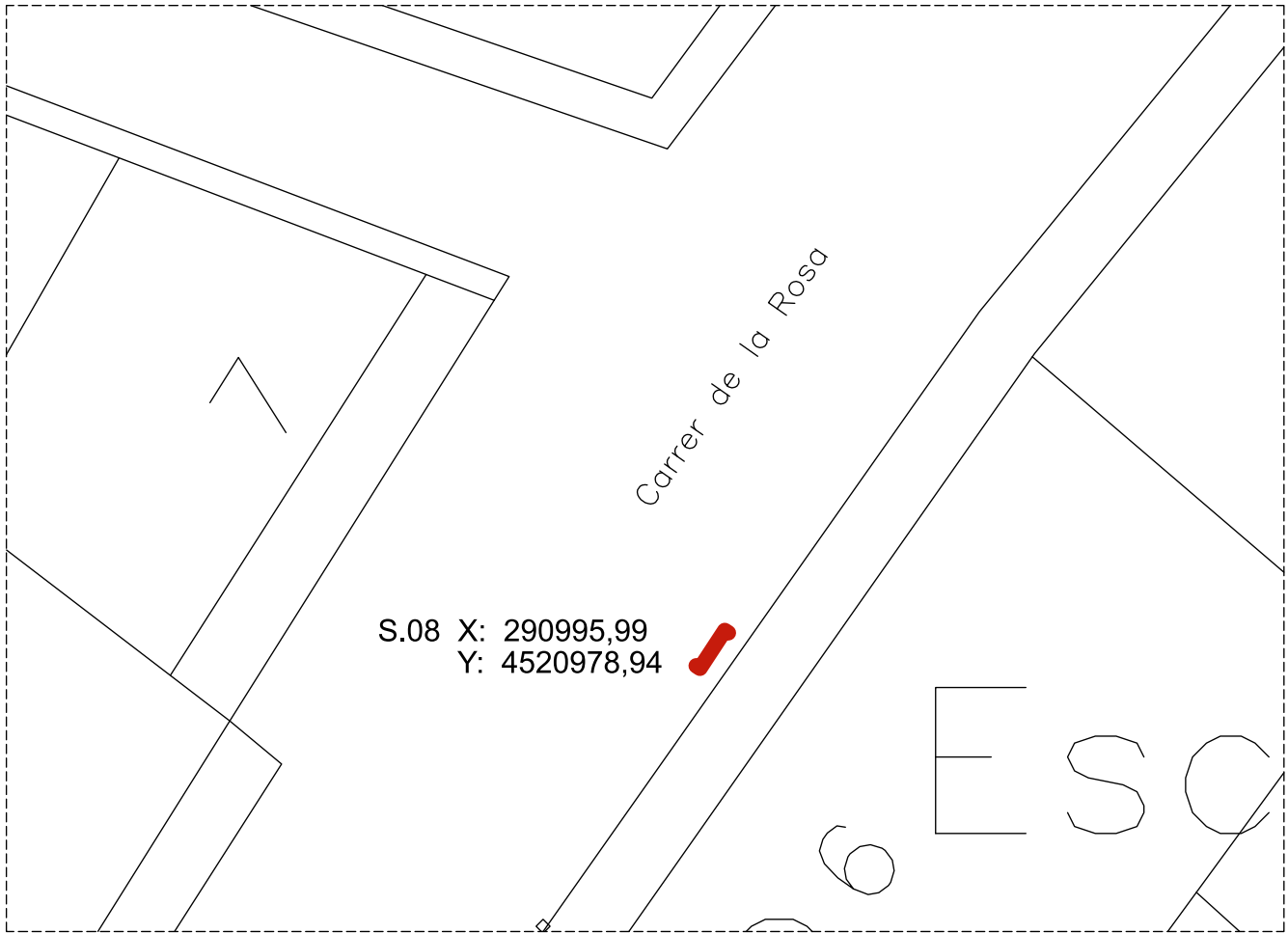
S.06

PROJECTE

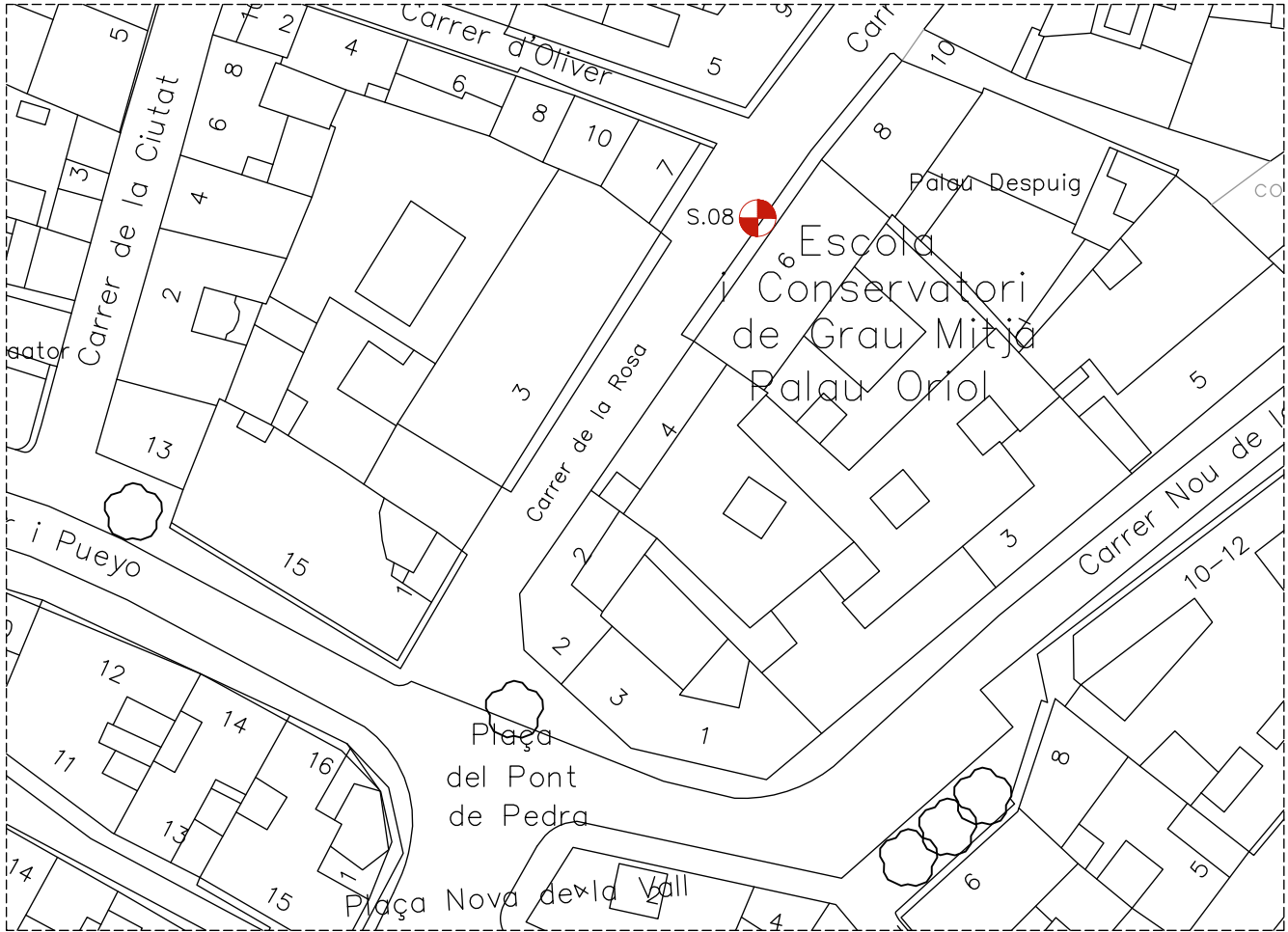
TORTOSA MUSEU OBERT. FASE 1

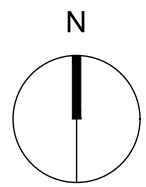
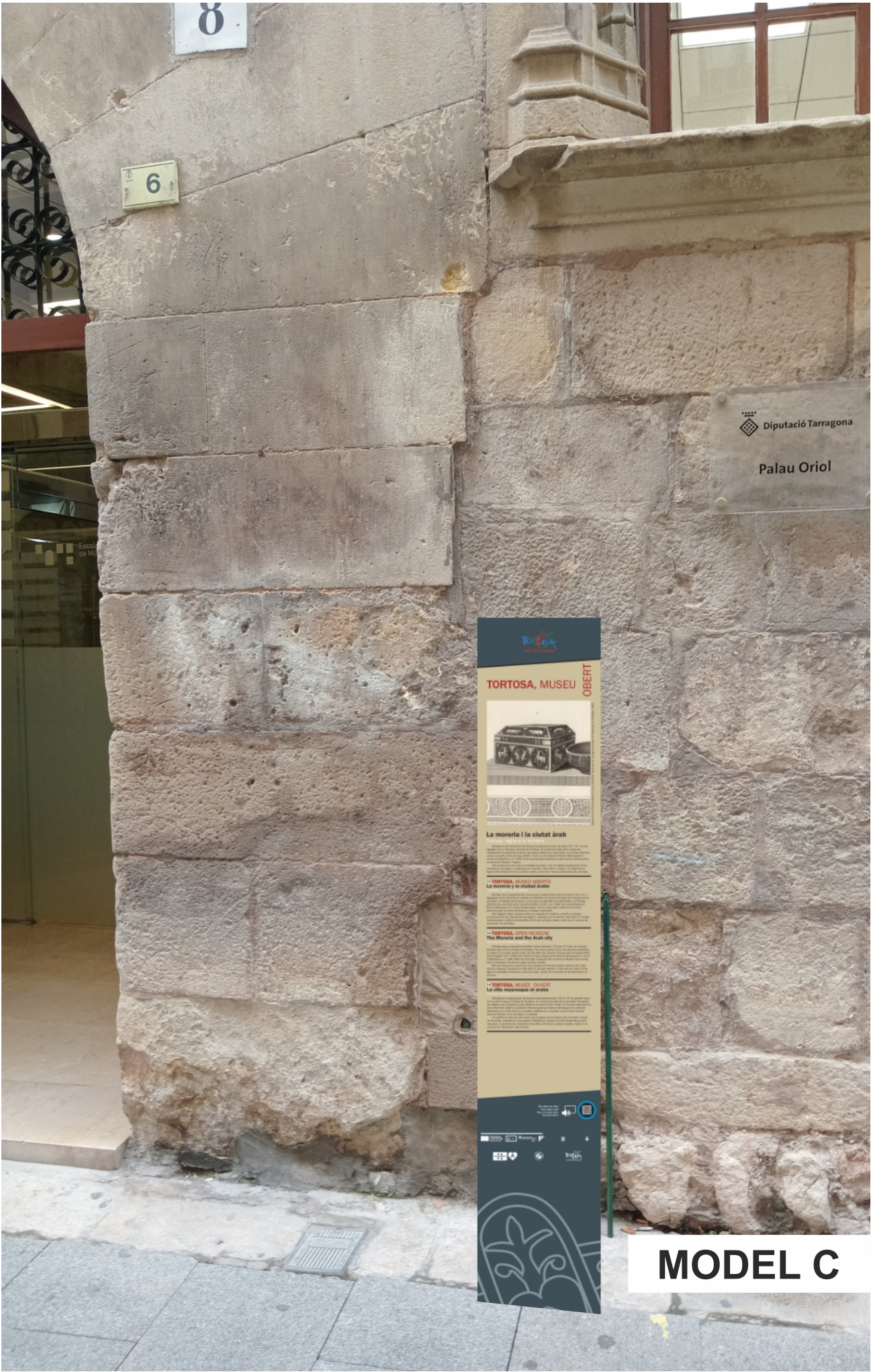
AJUNTAMENT DE TORTOSA

EMPLAÇAMENT 1:100

SITUACIÓ 1:500

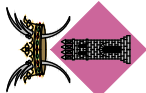

SENYAL

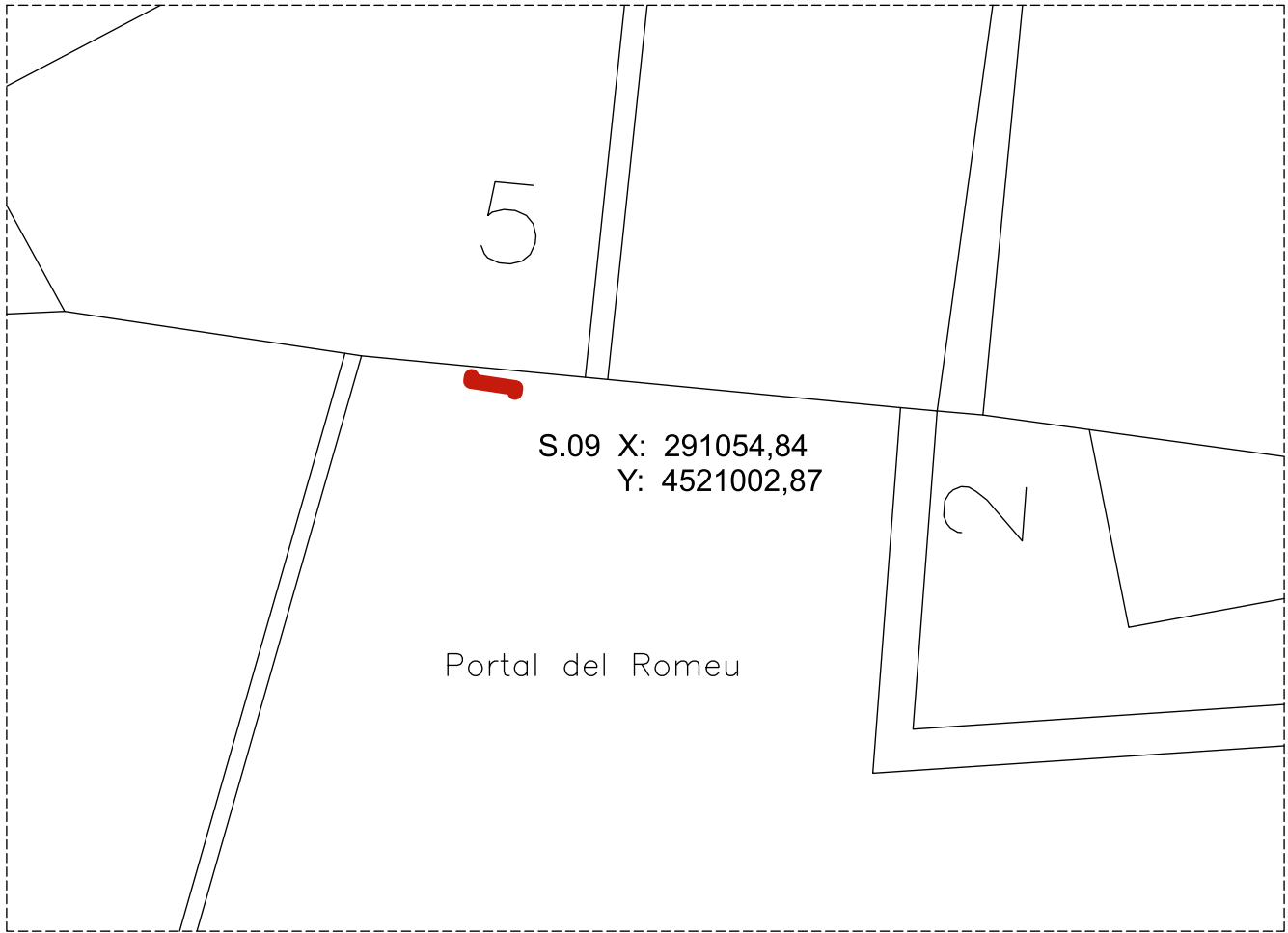
S.08

PROJECTE

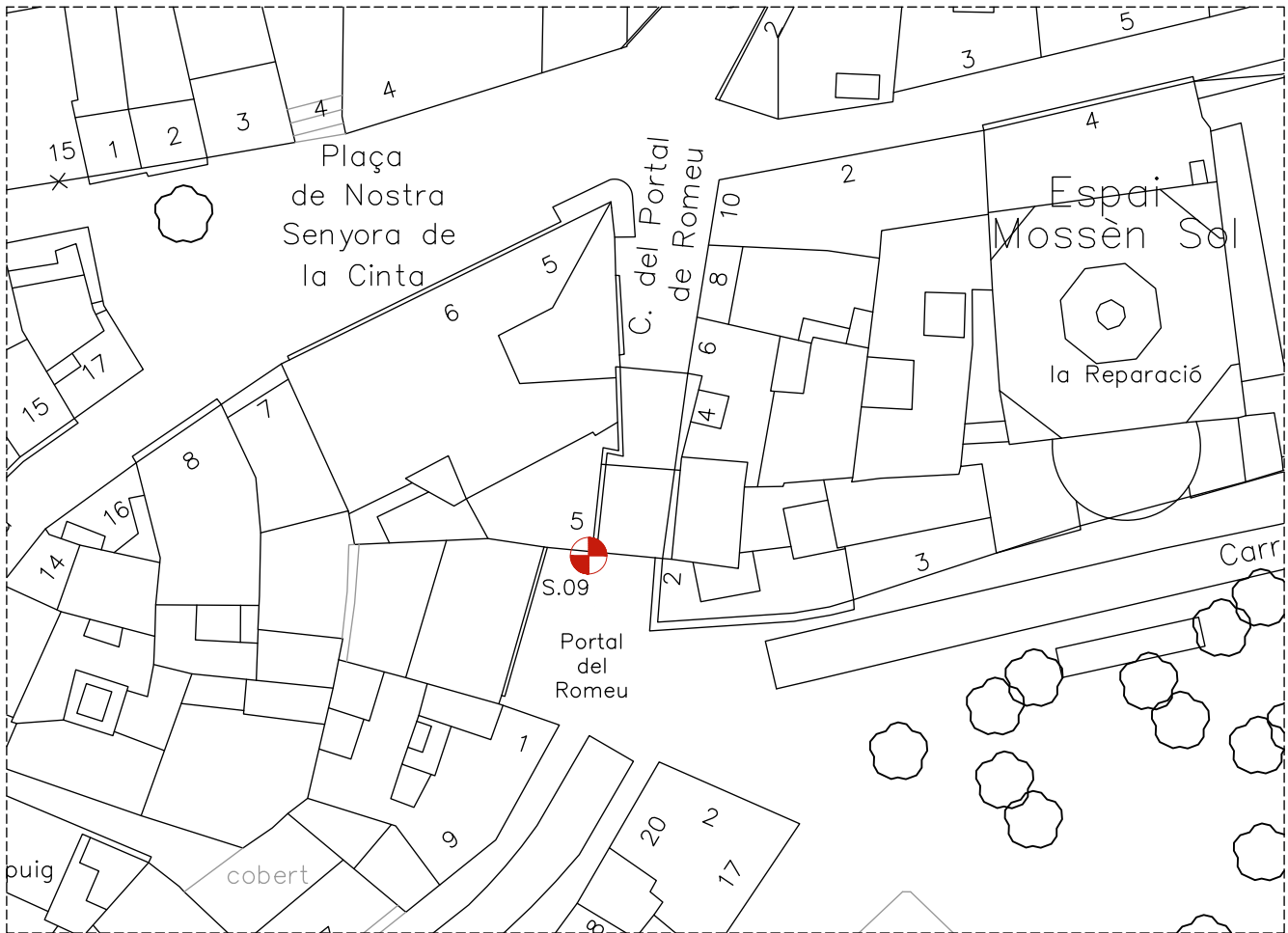
TORTOSA MUSEU OBERT. FASE 1

AJUNTAMENT DE TORTOSA

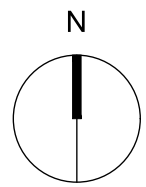
EMPLAÇAMENT 1:100

SITUACIÓ 1:500

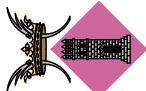
MODEL C

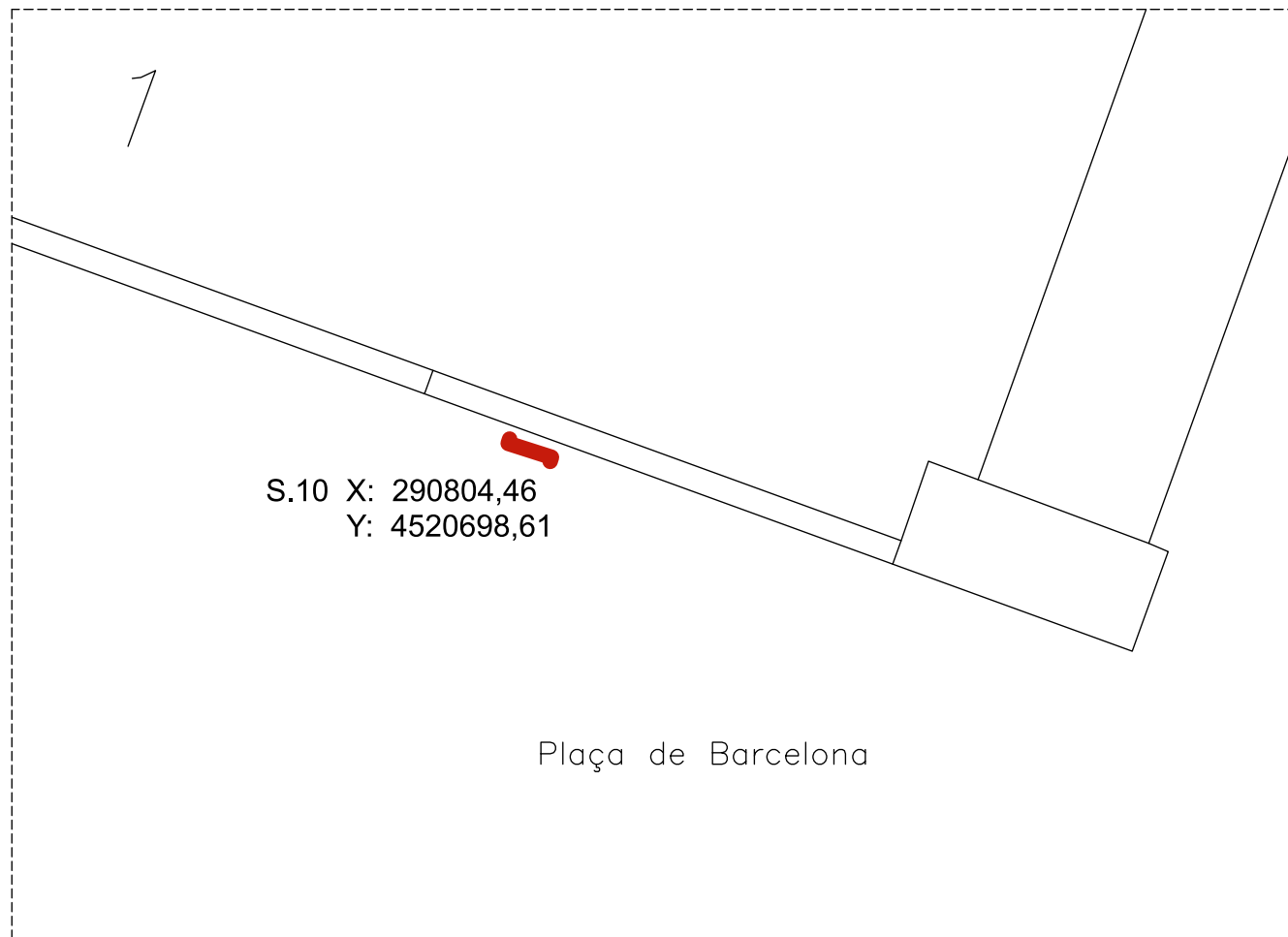

SENYAL
S.09

PROJECTE
TORTOSA MUSEU OBERT. FASE 1

AJUNTAMENT DE TORTOSA

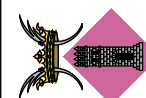

EMPLAÇAMENT 1:100

SITUACIÓ 1:500

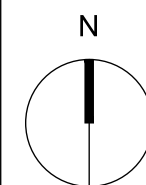
AJUNTAMENT DE TORTOSA

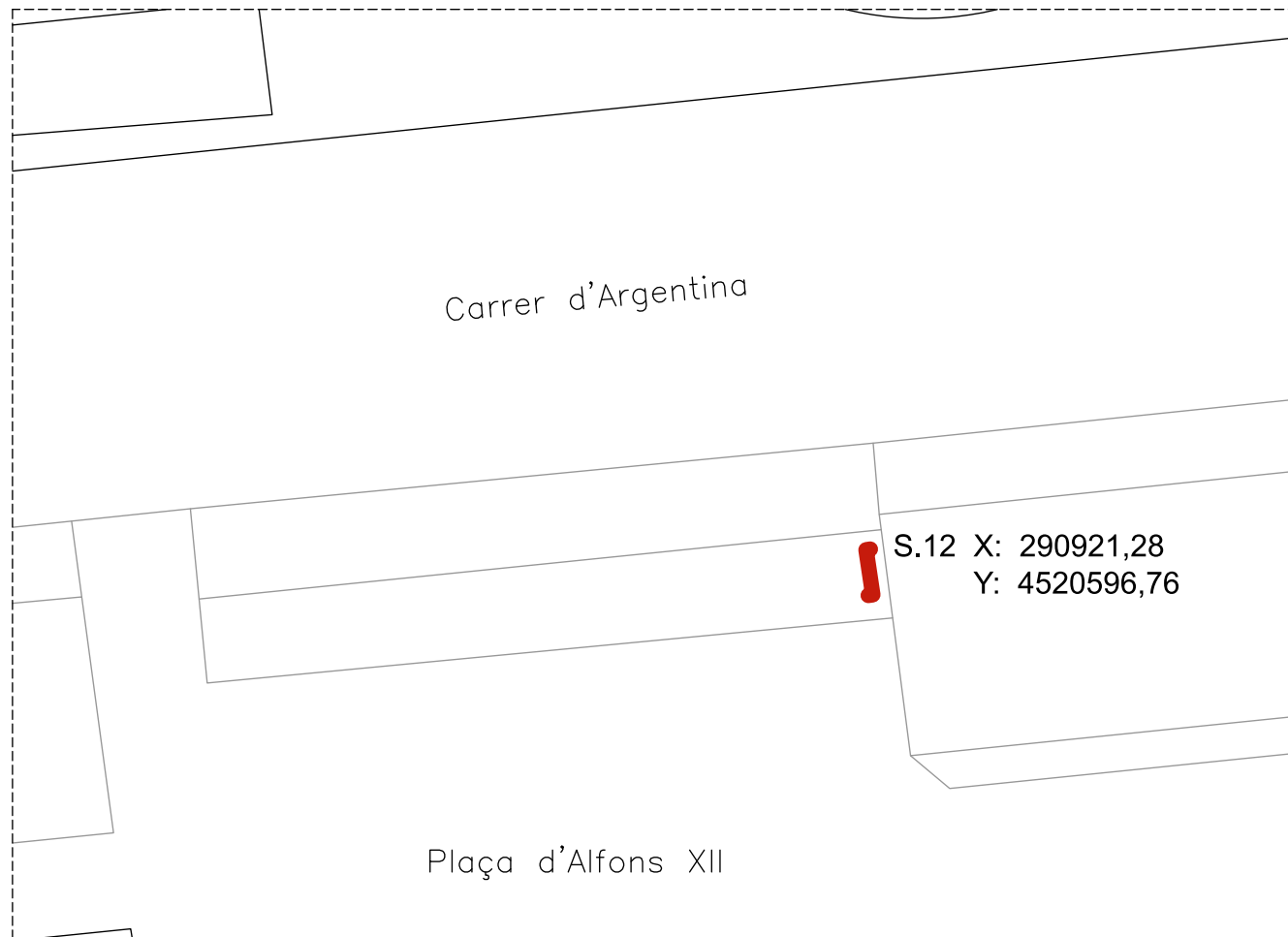
PROJECTE

TORTOSA MUSEU OBERT. FASE 1

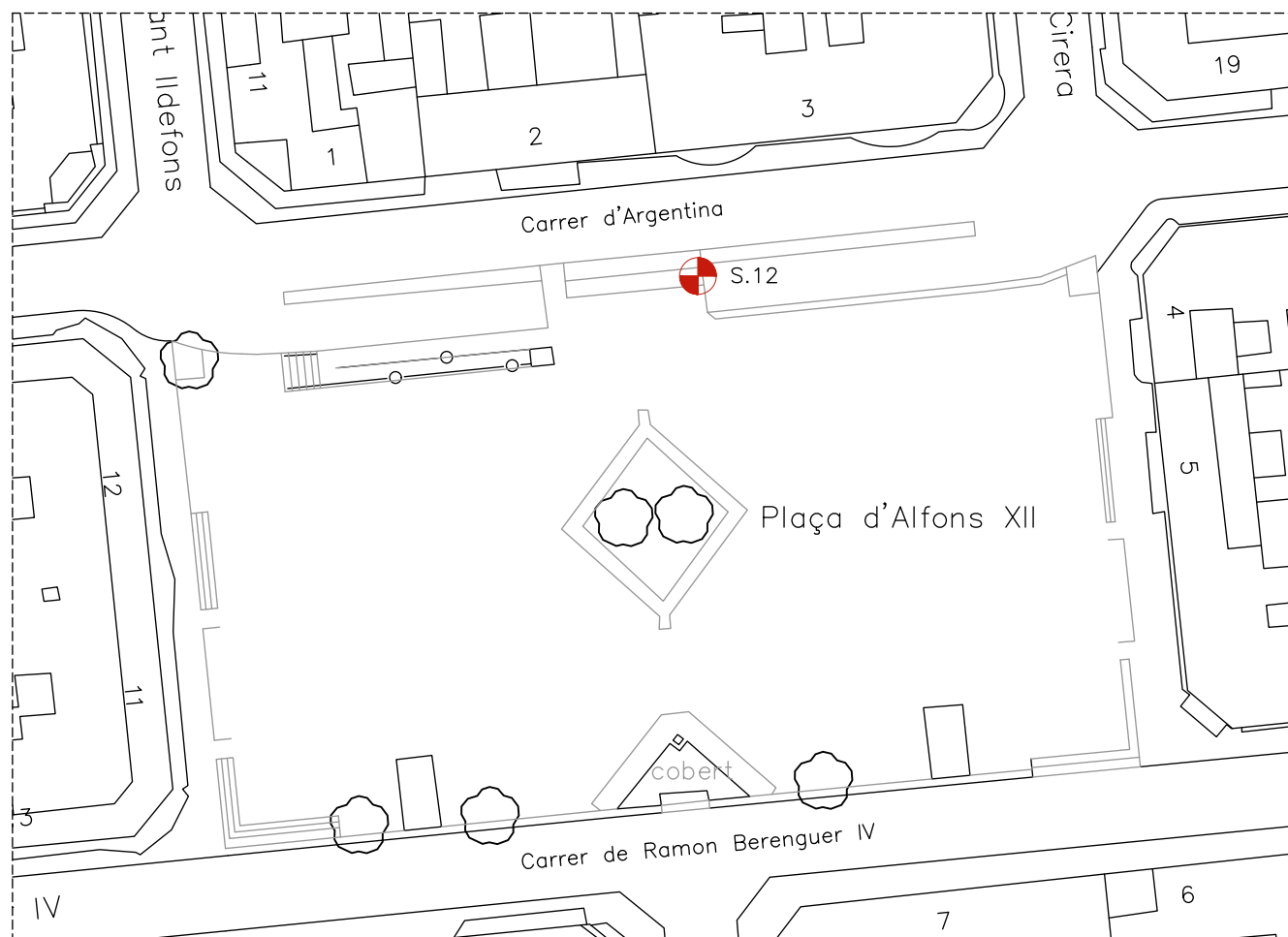
SENYAL

S.10

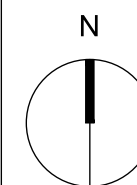
EMPLAÇAMENT 1:100

SITUACIÓ 1:500

MODEL C

SENYAL

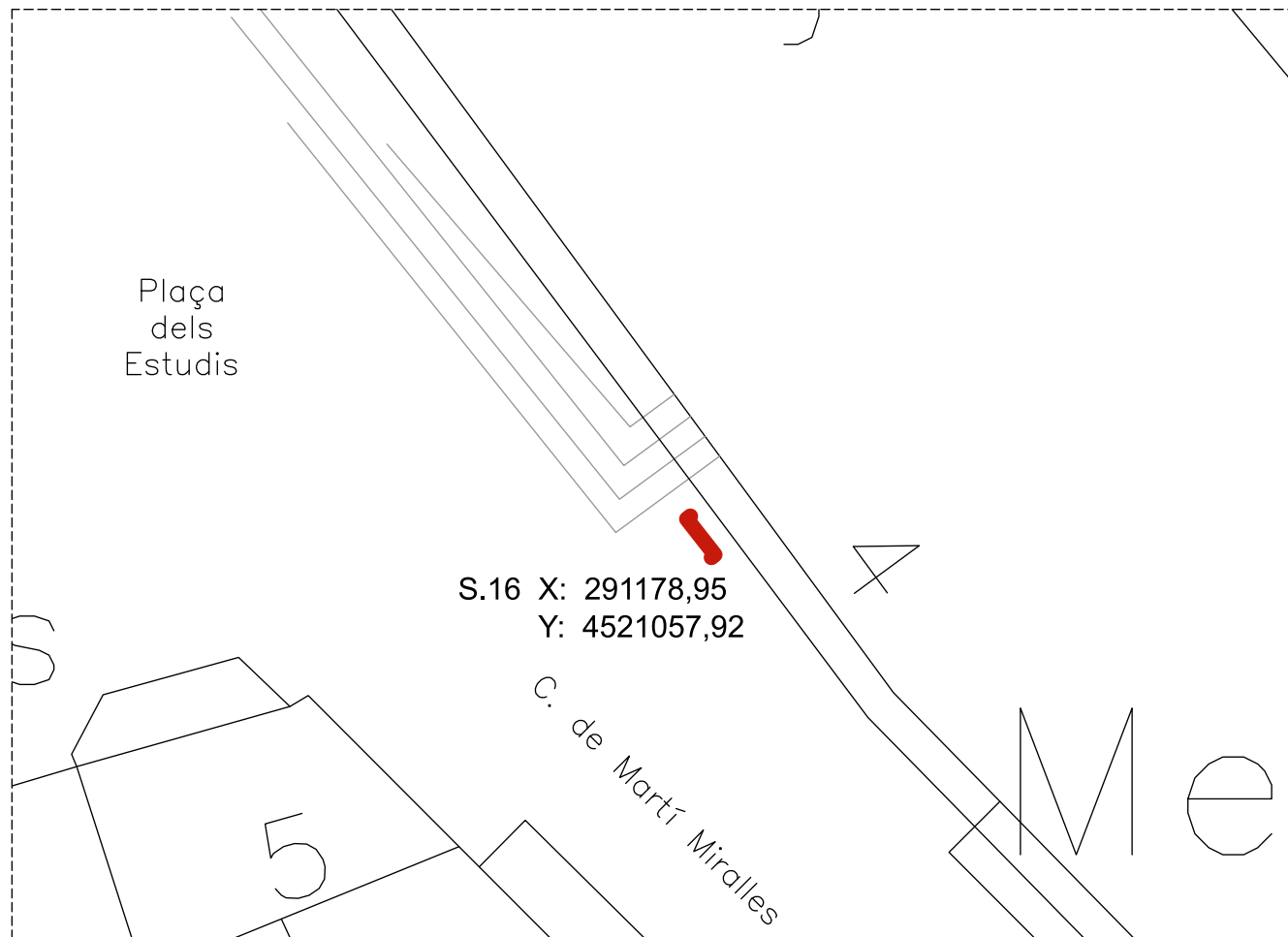
S.12

PROJECTE

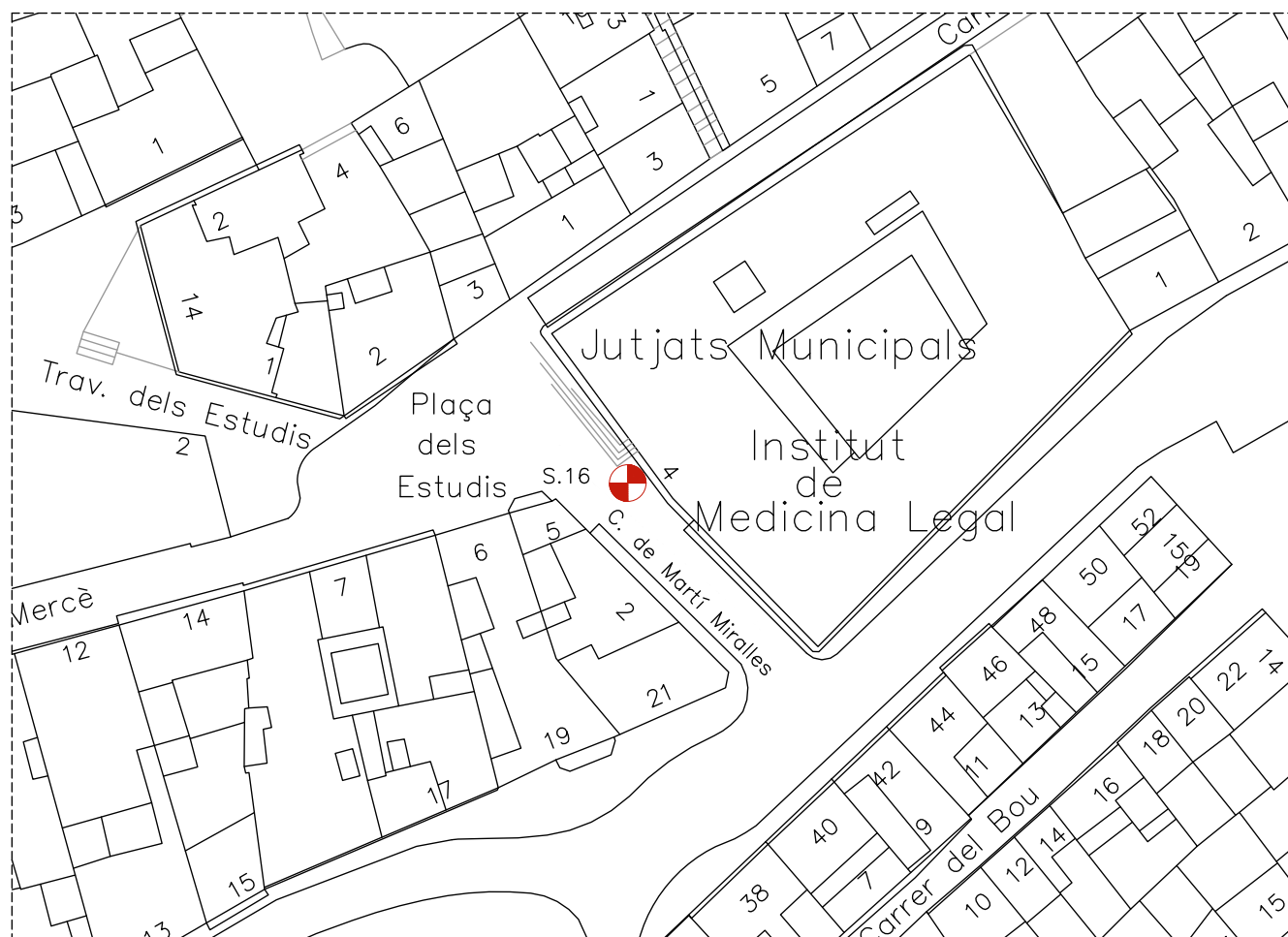
TORTOSA MUSEU OBERT. FASE 1

AJUNTAMENT DE TORTOSA

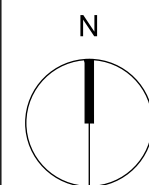

EMPLAÇAMENT 1:100

SITUACIÓ 1:500

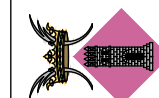
SENYAL

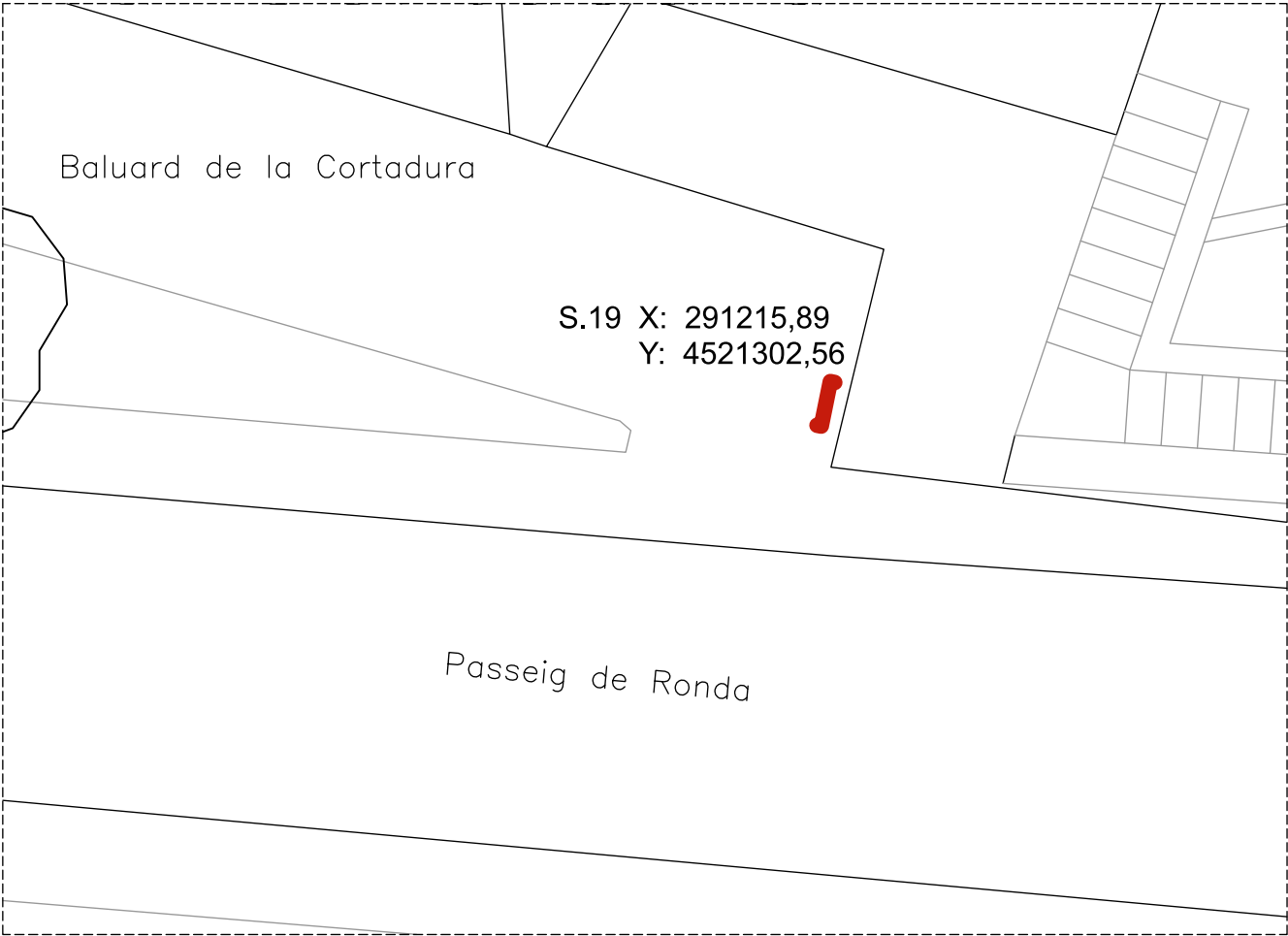
S.16

PROJECTE

TORTOSA MUSEU OBERT. FASE 1

AJUNTAMENT DE TORTOSA

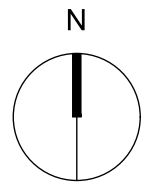

EMPLAÇAMENT 1:100

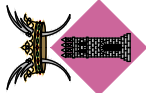
SITUACIÓ 1:500

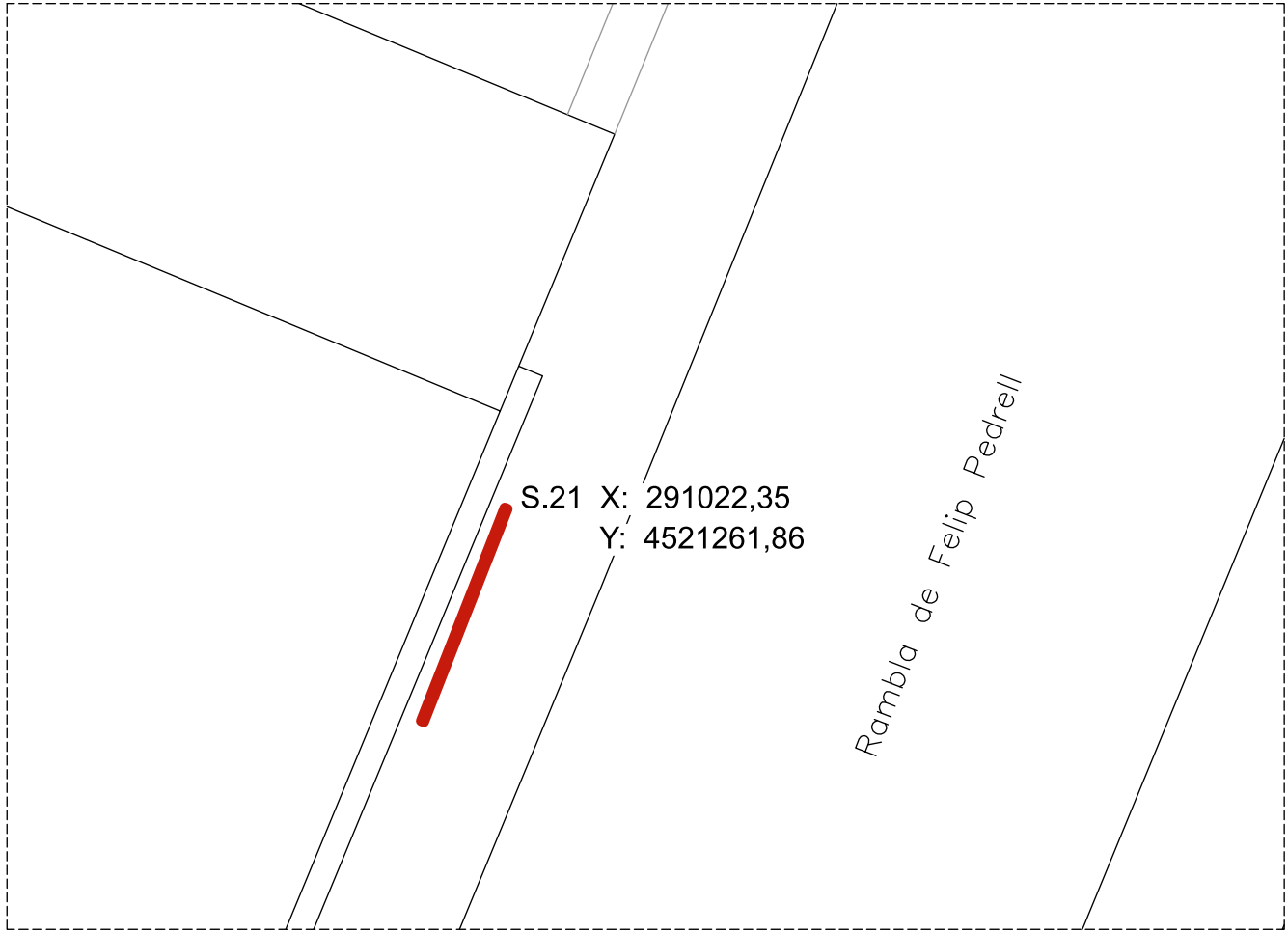

SENYAL
S.19

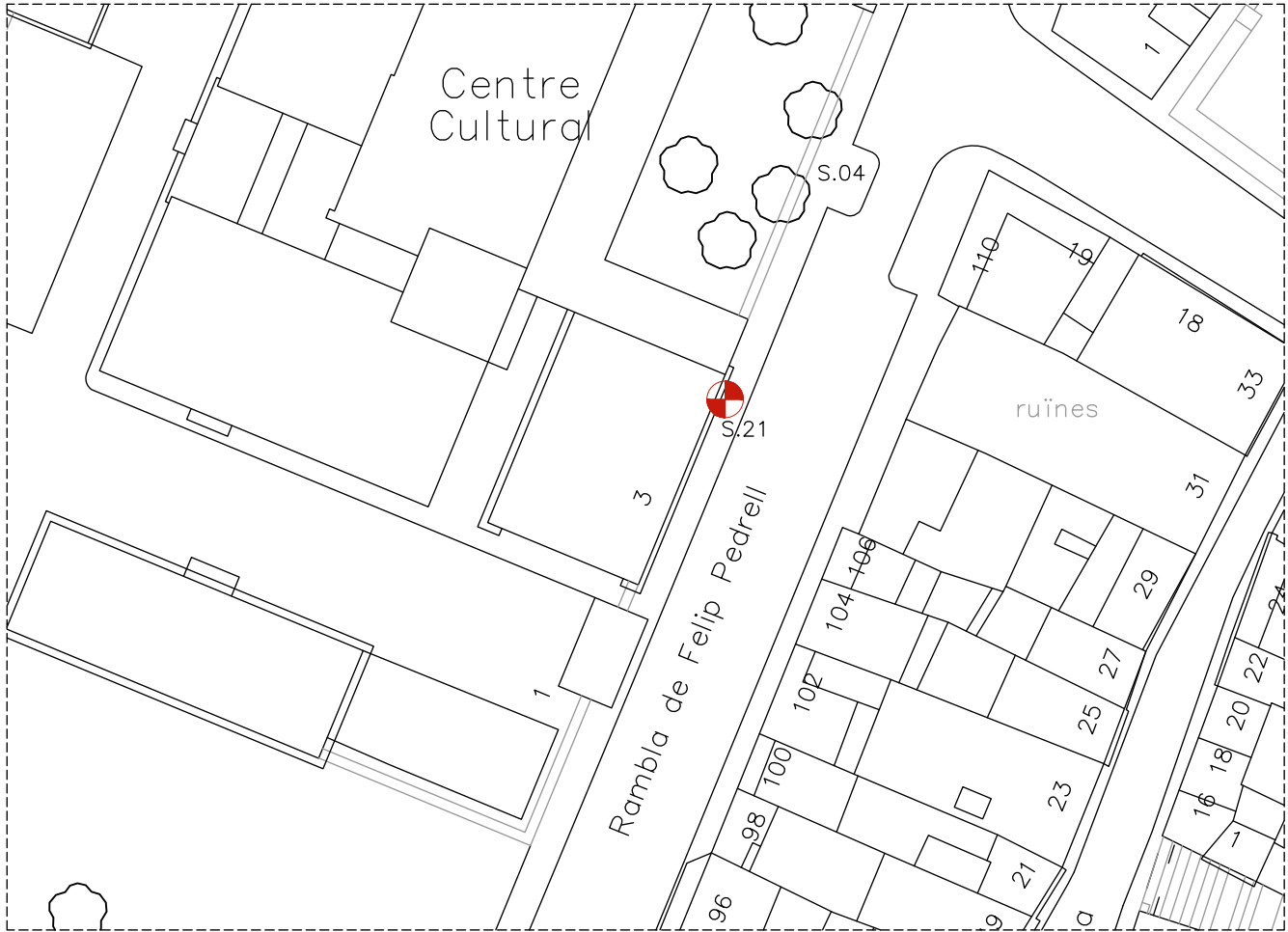
PROJECTE
TORTOSA MUSEU OBERT. FASE 1

AJUNTAMENT DE TORTOSA

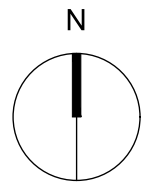

EMPLAÇAMENT 1:100

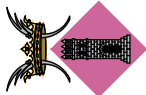
SITUACIÓ 1:500

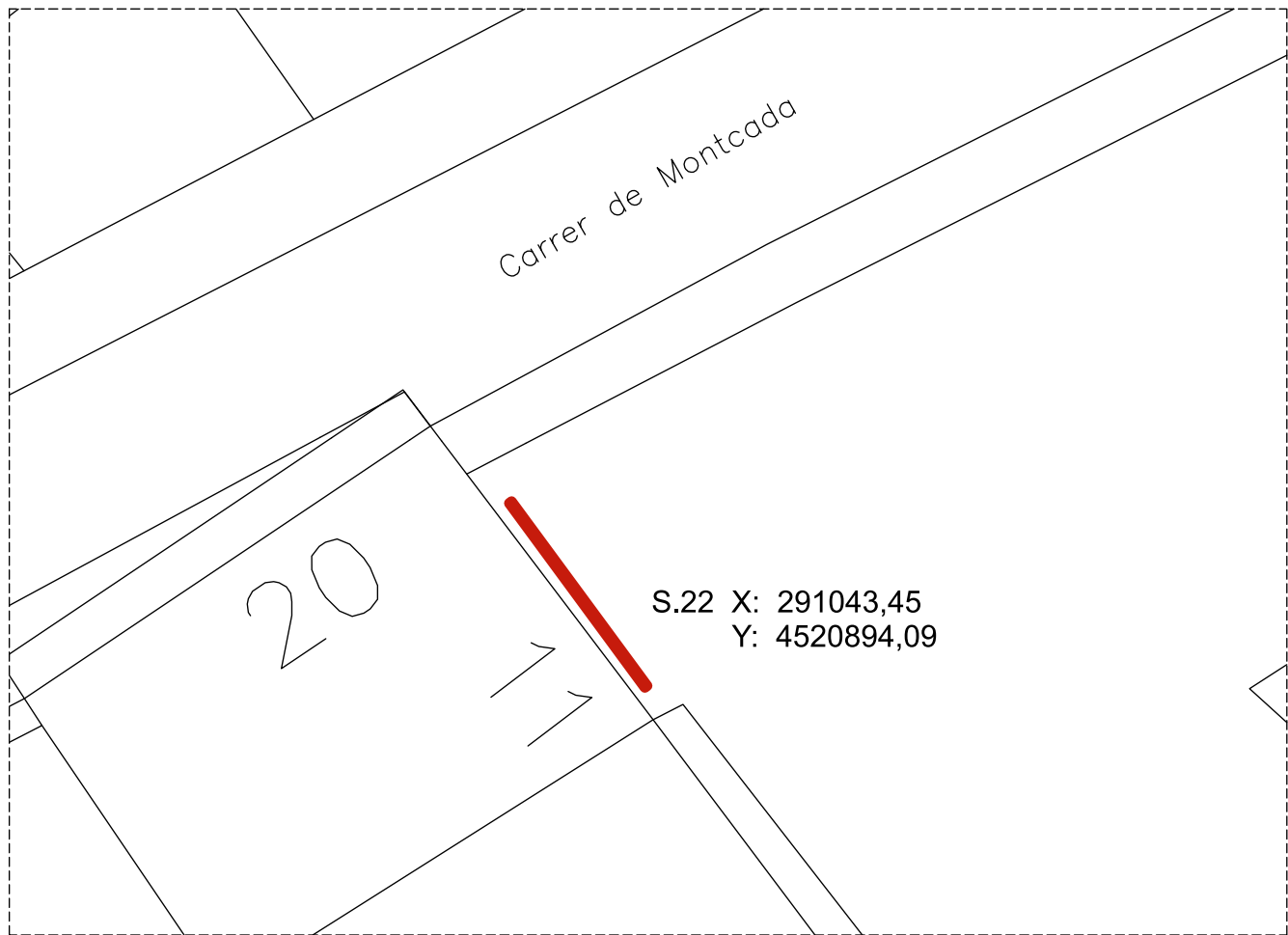

SENYAL
S.21

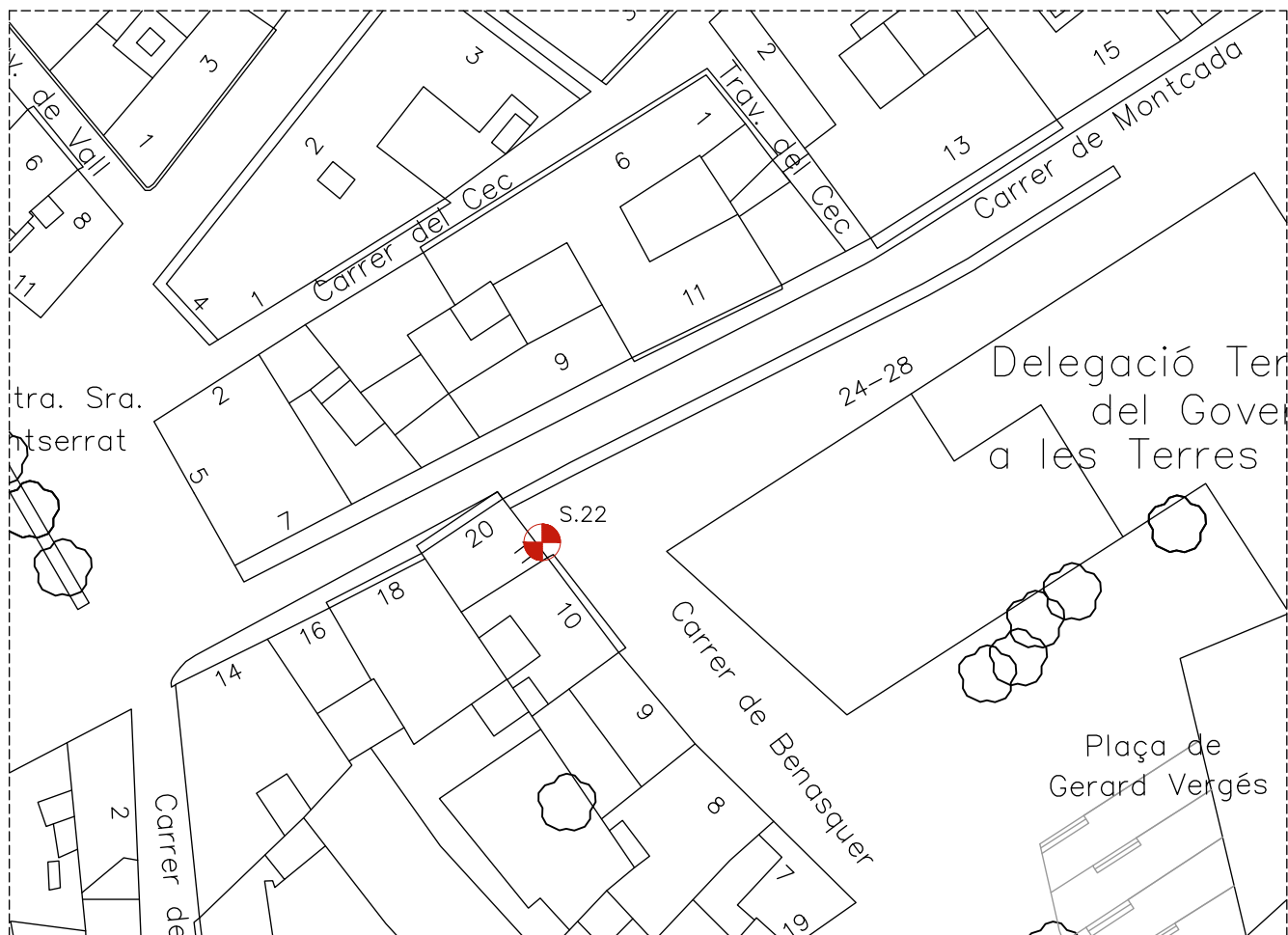
PROJECTE
TORTOSA MUSEU OBERT. FASE 1

AJUNTAMENT DE TORTOSA

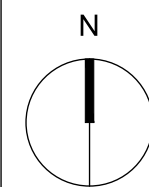

EMPLAÇAMENT 1:100

SITUACIÓ 1:500

SENYAL

S.22

PROJECTE

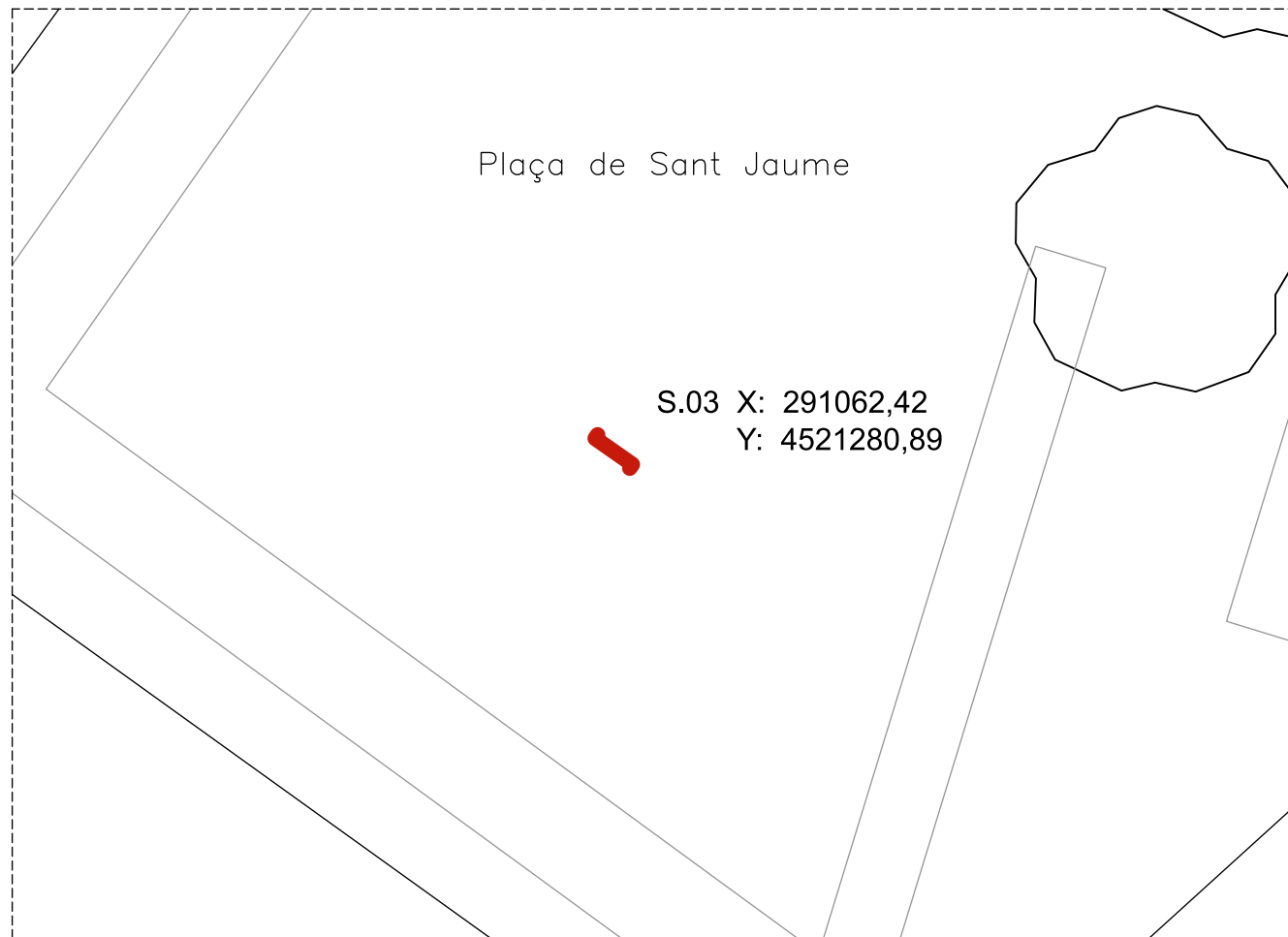
TORTOSA MUSEU OBERT. FASE 1

AJUNTAMENT DE TORTOSA

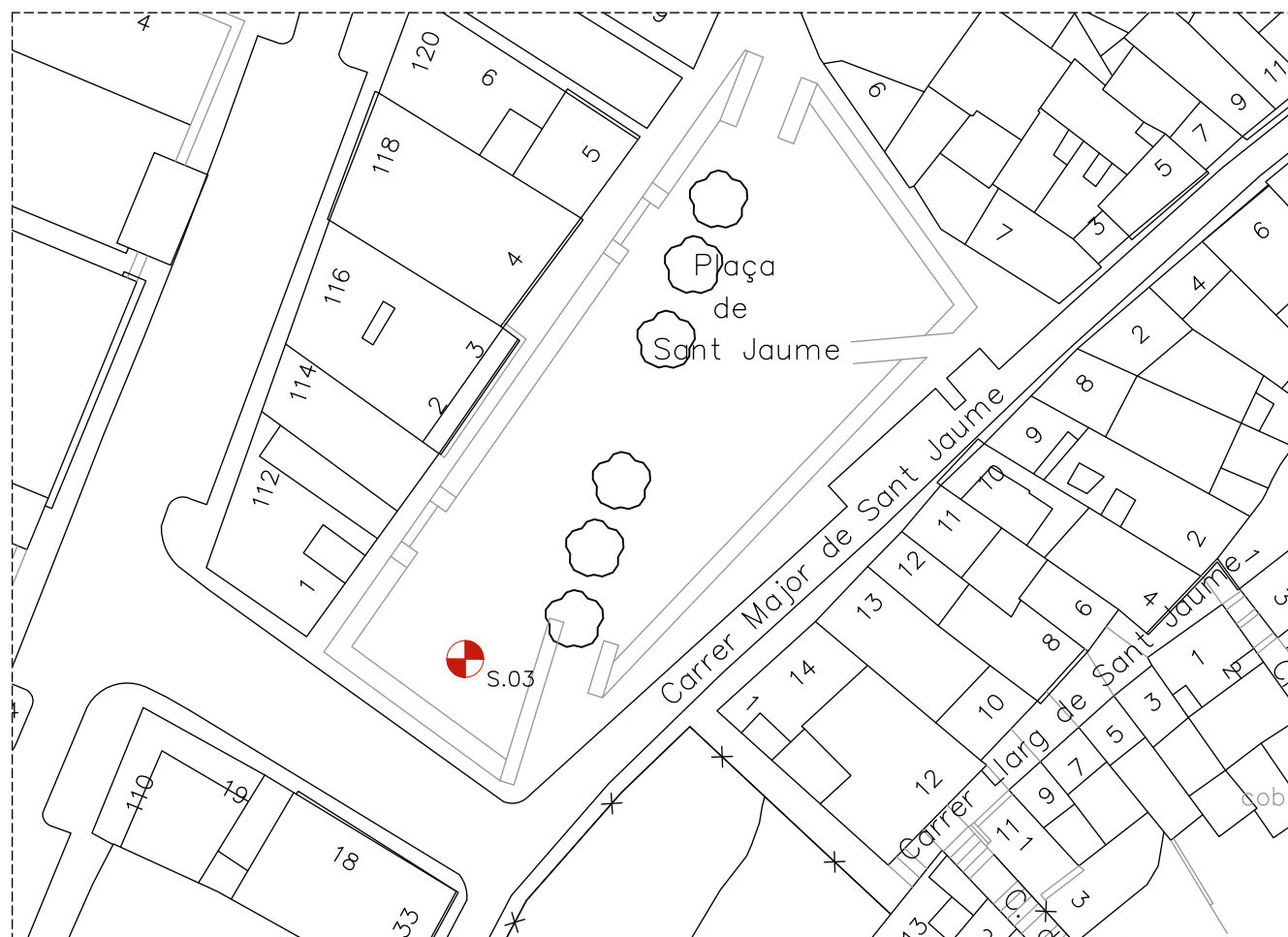

SENYALS QUE S'INCORPOREN A LA FASE 2

La relació de senyals d'aquest bloc és només a títol informatiu.

EMPLAÇAMENT 1:100

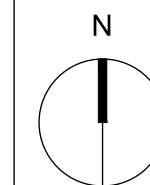

SITUACIÓ 1:500

MODEL B

TÒTEM DE FASE 1 QUE SE LI AFEGEIXEN TEMES DE FASE 2

SENYAL

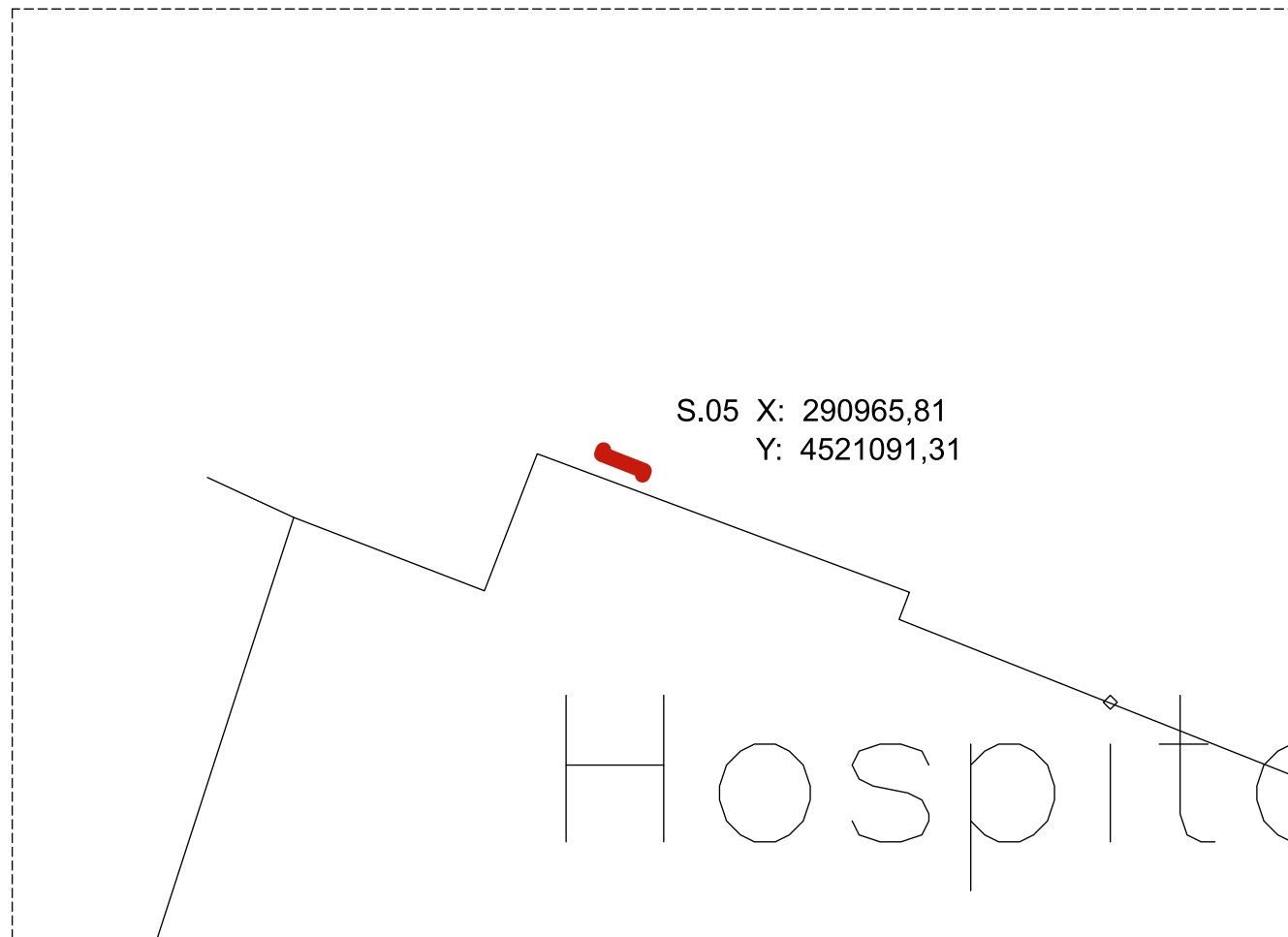
S.03

PROJECTE

TORTOSA MUSEU OBERT. FASE 1

AJUNTAMENT DE TORTOSA

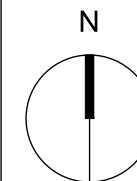
EMPLAÇAMENT 1:100

SITUACIÓ 1:500

TÒTEM DE FASE 1 QUE SE LI AFEGEIXEN TEMES DE FASE 2

SENYAL

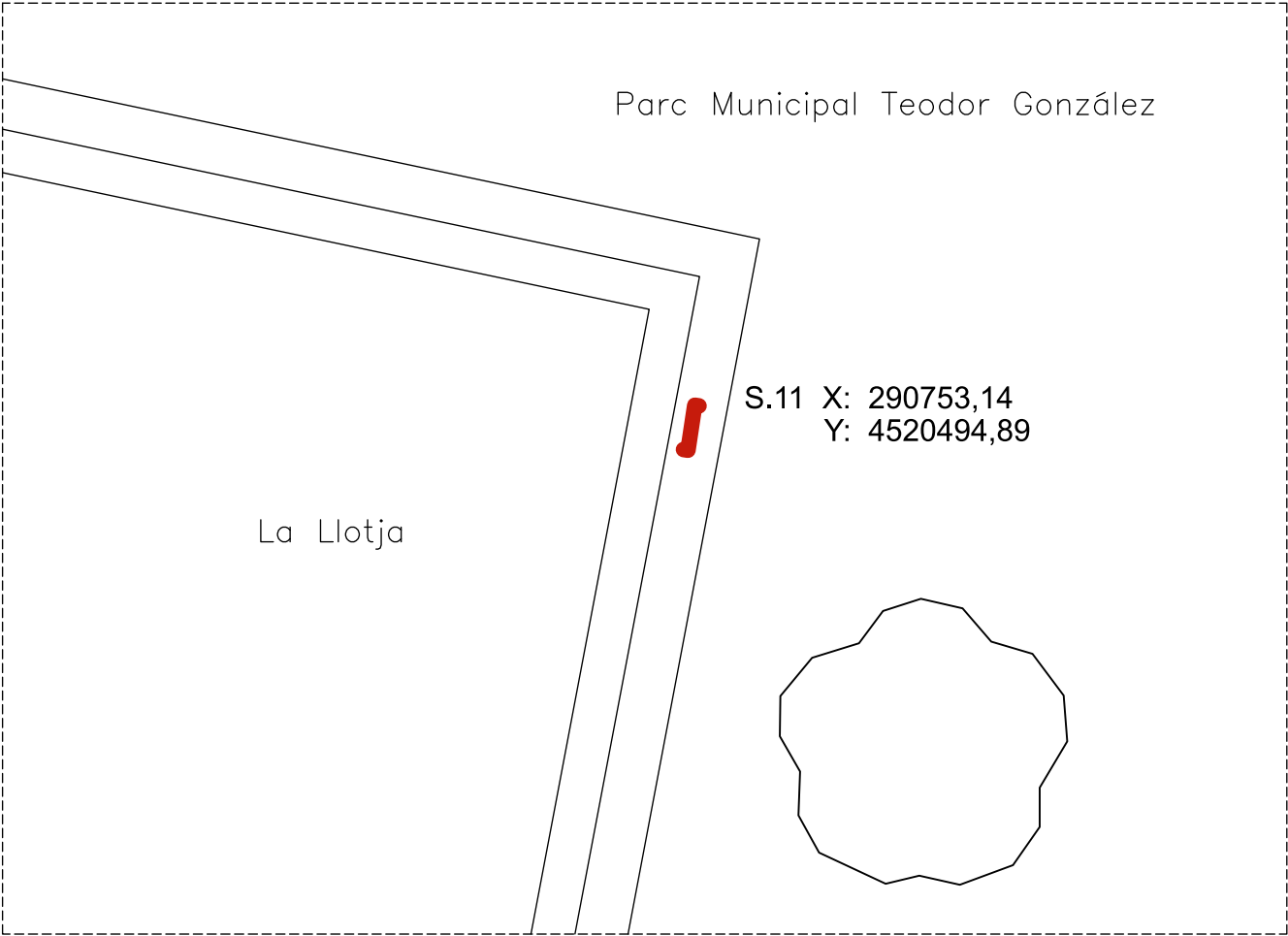
S.05

PROJECTE

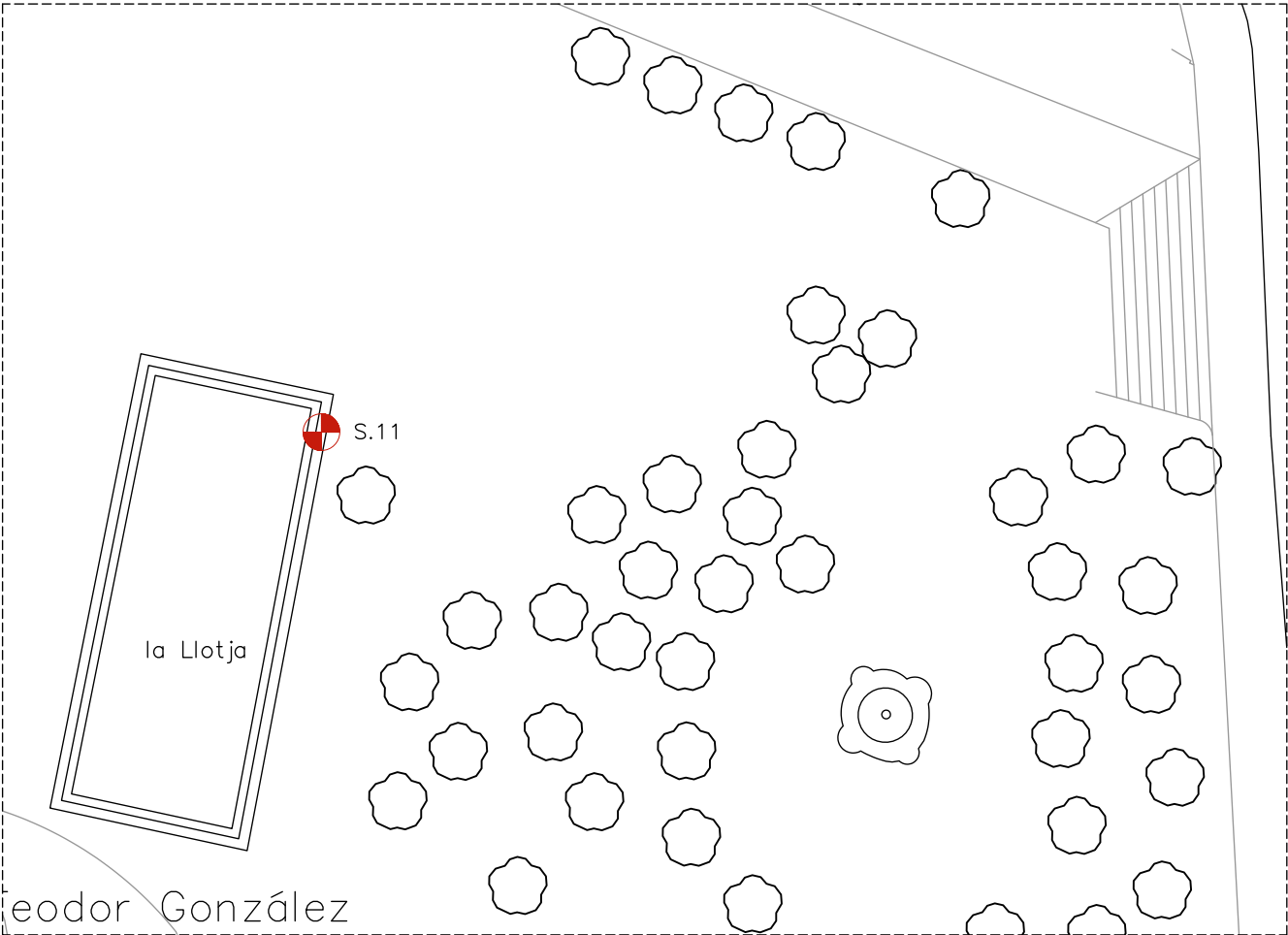
TORTOSA MUSEU OBERT. FASE 1

AJUNTAMENT DE TORTOSA

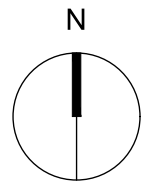
EMPLAÇAMENT 1:100

SITUACIÓ 1:500

TÒTEM DE FASE 1 QUE SE LI AFEGEIXEN TEMES DE FASE 2

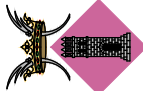

SENYAL

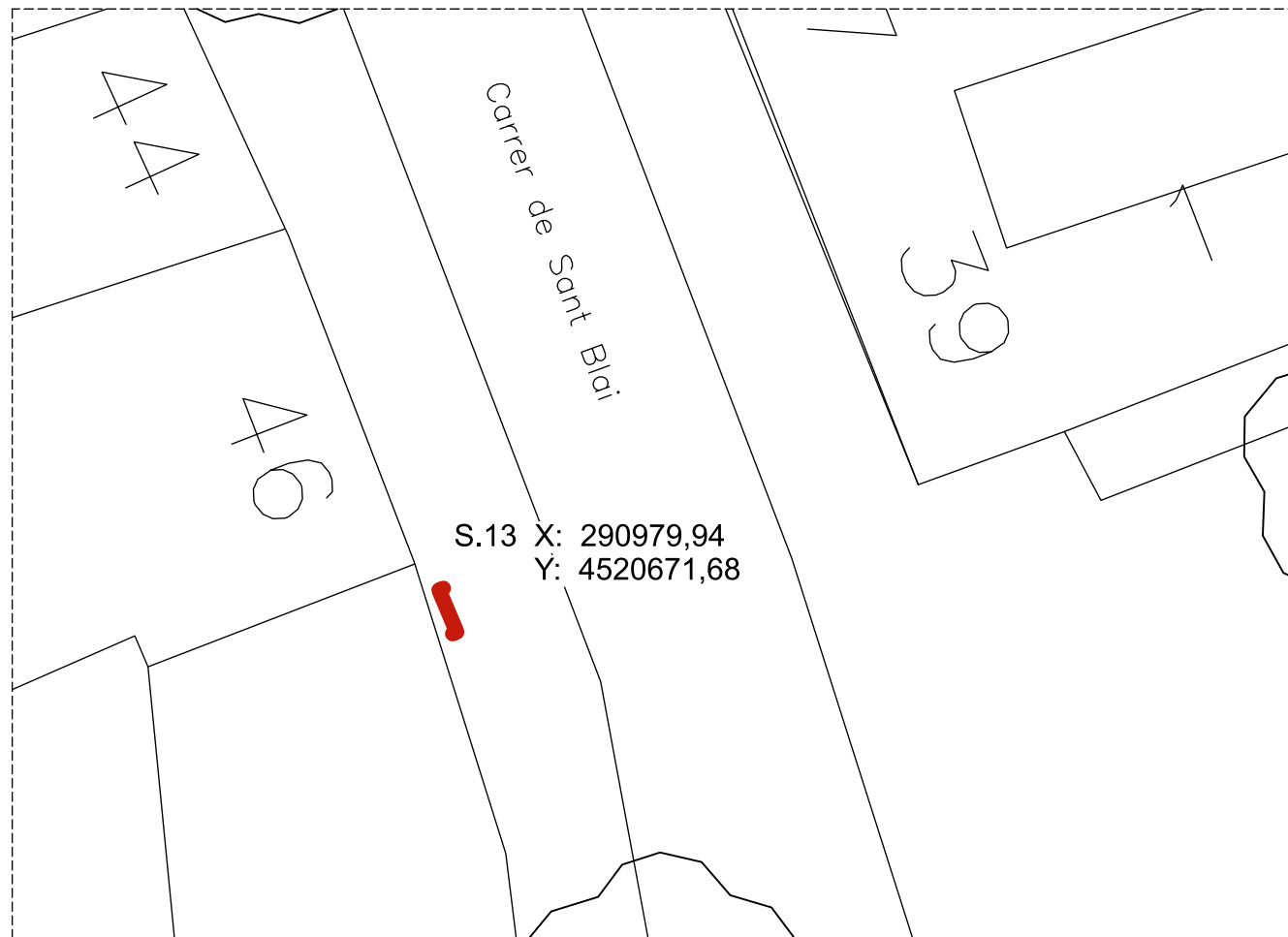
S.11

PROJECTE

TORTOSA MUSEU OBERT. FASE 1

AJUNTAMENT DE TORTOSA

EMPLAÇAMENT 1:100

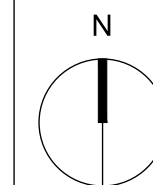

SITUACIÓ 1:500

MODEL C

TÒTEM DE FASE 1 QUE SE LI AFEGEIXEN TEMES DE FASE 2

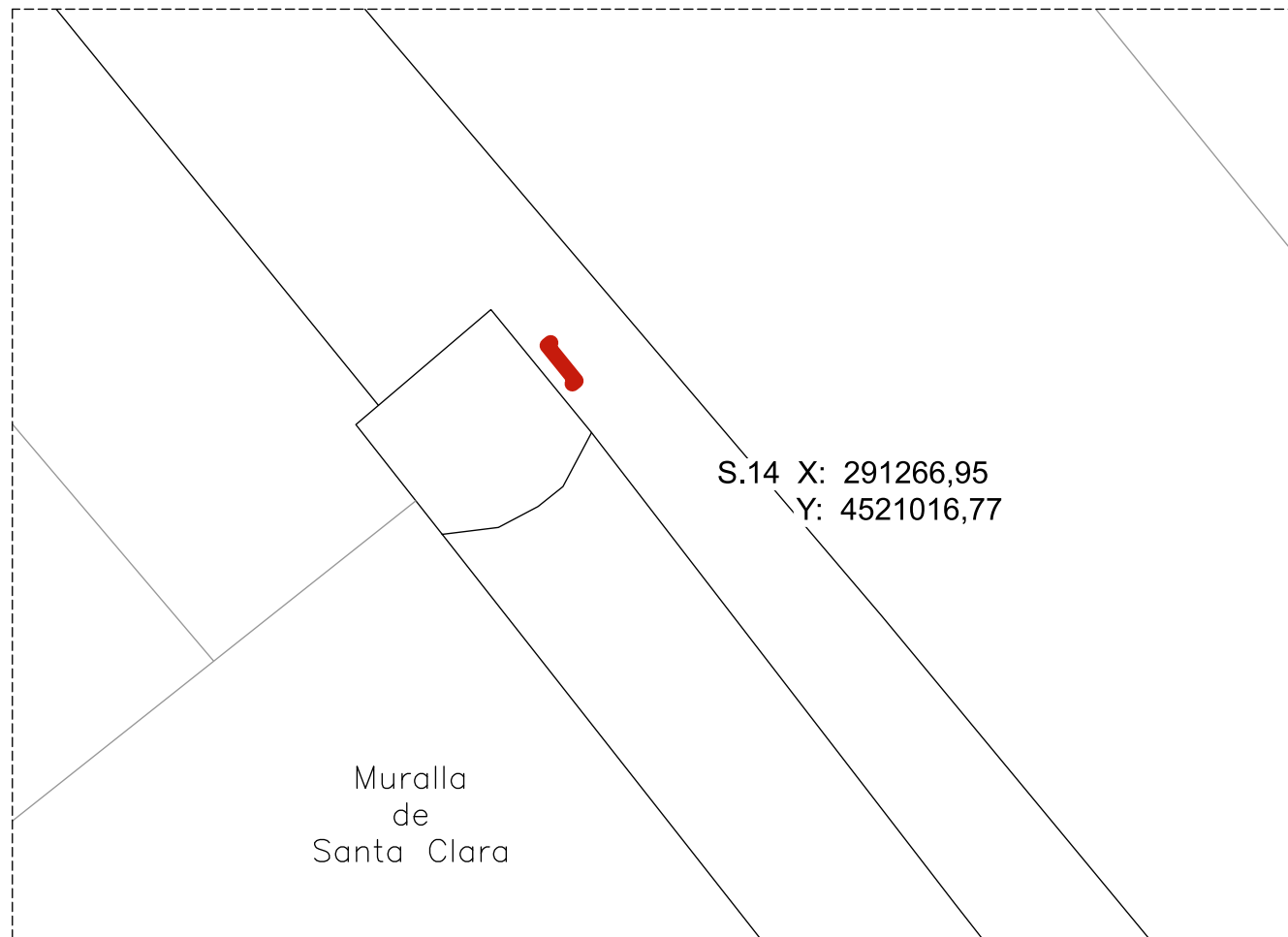

SENYAL S.13

PROJECTE TORTOSA MUSEU OBERT. FASE 1

AJUNTAMENT DE TORTOSA

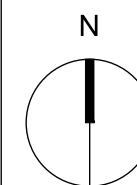
EMPLAÇAMENT 1:100

SITUACIÓ 1:500

TÒTEM DE FASE 1 QUE SE LI AFEGEIXEN TEMES DE FASE 2

SENYAL

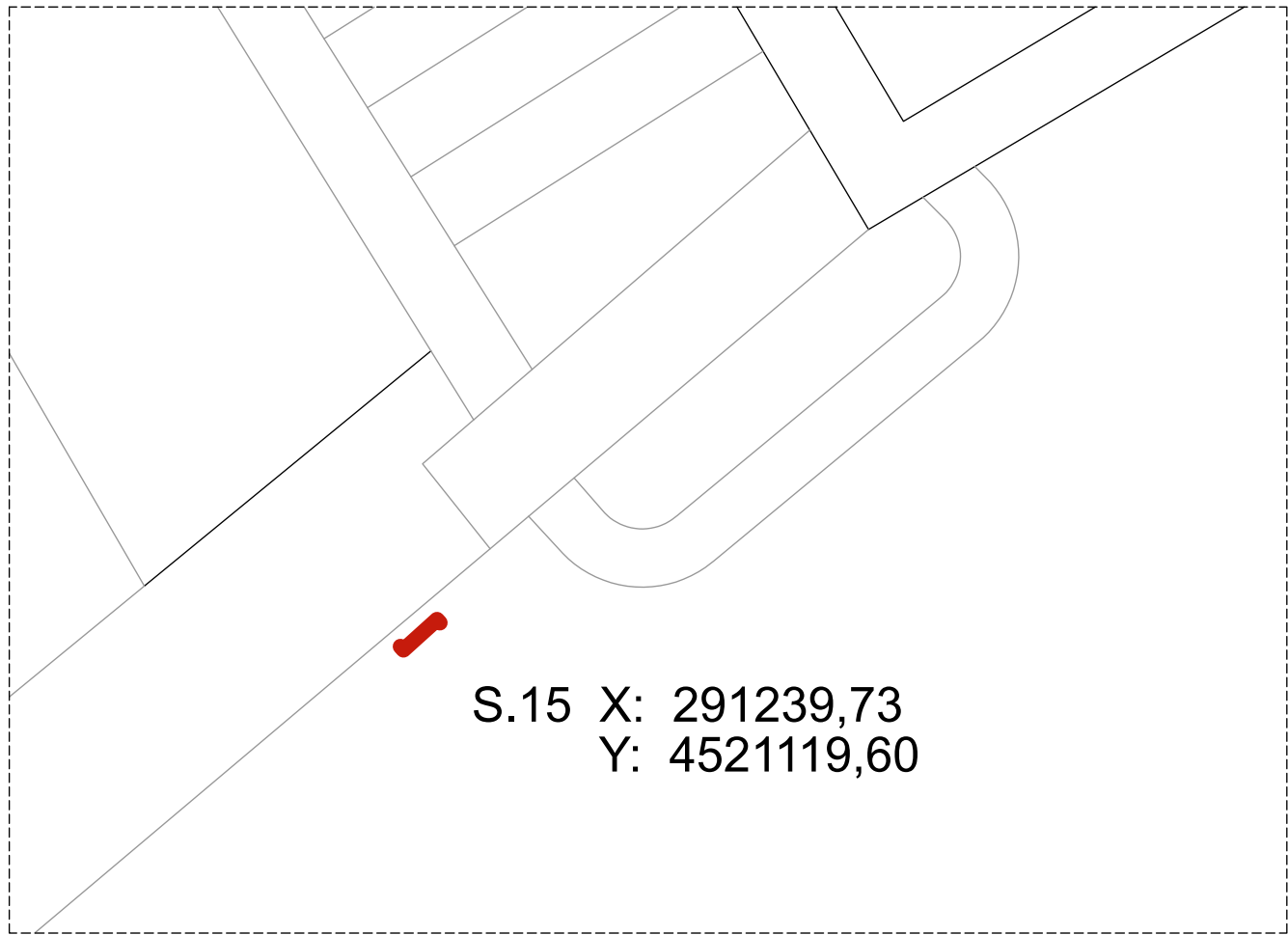
S.14

PROJECTE

TORTOSA MUSEU OBERT. FASE 1

AJUNTAMENT DE TORTOSA

S.15 X: 291239,73
Y: 4521119,60

EMPLAÇAMENT 1:100

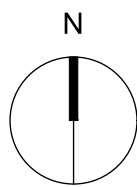

SITUACIÓ 1:500

MODEL C

TÒTEM DE FASE 1 QUE SE LI AFEGEIXEN TEMES DE FASE 2

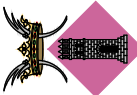

SENYAL

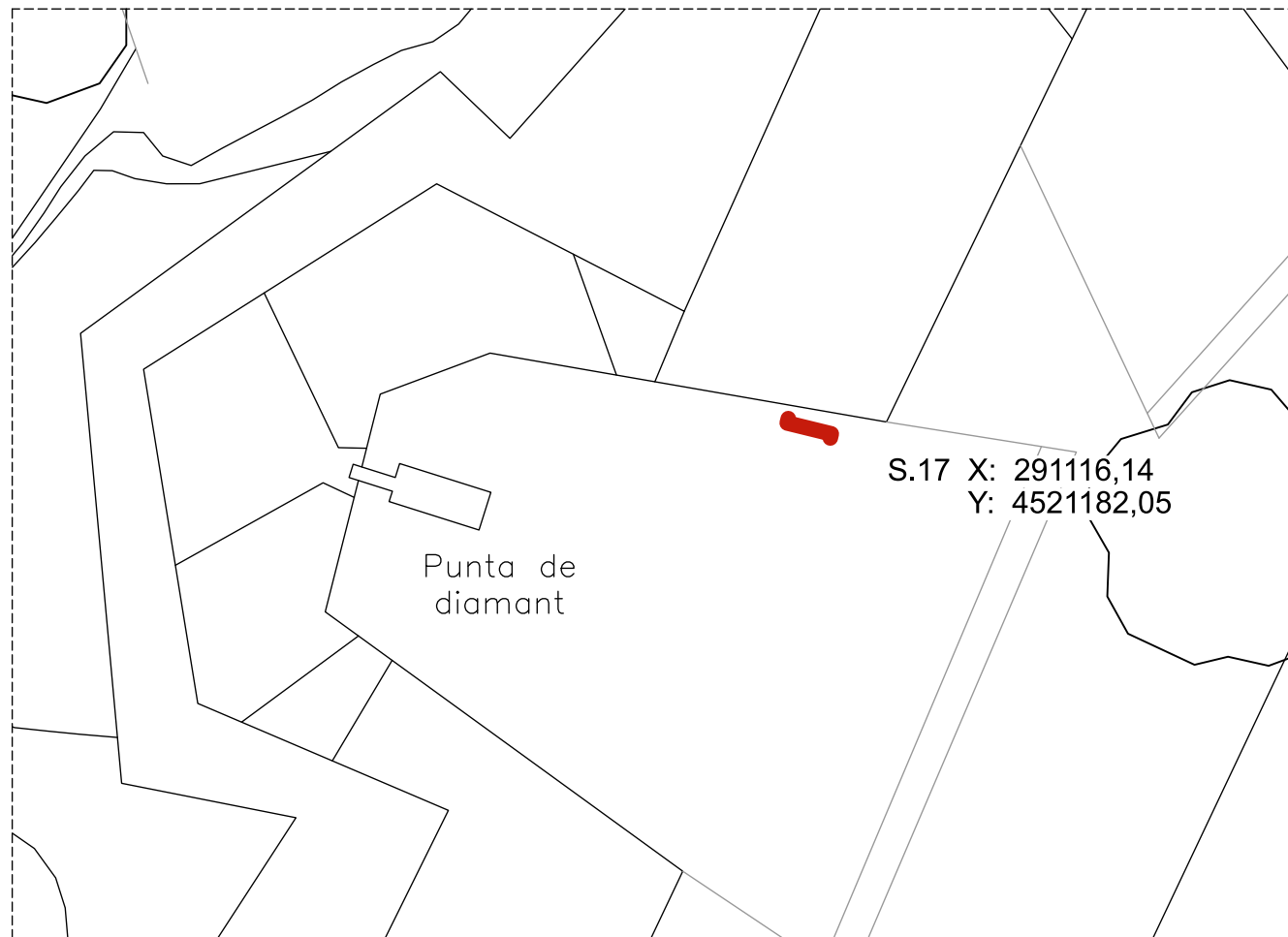
S.15

PROJECTE

TORTOSA MUSEU OBERT. FASE 1

AJUNTAMENT DE TORTOSA

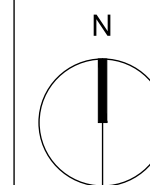
EMPLAÇAMENT 1:100

SITUACIÓ 1:500

TÒTEM DE FASE 1 QUE SE LI AFEGEIXEN TEMES DE FASE 2

SENYAL

S.17

PROJECTE

TORTOSA MUSEU OBERT. FASE 1

AJUNTAMENT DE TORTOSA

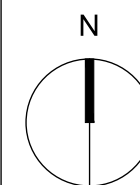
EMPLAÇAMENT 1:100

SITUACIÓ 1:500

TÒTEM DE FASE 1 QUE SE LI AFEGEIXEN TEMES DE FASE 2

SENYAL

S.18

PROJECTE

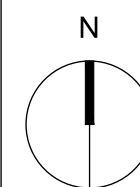
TORTOSA MUSEU OBERT. FASE 1

AJUNTAMENT DE TORTOSA

TÒTEM DE FASE 1 QUE SE LI AFEGEIXEN TEMES DE FASE 2

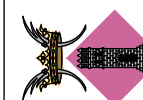
SENYAL

S.20

PROJECTE

TORTOSA MUSEU OBERT. FASE 1

AJUNTAMENT DE TORTOSA

Documentació gràfica

S.01 Muralles de remolins i Torre del Cèlio

S.03. La Moreria i la ciutat àrab

S.04 L'Escorxador i el Museu de Tortosa

S.05 La catedral de Tortosa

S.06 El Palau Episcopal i el bisbat de Tortosa

S.07 El pont de barques i les visites reials a Tortosa

S.08 El palau Despuig i el palau Oriol

S.09 El camí de Sant Jaume (El Portal del Romeu)

S.10 El Mercat Municipa

S.11 La Llotja (El Corpus i el bestiar festiu)

S.12 La burgesia de l'oli

S.13 El modernisme a Tortosa

S.14 Muralles del Rastre

S.15 Els Reials Col·legis

S.16 Hospital de la Santa Creu i la plaça dels estudis

S.17 La Tortosa templera: el castell de la Suda

S.18 Les Avançades de sant Joan

S.19 Passeig de Ronda i el baluard de les Bruixes

S.20 El fortí Bonet

S.02a 2. La presència jueva a Tortosa

S.02a 3. La disputa de Tortosa de 1413

P S. 21 i S. 22 Plafó general

Disseny gràfic de la senyalització

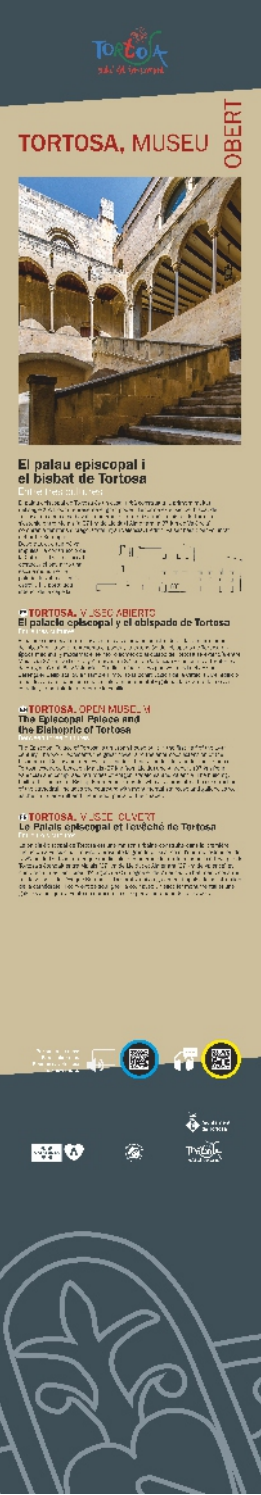
MODELS C

S.01

S.04

S.06

S.07

S.08

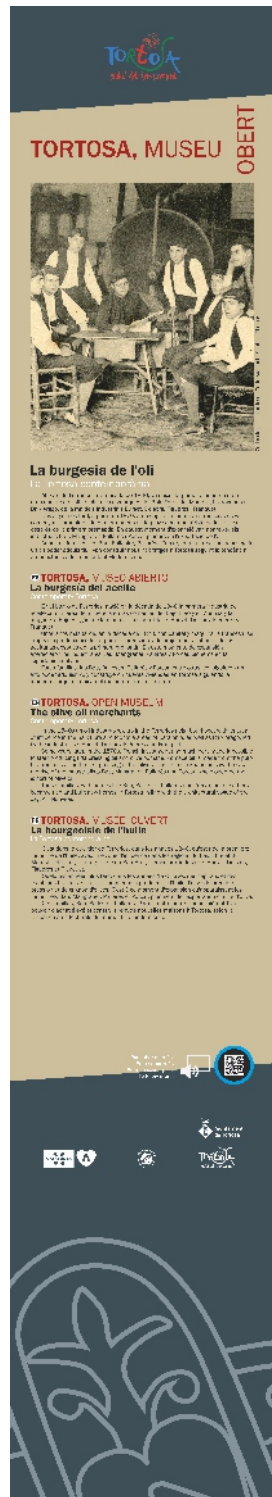

S.09

MODELS C

S.10

S.12

S.19

S.16

MODEL A

S.02

MODEL P

S. 21 Plafó general

S. 22 Plafó general

Disseny gràfic de la senyalització.
Senyals que s'incorporen a la fase 2

S.03

S.05

S.11

S.13

S.14

S.15

S.17

S.18

S.20

QR

El projecte contempla dos models de QR, que són a sota del text imprès a la gràfica dels plafons de cada tema.

A. Per saber-ne més, **B.** Audiodescripció per a persones amb deficiències visuals. **Esquema 1.**

Aquests comptaran amb un alt relleu perimetral al QR de 1 mm d'alçada (sense color) i separat 2 mm del QR. **Esquema 2.**

La informació estarà allotjada al servidor dels ajuntament de Tortosa, en accedir-hi s'haurà de triar l'idioma corresponent per escoltar l'àudio o mirar el vídeo.

Al capítol Textos del projecte executiu hi ha els titulars:

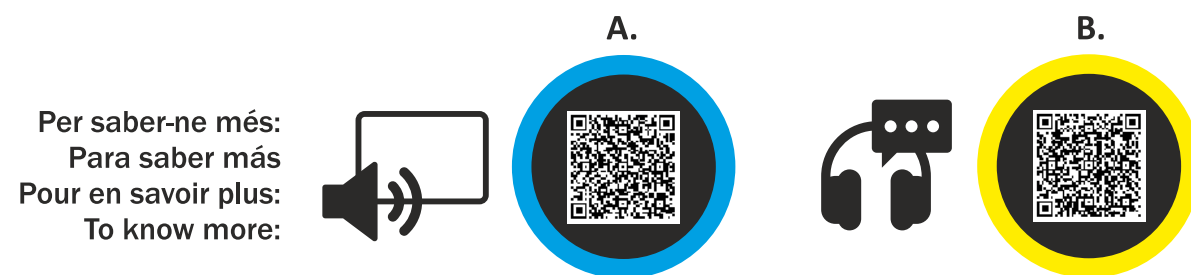
QR A:

- Audioguia; correspon als temes de per saber-ne més. Son peces d'àudio.

QR B:

- Audiodescripció: correspon a peces d'àudio.

Esquema 1.

Esquema 2.

La peça de composite en forma circular que conté un alt relleu al voltant del QR imprès

El perfil blanc indica la zona que serà produïda a part i adherida al vinil de la gràfica.

Vinil de la gràfica.

Filet en alt relleu (fabricat sense color) de 1 mm, separat 2 mm del QR

Detalls tècnics dels audiovisuals

El contenidor de l'àudio i de les metadades ha de ser el format MP4, principal format d'emmagatzematge digital per a transmissió d'àudio i, per tant, la millor opció per exportar vídeos a la web i reproduir-los en línia. El format MP4 és compacte i manejable, que permet una reproducció d'alta qualitat. La majoria dels sistemes operatius ho suporten amb facilitat, al voltant del noranta per cent dels aparells mòbils, cosa que es limitaria el nombre d'errors a l'hora de reproducció dels audiovisuals.

A l'àudio caldria utilitzar el còdec AAC perquè es tracta del millor suport per a la reproducció de so i s'empraria en els àudios que no van relacionats amb els vídeos.

Els àudios dels quatre idiomes estaran realitzats per narradors, no podran ser generats per AI.

Càrrega i gestió de continguts al web de Tortosa Turisme

El proveïdor haurà de dur a terme la càrrega dels arxius audiovisuals al lloc web de Tortosa Turisme, així com l'edició de les pàgines corresponents a cada QR, que ja tenen una URL de destí definida i no modificable. Aquestes pàgines serveixen com a punt d'accés al contingut i permeten a l'usuari seleccionar l'idioma mitjançant la interacció amb les icones de les banderes corresponents. Un cop seleccionat l'idioma, es reproduceix el contingut audiovisual associat.

Les tasques inclouen:

- Pujada dels arxius audiovisuals al servidor del web.
- Edició de cada pàgina vinculada als QR per tal d'enllaçar correctament els fitxers en els idiomes disponibles.
- Comprovació del correcte funcionament de la selecció d'idioma i reproducció del contingut.

Millora valorada

Es valorarà positivament com a millora tècnica la proposta d'un sistema alternatiu de reproducció dels continguts audiovisuals que millori la usabilitat de l'experiència per a l'usuari. Aquest sistema haurà de respectar els requisits següents:

- Mantenir l'URL actual assignada a cada tòtem (no es poden canviar els enllaços dels QR).
- Integrar-se plenament dins de l'entorn web corporatiu de Tortosa Turisme, tant en disseny com en funcionalitats.
- Ser executat íntegrament pel proveïdor, des del disseny fins a la implementació.

Bibliografia

ALANYÀ ROIG, Josep. La Disputa cristològica de Tortosa: història i actes 1413-1415. Ajuntament de Tortosa, Capítol de la Catedral de Santa Maria. Tortosa, 2015.

ALMUNI BALADA, Victòria. La Catedral de Tortosa als segles del gòtic. Fundació Noguera. Barcelona, 2007.

ALTARRIBA ALBERCH, Emília; BALUJA, J.; CURTO, C.; CHOFENT, M.; CHAVARRÍA, P.; ESTEVE, M.; ESTRADA, N.; FORÉS, LL.; FORNÓS, M.J.; GANDÍA, R.; HIERRO, G.; HIERRO, P.; PALLÀS, J. M.; PELGRÍ, A.; VALLDEPÉREZ, C.; VICENTE, P. Els Reials Col·legis de Tortosa. Columna. Barcelona, 1996.

Amics dels Castells. Números 1 a 20 (1998-2021). Amics dels Castells i del Nucli Antic de Tortosa.

BAYERRI BERTOMEU, Enric. Historia de Tortosa y su comarca. Centre de Lectura de les Terres de l'Ebre. Tortosa, 1997.

CASANOVAS MIRÓ, Jordi. “Nou epitafi hebreu reutilitzat en la muralla de Tortosa” a Tamid: revista Catalana Anual d'Estudis Hebraics, núm. 11. Institut d'Estudis Catalans. Barcelona, 2015, pp. 11-27.

CASAUS CASCÁN, María Esperanza. El Hospital de la Santa Cruz de Tortosa: nueve siglos de historia. Grup Sagessa. Tortosa, 1997.

CID FAVÀ, Òscar; MARTÍNEZ TOMÀS, Josep. Les muralles de Tortosa: el fort d'Orleans. 9a edició. Regidoria d'ensenyament de l'Ajuntament de Tortosa. Tortosa, 2005.

CID FAVÀ, Òscar; MARTÍNEZ TOMÀS, Josep. Les muralles de Tortosa: les avançades de Sant Joan. 9a edició. Regidoria d'ensenyament de l'Ajuntament de Tortosa. Tortosa, 2005.

CURTO, Albert; GALINDO, Ester; MONTAGUT, Lluís; RAVENTÓS, Manel; SALOMÓ, Lluís; SEGARRA, Núria; UTGÉS, Maria; VILELLA, Francesca; COLOMÉ, Jep; VILADRICH, Salvador. Lo pont de barques. L'antic pas de l'Ebre a Tortosa. Llibres de l'Índex. Barcelona, 1993.

CURTO HOMEDES, Albert. “Topografia del call jueu de Tortosa” a Recerca, núm. 3. Arxiu Comarcal del Baix Ebre. Tortosa, 1999. pp. 9-24.

CURTO HOMEDES, Albert. Tortosa: recull gràfic: 1875-1975. Editorial Efadós. El Papiol, 2012.

CURTO HOMEDES, Albert. Tortosa desapareguda. Editorial Efadós. El Papiol, 2019.

HOFBAUEROVA, Vera; FEMENIA LAROSSA, Ignasi; MONTAÑÉS PRÍNCEP, Maria Cinta; CURTO HOMEDES, Albert; ARASA TULIESA, Álvaro; ROYO PLA, Ferran Josep. Pla director de les muralles de Tortosa. Generalitat de Catalunya. Direcció General de Patrimoni Cultural. Tortosa, 2010. Revisat, gener de 2015.

IGLÉSIES, Josep. La Conquesta de Tortosa. 2a edició. Rafael Dalmau, editor. Barcelona, 1990.

LABORDE, Alexandre de. Voyage pittoresque et historique de l'Espagne. 2 volums. París, 1806.

LASCOZ, Andreu. Cultura judeocristiana. La comunitat de Tortosa. Antena

Cultura Tortosa i Universitat Rovira i Virgili. Tortosa, 2013.

LLORENTE ROSELLÓ, Emili. “El Mercat de l'oli a Tortosa abans de 1938. Marques i empreses” a Recerca, núm. 14. Arxiu Comarcal del Baix Ebre. Tortosa, 2012. pp. 11-48.

MARTORELL Y DE LUNA, Francisco. Historia de la antigua Hibera. Gerónimo Gil. 1627.

MASSIP, Jesús Francesc. “L'arquitectura en ferro a Tortosa: el mercat públic (1884-1887)” a D'Art, revista del departament d'Història de l'Art. Universitat de Barcelona, Barcelona, pp. 191- 215.

Mercat central de Tortosa: centenari 1886-1986. Associació de Venedors del Mercat Central de Tortosa. Tortosa, 1986.

MIRAVALL, Ramon. El Call jueu de Tortosa l'any 1149. Rafael Dalmau, editor. Barcelona, 1973.

MIRAVALL, Ramon. Madina Turtuixa. Introducció a la Tortosa islàmica. Cooperativa Gràfica Dertosense. Tortosa, 1999.

MIRAVALL, Ramon. Els gremis de Tortosa. L'Estel. Tortosa, 2016.

MUÑOZ, Joan – Hilari; ROVIRA GÓMEZ, Salvador J. Tortosa en temps de Carles I, segons el llibre de rúbriques: 1552-1556. Ajuntament de Tortosa. Tortosa, 2000.

MUÑOZ SEBASTIÀ, Joan - Hilari. “L'arquitecte Martín García de Mendoça i el Reial Col·legi de sant Jordi i sant Domènec de Tortosa” a Boletín de la Sociedad Castellonense de Cultura. Tom 89. Sociedad Castellonense de Cultura. Castelló de la Plana, 2013, pp. 203-226.

MUÑOZ, Joan - Hilari. Tortosa. La petjada de la història. Viena. Barcelona, 2014.

MUÑOZ, Joan - Hilari. Art i patrimoni a Tortosa. Gràfica Dertosense. Tortosa, 2016.

MUÑOZ, Joan - Hilari. L'escultura i la pintura del Renaixement a Tortosa: fonts documentals. L'autor. Tortosa, 2018

MUÑOZ, Joan - Hilari. L'arquitectura del Renaixement a Tortosa: fonts documentals. L'autor. Tortosa, 2018.

MUÑOZ, Joan - Hilari. Art i patrimoni a Tortosa. Volum II. L'autor. Tortosa, 2018.

MUÑOZ, Joan - Hilari. Les arts decoratives del Renaixement a Tortosa (1500 – 1630): fonts documentals. L'autor. Tortosa, 2019.

O'CALLAGHAN, Ramon. Anales de Tortosa e Historia de la Santa Cinta. Imprenta Católica de Gabriel Llasat. Tortosa, 1886.

PAGAROLAS SABATÉ, Laureà. La Comanda del Temple de Tortosa: un primer període: 1148-1213. Publicacions de l'Institut d'Estudis Dertosenses. Tortosa, 1984.

PAGAROLAS SABATÉ, Laureà. Els templers de les terres de l'Ebre (Tortosa). De Jaume I fins a l'abolició de l'Orde (1213-1312). 2 volums. Diputació de Tarragona. Servei de Publicacions. Tarragona, 1999.

REYNAL, Roser. Abú-Béquer, el tortosí. La Catalunya sarraïna. Editorial Graó de Serveis Pedagògics. Barcelona, 1987.

RIPOLLÉS AMELA, Antonio. Tortosa monumental. L'autor. Tortosa, 2012.

SÁNCHEZ CERVELLÓ, Josep. (dir.). Història de les Terres de l'Ebre. Art i cultura. Fundació Privada Illercavònia Futur i Universitat Rovira i Virgili. Tortosa, 2010.

SÁNCHEZ CERVELLÓ, Josep. (dir.). Història de les Terres de l'Ebre. Història moderna. Fundació Privada Illercavònia Futur i Universitat Rovira i Virgili. Tortosa, 2011.

SANTONJA HERNÁNDEZ, Pedro. “La disputa de Tortosa. Jerónimo de Santa Fe y san Vicente Ferrer” a Helmántica: revista de filología clásica y hebrea. Volum. 63, núm. 189. Universidad Pontificia de Salamanca. Salamanca, 2012, pp. 132-152.

U50mil; MARSAL, Carme. El camí de Sant Jaume de Tortosa a Batea. Agència Catalana de Turisme. Barcelona, 2010.

VIDAL, Jacobo, CURTO, Albert (coords.) Patrimoni al rebost. La Veu de l'Ebre. Tortosa, 2004.

VIDAL, Jacobo, CURTO, Albert (coords.) Patrimoni al rebost (II). La Veu de l'Ebre. Tortosa, 2004.

VIDAL, Jacobo. Les muralles medievals de Tortosa. Amics dels Castells. Tortosa, 2007.

VIDAL FRANQUET, Jacobo; CURTO, Albert; QUEROL, Enric. Tortosa: el patrimoni. Onada. Benicarló, 2008.

VILANOVA, Antoni; CARLES, Felip; CASTELL, Armand; QUEROL, Raül; RODRÍGUEZ, Jesús; CASADÓ, Manuel; PÉREZ, Dolors, MARTÍNEZ, Lúdia. Pla Especial Urbanístic del Conjunt Històric de Tortosa. Sector 1 (PEUCHT. S1). Generalitat de Catalunya, Departament de Cultura. Ajuntament de Tortosa. Tortosa, 2014.

QUADRE DE DESCOMPOSATS

MUSEU OBERT FASE 1 LOT 1

CODI	QUANTITAT UD	RESUM	PREU	SUBTOTAL	IMPORT
CAPITOL 01 PRODUCCIÓ SENYALS, GRÀFIQUES I ACCESSORIS					
TSV110A	U	Fabricació mòdul de senyal tipus A (619x1768mm) RAL1015 Mòdul de senyal tipus A (619x1768mm) en xapa d'acer S235JR, format per un conjunt base-suport segons especificacions de plànols. Base A en xapa de gruix 8mm mecanitzada amb tall làser (base+pletines) i fixació mitjançant soldadura. Suport A en xapa d'acer gruix 4mm, mitjançant tall làser i plegat. Tractament per separat (base i suport) mitjançant galvanitzat en calent i posterior lacat al forn RAL 1015. Tot acabat i preparat per al seu ensamblatge en ubicació definitiva segons plànols. Inclòs joc de 4 tornillos d'acer inoxidable M10x30 DIN933(A2), rosca M10 DIN934(A2) i arandela DIN9021(A2) per a fixació de la base al suport in-situ al lloc definitiu.. Tot segons detalls plànols, tot acabat.			
Base_A	1,00 U	Fabricació Base model A en xapa d'acer S235JR gruix 8mm, mitjanç	61,36	61,36	
Suport_A	1,00 U	Fabricació Suport model A en xapa d'acer S235JR gruix 4mm, mitja	172,07	172,07	
Lacat_B_A	1,00 U	Base A Lacat al forn RAL 1015	7,60	7,60	
Lacat_S_A	1,00 U	Suport A Lacat al forn RAL 1015	31,57	31,57	
Tornilleria_I	4,00 U	Fixació mecànica formada per tornillo d'acer inoxidable M10x30 D	2,25	9,00	
%0200	2,00 %	Mițjans auxiliars	282,00	5,64	
			Suma la partida.....		287,24
			Costos indirectes.....	5,00%	14,36
			TOTAL PARTIDA.....		301,60
TSV110BC	U	Fabricació mòdul de senyal tipus BC (330x1768mm) RAL1015 Mòdul de senyal tipus BC (330x1768mm) en xapa d'acer S235JR, format per un conjunt base-suport segons especificacions de plànols. Base BC en xapa de gruix 8mm mecanitzada amb tall làser (base+pletines) i fixació mitjançant soldadura. Suport BC en xapa d'acer gruix 4mm, mitjançant tall làser i plegat. Tractament per separat (base i suport) mitjançant galvanitzat en calent i posterior lacat al forn RAL 1015. Tot acabat i preparat per al seu ensamblatge en ubicació definitiv a segons plànols. Inclòs joc de 4 tornillos d'acer inoxidable M10x30 DIN933(A2), rosca M10 DIN934(A2) i arandela DIN9021(A2) per a fixació de la base al suport in-situ al lloc definitiu. Tot segons detalls plànols, tot acabat.			
Base_BCC1D	1,00 U	Fabricació Base model B, C,C1, D en xapa d'acer gruix 8mm, mitja	30,68	30,68	
Suport_BC	1,00 U	Fabricació Suport model BC en xapa d'acer S235JR gruix 4mm, mitj	109,87	109,87	
Lacat_B_BCC1D	1,00 U	Base B,C,C1,D Lacat al forn RAL 1015	3,80	3,80	
Lacat_S_BC	1,00 U	Suport BC Lacat al forn RAL 1015	20,48	20,48	
Tornilleria_I	4,00 U	Fixació mecànica formada per tornillo d'acer inoxidable M10x30 D	2,25	9,00	
%0200	2,00 %	Mițjans auxiliars	174,00	3,48	
			Suma la partida.....		177,31
			Costos indirectes.....	5,00%	8,87
			TOTAL PARTIDA.....		186,18
TSV110P	U	Fabricació mòdul de senyal tipus P (1594x2012mm) RAL1015 Mòdul de senyal tipus P (1594x2012mm) en xapa d'acer S235JR, format per un conjunt de 2 bases i 1 suport segons especificacions de plànols. Base P en tub #70x70x3 i xapa de 150x150mm i gruix 8mm mecanitzada amb tall làser i fixació mitjançant soldadura. Suport P en xapa d'acer gruix 4mm, mitjançant tall làser i plegat. Tractament per separat (base i suport) mitjançant galvanitzat en calent i posterior lacat al forn RAL 1015. Tot acabat i preparat per al seu ensamblatge en ubicació definitiva segons plànols. Inclòs joc de 6 reblons d'acer inoxidable Ø4x16 DIN7337(A2) per a fixació de la base al suport in-situ al lloc definitiu. Tot segons detalls plànols, tot acabat.			
Base_P	2,00 U	Fabricació Base model P en tub GFJDGJDSxapa d'acer gruix 8mm, mi	31,61	63,22	
Suport_P	1,00 U	Fabricació Suport model D en xapa d'acer S235JR gruix 4mm, mitja	165,85	165,85	
Lacat_B_P	2,00 U	Base P Lacat al forn RAL 1015	10,00	20,00	
Lacat_S_P	1,00 U	Suport P Lacat al forn RAL 1015	48,33	48,33	
Reblo_Inox	6,00 U	Fixació mecànica formada per rebló inox ceg Ø4x16 DIN7337(A2)	1,25	7,50	
%0200	2,00 %	Mițjans auxiliars	305,00	6,10	
			Suma la partida.....		311,00
			Costos indirectes.....	5,00%	15,55
			TOTAL PARTIDA.....		326,55

QUADRE DE DESCOMPOSATS

MUSEU OBERT FASE 1 LOT 1

CODI	QUANTITAT UD	RESUM	PREU	SUBTOTAL	IMPORT
GRAF_A	U	Gràfica tipus A (620x1750mm) Vinil amb impressió digital laminat mate de 620x1750mm montat sobre composite d'alumini de gruix 3mm, amb paret de 0.3mm, tipus Dibond o equivalent, mecanitzat amb fresadora. Inclòs plegat del composite per adaptar-se al suport de la senyal. Protecció UV mitjançant laca bicomponent. Tot segons detalls plànols, tot acabat.			
Dgraf_A	1,09 m2	Vinil impressió digital i montatge sobre Dibond gruix 3mm o equi	308,00	335,72	
%0200	2,00 %	Mițjans auxiliars	336,00	6,72	
			Suma la partida.....		342,44
			Costos indirectes.....	5,00%	17,12
			TOTAL PARTIDA.....		359,56
GRAF_BC	U	Gràfica tipus B/C (310x 1750mm) Vinil amb impressió digital laminat mate de 310x1750mm montat sobre composite d'alumini de gruix 3mm, amb paret de 0.3mm, tipus Dibond o equivalent, mecanitzat amb fresadora. Protecció UV mitjançant laca bicomponent. Tot segons detalls plànols, tot acabat.			
Dgraf_A	0,54 m2	Vinil impressió digital i montatge sobre Dibond gruix 3mm o equi	308,00	166,32	
%0200	2,00 %	Mițjans auxiliars	166,00	3,32	
			Suma la partida.....		169,64
			Costos indirectes.....	5,00%	8,48
			TOTAL PARTIDA.....		178,12
GRAF_P	U	Gràfica tipus P (1500x1140 mm) Vinil amb impressió digital laminat mate de 1500x1140mm montat sobre composite d'alumini de gruix 3mm, amb paret de 0.3mm, tipus Dibond o equivalent, mecanitzat amb fresadora. Protecció UV mitjançant laca bicomponent. Tot segons detalls plànols, tot acabat.			
Dgraf_A	1,71 m2	Vinil impressió digital i montatge sobre Dibond gruix 3mm o equi	308,00	526,68	
%0200	2,00 %	Mițjans auxiliars	527,00	10,54	
			Suma la partida.....		537,22
			Costos indirectes.....	5,00%	26,86
			TOTAL PARTIDA.....		564,08
QR_AL	U	Codi QR específic sobre alumini. Impressió codi QR sobre panell d'alumini de Ø46mm i gruix 2mm, imprès en relleu i pintat. Inclòs banda autoadhesiva per a montatge sobre gràfica. Tot segons detalls de plànols i gràfiques.			
DQR	1,00 U	Codi QR sobre panell d'alumini blanc de Ø46mm imprès en relleu i	6,00	6,00	
%0200	2,00 %	Mițjans auxiliars	6,00	0,12	
			Suma la partida.....		6,12
			Costos indirectes.....	5,00%	0,31
			TOTAL PARTIDA.....		6,43

QUADRE DE DESCOMPOSATS

MUSEU OBERT FASE 1 LOT 1

CODI	QUANTITAT UD	RESUM	PREU	SUBTOTAL	IMPORT
CAPITOL 02 INSTAL·LACIÓ SENYALS					
TJJ040	U	Montatge mòdul de senyal tipus B,C,C1,D sobre paviment. Transport, montatge, nivellat i fixació de senyal tipus B,C,C1,D (senyal no inclosa), sobre paviment existent. Ancloratge químic compost per resina i vareta roscada d'acer inoxidable, femella i volandera, de 10 mm de diàmetre, per a fixació d'element no estructural. Inclou: Transport mòdul fins ubicació definitiva. Replanteig de la posició de l'ancoratge. Execució de la perforació. Neteja de la pols resultant. Injecció de la resina. Inserció de vareta roscada. Instal·lació mòdul i anivellat amb falques metaliques i morter nivellantment. Fixació femella i volandera. Aplicació del parell de collament amb clau dinamomètrica. Neteja de les restes sobrants. Inclòs p/p de material auxiliar de fixació, montatge, nivellat de la senyal. Tot acabat.			
mq04cag010a	0,30 h	Camió amb grua de fins a 6 t.	56,47	16,94	
mt26aaq010e	4,00 U	Ancoratge químic compost per resina i vareta roscada d'acer inox	4,50	18,00	
mt09reh330	0,20 kg	Morter de resina epox i amb sorra de sílice, d'enduriment ràpid,	5,11	1,02	
mo041	1,80 h	Oficial 1ª construcció d'obra civil.	19,63	35,33	
mo087	1,80 h	Ajudant construcció d'obra civil.	17,52	31,54	
%0200	2,00 %	Mițjans auxiliars	103,00	2,06	
			Suma la partida.....		104,89
			Costos indirectes.....	5,00%	5,24
			TOTAL PARTIDA.....		110,13
TJJ040c	U	Montatge mòdul de senyal tipus A sobre paviment. Transport, montatge, nivellat i fixació de senyal tipus A (senyal no inclosa), sobre paviment existent. Ancoratge químic compost per resina i vareta roscada d'acer inoxidable, femella i volandera, de 10 mm de diàmetre, per a fixació d'element no estructural. Inclou: Transport mòdul fins ubicació definitiva. Replanteig de la posició de l'ancoratge. Execució de la perforació. Neteja de la pols resultant. Injecció de la resina. Inserció de vareta roscada. Instal·lació mòdul i anivellat amb falques metaliques i morter nivellantment. Fixació femella i volandera. Aplicació del parell de collament amb clau dinamomètrica. Neteja de les restes sobrants. Inclòs p/p de material auxiliar de fixació, montatge, nivellat de la senyal. Tot acabat.			
mq04cag010a	0,50 h	Camió amb grua de fins a 6 t.	56,47	28,24	
mt26aaq010e	4,00 U	Ancoratge químic compost per resina i vareta roscada d'acer inox	4,50	18,00	
mt09reh330	0,25 kg	Morter de resina epox i amb sorra de sílice, d'enduriment ràpid,	5,11	1,28	
mo041	1,90 h	Oficial 1ª construcció d'obra civil.	19,63	37,30	
mo087	1,90 h	Ajudant construcció d'obra civil.	17,52	33,29	
%0200	2,00 %	Mițjans auxiliars	118,00	2,36	
			Suma la partida.....		120,47
			Costos indirectes.....	5,00%	6,02
			TOTAL PARTIDA.....		126,49
TJJ040cc	U	Montatge mòdul de senyal tipus P sobre paviment. Transport, montatge, nivellat i fixació de senyal tipus P (senyal no inclosa), sobre paviment existent. Ancoratge químic compost per resina i vareta roscada d'acer inoxidable, femella i volandera, de 10 mm de diàmetre, per a fixació d'element no estructural. Inclou: Transport mòdul fins ubicació definitiva. Replanteig de la posició de l'ancoratge. Execució de la perforació. Neteja de la pols resultant. Injecció de la resina. Inserció de vareta roscada. Instal·lació mòdul i anivellat amb falques metaliques i morter nivellantment. Fixació femella i volandera. Aplicació del parell de collament amb clau dinamomètrica. Neteja de les restes sobrants. Inclòs p/p de material auxiliar de fixació, montatge, nivellat de la senyal. Tot acabat.			
mq04cag010a	0,50 h	Camió amb grua de fins a 6 t.	56,47	28,24	
mt26aaq010e	8,00 U	Ancoratge químic compost per resina i vareta roscada d'acer inox	4,50	36,00	
mt09reh330	0,25 kg	Morter de resina epox i amb sorra de sílice, d'enduriment ràpid,	5,11	1,28	
mo041	1,90 h	Oficial 1ª construcció d'obra civil.	19,63	37,30	
mo087	1,90 h	Ajudant construcció d'obra civil.	17,52	33,29	
%0200	2,00 %	Mițjans auxiliars	136,00	2,72	
			Suma la partida.....		138,83
			Costos indirectes.....	5,00%	6,94
			TOTAL PARTIDA.....		145,77

QUADRE DE DESCOMPOSATS

MUSEU OBERT FASE 1 LOT 1

CODI	QUANTITAT UD	RESUM	PREU	SUBTOTAL	IMPORT
FIX_A	U	Fixació de gràfica tipus A (620x1750mm) Fixació de gràfica tipus A (620x1750mm) sobre suport in-situ amb cinta adhesiva de doble cara combinat amb adhesiu de poliuretà d'aplicació en fred, per a xapes metàl·liques tipus Sikaflex-117 Metal Force o equivalent. Inclòs neteja, tot acabat.			
mt20wwr010	0,65 kg	Adhesiu de poliuretà d'aplicació en fred, per a xapes metàl·liqu	27,80	18,07	
mt20ffm020a	2,02 m	Cinta adhesiva doble cara.	3,20	6,46	
mo018	0,90 h	Oficial 1ª serraller.	30,13	27,12	
mo059	0,70 h	Ajudant serraller.	26,48	18,54	
%0200	2,00 %	Mițjans auxiliars	70,00	1,40	
			Suma la partida.....		71,59
			Costos indirectes.....	5,00%	3,58
			TOTAL PARTIDA.....		75,17
FIX_BC	U	Fixació de gràfica tipus B/C (310x1750mm) Fixació de gràfica tipus B/C (310x1750mm)sobre suport in-situ amb cinta adhesiva de doble cara combinat amb adhesiu de poliuretà d'aplicació en fred, per a xapes metàl·liques tipus Sikaflex-117 Metal Force o equivalent. Inclòs neteja, tot acabat.			
mt20wwr010	0,65 kg	Adhesiu de poliuretà d'aplicació en fred, per a xapes metàl·liqu	27,80	18,07	
mt20ffm020a	1,00 m	Cinta adhesiva doble cara.	3,20	3,20	
mo018	0,70 h	Oficial 1ª serraller.	30,13	21,09	
mo059	0,60 h	Ajudant serraller.	26,48	15,89	
%0200	2,00 %	Mițjans auxiliars	58,00	1,16	
			Suma la partida.....		59,41
			Costos indirectes.....	5,00%	2,97
			TOTAL PARTIDA.....		62,38
FIX_P	U	Fixació de gràfica tipus P (1500x1140mm) Fixació de gràfica tipus P (1500x1140mm) sobre suport in-situ amb cinta adhesiva de doble cara combinat amb adhesiu de poliuretà d'aplicació en fred, per a xapes metàl·liques tipus Sikaflex-117 Metal Force o equivalent. Inclòs neteja, tot acabat.			
mt20wwr010	1,20 kg	Adhesiu de poliuretà d'aplicació en fred, per a xapes metàl·liqu	27,80	33,36	
mt20ffm020a	3,17 m	Cinta adhesiva doble cara.	3,20	10,14	
mo018	1,03 h	Oficial 1ª serraller.	30,13	31,03	
mo059	0,82 h	Ajudant serraller.	26,48	21,71	
%0200	2,00 %	Mițjans auxiliars	96,00	1,92	
			Suma la partida.....		98,16
			Costos indirectes.....	5,00%	4,91
			TOTAL PARTIDA.....		103,07
FIX_QR	U	Fixació de codi QR autoadhesiu. Fixació de codi QR autoadhesiu sobre gràfica previament instal·lada in-situ. Caldrà comprovar la correspondència entre el codi QR i el tema de la gràfica abans de la seva fixació.			
mo059	0,30 h	Ajudant serraller.	26,48	7,94	
%0200	2,00 %	Mițjans auxiliars	8,00	0,16	
			Suma la partida.....		8,10
			Costos indirectes.....	5,00%	0,41
			TOTAL PARTIDA.....		8,51

QUADRE DE DESCOMPOSATS

MUSEU OBERT FASE 1 LOT 1

CODI	QUANTITAT	UD	RESUM	PREU	SUBTOTAL	IMPORT
CAPITOL 03 SEGURETAT I SALUT						
YSB130	m		Tanca delimitació provisional de zona d'obres. Tanca de vianants de ferro, de 1,10x2,50 m, amortitzable en 20 usos, per a delimitació provisional de zona d'o- bres.			
mt50vbe010dbk	0,02	U	Tanca de vianants de ferro, de 1,10x2,50 m, color groc, amb barr	36,90	0,74	
mt50vbe020	0,05	U	Tub reflector de PVC, color taronja, per millorar la visibilitat	2,11	0,11	
mo120	0,15	h	Peó Seguretat i Salut.	16,36	2,45	
%0200	2,00	%	Mițjans auxiliars	3,00	0,06	
				Suma la partida.....		3,36
				Costos indirectes.....		0,17
				TOTAL PARTIDA.....		3,53
YSB050	m		Cinta reflectora per a abalisament. Cinta reflectora per a abalisament, de material plàstic, de 10 cm d'amplada, impresa per ambdues cares en franges de color groc i negre.			
mt50ba010h	1,10	m	Cinta reflectora per a abalisament, de material plàstic, de 10 c	0,21	0,23	
mo120	0,10	h	Peó Seguretat i Salut.	16,36	1,64	
%0200	2,00	%	Mițjans auxiliars	2,00	0,04	
				Suma la partida.....		1,91
				Costos indirectes.....		0,10
				TOTAL PARTIDA.....		2,01
YIX011	U		Conjunt d'EPIs necessaris Conjunt d'equips de protecció individual, necessaris per al compliment de la normativa vigent en matèria de Segu- retat i Salut en el Treball.			
				Sense descomposició		195,40
				Costos indirectes.....		9,77
				TOTAL PARTIDA.....		205,17

QUADRE DE DESCOMPOSATS

MUSEU OBERT FASE 1 LOT 1

CODI	QUANTITAT	UD	RESUM	PREU	SUBTOTAL	IMPORT
CAPITOL 04 GESTIÓ DE RESIDUS						
GRA020	m³		Transport amb camió de mescla sense classificar de residus inert Transport amb camió de mescla sense classificar de residus inerts produïts en obres de construcció i/o demolició, a abocador específic, instal·lació de tractament de residus de construcció i demolició externa a l'obra o centre de valorització o eliminació de residus, situat a 5 km de distància.			
mq04cap020aa	0,10	h	Camió de transport de 10 t amb una capacitat de 8 m³ i 2 eixos.	25,78	2,58	
%0200	2,00	%	Mițjans auxiliars	3,00	0,06	
				Suma la partida.....		2,64
				Costos indirectes.....		0,13
				TOTAL PARTIDA.....		2,77
GRB020	m³		Cànon d'abocament per lliurament de mescla sense classificar de Cànon d'abocament per lliurament de mescla sense classificar de residus inerts produïts a obres de construcció i/o demolició, en abocador específic, instal·lació de tractament de residus de construcció i demolició externa a l'obra o centre de valorització o eliminació de residus.			
mq04res025c	1,36	m³	Cànon d'abocament per lliurament de barreja sense classificar de	15,90	21,62	
%0200	2,00	%	Mițjans auxiliars	22,00	0,44	
				Suma la partida.....		22,06
				Costos indirectes.....		1,10
				TOTAL PARTIDA.....		23,16

PRESSUPOST I AMIDAMENTS

MUSEU OBERT FASE 1 LOT 1

CODI	DESCRIPCIÓ	UTS	LONGITUD	AMPLADA	ALÇADA	PARCIAIS	QUANTITAT	PREU	IMPORT
	CAPITOL 01 PRODUCCIÓ SENYALS, GRÀFIQUES I ACCESSORIS								
TSV110A	U Fabricació mòdul de senyal tipus A (619x1768mm) RAL1015								
	Mòdul de senyal tipus A (619x1768mm) en xapa d'acer S235JR, format per un conjunt base-suport segons especificacions de plànols. Base A en xapa de gruix 8mm mecanitzada amb tall làser (base+pletines) i fixació mitjançant soldadura. Suport A en xapa d'acer gruix 4mm, mitjançant tall làser i plegat. Tractament per separat (base i suport) mitjançant galvanitzat en calent i posterior lacat al forn RAL 1015. Tot acabat i preparat per al seu ensamblatge en ubicació definitiva segons plànols. Inclòs joc de 4 tornillos d'acer inoxidable M10x30 DIN933(A2), rosca M10 DIN934(A2) i arandela DIN9021(A2) per a fixació de la base al suport in-situ al lloc definitiu.. Tot segons detalls plànols, tot acabat.								
	A S02,S05,S13	3				3,00			
							3,00	301,60	904,80
TSV110BC	U Fabricació mòdul de senyal tipus BC (330x1768mm) RAL1015								
	Mòdul de senyal tipus BC (330x1768mm) en xapa d'acer S235JR, format per un conjunt base-suport segons especificacions de plànols. Base BC en xapa de gruix 8mm mecanitzada amb tall làser (base+pletines) i fixació mitjançant soldadura. Suport BC en xapa d'acer gruix 4mm, mitjançant tall làser i plegat. Tractament per separat (base i suport) mitjançant galvanitzat en calent i posterior lacat al forn RAL 1015. Tot acabat i preparat per al seu ensamblatge en ubicació definitiva segons plànols. Inclòs joc de 4 tornillos d'acer inoxidable M10x30 DIN933(A2), rosca M10 DIN934(A2) i arandela DIN9021(A2) per a fixació de la base al suport in-situ al lloc definitiu. Tot segons detalls plànols, tot acabat.								
	C S01,S04,S07,S08,S09,S10,S11,S17 No s'amiden les senyals que passen a Fase 2 (S03,S06,S12,S14,S15, S16,S18,S19,S20)	8				8,00			
							8,00	186,18	1.489,44
TSV110P	U Fabricació mòdul de senyal tipus P (1594x2012mm) RAL1015								
	Mòdul de senyal tipus P (1594x2012mm) en xapa d'acer S235JR, format per un conjunt de 2 bases i 1 suport segons especificacions de plànols. Base P en tub #70x70x3 i xapa de 150x150mm i gruix 8mm mecanitzada amb tall làser i fixació mitjançant soldadura. Suport P en xapa d'acer gruix 4mm, mitjançant tall làser i plegat. Tractament per separat (base i suport) mitjançant galvanitzat en calent i posterior lacat al forn RAL 1015. Tot acabat i preparat per al seu ensamblatge en ubicació definitiva segons plànols. Inclòs joc de 6 reblons d'acer inoxidable Ø4x16 DIN7337(A2) per a fixació de la base al suport in-situ al lloc definitiu. Tot segons detalls plànols, tot acabat.								
	S21,S22	2				2,00			
							2,00	326,55	653,10
GRAF_A	U Gràfica tipus A (620x1750mm)								
	Vinil amb impressió digital laminat mate de 620x1750mm montat sobre composite d'alumini de gruix 3mm, amb paret de 0.3mm, tipus Dibond o equivalent, mecanitzat amb fresadora. Inclòs plegat del composite per adaptar-se al suport de la senyal. Protecció UV mitjançant laca bicomponent. Tot segons detalls plànols, tot acabat.								
	A S02,S05,S13	3				3,00			
							3,00	359,56	1.078,68
GRAF_BC	U Gràfica tipus B/C (310x 1750mm)								
	Vinil amb impressió digital laminat mate de 310x1750mm montat sobre composite d'alumini de gruix 3mm, amb paret de 0.3mm, tipus Dibond o equivalent, mecanitzat amb fresadora. Protecció UV mitjançant laca bicomponent. Tot segons detalls plànols, tot acabat.								
	C S01,S04,S07,S08,S09,S10,S11,S17 No s'amiden les gràfiques que passen a Fase 2 (S03,S06,S12,S14,S15, S16,S18,S19,S20)	8				8,00			
							8,00	178,12	1.424,96

PRESSUPOST I AMIDAMENTS

MUSEU OBERT FASE 1 LOT 1

CODI	DESCRIPCIÓ	UTS	LONGITUD	AMPLADA	ALÇADA	PARCIAIS	QUANTITAT	PREU	IMPORT
GRAF_P	U Gràfica tipus P (1500x1140 mm)								
	Vinil amb impressió digital laminat mate de 1500x1140mm montat sobre composite d'alumini de gruix 3mm, amb paret de 0.3mm, tipus Dibond o equivalent, mecanitzat amb fresadora. Protecció UV mitjançant laca bicomponent. Tot segons detalls plànols, tot acabat.								
	S21,S22	2				2,00			
							2,00	564,08	1.128,16
QR_AL	U Codi QR específic sobre alumini.								
	Impressió codi QR sobre panell d'alumini de Ø46mm i gruix 2mm, imprès en relleu i pintat. Inclòs banda autoadhesiva per a muntatge sobre gràfica. Tot segons detalls de plànols i gràfiques.								
	Nº codis QR per senyal								
	A S02,	1	1,00			1,00			
	S05,	1	2,00			2,00			
	S13	1	3,00			3,00			
	C S01,S04,S07,S08,S10,S11	6	2,00			12,00			
	S09,S17	2	1,00			2,00			
	P S21,S22	2	1,00			2,00			
							22,00	6,43	141,46
TOTAL CAPITOL 01 PRODUCCIÓ SENYALS, GRÀFIQUES I ACCESSORIS									6.820,60

PRESSUPOST I AMIDAMENTS

MUSEU OBERT FASE 1 LOT 1

CODI	DESCRIPCIÓ	UTS	LONGITUD	AMPLADA	ALÇADA	PARCIALES	QUANTITAT	PREU	IMPORT
CAPITOL 02 INSTAL·LACIÓ SENYALS									
TJJ040	U Montatge mòdul de senyal tipus B,C,C1,D sobre paviment.								
	Transport, montatge, nivellat i fixació de senyal tipus B,C,C1,D (senyal no inclosa), sobre paviment existent. Ancoratge químic compost per resina i vareta roscada d'acer inoxidable, femella i volandera, de 10 mm de diàmetre, per a fixació d'element no estructural. Inclou: Transport mòdul fins ubicació definitiva. Replanteig de la posició de l'ancoratge. Execució de la perforació. Neteja de la pols resultant. Injecció de la resina. Inserció de vareta roscada. Instal·lació mòdul i anivellat amb falques metaliques i morter nivellantment. Fixació femella i volandera. Aplicació del parell de collament amb clau dinamomètrica. Neteja de les restes sobrants. Inclòs p/p de material auxiliar de fixació, montatge, nivellat de la senyal. Tot acabat.								
	C S01,S04,S07,S08,S09,S10,S11,S17	8				8,00			
	No s'amiden les senyals que passen a Fase 2								
	(S03,S06,S12,S14,S15, S16,S18,S19,S20)								
							8,00	110,13	881,04
TJJ040c	U Montatge mòdul de senyal tipus A sobre paviment.								
	Transport, montatge, nivellat i fixació de senyal tipus A (senyal no inclosa), sobre paviment existent. Ancoratge químic compost per resina i vareta roscada d'acer inoxidable, femella i volandera, de 10 mm de diàmetre, per a fixació d'element no estructural. Inclou: Transport mòdul fins ubicació definitiva. Replanteig de la posició de l'ancoratge. Execució de la perforació. Neteja de la pols resultant. Injecció de la resina. Inserció de vareta roscada. Instal·lació mòdul i anivellat amb falques metaliques i morter nivellantment. Fixació femella i volandera. Aplicació del parell de collament amb clau dinamomètrica. Neteja de les restes sobrants. Inclòs p/p de material auxiliar de fixació, montatge, nivellat de la senyal. Tot acabat.								
	A S02,S05,S13	3				3,00			
							3,00	126,49	379,47
TJJ040cc	U Montatge mòdul de senyal tipus P sobre paviment.								
	Transport, montatge, nivellat i fixació de senyal tipus P (senyal no inclosa), sobre paviment existent. Ancoratge químic compost per resina i vareta roscada d'acer inoxidable, femella i volandera, de 10 mm de diàmetre, per a fixació d'element no estructural. Inclou: Transport mòdul fins ubicació definitiva. Replanteig de la posició de l'ancoratge. Execució de la perforació. Neteja de la pols resultant. Injecció de la resina. Inserció de vareta roscada. Instal·lació mòdul i anivellat amb falques metaliques i morter nivellantment. Fixació femella i volandera. Aplicació del parell de collament amb clau dinamomètrica. Neteja de les restes sobrants. Inclòs p/p de material auxiliar de fixació, montatge, nivellat de la senyal. Tot acabat.								
	S21,S22	2				2,00			
							2,00	145,77	291,54
FIX_A	U Fixació de gràfica tipus A (620x1750mm)								
	Fixació de gràfica tipus A (620x1750mm) sobre suport in-situ amb cinta adhesiva de doble cara combinat amb adhesiu de poliuretà d'aplicació en fred, per a xapes metàl·liques tipus Sikaflex-117 Metal Force o equivalent. Inclòs neteja, tot acabat.								
	A S02,S05,S13	3				3,00			
							3,00	75,17	225,51
FIX_BC	U Fixació de gràfica tipus B/C (310x1750mm)								
	Fixació de gràfica tipus B/C (310x1750mm)sobre suport in-situ amb cinta adhesiva de doble cara combinat amb adhesiu de poliuretà d'aplicació en fred, per a xapes metàl·liques tipus Sikaflex-117 Metal Force o equivalent. Inclòs neteja, tot acabat.								
	C S01,S04,S07,S08,S09,S10,S11,S17	8				8,00			
	No s'amiden les senyals que passen a Fase 2								
	(S03,S06,S12,S14,S15, S16,S18,S19,S20)								
							8,00	62,38	499,04

PRESSUPOST I AMIDAMENTS

MUSEU OBERT FASE 1 LOT 1

CODI	DESCRIPCIÓ	UTS	LONGITUD	AMPLADA	ALÇADA	PARCIALES	QUANTITAT	PREU	IMPORT
FIX_P	U Fixació de gràfica tipus P (1500x1140mm)								
	Fixació de gràfica tipus P (1500x1140mm) sobre suport in-situ amb cinta adhesiva de doble cara combinat amb adhesiu de poliuretà d'aplicació en fred, per a xapes metàl·liques tipus Sikaflex-117 Metal Force o equivalent. Inclòs neteja, tot acabat.								
	S21,S22	2				2,00			
							2,00	103,07	206,14
FIX_QR	U Fixació de codi QR autoadhesiu.								
	Fixació de codi QR autoadhesiu sobre gràfica previament instal·lada in-situ. Caldrà comprovar la correspondència entre el codi QR i el tema de la gràfica abans de la seva fixació.								
	Nº codis QR per senyal								
	A S02,	1	1,00			1,00			
	S05,	1	2,00			2,00			
S13		1	3,00			3,00			
C S01,S04,S07,S08,S10,S11		6	2,00			12,00			
S09,S17		2	1,00			2,00			
P S21,S22		2	1,00			2,00			
							22,00	8,51	187,22
TOTAL CAPITOL 02 INSTAL·LACIÓ SENYALS.....									2.669,96

PRESSUPOST I AMIDAMENTS

MUSEU OBERT FASE 1 LOT 1

CODI	DESCRIPCIÓ	UTS	LONGITUD	AMPLADA	ALÇADA	PARCIAALS	QUANTITAT	PREU	IMPORT
	CAPITOL 03 SEGURETAT I SALUT								
YSB130	m Tanca delimitació provisional de zona d'obres.								
	Tanca de vianants de ferro, de 1,10x2,50 m, amortitzable en 20 usos, per a delimitació provisional de zona d'obres.								
	Delimitació zona treball (Estimació 3 tanques cada senyal)								
	Montatge senyals terra	27	3,00			81,00			
							81,00	3,53	285,93
YSB050	m Cinta reflectora per a abalisament.								
	Cinta reflectora per a abalisament, de material plàstic, de 10 cm d'amplada, impresa per ambdues cares en franges de color groc i negre.								
	Estimació	15				15,00			
							15,00	2,01	30,15
YIX011	U Conjunt d'EPIs necessaris								
	Conjunt d'equips de protecció individual, necessaris per al compliment de la normativa vigent en matèria de Seguretat i Salut en el Treball.								
							1,00	205,17	205,17
	TOTAL CAPITOL 03 SEGURETAT I SALUT.....								521,25

PRESSUPOST I AMIDAMENTS

MUSEU OBERT FASE 1 LOT 1

CODI	DESCRIPCIÓ	UTS	LONGITUD	AMPLADA	ALÇADA	PARCIAALS	QUANTITAT	PREU	IMPORT
	CAPITOL 04 GESTIÓ DE RESIDUS								
GRA020	m³ Transport amb camió de mescla sense classificar de residus inert								
	Transport amb camió de mescla sense classificar de residus inerts produïts en obres de construcció i/o demolició, a abocador específic, instal·lació de tractament de residus de construcció i demolició externa a l'obra o centre de valorització o eliminació de residus, situat a 5 km de distància.								
	Estimació residus generats en la instal·lació de senyals	1	2,00			2,00			
							2,00	2,77	5,54
GRB020	m³ Cànon d'abocament per lliurament de mescla sense classificar de								
	Cànon d'abocament per lliurament de mescla sense classificar de residus inerts produïts a obres de construcció i/o demolició, en abocador específic, instal·lació de tractament de residus de construcció i demolició externa a l'obra o centre de valorització o eliminació de residus.								
							2,00	23,16	46,32
	TOTAL CAPITOL 04 GESTIÓ DE RESIDUS.....								51,86
	TOTAL.....								10.063,67

RESUM DE PRESSUPOST

MUSEU OBERT FASE 1 LOT 1

CAPITOL	RESUM	EUROS	%
01	PRODUCCIÓ SENYALS, GRÀFIQUES I ACCESSORIS	6.820,60	67,77
02	INSTAL·LACIÓ SENYALS.....	2.669,96	26,53
03	SEGURETAT I SALUT.....	521,25	5,18
04	GESTIÓ DE RESIDUS.....	51,86	0,52
TOTAL EXECUCIÓ MATERIAL		10.063,67	
13,00% Despeses Generals..... 1.308,28			
6,00% Benefici industrial..... 603,82			
SUMA DE G.G. y B.I.		1.912,10	
21,00% I.V.A.....		2.514,91	
TOTAL PRESSUPOST CONTRACTA		14.490,68	
TOTAL PRESSUPOST GENERAL		14.490,68	

Puja el pressupost general l'esmentada quantitat de CATORZE MIL QUATRE-CENTS NORANTA EUROS amb SEIXANTA-VUIT CÈNTIMS

Tortosa, a Juliol 2025.

QUADRE DE DESCOMPOSATS

MUSEU OBERT FASE 1 LOT 2

CODI	QUANTITAT	UD	RESUM	PREU	SUBTOTAL	IMPORT
CAPITOL 01 PRODUCCIÓ DE AUDIOS						
TDC013		U	Producció de audiodescripció tema edificis-fests històrics. Producció de locució audiodescripció de durada màxima de 90 segons per idioma (Català, Castellà, Anglès, Francès), format per guió, traducció, veu en off, música i efectes de so, edició i exportació. Entrega en format requerit. Tot acabat.			
AUD_1	1,00	U	Producció de locució audiodescripció de 90 segons per idioma (Ca	110,00	110,00	
%0200	2,00	%	Miçans auxiliars	110,00	2,20	
				Suma la partida.....		112,20
				Costos indirectes.....	5,00%	5,61
				TOTAL PARTIDA.....		117,81
TDC014Z		U	Gestió tècnica i revisions audiodescripcions.			
TEC_3Z	1,00	U	Gestió tècnica i revisions audiodescripció.	125,00	125,00	
%0200	2,00	%	Miçans auxiliars	125,00	2,50	
				Suma la partida.....		127,50
				Costos indirectes.....	5,00%	6,38
				TOTAL PARTIDA.....		133,88
TDC015Z		U	Càrrega i gestió de continguts al web de Tortosa Turisme El proveïdor haurà de dur a terme la càrrega dels arxius audiovisuals al lloc web de Tortosa Turisme, així com l'edició de les pàgines corresponents a cada QR, que ja tenen una URL de destí definida i no modificable. Aquestes pàgines serveixen com a punt d'accés al contingut i permeten a l'usuari seleccionar l'idioma mitjançant la interacció amb les icones de les banderes corresponents. Un cop seleccionat l'idioma, es reproduïeix el contingut audiovisual associat. Les tasques inclouen: - Pujada dels arxius audiovisuals al servidor del web. - Edició de cada pàgina vinculada als QR per tal d'enllaçar correctament els fitxers en els idiomes disponibles. - Comprovació del correcte funcionament de la selecció d'idioma i reproducció del contingut.			
TEC4Z	1,00	U	Càrrega vídeos i audios a servidor específic	120,00	120,00	
%0200	2,00	%	Miçans auxiliars	120,00	2,40	
				Suma la partida.....		122,40
				Costos indirectes.....	5,00%	6,12
				TOTAL PARTIDA.....		128,52

PRESSUPOST I AMIDAMENTS

MUSEU OBERT FASE 1 LOT 2

CODI	DESCRIPCIÓ	UTS	LONGITUD	AMPLADA	ALÇADA	PARCIAIS	QUANTITAT	PREU	IMPORT
CAPITOL 01 PRODUCCIÓ DE AUDIOS									
TDC013	U Producció de audiodescripció tema edificis-fests històrics. Producció de locució audiodescripció de durada màxima de 90 segons per idioma (Català, Castellà, Anglès, Francès), format per guió, traducció, veu en off, música i efectes de so, edició i exportació. Entrega en format requerit. Tot acabat. Nº audios amb QR per senyal A S02, S05, S13 C S01,S04,S07,S08,S10,S11 S09,S17 P S21,S22								
		1	1,00			1,00			
		1	2,00			2,00			
		1	3,00			3,00			
		6	2,00			12,00			
		2	1,00			2,00			
		2	1,00			2,00			
							22,00	117,81	2.591,82
TDC014Z	U Gestió tècnica i revisions audiodescripcions. Gestió tècnica i revisions audiodescripcions.								
							1,00	133,88	133,88
TDC015Z	U Càrrega i gestió de continguts al web de Tortosa Turisme El proveïdor haurà de dur a terme la càrrega dels arxius audiovisuals al lloc web de Tortosa Turisme, així com l'edició de les pàgines corresponents a cada QR, que ja tenen una URL de destí definida i no modificable. Aquestes pàgines serveixen com a punt d'accés al contingut i permeten a l'usuari seleccionar l'idioma mitjançant la interacció amb les icones de les banderes corresponents. Un cop seleccionat l'idioma, es reproduïeix el contingut audiovisual associat. Les tasques inclouen: - Pujada dels arxius audiovisuals al servidor del web. - Edició de cada pàgina vinculada als QR per tal d'enllaçar correctament els fitxers en els idiomes disponibles. - Comprovació del correcte funcionament de la selecció d'idioma i reproducció del contingut.								
							1,00	128,52	128,52
TOTAL CAPITOL 01 PRODUCCIÓ DE AUDIOS.....									2.854,22
TOTAL.....									2.854,22

RESUM DE PRESSUPOST

MUSEU OBERT FASE 1 LOT 2

CAPITOL	RESUM	EUROS	%
01	PRODUCCIÓ DE AUDIOS.....	2.854,22	100,00
	TOTAL EXECUCIÓ MATERIAL	2.854,22	
	13,00% Despeses Generals..... 371,05		
	6,00% Benefici industrial..... 171,25		
	SUMA DE G.G. y B.I.	542,30	
	21,00% I.V.A.....	713,27	
	TOTAL PRESSUPOST CONTRACTA	4.109,79	
	TOTAL PRESSUPOST GENERAL	4.109,79	

Puja el pressupost general l'esmentada quantitat de QUATRE MIL CENT NOU EUROS amb SETANTA-NOU CÈNTIMS

Tortosa, a Juliol 2025.